ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ετος Δ'

Αρ. 42/162

1929

ΝΕΑ ΩΜΟΡΦΙΑ ΦΑΝΕΡΩΝΕΤΑΙ

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐπικαθισμάτων

Θέλετε νὰ ἔχητε λευκοτέρους, ὡραιοτέρους ὀδόντας; Ἰδοὺ μία νέα μέθοδος ὅπως τὸ ἐπιτύχητε.

Ἐὰν ζητῆτε νέαν ὠμορφιὰ καὶ νέα θέλγητρα, δοκιμάσατε τὸν νέον τοῦτον τρόπον.

Ψαύσατε τοὺς ὀδόντας σας διὰ τῆς γλώσσης, καὶ θὰ αἰσθανθῆτε τὴν παρουσίαν ἐπικαθίσματος - ἕν εἶδος ὀλισθηροῦ ἐπιστρώματος.

Ἐφ' ὅσον τὰ ἐπικαθίσματα διατηροῦνται ἐπὶ τῶν ὀδόντων, τὸ μειδίαμά σας εἶνε ἐστερημένον πάσης χάριτος.

Σήμερον ἐφευρέθη ἡ Πέψοντεντ νέον εἶδος ὀδοντόπαστας. Ἀποσυνθέτει τὰ ἐπικαθίσματα. Διατηρεῖ τοὺς ὀδόντας στιλπνοτάτους.

Δοκιμάσατε τὴν Πέψοντεντ. Ἰδέτε πόσον καθαροὶ φαίνονται οἱ ὀδόντες σας κατόπιν χρήσεως. Ὀλίγων ἡμερῶν χρῆσις τῆς ὀδοντόπαστας ταύτης θὰ σᾶς καταπείσῃ καθ' ὁλοκληρίαν περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητός της.

Ἀγοράσατε σήμερον τὴν ὀδοντόπασταν ταύτην.

ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ

Pepsodent

ΣΗΜΑ 1919

ΠΕΨΟΝΤΕΝΤ ἡ νέα Ἀμερικανικὴ ὀδοντόπαστα

Γεν. Ἀντιπρόσωπος Π. ΠΕΡΟΙ ΛΟΥ, Πλατεῖα Ὁμονοίας 3—Ἀθῆναι

ΚΥΡΙΑΙ! ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ!

Ἰδοὺ ἐν μεταφράσει τί εἶπεν ὁ γνωστὸς μεγάλος χημικὸς τῆς Γερμανίας Dr. Kurt Zimmermann *κατὰ τὸν πρὸ ἡμερῶν ἐν Βερολίνῳ λόγον του περὶ τῶν Γερμανικῶν βαφῶν ὑφασμάτων* ARTI

«Ὡς μία λίαν σοβαρὰ καὶ σπουδαιοτάτη πρόοδος τῆς Γερμανικῆς Χημείας πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ σύνθεσις τῶν βαφῶν ὑφασμάτων σήματος «ARTI», ἡ ἀφάνταστος ἐπιτυχία τῶν ὁποίων ἔχει ἀπασχολήσει ἐπὶ καιρὸν τὸν παγκόσμιον τύπον. Τὰ συστατικὰ τῶν βαφῶν «ARTI», Κύριοι, δὲν μᾶς εἶνε ἀπολύτως γνωστά, διότι τὸ ἐργοστάσιον κρατεῖ αὐστηρῶς μυστικὸν τὸ ἓν ἐκ τῶν συστατικῶν τούτων. Κατόπιν ὅμως γενομένων κατ' ἐπανάληψιν πειραμάτων ἀπεδείχθη ὅτι πάντως τὰ συστατικὰ τῶν βαφῶν «ARTI» εἶνε τοιαῦτα, ὥστε τὸ βαφόμενον ὕφασμα ἀποδεδειγμένως νὰ μὴν ὑφίσταται τὴν παραμικρὰν βλάβην, νὰ προσλαμβάνῃ ὄψιν καινουργοῦς, νὰ δύναται νὰ πλένεται χωρὶς νὰ ξεβάφῃ καὶ νὰ ἐκτίθεται εἰς τὸν ἥλιον χωρὶς νὰ ὑφίσταται καμμίαν ἀπολύτως ἀλλοίωσιν τοῦ χρωματισμοῦ. Λόγῳ τῶν μεγάλων τούτων προτερημάτων, ὡς καὶ τῆς ἁπλουστάτης χρήσεώς των, αἱ βαφαὶ «ARTI» κατέκτησαν κυριολεκτικῶς τὸν κόσμον ὅλον. Ἡ τοιαύτη ἐπιτυχία τῶν βαφῶν «ARTI» ἐπέφερε βεβαίως μεγάλον κλονισμὸν εἰς τὰ βαφεῖα, διότι σήμερον ὁ κόσμος δὲν δίδει πλέον τὰ φορέματά του εἰς τὰ βαφεῖα, ἀλλὰ τὰ βάφει μόνος του μὲ βαφὰς «ARTI».

Αἱ Γερμανικαὶ βαφαὶ **ARTI** *πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας*

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης:

ΠΕΤΡ. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ—Ἀθῆναι—Λέκα 21α

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΥΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν πραγματικῆς εὐκαιρίας τὰ κάτωθι ὀδοντοϊατρικὰ μηχανήματα: 1) ἕνα τοὺρ ἠλεκτρικὸν χειρουργείου RITER, καὶ 2) ἕνα ταμπλὼ ἠλεκτρικὸν DENTAL, ἀμφότερα ἐν ἀρίστῃ καταστάσει. Πληροφορίαι ὁδὸς Κοραῆ 5, γ' ὄροφος, γραφεῖα Π. Α. Ε. Κ.

ΦΟΙΤΗΤΑΙ, ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΙ,

καὶ πᾶς ὁ θέλων νὰ μάθῃ *σύντομα* **Βιολὶ — Μανδολῖνο — Κιθάρα** μὴ ξεχνᾶτε τὴ Σχολὴ **Θ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ** Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ. 4, ποὺ ἐπανήνεγκε τὰς παραδόσεις κατ' οἶκον καὶ παρ' αὐτῷ. Πληροφορίαι, ἐγγραφαὶ ὧραι 1—7.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται πρὸς 3 δραχμὰς ἕκαστον.

ΚΑΙ ΕΦΕΤΟΣ

ΥΠΕΡΕΧΟΜΕΝ ΕΙΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ

Ι. ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΣ & ΥΙΟΙ

ΠΑΡΕΛΗΦΘΗ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ, ΝΤΕΜΙ - ΣΑΙΖΟΝ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΛΤΩΝ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 62

ΠΩΛΗΣΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗ
ΑΙΟΛΟΥ 46

ΕΤΟΣ Δ'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 42 (162)
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2,50

Οικογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ		
ΕΤΗΣΙΑ	ΔΡΑΧ.	130
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	»	70
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ	1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ	ΔΟΛΛΑΡΙΑ	5
ΑΦΡΙΚΗΣ	ΣΕΛΙΝΙΑ	24
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ	» »	24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52 - 03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»: Ἐν Ἀμερικῇ M. D. STROYMBOS 261 w. 85th Str New-York U.S.A., ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΦΗΣ 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ B. P. 445 ELISABETHVILLE CONGO-BELGE

Γενικοὶ Πράκτορες ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

Απο Οτι Βλεπω Και Ακουω

ΤΟ ΡΕΥΜΑ

Ἡ Πάουερ μᾶς εἶχε ὑποσχεθῆ ἄλλοτε λαγοὺς μὲ πετραχείλια. Τώρα ὄχι μόνον δὲν πραγματοποιεῖ τὶς ὑποσχέσεις της, ἀλλά, τόσο στὸ φωτισμό, ὅσο καὶ στὴ συγκοινωνία, αἱ δύο πόλεις βρίσκονται σήμερα σὲ κατάστασι πολὺ χειρότερη ἀπὸ ἄλλοτε. Καὶ συγκεκριμμένως, σχετικῶς μὲ τὸ φωτισμό, ἡ ἐγκαταστάσεις τῆς Πάουερ εἶνε τόσο ἐλαττωματικές, ὥστε δὲν περνάει ἑβδομὰς χωρὶς νὰ διακοπῇ τρεῖς καὶ τέσσερες καὶ πέντε φορὲς τὸ ρεῦμα. Ἔτσι ἡ πόλις βυθίζεται στὸ σκότος, τὰ κέντρα ζημιώνονται τεραστίως, τὰ θέατρα διακόπτουν τὰς παραστάσεις των, ὁ ἠλεκτρικὸς σταματᾶ καθ' ὁδὸν καὶ οἱ ἐπιβάται ἀναμένουν μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν, καθηλωμένοι στὰ βαγόνια του... Καὶ ἡ Πάουερ ὄχι μόνον ἀδιαφορεῖ γιὰ ὅλ' αὐτά, ἀλλὰ καὶ ἀπαξιοῖ καὶ νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τοῦ Τύπου, περιφρονοῦσα τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Νομίζουμε ὅμως ὅτι ἂν αὐτὴ ἀδιαφορεῖ, δὲν πρέπει καὶ τὸ κράτος ν' ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν του, οἱ ὁποῖοι ἀνέχονται ὡς δοῦλοι τὴν οἰκτρὰν αὐτὴν Ἑταιρείαν.

……

ΕΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ

Μὲ τὶς τελευταῖες μάλιστα διακοπὲς τοῦ ρεύματος μερικοὶ φαρσὲρ ἐπῆγαν κάτω ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς Πάουερ, ἕνα βράδυ, καὶ τῆς τραγούδησαν:

Εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς μας
Βάσανα μᾶς πότισες
Μᾶς ἐπῆρες τὰ λεπτά μας
Καὶ μᾶς... παρασκότισες!..

Πλησίασε ὅμως ἄξαφνα τοὺς κανταδώρους ἕνας ἀστυφύλαξ καὶ τοὺς ρώτησε:

— Τί κάνετε ἐδῶ, κύριοι;

Καὶ οἱ κανταδῶροι ἀπάντησαν.

— Τραγουδᾶμε τὴν Ἑταιρεία. Τῆς τά.. ψέλνουμε!..

……

ΦΑΝΤΑΣΜΑΓΟΡΙΑ

Τὸ θέαμα τῆς Ἀκροπόλεως, τὶς τελευταῖες νύχτες, φωτισμένης ἀπὸ τοὺς προβολεῖς τοῦ Λυκαβηττοῦ, εἶνε ὑπέροχο. Ὁ Παρθενὼν φαίνεται σὰν φαντασμαγορία, ἔτσι καθὼς προβάλλει ὁλόλευκος μέσα στὸ σκοτάδι. Νομίζει κανεὶς πὼς βλέπει ζωηρὴ κρητιδογραφία πάνω σὲ βαθὺ μαῦρο φόντο. Τὴν ὑπέροχη αὐτὴ εἰκόνα τὴν ἀπολαμβάνουν, πρὸ πάντων, οἱ ξένοι ποὺ μένουν στὴν Ἀθήνα τὶς ἡμέρες αὐτές. Εἶνε πράγματι κάτι τὸ ἔκτακτο. Ἡ Ἀκρόπολις ἐν ὀνείρῳ!...

……

ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Οἱ Ρετζαῖοι κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον. Εἰς τὸ Πουργατόριον, ὅπου θὰ παρουσιασθοῦν, ἡ δίκη των καὶ τὸ ξεκαθάρισμα τῶν ντιρέσων των μὲ τὸν ἀνώτατον ἐπουράνιον Κριτὴν θὰ κρατήσῃ βέβαια πολὺ περισσότερον καιρὸ ἀπ' ὅ,τι κράτησε ἡ δίκη τῆς Κερκύρας. Κ' ἔπειτα, ὅταν ἐκδοθῇ καὶ ἡ ἀπόφασις, θὰ σταλοῦν μὲ ἰσχυρὰν συνοδείαν εἰς τὸν Ἅδην, ὅπου θ' ἀναλάβουν νὰ διδάξουν τὸν Βελζεβοὺλ καὶ ὅλους τοὺς διαβόλους πολλὰ πράγματα, προφέσορες αὐτοὶ στὴν κλεψιά, στὸ φόνο καὶ στ' ἀποδέλοιπα κακουργήματα...

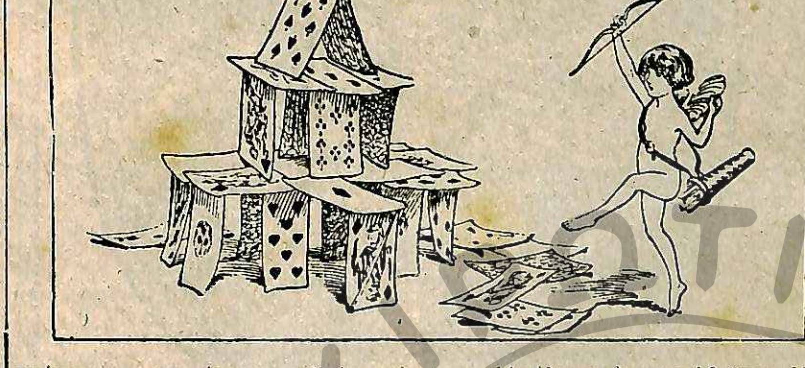

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

— Μὰ γιατί σταματάει διαρκῶς τὸ ρεῦμα;

— Θάχη... ρευματισμούς!...

ΧΟΙΡΟΣ ΚΑΙ ΧΗΡΟΣ

Κάποτε ὁ βασιλεὺς Ὄθων, καθὼς περνοῦσε ἀπὸ ἕνα χωριὸ τοῦ Ἄργους, ἀντάμωσε στὸ δρόμο δυὸ χωρικοὺς ποὺ φύλαγαν ἕνα κοπάδι ἀπὸ γουρούνια. Ὁ Ὄθων σταμάτησε μπροστά τους καὶ τοὺς ρώτησε:

— Ἔχετε πολλοὺς χοίρους ἐδῶ;

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, ἀπάντησε ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς. Μονάχα ἐμεῖς οἱ δυὸ εἴμαστε χῆροι!...

ΠΕΝΝΙΕΣ

Μετὰ τὴν ἀναγκαστικὴ ἀπομάκρυνσι τῶν περισσοτέρων λεωφορείων ἀπὸ τὴν κυκλοφορία, ἡ ἐντὸς τῶν δύο πόλεων συγκοινωνία ἔχει πραγματικὰ χάλια.

— Ἐνῶ προηγουμένως σὲ ὅλες τὶς γραμμὲς ἔφευγαν τὰ αὐτοκίνητα καὶ τὰ τρὰμ τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, τώρα οἱ συμπολῖται, ποὺ θέλουν νὰ πᾶνε στὶς δουλειές τους, περιμένουν πέντε, δέκα καὶ δεκαπέντε λεπτὰ πολλὲς φορὲς ὥσπου νὰ φανῇ κανένα ἀπὸ τὰ λιγοστὰ πειὰ ἐπιβατικὰ αὐτοκίνητα.

— Ἐντωμεταξὺ ὅμως ἡ Πάουερ ἀκούει τὸν ἐξάψαλμο!...

— Ἀπέθανε τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα κ' ἕνας λησμονημένος ποιητής, τακτικὸς θαμὼν ἄλλοτε τοῦ φιλολογικοῦ «Νέου Κέντρου», ὁ συμπαθέστατος Χρῆστος Βαρλέντης. Ὁ μακαρίτης εἶχε χάσει πρὸ ἐτῶν τὴν ὅρασίν του.

— Ἡ λαϊκὲς ἀγορές, μολονότι ἔπαψε πειὰ νὰ γίνεται θόρυβος γι' αὐτές, ἐμονιμοποιήθησαν πειὰ κατὰ τὶς ὡρισμένες ἡμέρες των καὶ συγκεντρώνουν ἄπειρο κόσμο.

— Ἄνθρωποι ὅλων τῶν τάξεων, γυναικοῦλες τοῦ λαοῦ καὶ κυρίες τῆς ἀνωτέρας τάξεως πηγαίνουν ἀνελλιπῶς σ' αὐτὲς καὶ κάνουν ψώνια φτηνὰ καὶ καλά.

— Θὰ ἦταν δὲ κρῖμα, τώρα, μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ χειμῶνος, νὰ διακοποῦν, μιὰ κ' ἐσημείωσαν τόση ἐπιτυχία.

— Ἄφθονα μολυβένια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα κυκλοφοροῦν, ἄγνωστον πῶς, τὸν τελευταῖο καιρό, στὴν ἀγορά. Λοιπόν, τὸ νοῦ σας στὰ ρέστα σας!

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΣΟΛΟΜΩΝ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΥΟ ΜΗΤΕΡΕΣ

Τὸν τελευταῖο καιρὸ παρουσιάστηκε σὲ κάποιο δικαστὴ τῆς Ἱσπανίας μιὰ περίπτωσις ἀνάλογη πρὸς ἐκείνην τὴν ὁποία ἔλυσε πρὸ αἰώνων ὁ Σολομὼν κατὰ τὸν γνωστὸ πρωτότυπο τρόπο.

Κάποια νέα καὶ φτωχὴ Γιαπωνέζα, προκειμένου νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα της γιὰ κάμποσον καιρό, παρέδωσε τὸ παιδί της σὲ μιὰ φίλη της γιὰ νὰ τὸ περιποιῆται κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας της. Ὅταν ὅμως, ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια, γύρισε πίσω καὶ ζήτησε τὸ παιδί, ἡ φίλη της ἀρνήθηκε νὰ τὸ ἐπιστρέψῃ, λέγοντας ὅτι ἦταν δικό της. Ἀμέσως ἡ δυὸ γυναῖκες κατέφυγαν σ' ἕναν δικαστὴ γιὰ νὰ τοὺς λύσῃ τὴ διαφορά. Ἐκεῖνος τότε τὶς διέταξε νὰ πιάσουν τὸ παιδί, ἡ μιὰ ἀπὸ τὸ κεφάλι κ' ἡ ἄλλη ἀπὸ τὰ πόδια, λέγοντάς τους ὅτι, ὁποία κατώρθωνε νὰ τὸ πάρῃ σ' αὐτὴν καὶ θὰ τὸ ἔδινε.

Ἡ πραγματικὴ μητέρα, στὴν ἀρχή, δίστασε νὰ ὑπακούσῃ. Ἔπειτα ὅμως ἔπιασε τὸ παιδί, μὲ μεγάλη προσοχή, ἐνῶ ἡ ἄλλη τὸ εἶχε ἁρπάξει καὶ τὸ τραβοῦσε μὲ ὅλη της τὴ δύναμι. Μόλις ὅμως τὸ παιδὶ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπ' τὸν πόνο, ἡ ἀληθινή του μητέρα τὸ ἄφησε ἀμέσως στὰ χέρια τῆς ἀντιπάλου της, ἡ ὁποία ἰσχυριζόταν ὅτι ἐνίκησε καὶ ὅτι ἐδικαιοῦτο νὰ πάρῃ τὸ παιδί. Ἀλλὰ ὁ δικαστής, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀντιληφθῆ ποιὰ ἦταν ἡ πραγματικὴ μητέρα, ἀπέδωσε σ' αὐτὴν τὸ παιδί της καὶ τὴν ἄλλη τὴν ἐτιμώρησε μὲ παραδειγματικὴ αὐστηρότητα.

— Ἔκαναν τὴν ἐμφάνισί τους στοὺς κήπους τῶν περιχώρων, ἀλλὰ καὶ στά... ἀνθοπωλεῖα τῆς πρωτευούσης, τὰ χρυσάνθεμα.

— Μεγάλα, ὡραῖα, φανταχτερά, ποζάρουν στὶς βιτρίνες τῶν ἀνθοπωλείων.

— Ὕστερ' ἀπὸ διακοπὴ πέντε χρόνων, ἐπανεξεδόθη ὁ «Νουμᾶς», τὸ ἱστορικὸ πλέον φιλολογικὸ περιοδικό, ποὺ τόσο ἀγωνίστηκε γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς δημοτικῆς γλώσσης.

— Τὸν «Νουμᾶ» διευθύνει τώρα ὁ ποιητὴς κ. Πάνος Ταγκόπουλος, ὁ γυιὸς τοῦ μακαρίτου ἱδρυτοῦ Δημ. Ταγκοπούλου.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Δημήτριος Παπούλιας, ἔμπορος, Ἄννα Παπανικολάου, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ εὔχεται τὸν βίον εὐτυχῆ.

Η ΓΑΛΛΙΑ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΑΡΝΟΥΛ

Ἡ μικρὴ παιδοῦλα μὲ τὸ διαβολεμένο ταλέντο. Μὲ τὴ βασίλισσα ἢ μὲ τὴ Πομπαδούρ ; Ὁ ἄτυχος κύριος ντὲ Μαλεζιέ. Ἕνας περίφημος Παριζιάνος δανδῆς. Ὁ κόμης ντὲ Λωραγκαί. Τὰ παιδιὰ τῆς Ἀρνούλ. Τὸ πρῶτο μήνυμα τῆς παρακμῆς. Τὸ φιλολογικὸ σαλόνι τῆς Σοφίας. Ἕνας μεγάλος ἔρωτας. Μαρία Ἀντουανέττα. Ἡ ἀτυχὴς βασίλισσα. Τὸ τέλος τῆς Σοφίας Ἀρνούλ, κτλ. κτλ.

Θὰ σᾶς διηγηθοῦμε σήμερα τὴ ζωὴ μιᾶς περίφημης γυναίκας, ποὺ ἔλαμψε μὲ τὸ πνεῦμα της καὶ μὲ τὴν ὀμορφιά της στὴ Γαλλία, κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα, τῆς Σοφίας Ἀρνούλ.

Ἡ Σοφία Ἀρνοὺλ κατήγετο ἀπὸ φτωχὴ οἰκογένεια. Τὸν πατέρα της τὸν κατεδίωκε διαρκῶς ἡ ἀτυχία καὶ εἶχε χάσει ὁλόκληρη τὴν περιουσία του στὶς ἐπιχειρήσεις του. Ἡ μητέρα της, ὡστόσο, εἶχε μεγάλη μόρφωσι καὶ συνεδέετο, χάρις σ' αὐτήν, μὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς λογίους τῆς ἐποχῆς. Πέντε χρονῶν ἀκόμη, ἡ Σοφία ἔψαλλε στὸ χορὸ ἑνὸς παρεκκλησίου κι' ἀπὸ τότε ἡ κρυσταλλένια φωνή της φανέρωνε ποιὸ καλλιτεχνικὸ τάλαντο ἔκρυβε μέσα της ἡ μικρὴ ἐκείνη καὶ ὡραιοτάτη παιδοῦλα. Μιὰ μέρα τὴν ἄκουσε νὰ τραγουδάη καὶ ἡ πριγκήπισσα ντὲ Μοντένα, ἄλλοτε σύζυγος τοῦ περιφήμου ντὲ Κόντι, καὶ γοητεύθηκε τόσο ἀπὸ τὴν ὡραία φωνή της, ὥστε, τὴν ἄλλη μέρα κιόλας, παρουσιάστηκε στοὺς γονεῖς της καὶ ζήτησε ν' ἀναλάβη τὴ μικρούλα Σοφία ὑπὸ τὴν προστασία της.

Ἡ πριγκήπισσα, παίρνοντας τότε τὴ Σοφία ἀπὸ τὸ σπίτι της, τὴν εἰσήγαγε γιὰ νὰ μορφωθῆ σ' ἕνα μοναστῆρι, ὅπου ἐσπούδαζαν τὰ παιδιὰ τῆς ἀριστοκρατίας. Ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ποὺ μπῆκε σ' αὐτό, ἡ μικρὴ Ἀρνοὺλ ἄρχισε νὰ τραγουδῆ στὸ χορὸ τοῦ παρεκκλησίου του. Μιὰ μέρα ποὺ εἶχε πάει στὸ μοναστῆρι αὐτὸ ἡ βασίλισσα, ἄκουσε τὴ μαγευτική της φωνή. Τὴν ἄκουσε ὅμως συγχρόνως καὶ ἡ Πομπαδούρ, ἡ διάσημη εὐνοουμένη τοῦ βασιλέως. Καὶ ἀμέσως ἡ δυὸ πανίσχυρες αὐτὲς γυναῖκες ἔγραψαν ἀπὸ ἕνα γράμμα στὴν πριγκήπισσα ντὲ Μοντένα γιὰ ν' ἀναλάβουν τὴ μικρὴ ὑπὸ τὴν προστασία τους. Ἡ πριγκήπισσα δὲν ἤξερε ποιὰ νὰ προτιμήση, τὴ νόμιμο σύζυγο τοῦ βασιλέως ἢ τὴν εὐνοουμένη του. Ἡ μικρὴ Σοφία ὅμως πῆρε γρήγορα τὴν ἀπόφασί της καὶ παρουσιάστηκε τὴν ἄλλη μέρα, μαζὺ μὲ τὴ μητέρα της, στὴ βασίλισσα. Καὶ τότε συνέβη κάτι τὸ ἀπίστευτο : Ἡ παιδοῦλα αὐτή, παρὰ τὴν ἡλικία της, προσελήφθη στὴν Ὄπερα τῆς Μεγαλειότητός της !...

Πέρασε λίγος καιρὸς ἀπὸ τότε, ὅταν, μιὰ μέρα, ὁ κύριος ντὲ Μαλεζιέ, ὁ περίφημος δανδῆς τῆς ἐποχῆς, ὁ πάντοτε κομψοντυμένος καὶ πάντοτε νέος, μὲ τὰ βαμμένα του χείλη καὶ μὲ τὴν ὑψηλή, τὴν πανύψηλη περρούκα του, εἶδε τὴ μικρὴ Σοφία κ' ἔμεινε καταγοητευμένος μαζύ της. Χωρὶς νὰ χάση τότε καιρό, παρουσιάστηκε στὴν πριγκήπισσα ντὲ Μοντένα κι' ἄρχισε νὰ τῆς ἐκθειάζη τὰ θέλγητρά της. Ἡ πριγκήπισσα, ἀκούγοντάς τον, νόμιζε ὅτι ὁ γηραιὸς καὶ ἁμαρτωλὸς αὐτὸς ἀριστοκράτης τῆς μιλοῦσε ὡς προξενητὴς τοῦ ἀνεψιοῦ του. Ὅταν ὅμως αὐτὸς ἔσπευσε νὰ τὴν βγάλη ἀπὸ τὴν πλάνη της καὶ νὰ τῆς πῆ ὅτι αὐτὸς ἤθελε γιὰ σύζυγό του τὴ Σοφία, ἡ πριγκήπισσα ξεκαρδίστηκε στὰ γέλια!

Ὁ κύριος ντὲ Μαλεζιὲ ὅμως δὲν ἀπελπίστηκε ἀπ' αὐτὸ καὶ ἐξακολούθησε νὰ ἐπιμένη. Ἦταν πλούσιος, πολὺ πλούσιος, καὶ δήλωσε στὴν πριγκήπισσα ὅτι θὰ ἔκανε τὴ Σοφία ἀληθινὴ βασίλισσα. Τότε ἡ πριγκήπισσα θεώρησε ὑποχρέωσί της ν' ἀναφέρη στὴ Σοφία τὰς προτάσεις του. Αὐτὴ ὅμως, μόλις τὶς ἄκουσε, τὶς ἀπέρριψε κατηγορηματικῶς, λέγοντας ὅτι οὔτε ν' ἀκούση ἤθελε γιὰ γάμο. Ἔτσι ὁ ἀτυχὴς αὐτὴ τὴ φορὰ κ. Μαλεζιὲ ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήση, ἐνῶ συγχρόνως, στὶς 13 Ἀπριλίου 1758, ἡ Σοφία, σὲ ἡλικία δεκατεσσάρων μόλις ἐτῶν, ἔκανε τὴν πρώτη θριαμβευτική της ἐμφάνισι στὸ θέατρο. Τραγούδησε μὲ ἀφάνταστη ἐπιτυχία, μὲ πραγματικὸ θρίαμβο, καὶ ἀπὸ τότε ὁλόκληρο τὸ Παρίσι ἄρχισε νὰ μιλᾶ γι' αὐτήν, ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσα ὥς τὸν τελευταῖο ἀστό !...

Ὁ δρόμος τῆς Σοφίας Ἀρνοὺλ πρὸς τὴ δόξα ἦταν ἀνοιχτὸς πειά... Τὴν ἐποχὴ ὅμως ἐκείνη ζοῦσε στὸ Παρίσι ἕνας περίφημος δανδῆς καὶ κατακτητὴς τῶν γυναικῶν, ὁ κόμης Λωραγκαί. Ὁ Λωραγκαὶ εἶδε μιὰ μέρα τὴ Σοφία καὶ ἀμέσως τὴν ἐρωτεύθηκε μὲ πάθος. Κατώρθωσε νὰ τὴν πλησιάση μὲ ψεύτικο ὄνομα, γιατὶ φανταζόταν ὅτι τὸ δικό του θὰ ἦταν γνωστὸ ἀλλὰ καὶ ἀντιπαθητικὸ συγχρόνως στὴ νεαρὴ καλλιτέχνιδα. Ἀμέσως καὶ ἡ περίφημη πειὰ ἀοιδὸς ἔμεινε καταμαγευμένη μαζύ του. Καὶ τότε ἕνας παράφορος ἔρως ἄρχισε μεταξύ τους. Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἔφερε στὸν κόσμο ἕνα παιδί, τοῦ ὁποίου πατέρας ἦταν ὁ Λωραγκαί.

Τὸ καλοκαῖρι πέρασε, ἦλθε τὸ φθινόπωρο κ' ἔπειτα ὁ χειμῶνας. Ἡ Σοφία ἀπέκτησε καὶ δεύτερο παιδί, τοῦ ὁποίου πατέρας ἦταν πάλι ὁ Λωραγκαί. Τότε ἡ Σοφία τὰ χρειάστηκε. Τί θὰ ἔκανε αὐτή, μιὰ ἐλεύθερη καλλιτέχνις, μὲ δυὸ ἐξώγαμα τέκνα ; Ἡ καρριέρα της διέτρεχε κίνδυνο. Καὶ τότε ἔλαβε μιὰ ἀπὸ τὶς ἀποφάσεις ἐκεῖνες ποὺ χαρακτηρίζουν ὁλόκληρη τὴ ζωή της. Εἶχε μάθει στὸ μεταξὺ ποιος ἦταν πραγματικῶς ὁ Λωραγκαὶ καὶ ὅτι ἦταν παντρεμμένος. Χωρὶς νὰ διστάση τότε, ἡ καλλιτέχνις ἔστειλε μ' ἕναν ὑπηρέτη της τὰ δυὸ παιδιὰ στὴ γυναίκα του !...

Τὸ σκάνδαλο ἦταν μεγάλο. Τὸ Παρίσι διεσκέδαζε καὶ γελοῦσε μ' αὐτό... Μὰ ὁ σκοπὸς τῆς Σοφίας εἶχε ἐπιτύχει. Ὁ Λωραγκαὶ — τί νὰ κάνη ; — πῆρε στὴ ῥάχη του τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ ἡ γυναῖκα του ἀπομακρύνθηκε γιὰ ἕνα διάστημα σὲ κάποιο ἐξοχικό τους κτῆμα, ὥσπου νὰ ξεχασθῆ τὸ πρᾶγμα... Τὸ Παρίσι, ἄλλωστε, ξεχνοῦσε τόσο γρήγορα ἐκείνη τὴν ἐποχή !

Δὲν πέρασε ὅμως οὔτε ἕνας μῆνας, καὶ ὁ Λωραγκαὶ τὰ ξανάφτιασε μὲ τὴ Σοφία. Καί, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο, ἡ Σοφία ἔφερε στὸν κόσμο καὶ τρίτο παιδί...

Τότε, ἐπὶ ἕνα χρόνο, ἡ Σοφία Ἀρνοὺλ ἀναγκάστηκε ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴ σκηνή. Καταλάβαινε πὼς ἔπρεπε νὰ φροντίση γιὰ τὴν ὠμορφιά της, ἡ ὁποία εἶχε χάσει πολὺ ἀπὸ τὴ δροσιά της σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα. Καί, γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχη αὐτό, χρησιμοποιοῦσε πομμάδες καὶ ἐλιξήρια πρωτοφανῆ γιὰ τὴν ἐποχή...

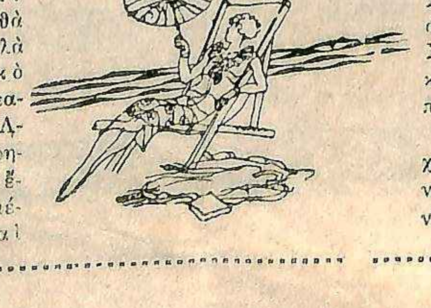

Τότε, γιὰ νὰ περνᾶ εὐχάριστα τὴν ὥρα της, ἄνοιξε τὸ φιλολογικό της σαλόνι, τὸ ὁποῖο γέμιζε κάθε βράδυ ἀπὸ ποιητάς, συγγραφεῖς, καλλιτέχνας καὶ ἄλλους ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Σοφία ἔφτασε στὸν κολοφῶνα τῆς δόξης της, μὲ τὴν καλλονή της ποὺ ἐμάγευε καὶ μὲ τὸ πνεῦμα της ποὺ σπινθηροβολοῦσε !...

Πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς ἔτσι. Καί, στὸ τέλος, ἡ περίφημη αὐτὴ γυναῖκα, ἀπεφάσισε νὰ ξαναγυρίση στὸ θέατρο καὶ νὰ ἐμφανισθῆ σ' ἕνα ρόλο πρώτης δυνάμεως, ἕνα ρόλο στὸν ὁποῖον ὅλοι περίμεναν ἀπ' αὐτὴν νὰ κάνη θαύματα.

Τὸ ὡρισμένο βράδυ, τὸ θέατρο ἦταν κατάμεστο. Τὸ ἄνθος τῆς Γαλλικῆς Αὐλῆς, τῆς ἀριστοκρατίας τῶν Βερσαλλιῶν, βρισκόταν ἐκεῖ. Ἀλλὰ καὶ ἡ πλατεία ἦταν ἀσφυκτικὰ γεμάτη ἀπὸ κατωτέρους εὐπατρίδας καὶ ἀστούς.

Ὅταν ἡ Σοφία παρουσιάστηκε στὴ σκηνή, τὸ θέατρο δονήθηκε καὶ τράνταξε ὁλόκληρο ἀπὸ τὶς ἐπευφημίες καὶ τὰ χειροκροτήματα. Καὶ ἡ παράστασις ἄρχισε. Ἡ καλλιτέχνις ἔπαιξε μὲ ὅλη της τὴ δύναμι, βάζοντας στὸ τραγοῦδι της ὅλη της τὴν τέχνη. Μά, σὲ λίγο, μιὰ ἀπογοήτευσις σκορπίστηκε στὴν κατάμεστη αἴθουσα τοῦ θεάτρου. Οἱ φίλοι τῆς Σοφίας, οἱ θαυμασταί της — καὶ ἦσαν πολλοί, πάρα πολλοὶ αὐτοὶ — χειροκροτοῦσαν μ' ἐνθουσιασμό. Μὰ τὸ μεγάλο κοινὸ ἦταν πειὰ ἐπιφυλακτικὸ καὶ ψυχρό. Πολλοὶ μάλιστα ἔφυγαν ἀπὸ τὸ θέατρο προτοῦ ἀκόμη πέση ἡ αὐλαία...

Ἡ Σοφία δὲν εἶχε ἀνταποκριθῆ ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὶς προσδοκίες τοῦ κοινοῦ...

Καί, συγχρόνως, μιὰ ἐπικίνδυνος ἀντίπαλος ἔκανε τὴν ἐμφάνισί της στὴν Ὄπερα : Ἡ Μαμζὲλ Ἀλλάν. Ἡ Ἀλλὰν ἦταν ὡραία καὶ τραγουδοῦσε περίφημα, ὕστερα δὲ ἀπὸ λίγες μέρες ἀνέλαβε αὐτὴ νὰ παίξη τὸ ρόλο ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ἐπιτύχη ἡ Σοφία.

Ὡστόσο, σιγὰ - σιγά, ἡ ἐντύπωσις ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴ ἀποτυχία τῆς Ἀρνοὺλ πέρασε, καὶ ἡ πληγὴ ποὺ εἶχε ἀνοίξει στὴν καλλιτέχνιδα ἄρχισε νὰ ἐπουλώνεται.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Σοφία Ἀρνοὺλ εἶχε μιὰ μικρὴ ἐρωτικὴ περιπέτεια μὲ τὸν κομψοντυμένο, ἱπποτικὸ στοὺς τρόπους καὶ ἐρωτύλο ἀλλὰ καθόλου διασκεδαστικὸ πρίγκηπα Ἐνέν. Μὰ ἡ Σοφία ἔτρεφε μεγάλη ἀδυναμία πρὸς τοὺς πνευματώδεις καὶ εὐθύμους ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸ περνοῦσε τὶς ὧρες της κοντὰ στὸ νέο της φίλο σιωπηλή. Μιὰ μέρα δὲ ποὺ ὁ πρίγκηψ τὴ ρώτησε γιατὶ μιλοῦσε τόσο λίγο μαζύ του, ἐκείνη τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Ἀγαπητέ μου πρίγκηψ, πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι εἶνε πολὺ δυσκολώτερο νὰ κάμετε μιὰ γυναίκα νὰ μιλήση, παρὰ νὰ σωπάση...

Ἔτσι ἡ νέα αὐτὴ ἐρωτικὴ περιπέτεια δὲν κράτησε πολύ. Ἕνας ἄλλος ἄνδρας εἶχε παρουσιασθῆ στὸ δρόμο της καὶ τῆς ἐνέπνευσε τὸ μεγάλο πάθος, ἐκεῖνον τὸν ἕνα καὶ μοναχὸν ἔρωτα, ποὺ μιὰ φορὰ καὶ μόνο δοκιμάζει κανεὶς στὴ ζωή του. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ ἀρχιτέκτων Μπελανζέ. Ἀπὸ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ἀντήλλαξαν, ὁ ἔρως τους γεννήθηκε σὰν κεραυνός, μέσα σὲ φλόγες.

Μὰ ἡ ἐποχὴ αὐτὴ τῆς μεγάλης ἀγάπης καὶ τοῦ μεγάλου πάθους ἦταν συγχρόνως γιὰ τὴ Σοφία καὶ ἡ κρίσιμη ἐποχὴ τῆς καμπῆς ἀπὸ τὴ μεγαλείτερη δόξα στὴν παρακμή !... Ὁλόκληρο τὸ Παρίσι τὴν ἐθαύμαζε. Ὁ περίφημος ζωγράφος Κρόϋτσε τῆς ἔκανε τὸ πορτραῖτο της. Ὁ Γκλοὺκ, πάλι, συνέθεσε γι' αὐτὴν ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα του, τὴν «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι», τὴν ὁποίαν ἡ Σοφία τραγούδησε μὲ τὴ μεγαλείτερη ἐπιτυχία. Ὁ Γκλοὺκ τότε πῆρε θάρρος καὶ συνέθεσε γι' αὐτὴν καὶ δεύτερο ἔργο, τὸν «Ὀρφέα καὶ τὴν Εὐρυδίκη». Ὅλοι νόμιζαν ὅτι ἡ Σοφία Ἀρνοὺλ θὰ σημείωνε σ' αὐτὸ μεγαλείτερο θρίαμβο κι' ἀπὸ τὴν Ἰφιγένεια. Μὰ τὰ πράγματα συνέβησαν πολὺ διαφορετικά. Ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος ποὺ εἶχε πάει στὸ θέατρο προδιατεθειμένο νὰ τὴν θαυμάση καὶ νὰ τὴν ἀποθεώση, μόλις ἄρχισε νὰ τραγουδάη τὴν ὑποδέχτηκε ψυχρά. Κανένα χέρι δὲν ἐσάλεψε γιὰ νὰ τὴν χειροκροτήση. Καί, στὸ τέλος, ὅταν ἡ περίφημη ἀοιδὸς προχώρησε, χλωμή, μισολιποθυμισμένη, στὸ προσκήνιο, σφυριγματιὲς ἀκούστηκαν, δειλὲς καὶ ἀραιὲς στὴν ἀρχή, ζωηρότερες ἔπειτα, τρομακτικὲς στὸ τέλος ! Ἦταν ἡ πρώτη μεγάλη καὶ ἀποφασιστικὴ ἀποτυχία της !...

Τότε ὅμως, ἔξαφνα, ἡ Σοφία Ἀρνοὺλ ἀπόκτησε μιὰ μεγάλη προστάτρια : Τὴ Μαρία Ἀντουανέττα, τὴ βασίλισσα τῆς Γαλλίας, τὴ γυναίκα τοῦ τραγικοῦ Λουδοβίκου 16ου, τὸν ὁποῖον ἔμελλε ν' ἀκολουθήση ἐπάνω στὴ λαιμητόμο κατὰ τὴ μεγάλη Γαλλικὴ Ἐπανάστασι. Ἡ γοητεία, τὸ πνεῦμα, ἡ ὀμορφιὰ τῆς Ἀρνούλ, ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωσι στὴ βασίλισσα. Καὶ τότε, ἡ καλὴ ἐκείνη βασίλισσα, ἔλαβε μιὰ παράξενη ἀπόφασι : νὰ ἐπιβάλη πάλι τὴν ἀοιδὸ στὸ Παρισινὸ κοινό.

Μὰ τοῦ κάκου ! Οἱ Παρισινοὶ δὲν τὴν ἤθελαν πειὰ τὴ Σοφία, νόμιζαν πὼς ὁ καιρός της εἶχε περάσει, πὼς ἄλλοι νεώτεροι ἀστέρες τὴν εἶχαν ἐπισκιάσει ὁριστικά. Καί, πρώτη ἀπ' ὅλους, ἡ Σοφία τὸ κατάλαβε αὐτὸ κι' ἀποτραβήχτηκε σ' ἕνα μοναστῆρι. Ἡ συνταρακτικὲς πολιτικὲς ἀνατροπὲς ποὺ ἔγιναν τότε στὴ Γαλλία, δὲν τὴν ἔφτασαν ὥς ἐκεῖ. Καί, στὰ 1802, ἡ Σοφία Ἀρνοὺλ ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ κουρασμένα, μὰ ὄμορφα, μάτια της...

ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Κάλλιο μιὰ οὐγκιὰ τύχης παρὰ ἑκατὸ λίτρες σοφίας.

— Ἡ ἄσπρες τρίχες εἶνε ἄνθη τοῦ δένδρου τοῦ θανάτου.

— Τὸ χρυσὸ χαλινάρι δὲν κάνει καλύτερο τὸ ἄλογο.

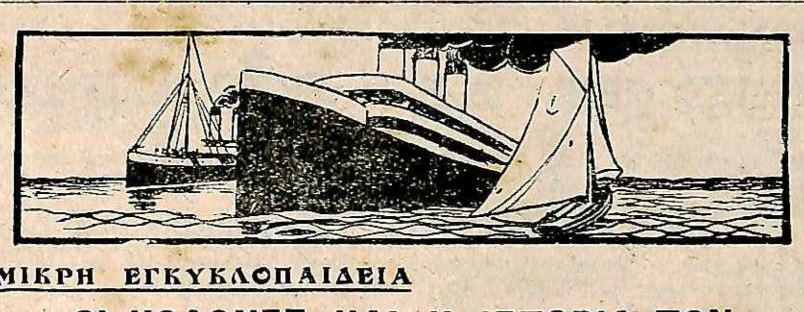

ΜΙΚΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΟΙ ΚΩΔΩΝΕΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ

Ἀπὸ ποιοὺς ἐφευρέθησαν ἡ καμπάνες. Οἱ 360 κώδωνες τοῦ Ἀαρών. Πότε χτυποῦσαν στὴν ἀρχαιότητα ἡ καμπάνες. Πότε εἰσήχθησαν ἡ πρῶτες καμπάνες στὶς ἐκκλησίες. Ἡ καμπάνες στὴν Κίνα. Ἡ μεγαλείτερες καμπάνες τοῦ κόσμου. Ἡ καμπάνα τῆς Κολωνίας ποὺ ἔγινε ἀπὸ τὰ Γαλλικὰ κανόνια. Περίεργες προλήψεις.

Ἡ ἐφεύρεσις τῶν κωδώνων ἀποδίδεται στοὺς Αἰγυπτίους, οἱ ὁποῖοι τοὺς χρησιμοποιοῦσαν γιὰ ν' ἀναγγέλλουν στὸ λαὸ τὶς ἑορτὲς τῆς Ὀσίριδος. Ἀλλὰ καὶ οἱ Κινέζοι ἀναφέρεται ὅτι εἶχαν κώδωνας ἀπὸ τοῦ ἔτους 2600 π. Χ. Κατὰ τὸν Κλήμην τὸν Ἀλεξανδρέα, ὁ Ἀαρὼν εἶχε κρεμασμένους στὴν ἱερατικὴ στολή του 360 κώδωνας, οἱ ὁποῖοι συμβόλιζαν τὶς ἡμέρες τοῦ ἔτους.

Ἐπίσης καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι, χρησιμοποιοῦσαν καμπάνες ἀρκετὰ μεγάλες γιὰ ν' ἀναγγέλλουν στὸ λαὸ τὸ ἄνοιγμα τῶν ἀγορῶν. Ἐπίσης καμπάνες χτυποῦσαν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ στὶς κηδεῖες, καθὼς καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ κατάδικος ὡδηγεῖτο στὸ μέρος τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως.

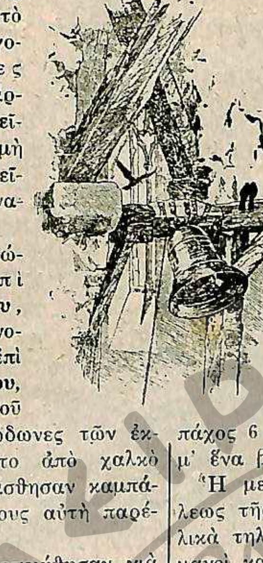

Στὴν ἐκκλησία, οἱ κώδωνες εἰσήχθησαν ἐπὶ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, ἀλλὰ τὸ ἔθιμον αὐτὸ ἐνομιμοποιήθη ἀργότερα ἐπὶ τοῦ ἐπισκόπου Παυλίνου, μεταξὺ τοῦ 409 καὶ τοῦ 431. Ἐπειδὴ δὲ οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν κατεσκευάζοντο ἀπὸ χαλκὸ τῆς Καμπανίας, ὠνομάσθησαν καμπάνες, καὶ ἡ ὀνομασία τους αὐτὴ παρέμεινε ὥς σήμερα.

Οἱ κώδωνες ἐχρησιμοποιήθησαν γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐκκλησίες τῆς Ρώμης ἐπὶ τοῦ ἀρχιερέως Σαβινιανοῦ στὰ 605, τότε δὲ ἐπεκράτησε καὶ ἡ συνήθεια νὰ προσκαλοῦνται οἱ πιστοὶ στοὺς ναοὺς μὲ κωδωνοκρουσίες.

Στὴν Ἀγγλία ὑπῆρχε συνήθεια, ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 8ου αἰῶνος, νὰ σημαίνουν ἡ καμπάνες πένθιμα στὶς κηδεῖες. Ἡ ἐκκλησίες ὅμως τῆς Ἀνατολῆς μόλις κατὰ τὸν 9ο αἰῶνα ἄρχισαν νὰ εἰσάγουν καμπάνες. Ἡ πρῶτες ἀπ' αὐτὲς ἐστάλησαν ἐκ μέρους τῶν Ἐνετῶν στὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Μιχαὴλ Γ΄. Στὴν ἀρχὴ οἱ κώδωνες ἦσαν μικροί, σιγὰ - σιγὰ ὅμως ἄρχισαν νὰ γίνωνται μεγαλείτεροι.

Στὴν Κίνα ἡ καμπάνες ἔχουν σχῆμα κυλινδρικό, καὶ τὸ πλῆκτρο τους εἶνε κατασκευασμένο ἀπὸ ξύλο. Γι' αὐτὸ ἡ καμπάνες τῆς Κίνας ἠχοῦν ἀσθενέστερα ἀλλὰ πολὺ πιὸ ἁρμονικὰ ἀπὸ τὶς καμπάνες τῆς Εὐρώπης. Στὶς Ἰνδίες πάλι κρεμοῦν ἔξω ἀπὸ τὶς παγόδες καμπάνες, τὶς ὁποῖες χτυποῦν μὲ ξύλο ἢ μὲ κέρατο ἐλάφου.

Ἡ μεγαλείτερη καμπάνα τοῦ κόσμου βρίσκεται στὴ Μόσχα καὶ φέρει τὸ ὄνομα «Βασιλεὺς τῶν κωδώνων». Ἔχει ὕψος 19 ποδῶν καὶ 3 δακτύλων, τὸ βάρος της δὲ ὑπολογίζεται εἰς 250 τόννους. Ἡ καμπάνα αὐτὴ χύθηκε στὰ 1736 καὶ λέγεται ὅτι τὸ μέταλλο ἀπὸ τὸ ὁποῖο κατεσκευάσθη περιεῖχε μεγάλη ποσότητα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ποὺ εἶχαν προσφέρει ὡς ἀνάθημα διάφοροι πιστοί. Ἐπειδὴ ὅμως ἔπαθε ρῆγμα σὲ μιὰ πλευρά της, δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ σημάνη σὰν πρῶτα καὶ μένει ἄχρηστη. Μιὰ ἄλλη μεγάλη καμπάνα τῆς Μόσχας ἔχει διάμετρον ἄνω τῶν 13 ποδῶν καὶ βάρος 120 τόννων περίπου. Καὶ στὴν Ἰαπωνία ὑπάρχει μιὰ μεγάλη καμπάνα, κρεμασμένη στὸ καμπαναριὸ ἑνὸς ναοῦ τοῦ Κιότο. Ἡ καμπάνα αὐτὴ ἔχει ὕψος 24 ποδῶν καὶ πάχος 6 δακτύλων, κρούεται δὲ ἀπέξω μ' ἕνα βαρὺ ξύλινο πλῆκτρο.

Ἡ μεγάλη καμπάνα τῆς μητροπόλεως τῆς Κολωνίας χύθηκε ἀπὸ Γαλλικὰ τηλεβόλα ποὺ κυρίευσαν οἱ Γερμανοὶ κατὰ τὸν πόλεμο τοῦ 1870, καὶ φέρει τὴν ἀκόλουθη ἐπιγραφή. «Εἶμαι ὁ κώδων τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ὑμνῶ τὴν δόξα του. Στέκω ἀπάνω σὲ ἱερὴ θέσι καὶ δέομαι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Γερμανικοῦ κράτους». Ὁ κώδων αὐτὸς ἔχει ὕψος 4.40 μ. καὶ διάμετρον 3.90 μ., πρὸς κατασκευήν του δὲ ἐχρησιμοποιήθησαν 22 τηλεβόλα καὶ 5.000 χιλιόγραμμα κασσιτέρου. Τὸ ὅλον βάρος του ἀνέρχεται εἰς 27.000 χιλιόγραμμα, τὸ δὲ ρόπτρον μόνο του ζυγίζει 800 χιλιόγραμμα. Ἐπίσης καὶ στὸ Πεκῖνο ὑπάρχουν ὀκτὼ μεγάλοι κώδωνες, καθένας ἀπ' τοὺς ὁποίους ζυγίζει 53 τόννους.

Ἄλλοι μεγάλοι κώδωνες εἶνε ὁ τοῦ Νοβγκορόντ τῆς Ρωσσίας, ὁ ὁποῖος ζυγίζει 31 τόννους, καὶ ὁ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῆς Βιέννης, ὁ ὁποῖος ἔχει βάρος 17 τόννων.

Τὸν παληὸ καιρό, οἱ ἄνθρωποι ἐπίστευαν ὅτι ἡ καμπάνες εἶχαν μαγικὲς ἰδιότητες. Γι' αὐτό, ὅταν ξεψυχοῦσε κανεὶς ἄρρωστος, εἶχαν τὴ συνήθεια νὰ χτυποῦν τὶς καμπάνες γιὰ νὰ διώξουν τὰ δαιμόνια, τὰ ὁποῖα ἐνόμιζαν ὅτι στεκόντουσαν κοντὰ στὸ κρεββάτι τοῦ ἀσθενοῦς, ἕτοιμα νὰ τοῦ ἁρπάξουν τὴν ψυχή. Ἐπίσης οἱ παλαιοὶ ἐπίστευαν ὅτι ἡ καμπάνες εἶχαν τὴν ἰδιότητα νὰ ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὰ σπίτια τους κεραυνοὺς καὶ γι' αὐτὸ τὶς χτυποῦσαν ὅλη τὴν ὥρα κατὰ τὴν διάρκεια τῶν καταιγίδων !...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΙΝΙΝΗΣ

Ἡ ἐφεύρεσις τῆς κινίνης χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου ΙΔ΄. Ὁ βασιλεὺς αὐτὸς εἶχε προσβληθῆ κάποτε ἀπὸ διαλείποντα πυρετό, τὸν ὁποῖο δὲν κατώρθωναν νὰ γιατρέψουν οἱ γιατροὶ μὲ τὰ τότε γνωστὰ φάρμακα. Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ παρουσιάστηκε ἄξαφνα στὰ ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν κάποιος Ἄγγλος ὀνόματι Ταλβότ, ὁ ὁποῖος ἰσχυρίσθηκε ὅτι ἐγνώριζε ἕνα φάρμακο μὲ τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ κάνη καλὰ τὸ βασιληᾶ, καὶ τοῦ ἔδωσε κινίνη.

Ὅταν ὁ Λουδοβίκος γιατρεύτηκε πραγματικὰ ἔπειτ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ἐκτὸς τοῦ τίτλου τοῦ εὐπατρίδου, παρεχώρησε στὸν Ταλβὸτ καὶ τὸ μονοπώλιο τοῦ νέου πολυτίμου φαρμάκου. Ἀργότερα ὅμως, θέλοντας νὰ τὸ καταστήση προσιτὸ καὶ στὸ λαὸ ποὺ ἔπασχε ἀπὸ πυρετούς, ἀναγκάστηκε νὰ ἐξαγοράση τὸ μυστικὸ τῆς κατασκευῆς του ἀντὶ ἁδροτάτης ἀμοιβῆς ἀπὸ τὸν Ἄγγλο ἐφευρέτη. Τότε ἐγνώσθη ὅτι ἡ κινίνη κατεσκευάζετο ἀπὸ τὴ φλοῦδα ἑνὸς δένδρου τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «κινᾶ-κινᾶ».

Ἡ κινίνη ὅμως ἦταν πολὺ προτήτερα γνωστὴ στὴν Ἱσπανία μὲ τὸ ὄνομα «ἡ σκόνη τῆς κομήσσης», γιατὶ τὴν εἶχε εἰσαγάγει ἡ κόμησσα Κιγχών, ἡ σύζυγος τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Ἱσπανίας στὸ Περοῦ, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν ἐκεῖ διαμονή της, εἶχε προσβληθῆ ἀπὸ πυρετὸ καὶ εἶχε θεραπευθῆ μ' αὐτὴ τὴ σκόνη.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣΜΟΙ

ΑΓΩΝ ΠΟΛΥΦΑΓΙΑΣ

Στὴ Νέα Ὑόρκη ὑπάρχει μιὰ Λέσχη πολυφάγων, τῆς ὁποίας τὰ μέλη πρέπει νὰ ἔχουν βάρος τοὐλάχιστον 120 χιλιογράμμων !... Ἡ λέσχη αὐτὴ διωργάνωσε πρὸ ἡμερῶν διαγωνισμόν, κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐβραβεύετο ὅποιος θὰ ἔτρωγε περισσότερα μπιφτέκια... Νικητὴς ἀνεκηρύχθη ὁ δημοτικὸς σύμβουλος τῆς πόλεως, Φρὰνκ Ντότσερ, ὁ ὁποῖος κατεβρόχθισε ἐνώπιον δύο χιλιάδων περίπου θεατῶν 5 χιλιόγραμμα μπιφτέκια, 19 ψωμάκια μὲ βούτυρο, δυὸ πιάτα πατάτες καὶ ἤπιε 11 καφφέδες !... Ὁ παμφάγος αὐτὸς ζυγίζει μόνον... 161 χιλιόγραμμα !

Στὸν ἀγῶνα αὐτὸν τῆς πολυφαγίας εἶχαν λάβει μέρος ἐν ὅλῳ δεκαπέντε, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἕνδεκα παρητήθησαν ἀφοῦ ἔφαγαν 2 χιλιόγραμμα κρέατος. Στὸ διαγωνισμό, ἐκτὸς τῶν διαφόρων περιέργων, παρευρίσκοντο, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενον, καὶ 2 — γιατροί.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ GEORGES DUVAL

Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

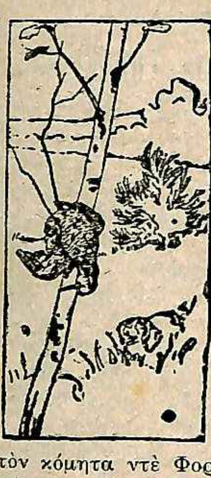

Καθὼς ἐπίναμε τὸν καφέ μας μαζὺ μὲ τὸν γέρο Πενσὸν στὴ μικρὴ πλατεία ἑνὸς χωριοῦ τῆς Νορμανδίας, ὁ **σύντροφός** μου μοῦ εἶπε :

— Θὰ ἔχετε ἀκούσει, χωρὶς ἄλλο νὰ μιλοῦν γιὰ τὸν κόμητα ντὲ Φορμινί, τοῦ ὁποίου ὁ πύργος φαίνεται κι' ἀπὸ δῶ, ἐκεῖ κάτω, στὴν ἄκρη τοῦ ἐξοχικοῦ δρόμου;... Ἂν δὲν ξέρετε τὴν τραγικὴ ἱστορία του, ἀκοῦστε την νὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ, γιατὶ εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρουσα.

Ὁ κόμης, λοιπόν, ἦταν, στὸν πόλεμο τοῦ 1870, συνταγματάρχης τοῦ 119ου πεζικοῦ συντάγματος. Στὴ μάχη τοῦ Βισσεμποὺργ πολέμησε σὰν λιοντάρι. Κατὰ τὸ βράδυ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἐπὶ κεφαλῆς ἑνὸς λόχου ποὺ εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ σύνταγμά του, ἐνισχυθεὶς καὶ ἀπὸ μερικοὺς Ἀλγερινοὺς πυροβολητάς, ἔκανε μιὰ ἡρωϊκὴ ἔφοδο ἐναντίον τῶν Γερμανικῶν πυροβολαρχιῶν ποὺ θέριζαν τὶς γραμμές μας.

Ἡ σύγκρουσις ὑπῆρξε τρομερή. Οἱ Γερμανοί, ξαφνιασμένοι μπρὸς στὴν ὁρμὴ τῶν δικῶν μας, παράτησαν τὰ κανόνια τους κι' ἄρχισαν νὰ πολεμοῦν μὲ τὶς λόγχες. Σὲ μιὰ στιγμή, ὡστόσο, ὁ συνταγματάρχης τραυματίσθηκε. Ἕνας Πρῶσσος, βλέποντάς τον νὰ πέφτη κάτω, ὥρμησε νὰ τὸν τρυπήση μὲ τὴ λόγχη του, ὅταν ὁ Δαβίδ, ὁ ἀφοσιωμένος λοχίας τοῦ κόμητος, γρήγορος σὰν ἀστραπή, ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ Πρώσσου καὶ τὸν σκότωσε. Ἔπειτα, φορτώνοντας τὸν πληγωμένο κύριό του στοὺς ὤμους του, τὸν μετέφερε ἔξω ἀπὸ τὸ πεδίο τῆς μάχης.

Ἡ πληγὴ τοῦ κόμητος ντὲ Φορμιν ἦταν σοβαρή. Γι' αὐτό, ὅταν ὑπογράφηκε ἡ εἰρήνη, ζήτησε ν' ἀποστρατευθῆ καὶ ἦρθε κ' ἐγκαταστάθηκε ἐδῶ, στὸν πύργο του, παίρνοντας μαζύ του καὶ τὸν ἀφοσιωμένο του Δαβίδ, τὸν ὁποῖο δὲν ἤθελε πειὰ ν' ἀποχωρισθῆ καὶ τὸν ὁποῖο διώρισε ἐπόπτη τῶν ἀπεράντων κτημάτων του.

Αὐτοὶ οἱ δυὸ ἄνθρωποι ἦσαν καμωμένοι γιὰ νὰ συνεννοοῦνται. Δὲν ὑπῆρχε μεταξύ τους οὔτε κύριος, οὔτε ὑπηρέτης,, κ' ἦσαν πάντα ἀγαπημένοι.

**

Στὸ 1871, ὁ Δαβὶδ παντρεύθηκε μὲ μιὰ νέα ἀπὸ τὴ Μπρετβίλ, ποὺ τὴν ἤξερε πρὶν φύγη γιὰ τὸν πόλεμο. Μὰ ἡ γυναῖκα του πέθανε, καθὼς ἔφερνε στὸν κόσμο ἕνα χαριτωμένο πλασματάκι, στὸ ὁποῖο ἔδωσαν τὸ ὄνομα τῆς μητέρας του : Μαργαρίτα.

Ἡ θλίψις ποὺ ἔννοιωσε ὁ Δαβὶδ γιὰ τὸ θάνατο τῆς γυναίκας του, ἦταν ἀπέραντη. Ὡστόσο, ὅλη ἡ ἀγάπη του τώρα εἶχε συγκεντρωθῆ στὸ κοριτσάκι του, ποὺ εἶχε γίνει τὸ εἴδωλό του.

Ὅταν ἡ Μαργαρίτα ἔγινε δεκάξη χρονῶν, ἦταν μιὰ κοπέλλα ἀξιολάτρευτη. Εἶχε μαλλιὰ χρυσᾶ σὰν τὰ στάχυα, μαῦρα μάτια γλυκὰ σὰν τοῦ ἐλαφιοῦ κ' ἕνα στοματάκι σὰν κεράσι. Ἦταν ἀκόμα ψηλή, δροσερὴ καὶ καλοκαμωμένη.

Ἡ Μαργαρίτα ζοῦσε εὐτυχισμένη μὲ τὴ λατρεία τοῦ πατέρα της, ὅταν, κάποτε, ἔφτασε στὸν πύργο τοῦ Φορμινί, γιὰ νὰ μείνη ἐκεῖ μερικοὺς μῆνες, ὁ γυιὸς τοῦ κόμητος, ἕνας διεφθαρμένος Παρισινὸς γλεντζὲς ποὺ δὲν φοβόταν οὔτε τὸ Θεό, οὔτε τὸν πατέρα του.

Ἕνα βράδυ, ὁ ὑποκόμης εἶδε τὴ Μαργαρίτα κι' ἀμέσως τὴν ἐρωτεύθηκε τρελλά.

Ἀλλοίμονο ! Τὰ λόγια τοῦ Παριζιάνου ἦσαν τόσο γλυκά, ὥστε ἡ φτωχὴ Μαργαρίτα, ποὺ δὲν εἶχε δῆ ὡς τότε παρὰ τὰ τίμια παλληκάρια τῶν περιχώρων, ἔδωσε πίστι σ' αὐτά, ἔδωσε πίστι στοὺς ὅρκους του, τὸν ἀγάπησε τρελλά... καὶ ὑπόκυψε...

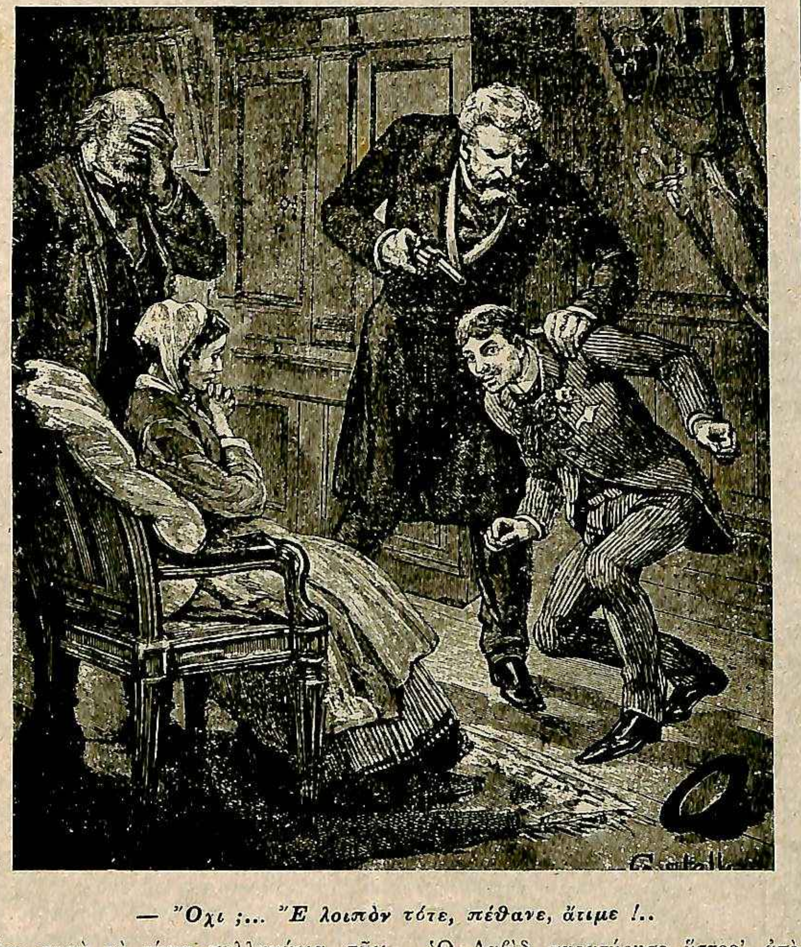

— *Ὄχι ;... Ἔ λοιπὸν τότε, πέθανε, ἄτιμε !..*

**

Ὑπόκυψε ὅπως ὅλα τὰ δυστυχισμένα κορίτσια ποὺ δίνουν πίστι στοὺς λόγου τῶν ἀθλίων.

Ὅταν ἔννοιωσε τὸν καρπὸ τοῦ σφάλματός της νὰ σπαρταράη μέσα στὰ σπλάχνα της, ἱκέτευσε τὸν ὑποκόμητα νὰ κρατήση τὸ λόγο του καὶ νὰ τὰ ὁμολογήση ὅλα στὸν πατέρα του, ἀποσπῶντας ἔτσι τὴν συγκατάθεσί του γιὰ τὸ γάμο τους. Ὁ κόμης, ἄνθρωπος τίμιος, φίλος τοῦ πατέρα της, δὲν θ' ἀρνιόταν νὰ τὴν δώση...

Σὲ ὅλες ὅμως τὶς ἱκεσίες της, ὁ ὑποκόμης τῆς ἀπαντοῦσε πὼς θὰ ἔβλεπε ἀργότερα... Τῆς εἶπε νὰ φύγη μαζύ του, νὰ φύγη ἀπ' τὸ πατρικὸ σπίτι κ' ἔπειτα, ὅταν θὰ γεννοῦσε, νὰ ξαναγυρίση καὶ νὰ παρουσιάση αὐτὸς τὸ παιδὶ στὸν πατέρα του...

Ἡ Μαργαρίτα ἀπάντησε μὲ κατηγορηματικὴ ἄρνησι σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ὕποπτες προτάσεις του.

Τότε ὁ ὑποκόμης δὲν ξαναφάνηκε πειά. Ἡ νέα ἔψαξε νὰ τὸν βρῆ, μὰ ἔμαθε πὼς εἶχε ξαναγυρίση στὸ Παρίσι.

Ἀμέσως ἡ φτωχὴ κόρη γύρισε στὸ σπίτι ἐκμηδενισμένη, νοιώθοντας καλὰ τώρα ὅλη τὴν ἔκτασι τοῦ σφάλματός της, ὅλη τὴ φρίκη τῆς θέσεώς της...

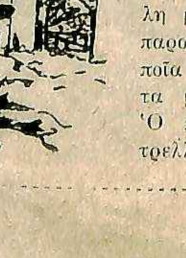

Ὁ Δαβὶδ παρατήρησε ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρό, ὅτι ἡ κόρη του ἦταν πάντα πολὺ θλιμμένη. Τὸ βράδυ, σὰν ἐγύριζε ἀπὸ τὴ δουλειά του, τὴν εὕρισκε μὲ τὰ μάτια κόκκινα ἀπὸ τὰ δάκρυα καί, ὅταν τῆς μιλοῦσε, **ἐκείνη φαινόταν** σὰν νὰ ἔβγαινε ἀπὸ κάποιο ὄνειρο. Ἀνησυχῶντας γιὰ τὴν κατάστασί της, ὁ πατέρας της φώναξε τὸ γιατρό, ὁ ὁποῖος, ἅμα τὴν ἐξέτασε, μάντεψε τὴν κατάστασί της, μὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ πῆ τίποτε στὸν πατέρα της.

Ἕνα βράδυ, ἡ Μαργαρίτα, νοιώθοντας τὸ κεφάλι της φλογισμένο καὶ τὸ κορμί της παγωμένο, ἔπεσε στὸ κρεββάτι. Τὴν ἄλλη μέρα εἶχε πυρετὸ καὶ παραληρήματα, μέσ' στὰ ὁποῖα φώναζε τὸν ὑποκόμητα μὲ δυνατὲς κραυγές. Ὁ πατέρας της, σὰν τρελλός, ἔτρεξε πάλι στὸ γιατρό. Τότε αὐτός, θέλοντας νὰ τὸν καθησυχάση, τὸν πληροφόρησε, μὲ χίλιες προφυλάξεις, ὅτι ἡ κόρη του θὰ γινόταν σὲ λίγο μητέρα !...

Ὁ θυμὸς τοῦ Δαβίδ, μόλις τὸ ἔμαθε αὐτό, ἤτανε τρομερός. Ξαναγύρισε στὸ σπίτι του μαινόμενος καί, ἂν δὲν ἐπενέβαιναν οἱ γείτονες, θὰ σκότωνε ἴσως τὴν κόρη του. Ἔπειτα, ὥρμησε σὰν τρελλὸς ἔξω κ' ἔτρεξε στὸν πύργο.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ κόμης νὰ παρουσιάζεται ἔτσι μπροστά του, μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ἀλλοιωμένα, τὸν ρώτησε ξαφνιασμένος :

— Τί ἔχεις, φτωχέ μου Δαβίδ; Τί σοῦ συνέβη ;

Τότε ὁ γέρο-ἐπιστάτης, μὲ λόγια διακοπτόμενα ἀπὸ λυγμούς, τοῦ ἀπεκάλυψε τὴν ἀτιμία ποὺ εἶχε κάνει ὁ γυιός του στὸ σπίτι του.

— Καλά, εἶπε ψυχρὰ ὁ κόμης. Ξαναγύρισε στὸ σπίτι σου, φτωχέ μου φίλε, καὶ συχώρεσε τὸ παιδί σου, γιατὶ δὲν φταίει αὐτό. Ὅσο γιὰ τὸν ἄτιμο ποὺ μᾶς ἐπρόδοσε, θὰ τὸν κανονίσω ἐγώ... Θὰ ἐπανορθώση τὴν ἀτιμία του... εἰδ' ἄλλως, ἀλλοίμονό του!...

**

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ κόμης ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο γύρισε ἀμέσως, φέρνοντας μαζύ του καὶ τὸ γυιό του. Μόλις ἔφτασαν στὸ χωριό, χωρὶς νὰ τὸν ἀφήση μιὰ στιγμὴ ν' ἀνασάνη, τὸν ὡδήγησε ἢ μᾶλλον τὸν ἔσυρε στὸ σπίτι τοῦ ἐπιστάτου του.

Μόλις εἶδε τὸ φίλο της, τὸ πρόσωπο τῆς Μαργαρίτας ἀκτινοβόλησε ἀπὸ μιὰ οὐράνια χαρά. Ἡ δυστυχισμένη νόμιζε πὼς εἶχε γυρίσει γιὰ νὰ τῆς ζητήση τὴ συγγνώμη της, τὴν ὁποία ἦταν ἕτοιμη νὰ τοῦ δώση.

Μά, ἀμέσως, μὲ φωνὴ τρομερή, ὁ κόμης εἶπε στὸ γυιό του :

— Γονάτισε καὶ ἐπανόρθωσε τὴν ἀτιμία σου !...

Μὰ ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ γονατίση, ὁ κόμης, δυνατὸς σὰν τοὺς προγόνους του τοὺς Νορμανδοὺς τῆς ἐποχῆς τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Κατακτητοῦ, ἔβαλε βαρειὰ τὰ χέρια του ἀπάνω στοὺς ὤμους του καί, λυγίζοντάς τον, τὸν ἀνάγκασε νὰ γονατίση.

— Ὄχι ! εἶπε τότε ὁ ὑποκόμης ἀνορθωνόμενος. Ἦταν ἕνας περαστικὸς ἔρωτας... Θὰ τὴν ἀποζημιώσω, μὰ δὲν θὰ τὴν παντρευθῶ...

— Ἄθλιε !... φώναξε ὁ κόμης. Τί λοιπὸν σ' ἐμποδίζει νὰ ἐπανορθώσης τὴν ἀτιμία σου ;... Μήπως κανεὶς μοιραῖος δεσμὸς ποὺ ἔχεις στὸ Παρίσι;

— Κι' ἂν ἦταν αὐτό ;... ἀπάντησε ὁ ὑποκόμης.

— Αὐτὸ δὲν θὰ γίνη ποτέ ! εἶπε ὁ πατέρας του λευκὸς ἀπὸ τὴν ὀργή. Ἔκανες τὸ ἔγκλημα νὰ καταχρασθῆς τῆς νεότητος καὶ τῆς ἀπειρίας τοῦ φτωχοῦ αὐτοῦ κοριτσιοῦ κ' ἔπαιξες μὲ τὴν ἀθώα καὶ τρυφερὴ καρδιά του !... Δὲν θὰ βγῆς ἀπὸ δῶ μέσα, παρὰ ὅταν μοῦ ὁρκισθῆς **ὅτι θὰ τῆς** δώσης τὸ ὄνομά σου !... Νόμισες λοιπὸν ὅτι μποροῦσες νὰ φερθῆς μαζύ της ὅπως φέρεσαι μ' αὐτὲς ποὺ ξέρεις στὸ Παρίσι ; Γελάστηκες !... Ὁ Δαβὶδ εἶνε παληὸς φίλος τῆς οἰκογενείας μου, ὁ Δαβὶδ μοῦ ἔσωσε τὴ ζωὴ καὶ ἡ κόρη του εἶνε σχεδὸν δική μου... Οἱ πρόγονοί σου δὲν παρέβησαν ποτὲ τὸ λόγο τους. Ἐσὺ τὸν ἔδωσες μιὰ φορὰ καὶ θέλεις νὰ τὸν καταπατήσης ;... Ἔ, λοιπόν, σοῦ ὁρκίζομαι κ' ἐγὼ στὴ στρατιωτική μου τιμή, ὅτι προτιμῶ νὰ σοῦ τινάξω τὰ μυαλὰ στὸν ἀέρα, παρὰ νὰ σὲ δῶ νὰ **παραβαίνης τὸ λόγο** σου !...

Καὶ ὁ συνταγματάρχης ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα περίστροφο καὶ τὸ στήριξε στὸν κρόταφο τοῦ γυιοῦ του.

— Ὡραῖος τρόπος, μὰ τὴν ἀλήθεια, φώναξε ὁ ὑποκόμης, γιὰ νὰ ἐξαναγκασθῶ νὰ παντρευθῶ μιὰ κόρη ποὺ δὲν τὴν θέλω !...

— Φτάνουν πειὰ ἡ φλυαρίες ! τὸν διέκοψε μαινόμενος ὁ πατέρας του. Θὰ ὑποταχθῆς στὴ θέλησί μου ;

— Ὄχι !...

— Ὄχι ;... Ἔ, λοιπόν, τότε πέθανε, ἄτιμε !...

Ἕνας πυροβολισμὸς ἀντήχησε καὶ ὁ ὑποκόμης σωριάστηκε κάτω, μὲ τὸ κρανίο συντριμμένο.

Ἀκούγοντας τὸν πυροβολισμό, οἱ γείτονες ἔτρεξαν. Μὰ ὁ Δαβίδ, ἁρπάζοντας ἐντωμεταξὺ τὸ **περίστροφο** ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ κόμητος, τοὺς εἶπε :

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πρόσβαλε τὴν κόρη μου, κ' ἐπειδὴ ἀρνήθηκε νὰ ἐπανορθώση τὸ ἔγκλημά του, τὸν σκότωσα.

**

Ὁ Δαβίδ, ὅπως ἦταν φυσικό, ὕστερ' ἀπ' τὴ δήλωσί του αὐτή, συνελήφθη. Μά, μετὰ δυὸ μέρες, ὁ κόμης, ἀφοῦ τακτοποίησε ἐντωμεταξὺ τὶς ὑποθέσεις του, ἔγραψε μιὰ ἐπιστολὴ στὸν Εἰσαγγελέα τοῦ Καέν, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ ἀπεκάλυπτε ὅλη τὴν ἀλήθεια ἐπὶ τῆς τραγικῆς ὑποθέσεως, καὶ τὴν ἀθωότητα τοῦ Δαβίδ. Κ' ἔπειτα αὐτοκτόνησε.

Διὰ τῆς διαθήκης του κανόνισε μιὰ γενναία ἐπιχορήγησι στὴ Μαργαρίτα καὶ τῆς ἄφησε καὶ τὸν πύργο του, ὅπου ζῆ τώρα μαζὺ μὲ τὸ παιδί της καὶ τὸν πατέρα της, ὁ ὁποῖος εἶνε σχεδὸν μισότρελλος ἀπὸ τότε.

Καί, καταλήγοντας, ὁ μπάρμπα-Πενσόν, ἐπρόσθεσε :

— Καθὼς βλέπετε, φτάνει ἕνας ἄθλιος γιὰ νὰ βυθίση στὸ πένθος ὁλόκληρες οἰκογένειες τιμίων ἀνθρώπων...

GEORGES DUVAL

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΕΡΒΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Ἡ κόρη δίνει τὸ δαχτυλίδι πίσω στὸ παλληκάρι :

— Πάρ'το, καλέ μου, πάρ'το πίσω τὸ δαχτυλίδι, ἀφοῦ δὲν ἀγαπᾶς κανέναν ἐσὺ ἀπὸ τοὺς δικούς μου. Οὔτε τὸν πατέρα μου, οὔτε τὴ μανοῦλα μου, οὔτε τ' ἀδέρφια μου τ' ἀγαπημένα. Πάρ'το, μὰ σὲ κανένα μὴν τὸ λές. Μὴ μιλήσης γιὰ μένα στὸν κόσμο. Εἶμαι μιὰ ταπεινή, δυστυχισμένη κόρη. Κι' ἂν φυτεύω βασιλικό, θὰ φυτρώση ἀψιθιά. Ὦ, ἀψιθιά μου, βότανο πικρό, μὲ σένα θὰ μὲ στολίζουν οἱ δικοί μου, ὅταν θὰ μὲ πηγαίνουνε θλιμμένη στὸ μαῦρο τάφο...

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟ ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΠΑΝΔΟΧΕΙΟ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἕνα χειμωνιάτικο βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ οἱ κάτοικοι τοῦ πανδοχείου ἑτοιμάζονταν νὰ κοιμηθοῦν, ἀκούστηκαν ἔξαφνα χτύποι στὴν πόρτα.

Ὁ Φετὶχ πῆγε ν' ἀνοίξη. Μισάνοιξε τὴν πόρτα καὶ ρώτησε :

— Πόσοι εἴσαστε ;

— Δυό, τοῦ ἀπάντησαν ἀπέξω.

— Περᾶστε μέσα..., τοὺς εἶπε ὁ μιγάς. Μὲ συγχωρῆτε ποὺ δὲν σᾶς ἄνοιξα ἀμέσως, ἀλλὰ εἶνε περασμένη ἡ ὥρα καὶ ἤθελα πρῶτα νὰ δῶ ποιοὶ καὶ πόσοι εἶσθε.

— Ὥστε εἶνε ἀλήθεια, εἶπε τότε ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς ταξειδιῶτες, πὼς ὑπάρχουν κακοποιοὶ στὰ περίχωρα ;

— Δυστυχῶς !...

— Ὥστε καλὰ ἔκανα ποὺ παρεκάλεσα τὸν Τουλοὺζ νὰ μὲ συνοδεύση...

Ὁ «Τουλοὺζ», ἢ μᾶλλον ὁ Πέτρος Ζινεστὺ — γιατὶ τὸ Τουλοὺζ ἦταν παρατσοῦκλι — ἦταν ἕνας ἄνδρας ὡς τριάντα χρονῶν, ἐπαγγελόμενος τὸν μικρέμπορο. Ὁ σύντροφός του, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάκρισις, ἀργότερα, δὲν κατώρθωσε νὰ ἐξακριβώση τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπάγγελμα, φαινόταν πιὸ ἀσθενικὸς ἀπ' αὐτὸν καὶ θᾶταν ὡς σαράντα χρονῶν.

Ἐνῶ ὁ Ζινεστὺ ἀκουμποῦσε σὲ μιὰ γωνιὰ τὸ κασσελάκι μὲ τὰ ἐμπορεύματά του, ὁ σύντροφός του εἶπε :

— Θὰ πιοῦμε κανένα ποτῆρι κρασί, κ' ὕστερα πηγαίνουμε νὰ κοιμηθοῦμε.

Ὁ Φετὶχ ἔφερε δυὸ ποτήρια καὶ μιὰ μποτίλλια. Ὁ Μαρτέν, καθισμένος κοντὰ στὸ τζάκι, ἐξέταζε ἐντωμεταξὺ προσεκτικὰ τοὺς δυὸ ξένους.

Ὁ Τουλοὺζ ὅμως τὸν ἀντελήφθη καὶ τὸν ρώτησε εὔθυμα :

—Μήπως χρειάζεσαι τίποτα τιράντες, ἀφεντικό ; Μήπως θέλει τίποτα ἡ κυρά σου ἢ ἡ κόρες σου ;

Ἡ Ζερβαὶζ καὶ ἡ Καθελίνα ἔσκασαν στὰ γέλια.

— Δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀγοράσουμε τίποτα ! ἀπάντησαν.

— Τὸ λέτε αὐτὸ γιατὶ ἀκόμα δὲν εἴδατε τί ὤμορφα καὶ τί φτηνὰ πράγματα ἔχω. Γιὰ νὰ σᾶς δείξω τώρα μερικὰ καὶ θὰ δοῦμε ἂν θὰ ἐξακολουθήσετε νὰ ἔχετε τὴν ἴδια γνώμη.

Ὁ Ζινεστὺ ἄνοιξε πράγματι τὴν κασσέλα του κι' ἄρχισε νὰ δείχνη στοὺς κατοίκους τοῦ πανδοχείου τὰ ἐμπορεύματά του.

Ὁ σύντροφός του ὅμως ἄρχισε τότε νὰ ἀδημονῆ. Ὁ Λεμπλὰν τὸ παρετήρησε αὐτό.

— Σεῖς, κύριε, τοῦ εἶπε, φαίνεται πὼς θέλετε νὰ κοιμηθῆτε... Φετίχ, ὁδήγησε τὸν κύριο στὸ δωμάτιο τοῦ βάθους... Καὶ φρόντισε νὰ μὴν τοῦ λείψη τίποτε...

— Καληνύχτα σας... εἶπε ὁ ταξειδιώτης κι' ἀκολούθησε τὸν Φετίχ.

Τὸ «δωμάτιο τοῦ βάθους» ἦταν τὸ... «πιὸ ζεστό», κατὰ τὸν Φετίχ, δωμάτιο τοῦ πανδοχείου. Ἀντὶ γιὰ παράθυρο, δὲν εἶχε παρὰ ἕνα φεγγίτη, ὁ ὁποῖος ἔβλεπε στὸν ἀχυρῶνα. Ὁ ταξειδιώτης διαμαρτυρήθηκε γιὰ τὰ χάλια τοῦ δωματίου ποὺ τὸν ὡδήγησαν. Ὁ Φετὶχ ὅμως τὸν καληνύχτισε ξερά, ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ κατέβηκε στὴν κεντρικὴ αἴθουσα.

Ἐντωμεταξύ, ὁ Λεμπλὰν ἐξέταζε ἐρευνητικὰ τὸ περιεχόμενο τῆς κασσέλας. Γιὰ νὰ ἐνθαρρύνη τὸν ἔμπορο, ἔκανε ὅτι ἐπείσθηκε τέλος ν' ἀγοράση τιράντες. Ἡ Μαρία πάλι ζήτησε κανένα ψαλλίδι. Καὶ τότε, ἐνῶ ὁ Ζινεστὺ ἔψαχνε γιὰ ναὕρη τὸ ψαλλίδι, οἱ δυὸ σύζυγοι ἀντίκρυσαν ὅ,τι ἐγύρευαν: Στὸ βάθος τῆς κασσέλας βρισκόταν ἕνα μικρὸ σακκουλάκι, φουσκωμένο ἀπὸ χρήματα.

Ἀμέσως ὁ Μαρτὲν ἔρριξε μιὰ συνθηματικὴ ματιὰ στὸ μιγάδα. Ὁ Φετὶχ κατάλαβε καί, χωρὶς νὰ χάνη καιρό, πῆγε στὴν κουζίνα καὶ πῆρε ἕνα χονδρὸ σχοινί, τὸ ὁποῖο ἔδεσε σὲ θηλειά.

— Νά, γιὰ δέστε αὐτὸ ἐδῶ τὸ ψαλλίδι, ἔλεγε ὁ Τουλοὺζ στὴ Μαρία τὴ στιγμὴ ἐκείνη. Εἶνε Ἐγγλέζικο !... Ἔχει καὶ τὴ μάρκα τοῦ ἐργοστασίου ἐπάνω... Σὲ σᾶς θὰ τ' ἀφήσω τριάμιση φράγκα μόνο !...

—Γιὰ νὰ τὸ δῶ κ' ἐγώ, εἶπε τότε ὁ Μαρτέν.

Καί, σκύβοντας ἀπότομα, ἅρπαξε τὰ χέρια τοῦ Ζινεστὺ καὶ τὰ κράτησε καρφωμένα μὲ δύναμι πάνω στὸ τραπέζι. Ὁ Φετίχ, συγχρόνως, τοῦ πέρασε στὸ λαιμὸ τὴ θηλειὰ καί, πιέζοντας μὲ τὸ γόνατο τὴν πλάτη του, ἔσυρε τὸ σχοινὶ μ' ὅλη του τὴ δύναμι... Ὁ δυστυχισμένος ἔμπορος ἔβγαλε μιὰ βραχνὴ ἄναρθρη φωνὴ καὶ προσπάθησε νὰ ἀμυνθῆ... Ὁ Λεμπλὰν ὅμως ἔπεσε, ἐπίτηδες, μ' ὅλο τὸ βάρος τοῦ σώματός του ἐπάνω στὸ στῆθος του καὶ τὸν ἔρριξε κάτω...

Ἐνῶ ὅμως ὁ δυστυχισμένος Τουλοὺζ ξεψυχοῦσε, ἀκούστηκαν χτύποι στὴν πόρτα.

Οἱ δολοφόνοι, ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὴ «δουλειά» τους, δὲν ἄκουσαν στὴν ἀρχὴ τίποτε. Οἱ χτύποι, ὡστόσο, ἀντήχησαν σὲ λίγο δυνατώτεροι....

Ἦταν μιὰ φτωχιὰ-γυναῖκα, ὀνομαζομένη Μπαστιντοῦ, ἡ ὁποία πήγαινε στὸ γειτονικὸ χωριό, ὅπου ἔμεναν μερικοὶ συγγενεῖς της. Περνῶντας, θεώρησε καλὸ νὰ σταματήση λίγο στὸ πανδοχεῖο τοῦ Λεμπλάν, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζε, γιὰ νὰ ξεκουραστῆ.

Βλέποντας ὅτι δὲν τῆς ἄνοιγαν, ἔβαλε τ' αὐτί της στὴν κλειδαρότρυπα καὶ προσπάθησε νὰ κρυφακούση.

— Καὶ τώρα ποῦ θὰ τὸν κουβαλήσουμε; ἔλεγε μέσα ὁ Μαρτέν.

— Μποροῦμε νὰ τὸν ρίξουμε σὲ κανένα γκρεμνὸ ἢ καὶ νὰ τὸν θάψουμε πουθενὰ ἐδῶ κοντά... ἀπάντησε ὁ Φετίχ.

Ἡ φτωχὴ χήρα χλώμιασε. Τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο της, ἔφυγε σιγὰ-σιγά, δοξάζοντας τὸν Θεὸ ποὺ δὲν τὴν εἶχαν ἀκούσει.

Τέτοια ὥρα ὅμως ποῦ νὰ πάη ;

Ἦταν πεθαμμένη ἀπὸ τὴν κούρασι. Θυμήθηκε τότε ὅτι, πολλὲς φορές, ἡ πόρτα τοῦ ἀχυρῶνα τοῦ πανδοχείου ἔμενε ἀνοιχτὴ τὶς νύχτες.

Σύρθηκε ὡς ἐκεῖ καὶ βρῆκε πράγματι τὴν πόρτα ἀνοιχτή. Προχώρησε τότε μέσα κ' ἔπεσε, ἀναίσθητη ἀπὸ τὴν κούρασι, πάνω σ' ἕνα δεμάτι ἄχυρα....

Πέρασε ἔτσι κάμποση ὥρα, ὅταν, ἔξαφνα, ἡ χήρα Μπαστιντοῦ πετάχτηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο της.

Δίπλα της τῆς φάνηκε πὼς ἄκουγε πνιγμένες κραυγές...

Ναί... Δὲν εἶχε κάνει λάθος...

— Ὦ ! Θεέ μου !... φώναξε κάποιος μ' ἀπελπισία. Μὴ μὲ σκοτώσετε !... Πάρτε τὰ λεφτά μου, χαρίστε μου ὅμως τὴ ζωή...

—Δὲν ἔχει! Ἔφτασε ἡ τελευταία σου στιγμή !... ἀντήχησε ἡ βαρειὰ φωνὴ τοῦ Λεμπλάν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

Μένε ἀπαθὴς στὶς καταδρομὲς τῆς τύχης, ὅπως ὁ βράχος μένει ἄφωνος στὴ λύσσα τῶν κυμάτων.

Κάρμεν Σύλβα

— Ἂν δὲν εἴχαμε ἐλαττώματα οἱ ἴδιοι, δὲν θὰ βρίσκαμε τόση εὐχαρίστησι νὰ τὰ παρατηροῦμε στοὺς ἄλλους.

Λαροσφουκώ

Ἡ γυναῖκα εἶνε πάντα παιδί.

Ἀλφρὲ ντὲ Βινὺ

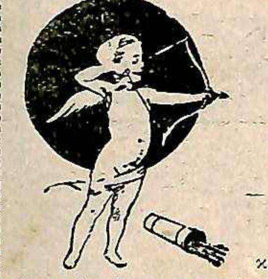

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΩΝ

Η ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΑΜΟΥ

Μιὰ πρωτότυπη ἔρευνα ἑνὸς Ἀγγλικοῦ περιοδικοῦ. Μιὰ συγκινητικὴ ἱστορία. Ὁ ἄγνωστος νέος μὲ τὴν ἀνθοδέσμη ποὺ περιμένει στὸ καμαρίνι. Ἡ σκληρὴ ἄρνησις τῆς ἠθοποιοῦ. Ἕνα κωμικοτραγικὸ ἐπεισόδιο. Πῶς ἡ ἠθοποιὸς δὲν ἐγνώρισε τὸ θαυμαστή της. Ὁ παλαιοπώλης καὶ ἡ χορεύτρια. Ἡ ἱστορία ἑνὸς ἀγάλματος καὶ ἡ ἀτυχία του. Ὁ ἐπίμονος θαυμαστής. Τὸ περίεργο μπιλλιέτο. Μετὰ τὴ μητέρα, ἡ κόρη, κλπ.

Ἕνα Ἀγγλικὸ περιοδικὸ εἶχε τὴν ἔμπνευσι ν' ἀπευθυνθῇ σὲ τέσσερες ἀπ' τὶς γνωστότερες παλαιὲς ἠθοποιοὺς τοῦ Λονδίνου γιὰ νὰ τοῦ διηγηθοῦν τὴν πιὸ περίεργη πρότασι γάμου ποὺ ἔλαβαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς μακρᾶς θεατρικῆς των σταδιοδρομίας. Ἡ ἀπαντήσεις τῶν ἠθοποιῶν αὐτῶν εἶνε ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσες καὶ τὶς μεταφράζουμε χάριν τῶν ἀναγνωστριῶν καὶ τῶν ἀναγνωστῶν μας.

Κ' ἐν πρώτοις, ἡ περίφημη καλλιτέχνις **Ἰσοβὲλ Ἐλσόμ** ἀπάντησε ὡς ἑξῆς:

«Καθὼς θὰ ξέρετε, μιὰ γνωστὴ ἠθοποιὸς λαβαίνει, στὴ ζωή της, ἀναρίθμητες προτάσεις γάμου, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἄλλες εἶνε διασκεδαστικὲς καὶ ἄλλες συγκινητικές. Ἀπ' ὅσες ὅμως ἔλαβα ἐγὼ στὴ ζωή μου, μιὰ μοῦ ἔκανε ξεχωριστὴ ἐντύπωσι καὶ δὲν θὰ τὴν ξεχάσω ποτέ. Ἀκοῦστε την κ' ἐσεῖς.

»Μιὰ βραδυά, καθὼς ἔμπαινα, μετὰ τὴν πρώτη πρᾶξι ἑνὸς ἔργου, στὸ καμαρίνι μου γιὰ ν' ἀλλάξω ροῦχα, βρῆκα ἔξαφνα μέσα ἕναν νέο, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα θαυμάσιο μπουκέτο ἀπὸ χρυσάνθεμα. Δὲν ξέρω μὲ ποιὸ τρόπο εἶχε κατορθώσει νὰ περάσῃ τόσους διαδρόμους, νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴ τόσων ὑπαλλήλων καὶ νὰ φτάσῃ ὥς τὴν πόρτα μου. Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι περίμενε μὲ μιὰ μεγάλη συγκίνησι καὶ ἀμηχανία. Κατανικῶντας, ὡστόσο τοὺς δισταγμούς του, μοῦ εἶπε ἐπὶ τέλους, μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε, ὅτι ἐρχόταν συνεχῶς ἐπὶ δυὸ μῆνες στὸ θέατρο μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὲ βλέπῃ ὅταν ἔπαιζα, κ' ἔπειτα μοῦ προσέφερε τὰ λουλούδια ποὺ κρατοῦσε, προσφέροντάς μου συγχρόνως, ὅπως μοῦ εἶπε, καὶ τὸ χέρι του. Τὸ καϋμένο παιδί! Μοῦ μιλοῦσε μὲ ξεχωριστὴ εἰλικρίνεια καὶ κρεμόταν κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὰ χείλη μου, περιμένοντας τὴν ἀπάντησί μου. Ὡστόσο, ἐγὼ τοῦ εἶπα μὲ τὸν καλύτερο καὶ ἠπιώτερο τρόπο ὅτι μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ δεχθῶ τὴν πρότασί του. Τότε, χωρὶς καμμιὰ διαμαρτυρία στὴ ματιά του, ἀπομακρύνθηκε, χωρὶς νὰ πῇ λέξι, ἀφοῦ πρῶτα μοῦ φίλησε τὸ χέρι, στὸ ὁποῖο ἔννοιωσα νὰ κυλάῃ θερμὸ ἕνα δάκρυ!...

»Λαβαίνω κάθε χρόνο ἄπειρα λουλούδια ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς μου, ἀλλὰ μόλις ἰδῶ χρυσάνθεμα, θυμοῦμαι ἀμέσως τὸν αἰσθηματικὸ ἐκεῖνον νέο ποὺ θὰ μὲ λησμόνησε βέβαια γρήγορα καὶ θὰ γιατρεύτηκε ἀπὸ τὸν ἔρωτά του, γιὰ καλὸ δικό του ἢ δικό μου, ποιὸς ξέρει!...»

**

Μετὰ τὴν Ἰσοβὲλ Ἐλσόμ, ἡ **Φυλλὶς Νταίρ**, μιὰ ἀπὸ τὶς δημοφιλέστερες ἠθοποιοὺς τοῦ Λονδίνου, διηγήθηκε τὴν ἀκόλουθη κωμικὴ περιπέτειά της:

«Ἕνα ἐπισκεπτήριο μέσα σὲ μιὰ ἀνθοδέσμη δὲν εἶνε βέβαια τίποτε τὸ ἐξαιρετικό. Αὐτὸ ὅμως ποὺ ἔλαβα ἐγὼ ἕνα βράδυ, μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως, ἦταν ἀρκετὰ περίεργο, γιατὶ ἔγραφε τὰ ἑξῆς: «Μπορῶ, ἀξιολάτρευτη δεσποινίς, νὰ ἐλπίσω ἀπὸ σᾶς ἔστω καὶ ἕνα χαμόγελο; Βρίσκομαι κάθε βράδυ στὸ θέατρό σας, στὸ τελευταῖο κάθισμα τῆς τρίτης σειρᾶς, ἀριστερά». Ἔπειτα ἀκολουθοῦσαν μερικὲς γραμμὲς ἀκόμα, στὶς ὁποῖες ὁ ἄγνωστος μοῦ περιέγραφε τὴν εὐτυχία ποὺ μὲ περίμενε ἂν ἀποφάσιζα νὰ γίνω σύζυγός του.

»Δὲν εἶχα, φυσικά, καμμιὰ ὄρεξι τότε νὰ παντρευθῶ, ἀλλὰ αἰσθάνθηκα κάποια περιέργεια νὰ ἰδῶ ποιὸς ἦταν ὁ ἐπίδοξος μνηστήρ μου. Τὴν ἄλλη βραδυὰ λοιπόν, λίγο πρὶν ἀρχίσῃ ἡ παράστασις, πῆγα καὶ κύτταξα ἀπὸ μιὰ μικρὴ τρύπα τῆς αὐλαίας πρὸς τὴν πλατεία. Τὸ βλέμμα μου διευθύνθηκε ἀμέσως στὸ τελευταῖο κάθισμα τῆς τρίτης σειρᾶς ἀριστερά, ὅπου εἶδα τὸν πιὸ παχύσαρκο καὶ ἄσχημο ἄνδρα ποὺ εἶχα ἀντικρύσει στὴ ζωή μου. Εἶχε ὕφος τόσο βλακῶδες καὶ παρουσιαστικὸ τόσο γελοῖο, ὥστε μοῦ ἐνέπνευσε ἀμέσως τὴν μεγαλείτερη ἀηδία. Γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ φρόντιζα τὶς ἀκόλουθες βραδυὲς νὰ μὴ γυρίσω κατὰ λάθος καὶ ξανακυττάξω πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

»Εἶχαν περάσει ἀρκετὲς ἑβδομάδες πειὰ κ' εἶχα ξεχάσει σχεδὸν τὴν περιπέτειά μου. Μιὰ βραδυὰ ὅμως τὴν ξαναθυμήθηκα καὶ τότε κατάλαβα τὸ λάθος ποὺ εἶχα κάνει ὅταν κύτταξα ἐκεῖνο τὸ βράδυ πρὸς τὴν πλατεία. Εἶχα λησμονήσει, δηλαδή, πὼς ἤμουν στὴ σκηνὴ καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ κυττάξω πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς αἰθούσης καὶ ὄχι πρὸς τὰ ἀριστερά. Μοῦ ἔγραφε βέβαια «ἀριστερὰ» ὁ θαυμαστής μου, ἀλλ' αὐτὸς εἶχε ὑπ' ὄψει του ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς πλατείας. Ἔτσι δὲν κατώρθωσα νὰ δῶ ποιὸς ἦταν τέλος πάντων αὐτὸς ὁ ἄγνωστος ποὺ μὲ ζητοῦσε σὲ γάμο. Ὅταν ἀνεκάλυψα τὸ λάθος μου καὶ θέλησα τὴν ἀκόλουθη βραδυὰ νὰ ξανακυττάξω πρὸς τὸ ἀκροατήριο, εἶδα, στὴν πραγματικὴ θέσι, μιὰ ἄσχημη γεροντοκόρη, ἡ ὁποία ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔκανε ἕναν κωμικὸ μορφασμό.

»Εἶχε ἀπελπισθῆ λοιπὸν ὁ θαυμαστής μου; Δὲν ἐρχόταν πειὰ στὸ θέατρο; Μὲ εἶχε ξεχάσει ἐντελῶς; Ποιὸς ξέρει!...»

**

Ἡ **Καρίνα**, ἡ πιὸ ὀνομαστὴ ἀπὸ τὶς παλαιότερες χορεύτριες τῆς Ἀγγλικῆς πρωτευούσης, ἀπάντησε στὴν ἀνωτέρω ἐρώτησι μὲ τὴν ἀκόλουθη αἰσθηματικὴ ἱστορία της:

«Τὸν ἄνθρωπο ποὺ μ' ἔκανε τὴν πιὸ πρωτότυπη πρότασι γάμου, τὸν ἔβλεπα τακτικὰ σ' ἕνα κατάστημα ἀρχαιοτήτων ποὺ τὸ διηύθυνε ὁ ἴδιος, ἀνάμεσα σὲ διάφορα μικρὰ ἀγάλματα καὶ ἄλλα κομψοτεχνήματα, ποὺ μοῦ ἄρεσε πάντα νὰ τὰ περιεργάζωμαι. Ἡ μιά του πλάτη ἦταν ψηλότερη ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν πῇ κανεὶς ἄσχημο. Ἔμπαινα συχνὰ στὸ κατάστημά του καὶ τοῦ ἔρριχνα μερικὲς συμπαθητικὲς ματιές. Δὲν ἄργησα νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ ἰδέες καὶ τὰ γοῦστα μας συνέπιπταν καὶ στὸ τέλος συνήθισα, κάθε φορὰ ποὺ περνοῦσα ἀπ' ἐκεῖνο τὸ δρόμο, νὰ σταματῶ λίγη ὥρα γιὰ νὰ κουβεντιάσω μ' αὐτὸν τὸν ἀξιαγάπητο ἄνθρωπο μὲ τὰ σταχτιὰ σοβαρὰ μάτια.

»Ὕστερα ἀπὸ κάμποσον καιρό, τὴν ἡμέρα τῶν γενεθλίων μου, ἔλαβα ἐκ μέρους του ἕνα δέμα, ἐντελῶς ἀνέλπιστα, γιατὶ δὲν τοῦ εἶχα φανερώσει ποτὲ οὔτε τὸ ὄνομά μου, οὔτε τὸ ἐπάγγελμά μου. Ὅταν τὸ ἄνοιξα μὲ περιέργεια, βρῆκα ἕνα κομψότατο ἄγαλμα ἀπὸ πορσελάνη τῶν Σεβρῶν ποὺ παρίστανε μιὰ χορεύτρια. Τὸ δῶρο αὐτὸ μοῦ ἄρεσε τόσο πολύ, ὥστε μ' ἔπιασε ἀμέσως ἀπερίγραπτος ἐνθουσιασμός. Ἀλλά, μαζὺ μὲ τὸ ἄγαλμα, ὑπῆρχε, μέσα στὸ δέμα, καὶ μιὰ ἐπιστολή, στὴν ὁποία μοῦ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

«Προσφιλεστάτη δεσποινίς,

»Ἡ μικρὴ αὐτὴ χορεύτρια, πρὶν σᾶς γνωρίσω, ἦταν ἡ μοναδική χαρά μου, λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς καλλονῆς της. Τὴν φύλαγα στὸ κατάστημά μου ἐπὶ ἑφτὰ ὁλόκληρα χρόνια καί, μολονότι πολλοὶ πελάτες μοῦ προσέφεραν ἱκανοποιητικώτατα ποσὰ γιὰ νὰ τὴν ἀγοράσουν, δὲν δέχτηκα νὰ τὴν πουλήσω σὲ κανέναν. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ὅμως ποὺ γνώρισα ἐσᾶς, ξέχασα, ἐξ αἰτίας σας τὴ μικρὴ πορσελάνινη χορεύτρια. Σᾶς εἶδα πολλὲς φορὲς νὰ χορεύετε καὶ μοῦ σκλαβώσατε γιὰ πάντα τὴν καρδιά. Λατρευτὴ Καρίνα, σᾶς ἀγαπῶ. Θέλετε νὰ γίνετε σύζυγός μου; Ἔχω μερικὲς οἰκονομίες — δέκα χιλιάδες περίπου λίρες — καὶ εἶμαι σὲ θέσι νὰ ἱκανοποιήσω κάθε ἐπιθυμία σας. Ἂν δέχεσθε τὴν πρότασί μου, σᾶς παρακαλῶ πολύ, στὸν ἀποψινὸ χορὸ νὰ φορέσετε τὴν ἀσημένια σας ζώνη. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ καταλάβω ὅτι μοῦ παρέχετε ἐλπίδες...»

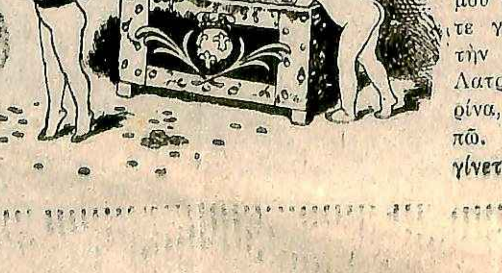

»Καὶ τώρα θὰ μὲ ρωτήσετε ἂν ἐφόρεσα τὴν ἀσημένια μου ζώνη ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Ἀστειεύεσθε, κύριε, ποὺ θὰ ἔκανα τέτοια τρέλλα; Ἤξερα καλὰ πὼς ἡ ζώνη αὐτὴ θὰ μεταβαλλόταν σὲ μιὰ τρομερὴ ἁλυσσίδα ποὺ θὰ μοῦ ἔδενε γιὰ πάντα τὴ ζωή. Τὸ χειρότερο ὅμως ἀπ' ὅλα ἦταν αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς πῶ. Τὴν ἴδια νύχτα, ὅταν γύρισα στὸ σπίτι μου, βρῆκα τὴ θαλαμηπόλο μου νὰ μὲ περιμένῃ μὲ δάκρυα στὰ μάτια, ἐπειδή, κατὰ λάθος, εἶχε σπάσει τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο ἄγαλμα τῶν Σεβρῶν. Φτωχὴ περιφρονημένη χορεύτρια! Ἤθελα νἄξερα ἂν στὸ πέσιμο συντρίφτηκε καὶ ἡ καρδιά της!...»

**

Ἡ διάσημη Ἀγγλὶς καλλιτέχνις **Ἐλλαϊλὶν Τέρρις** ἀπάντησε ὡς ἑξῆς στὴν ἐρώτησι τοῦ περιοδικοῦ:

«Δυσκολεύομαι ν' ἀπαντήσω στὴν ἐρώτησί σας, γιατί, ὅπως κάθε ἠθοποιός, ἔχω λάβει κ' ἐγὼ ἀναρίθμητες προτάσεις γάμου κατὰ τὴ διάρκεια τῆς θεατρικῆς σταδιοδρομίας μου. Ἡ περιεργότερη ὅμως ἀπ' ὅλες ἦταν ἐκείνη ποὺ μοῦ ἔγινε πρὸ καιροῦ στὸ Ἄλντγουϊτς.

»Ἐκείνη τὴν ἐποχή, κάθε μέρα σχεδόν, λάβαινα ἕνα γράμμα ἀπὸ κάποιον ἄγνωστο νέο, ὁ ὁποῖος μοῦ ἐξέφραζε τὸν ἔρωτά του καὶ μὲ καθικέτευε νὰ τὸν παντρευθῶ. Στὴν ἀρχὴ πῆρα τὸ πρᾶγμα στ' ἀστεῖα κ' ἔρριχνα τὶς ἐπιστολές του στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Αὐτὸν ὅμως δὲν τὸν ἔννοιαζε καθόλου ποὺ δὲν τοῦ ἀπαντοῦσα, γιατὶ ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους πού, μόλις τοὺς κατέβῃ μιὰ ἰδέα, δὲν ἐννοοῦν μὲ κανένα τρόπο νὰ ὑποχωρήσουν. Ὅταν ὅμως ἀργότερα εἶδα ὅτι ἄρχισε νἄρχεται καὶ στὸ καμαρίνι μου, ἀπεφάσισα νὰ δώσω ἕνα τέλος σ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια. Δὲν πρόφτασα ὅμως, γιατὶ ἡ λύσις ἦρθε μονάχη της. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ εἶχα ἀποκτήσει μὲ τὸν ἄνδρα μου ἕνα κοριτσάκι καί, ὅταν, ὕστερα ἀπὸ δυὸ μηνῶν ἀνάπαυσί μου, ξαναπαρουσιάσθηκα στὴ σκηνή, ἔλαβα ἐκ μέρους του τὴν πρώτη βραδυὰ τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

«Ἀγαπητὴ κυρία Τέρρις,

»Ἡ καρδιά μου γίνηκε κομμάτια ὅταν πληροφορήθηκα τελευταῖα πὼς εἶστε παντρεμμένη. Κατέπνιξα ὅμως τὸν ἀπέραντο πόνο μου καὶ ἀποβλέπω μ' ἐλπίδα στὸ μέλλον. Τώρα ποὺ ἔχετε κόρη, ἀπεφάσισα νὰ περιμένω νὰ μεγαλώσῃ γιὰ νὰ τὴν παντρευθῶ. Ἐλπίζω ὅτι θὰ σᾶς μοιάσῃ καὶ θὰ γίνῃ ἴδια μὲ σᾶς!»

»Πῶς σᾶς φαίνεται αὐτὸ τὸ γράμμα; Μά, ξαναείδατε ποτὲ τέτοιον ἐπίμονο **ἄνθρωπο, τέτοιο ἀγύριστο κεφάλι;...»**

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΡΕΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

(Ἀπ' τὸ Ἡμερολόγιο μιᾶς νέας ποὺ ἀγάπησε μ' ὅλη της τὴν καρδιὰ καὶ ποὺ πόνεσε ὅσο κανεὶς γιὰ τὴν ἀγάπη!..)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο κρίνω κατάλληλο νὰ παραθέσω κάποιο γράμμα ποὺ εἶχε στείλει ὁ ἄτιμος αὐτὸς ὑποκριτὴς σ' ἕναν φίλο του στὸ **Παρίσι** καὶ ποὺ ἀργότερα ἔπεσε στὰ χέρια μου. Τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς εἶνε αὐτό:

«Ἀγαπητέ μου Ἀλβέρτε,

»Παῦσε τὰ παράπονά σου καὶ γίνε συμμέτοχος τῆς μεγάλης χαρᾶς τοῦ φίλου σου. Γνωρίζεις ὅτι πρὸ ἑνὸς περίπου μηνὸς ἐγκατέλειψα τὴν πρωτεύουσα γιὰ νὰ ἐπισκεφθῶ μιὰ πλουσία θεία μου, ἡ ὁποία μένει σὲ μιὰ ἀποκλεισμένη ἐπαρχία. Σ' αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἐξοχή, ὅπου φανταζόμουν ὅτι δὲν θἄχω καμμιὰ διασκέδασι, βρῆκα μιὰ θαυμασία κοπέλλα, ἕνα σωστὸ μαργαριτάρι, ἕνα ἀτίμητο διαμάντι. Μάθε ὅτι ἡ μικρὴ αὐτὴ θεά, ἡ ὁποία δὲν ἀριθμεῖ παρὰ δεκαεφτὰ ἀνοίξεις, ἔχει μιὰ ἐξαιρετικὴ ὠμορφιά. Ἡ κινήσεις της φανερώνουν ὅλες εὐγένεια καὶ χάρι. Τὰ θελκτικὰ χαρακτηριστικά της ἔχουν μιὰ ἀφάνταστη συμμετρία. Τὸ τριανταφυλλένιο χρῶμα τῶν χειλιῶν της δὲν τὸ συνήντησα, οὔτε θὰ τὸ συναντήσω ποτὲ σ' ἄλλη γυναῖκα. Τὸ στόμα της εἶνε οὐράνιο, θαῦμα τῆς φύσεως. Πρόσθεσε τώρα σ' ὅλα αὐτὰ ἀπεριόριστη φαντασία, μεγάλη εὐπιστία, τρελλὸ πάθος καὶ θὰ καταλάβῃς ἀμέσως τί εὕρημα ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ ταπεινοῦ δούλου σου.

»Αὐτὸ τὸ ἀριστούργημα τῆς δημιουργίας τὸ συνήντησα στὸ σπίτι μιᾶς οἰκογενείας φιλικῆς στὸν πύργο ἑνὸς καλοῦ καὶ εὐγενεστάτου ἐμπόρου, μὲ τὸν ὁποῖον συνδέεται ἡ θεία μου. Ἡ θαυμασία αὐτὴ κοπέλλα, γιὰ τὴν ὁποία σοῦ μιλῶ, εἶνε φίλη στενὴ μιᾶς ἄσχημης δεσποινίδος ὀνόματι Ἀντωνίνας, τῆς κόρης τοῦ ἐμπόρου, τὴν ὁποία θέλει νὰ μοῦ φορτώσῃ γυναῖκα ἡ θεία μου σώνει καὶ καλά. Ἀλλ' ἂν αὐτὸ τὸ ἀσχημοκόριτσο ἀδικήθηκε ἀπὸ τὴ φύσι, ἔχει μιὰ προῖκα ἀρκετὰ σεβαστὴ ποὺ τὴν καθιστᾷ ἀξιοζήλευτη νύμφη.

»Ξέρεις λοιπὸν τί ἀποφάσισα μόλις μπῆκα στὸν πύργο κ' ἐγνώρισα τὴν κατάστασι; Δὲν εἶνε δύσκολο νὰ μαντέψῃς τὸ σχέδιό μου. Ἐσκέφθηκα νὰ κάμω φιλενάδα μου τὴ χαριτωμένη Ἀλίκη ντὲ Μερβὶλλ καὶ νὰ παντρευτῶ τὴν ἄλλη, τὴν ἄσχημη, χάριν τῆς προῖκας.

»Ἀλλοίμονο ὅμως! Πόσο ἀδύνατος εἶνε ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀνθρώπου! Θὰ τὸ πιστέψῃς ὅτι μόλις ἔκανα δική μου τὴν Ἀλίκη, τὴν ἐρωτεύθηκα πραγματικὰ καὶ ἄρχισα νὰ αἰσθάνωμαι μιὰ ἀκατανίκητη ἀποστροφὴ πρὸς τὴν Ἀντωνίνα. Γιὰ νὰ ἰδῇς μάλιστα ὥς ποιὸ σημεῖο μ' ἔχει παρασύρει τὸ πάθος μου, ἀρκεῖ νὰ σοῦ ἀναφέρω ὅτι μόλις κλείσῃ τὰ μάτια της ἡ θεία μου, σκέπτομαι σοβαρὰ νὰ φέρω τὴν ὡραία μου φίλη στὸ Παρίσι, ἐγκαταλείποντας στὴν τύχη της τὴ δεσποινίδα Δουκάστελ...

»Καταλαβαίνω βέβαια ὅτι τὸ καλύτερο ποὺ θὰ εἶχα νὰ κάνω θἆταν νὰ τὴν παντρευόμουν καὶ νὰ διατηροῦσα τὴν ἄλλη ὡς φίλη μου. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρῃς πὼς ἡ ὡραία Ἀλίκη, τὸ μαργαριτάρι αὐτὸ τῆς Ἀνατολῆς, μὲ κανέναν τρόπο δὲν θὰ μὲ ἄφινε νὰ πάρω ἄλλη γυναῖκα ἀπ' αὐτή, ἀφοῦ μάλιστα τῆς ἔχω δώσει καὶ ὑπόσχεσι γάμου.

»Ὅσο κι' ἂν μὲ ἐλεεινολογῇς αὐτὴ τὴ στιγμή, νοιώθω πὼς δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ διακόψω τὶς σχέσεις μου μ' αὐτὴ τὴ νέα, ποὺ ἀποτελεῖ γιὰ μένα ἀνεκτίμητο θησαυρὸ καὶ ποὺ τὴν ἀγαπῶ παράφορα, τρελλά, μέχρις ἀπελπισίας.

»Ἡ εὐσεβὴς θεία μου, ἡ ὁποία διατρέχει σοβαρώτατο κίνδυνο θανάτου, καθὼς μὲ διαβεβαίωσε σήμερα τὸ πρωῒ ὁ γιατρός, ἀποφάσισε τέλος πάντων νὰ μοῦ κληροδοτήσῃ τὴν ἐκ 5,000 λιρῶν περιουσία της, τὴν ὁποία περιμένω ἀνυπόμονα ἐπὶ τόσα χρόνια. Εἶνε ἀλήθεια πὼς κάποιος Ἑβραῖος τοκογλύφος προσεφέρθη πρόθυμα νὰ μὲ διευκολύνῃ χρηματικῶς μέχρις ὅτου περιέλθῃ στὰ χέρια μου ἡ κληρονομία αὐτή. Ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ διασκεδάσω λίγες μέρες ὅπως πρέπει.

»Θὰ σὲ παρακαλέσω πολὺ νὰ κρατήσῃς μυστικὸ τὸν καινούργιο μου ἔρωτα ἀπ' τὶς Παρισινὲς γνωστές μου, μολονότι δὲν ἔχω καμμιὰ διάθεσι νὰ ἀσχοληθῶ πειὰ μαζύ τους. Καθὼς σοῦ εἶπα, εἶμαι διατεθειμένος νὰ ἀφιερωθῶ ἐξ ὁλοκλήρου στὴν ἀσύγκριτη ἐπαρχιωτοποῦλα μου καὶ νὰ λησμονήσω τὰ περασμένα.

»Ἐλπίζω, ἀγαπητὲ φίλε, ὅτι σὲ λίγον καιρὸ θἆμαι στὴν εὐχάριστη θέσι νὰ σοῦ ἀναγγείλω τὸ θάνατο τῆς εὐσεβοῦς θείας μου. χάριν τῆς ὁποίας ὁ ἀδιόρθωτος μαθητής σου θὰ φορέσῃ πένθος, ἐπειδὴ τὸ ἐπιβάλλουν οἱ τύποι.

Δικός σου
ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΠΡΕΒΑΛ».

Ἡ Ἀντωνίνα ἐπέμεινε νὰ δῇ τί γράμμα ἦταν αὐτό, μά...

Τὸ δυστύχημα ἦταν ὅτι τὸ γράμμα αὐτό, ποὺ θὰ μὲ ἔσωζε νωρὶς ἀπὸ μιὰ μοιραία καταστροφή, δὲν ἔφτασε στὰ χέρια μου τὴν ὥρα ποὺ ἔπρεπε. Κ' ἔτσι, ἐγκαταλειμμένη στὸ ἀλόγιστο πάθος μου, ἔγινα θῦμα ἑνὸς ἀτίμου ὁ ὁποῖος μὲ ἔρριξε στὴν ἄβυσσο τοῦ ὀλέθρου, τοῦ αἴσχους, τῆς δυστυχίας...

Στὸ μικρὸ αὐτὸ διάστημα, ἡ κατάστασις τῆς κυρίας Μπωπρὲ ὁλοένα χειροτέρευε. Οἱ γιατροὶ ποὺ τὴν ἔβλεπαν, ἐγνωμάτευσαν ὅτι ἦταν ἀδύνατο νὰ γίνῃ καλὰ καὶ τὴν ἐγκατέλειψαν στὴν τύχη της. Ἔτσι, σὲ λίγες μέρες, ὁ Πρεβὰλ μᾶς ἔφερε στὸν πύργο τὴν εἴδησι τοῦ θανάτου της, μὲ μιὰ προσποιητὴ θλίψη ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό του.

Μετὰ τὸ θάνατο τῆς θείας του, ὁ Γουσταῦος ἄρχισε νὰ ἐπισκέπτεται συχνότερα τὴν οἰκογένεια Δουκάστελ. Ἔτσι συζητοῦσαν κάθε μέρα σχεδὸν γιὰ τὸ γάμο του μὲ τὴν Ἀντωνίνα.

Κ' ἐγώ; Τί ἔκανα ἐγὼ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα; Σφίγγοντας τὴν καρδιά μου, πήγαινε κάθε ἀπόγευμα στὸ δάσος, ὅπου ἀντάμωνα τὸν καταστροφέα μου. Αὐτὸς λησμονῶντας γιὰ χάρι μου τὴ λύπη του, καθὼς ἔλεγε, προσπαθοῦσε νὰ μὲ πείσῃ ὅτι, ἂν καμμιὰ φορὰ δὲν φαινόταν συνεπὴς στὸ ραντεβοῦ μας, σ' αὐτὸ ἔφταιγε ἡ Ἀντωνίνα, ποὺ διαρκῶς τοῦ ἔφερνε διάφορα ἐμπόδια. Ἐγὼ ὅμως ἀδιαφορῶντας γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα, τὸν παρακινοῦσα νὰ κανονίσῃ τὶς ὑποθέσεις του γρήγορα καὶ νὰ νομιμοποιήσῃ τὸ συντομώτερο τὴν ἕνωσί μας. Κυρίως τὸν ἐσυμβούλευα νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸν ἔρωτά του στὴ μητέρα μου καὶ νὰ φανερώσῃ ὅλη τὴν ἀλήθεια στὴν οἰκογένεια Δουκάστελ, βγάζοντάς την ἔτσι ἀπὸ μιὰ ὀλεθρία πλάνη.

— Μὴ βιάζεσαι, ὡραία μου, μοῦ ἀπαντοῦσε αὐτὸς καθησυχαστικά. Μόλις ἀναγνωρισθοῦν τὰ κληρονομικὰ μου δικαιώματα στὴν περιουσία τῆς μακαρίτισσας τῆς θείας μου, τίποτε πειὰ δὲν θὰ μ' ἐμποδίζει νὰ ἐκτελέσω ὅσα μοῦ ζητεῖς καὶ νὰ ἐπιταχύνω τὴν ποθητὴ ἕνωσί μας.

Ἐπέρασαν ἔτσι δυὸ μῆνες καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίοδο ἐγνώρισα τὴ μεγαλείτερη δυστυχία. Ὁ Γουσταῦος, χωρὶς νὰ δίνῃ καμμιὰ σημασία στὴν πραγματοποίησι τῆς ὑποσχέσεώς του, ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐπισκέπτεται τακτικὰ τοὺς Δουκάστελ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐδεχόταν χίλιες δυὸ περιποιήσεις. Τώρα μάλιστα ἄρχισε νὰ ἀνταποκρίνεται κάπως στὶς ἐρωτοτροπίες τῆς Ἀντωνίνας, πρᾶγμα ποὺ μοῦ ἐξήγειρε τὴ ζηλοτυπία σὲ ἀφάνταστο βαθμό. Σκέφθηκα μάλιστα μιὰ μέρα νὰ δείξω στὴ φίλη μου τὸ γράμμα τοῦ ἀθλίου αὐτοῦ, μὰ τὸ μετάνοιωσα καὶ τὄκρυψα, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ τῆς εἶχα ἀνάψει τρομερὰ τὴν περιέργεια.

Ἡ Ἀντωνίνα ὑποψιάστηκε. Ἐπέμεινε νὰ δῇ τί γράμμα ἦταν αὐτό, μὰ τὸ ἔκρυψα ἀμέσως καὶ τῆς εἶπα ὅ,τι μοῦ κατέβηκε γιὰ νὰ τῆς δικαιολογηθῶ.

Ἐντωμεταξὺ ὁ φόβος μου μήπως ἐγκαταλειφθῶ ἀπ' αὐτὸν μ' ἔκαμε νὰ αἰσθανθῶ πρὸς τὴ φίλη μου ἕνα ἀπερίγραπτο μῖσος καὶ μιὰ βαθυτάτη ἀντιπάθεια. Καὶ μήπως δὲν εἶχα λόγους νὰ φοβᾶμαι γι' αὐτὴ τὴν ἀλλαγὴ τῆς συμπεριφορᾶς του, νὰ εἶμαι γεμάτη ὑποψίες καὶ τρόμους γιὰ τὴν τύχη μου; Εἶχα μέσα μου τὸν καρπὸ τοῦ παρανόμου ἔρωτός μου κ' ἤξερα καλὰ ὅτι μόνο μὲ τὴν αὐτοκτονία μποροῦσα ν' ἀποφύγω τὴ ντροπὴ τοῦ κόσμου καὶ τὴν κατάρα τῆς μητέρας μου!

Μόλις γινόταν γνωστὴ ἡ τρέλλα μου ἔπρεπε νὰ κρυφτῶ ἀπ' τὰ μάτια ὅλων, νὰ πέσω νὰ πνιγῶ, νὰ ἐξαφανισθῶ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς!...

Ἕνα βράδυ εἶδα τὸ Γουσταῦο νὰ δίνῃ κλεφτὰ μέσα στὸ σαλόνι ἕνα φιλὶ στὴν Ἀντωνίνα κι' αὐτὸ μοῦ πάγωσε τὴν καρδιά. Ἀμέσως ἔτρεξα στὸ συνηθισμένο μέρος τῶν συνεντεύξεών μας, ὅπου ἀναγκάσθηκα νὰ περιμένω τὸν ἄπιστο φίλο μου ἐπὶ ὁλόκληρες ὥρες.

(Ἀκολουθεῖ).

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΤΟΥ **ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ** (ΠΑΤΡΟΣ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Χύστε του τρεῖς ὀκάδες νερὸ στὸ στομάχι! διέταξε ὁ ντ' Ἀρζανσὼν τοὺς βασανιστάς.

Μὰ ὁ Γάστων δὲν ἔδειξε κανένα φόβο.

Ἡ προετοιμασίες ἐξακολουθοῦσαν.

Ἔξαφνα ὁ ντ' Ἀρζανσὼν γύρισε καὶ εἶπε στοὺς βασανιστάς :

— Σταθῆτε... Ἀφῆστε τον πρὸς τὸ παρόν... Θὰ ξανάρθουμε ὅμως, νέε μου...

Ὁ Γάστων δὲν τοῦ ἔδωσε ἀπάντησι.

«Ἐπειδὴ εἶμαι εὐγενής, σκεφτόταν, δὲν θέλησαν νὰ μὲ βασανίσουν. Φαίνεται πὼς θὰ μὲ καταδικάσουν εἰς θάνατον, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλουν σὲ μαρτύρια».

Τώρα ὅμως ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου τοῦ φαινόταν γλυκειὰ καὶ δὲν ἐφοβόταν καθόλου. Ἡ φυλακὴ τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι σχεδὸν χαρούμενη. Οἱ θλιβεροὶ στίχοι ποὺ ἦσαν χαραγμένοι γύρω στοὺς τοίχους, τοῦ φάνηκαν ἀστεῖοι μπρὸς στὴν ἀνάμνησι τοῦ θαλάμου τῶν βασανιστηρίων, καὶ οἱ δεσμοφύλακες ποὺ τὸν ἐπιτηροῦσαν ἀληθινοὶ εὐπατρίδαι, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀπαισίους ἐκείνους βασανιστάς.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα πῆγαν νὰ τὸν καλέσουν ἐκ μέρους τοῦ κ. ντὲ Λώνεϋ, ὁ ὑποδιοικητὴς τῶν φυλακῶν μαζὺ μ' ἕναν κλειδοῦχο.

Ὁ Γάστων σηκώθηκε, ἀποχαιρέτησε τὸ δωμάτιό του μ' ἕνα θλιβερὸ χαμόγελο καὶ ἀκολούθησε τοὺς δύο ἀνθρώπους. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ εἶχε σχηματίσει τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ πρόσκλησις αὐτὴ ἦταν εἰκονικὴ καὶ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ τὸν ὁδηγήσουν σὲ κανένα δωμάτιο καὶ νὰ τὸν θανατώσουν.

Σὲ ὅλο τὸ διάστημα τῆς πορείας, διὰ μέσου τῶν σκοτεινῶν διαδρόμων τῆς Βαστίλλης, ἐξακολουθοῦσε νὰ προφέρῃ πολὺ σιγὰ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλένης, θέλοντας νὰ πεθάνῃ μ' αὐτὸ στὸ στόμα του.

Τέλος, ἔφτασαν στὴν κατοικία τοῦ διοικητοῦ.

Ὁ κ. ντὲ Λώνεϋ, μόλις τὸν εἶδε, ἔσπευσε νὰ τὸν ὑποδεχθῇ μὲ εὐγένεια. Ἀφοῦ τὸν χαιρέτησε, τοῦ εἶπε :

— Ἱππότα, πρόκειται νὰ γευματίσουμε ἐδῶ, ὅπως σᾶς ὑποσχέθηκα. Μοῦ δίνετε, λοιπόν, τὸν λόγο τῆς τιμῆς σας ὅτι δὲν θὰ σκεφθῆτε νὰ δραπετεύσετε ἀπὸ τὴν κατοικία μου καθ' ὅλο τὸ διάστημα ποὺ θὰ μείνετε ἐδῶ ;

— Ἔχετε τὸ λόγο μου, κύριε διοικητά, ὅτι δὲν θὰ προσπαθήσω νὰ δραπετεύσω, εἶπε ὁ Γάστων.

— Τότε εἴμαστε σύμφωνοι. Περᾶστε, ἡ συντροφιά μου σᾶς περιμένει...

Καί, λέγοντας αὐτά, ὁ διοικητὴς ὡδήγησε τὸν Γάστωνα μέσα σὲ μιὰ αἴθουσα πολυτελέστατα διασκευασμένη.

Μόλις ὁ φυλακισμένος ἀντίκρυσε τοὺς κυρίους ποὺ βρισκόνταν ἐκεῖ μέσα, ἔμεινε κατάπληκτος.

— Κύριοι, εἶπε ὁ διοικητὴς μπαίνοντας, ἔχω τὴν τιμὴ νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸν ἱππότη Γάστωνα ντὲ Σάνλεϋ.

Ἔπειτα παρουσίασε στὸν νεοελθόντα καθέναν ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους, λέγοντας :

— Ὁ δοὺξ ντὲ Ρισελιέ, ὁ κόμης ντὲ Λαβάλ, ὁ ἱππότης Ντουμενίλ, ὁ κ. ντὲ Μαλεζιέ, ὁ ἀββᾶς Βριγκώ...

— Τί βλέπω ; φώναξε ὁ Γάστων χαιρετῶντας ὅλους στὴ σειρὰ μ' ἕνα χαμόγελο. Ἐδῶ εἶνε ὅλοι οἱ συνωμόται τοῦ Σελλαμάρε(*).

— Νὰ καὶ ἡ δεσποινὶς ντὲ Λώνεϋ, εἶπε τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ ἱππότης Ντουμενίλ.

Πράγματι, τὴ στιγμὴ αὐτὴ μπῆκε στὴν αἴθουσα μιὰ χαριτωμένη νέα, ἡ ὁποία κάθησε σ' ἕνα κάθισμα.

— Ἰδού, δεσποινίς, τῆς εἶπε ὁ διοικητής. Τὸ τραπέζι εἶνε στρωμένο.

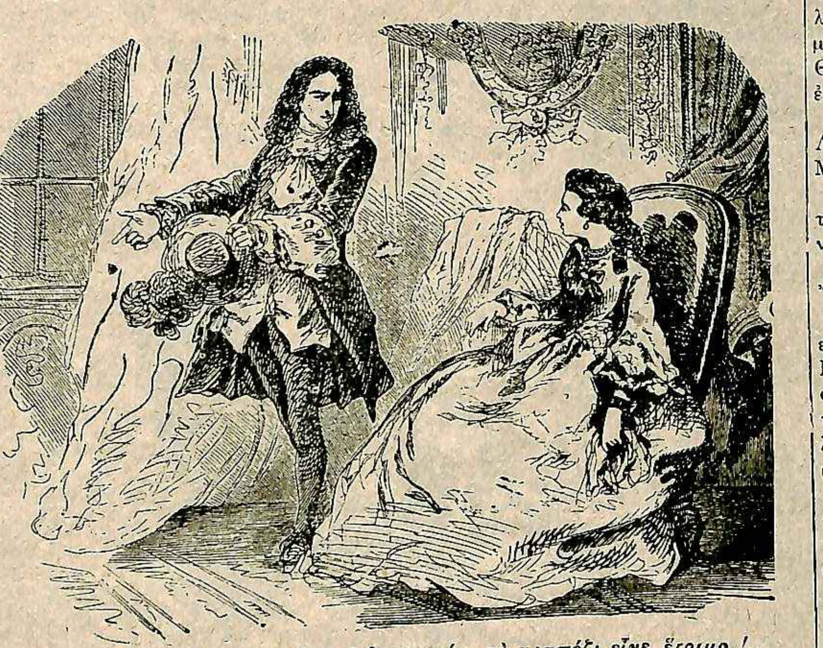

— Ἰδού, δεσποινίς, τῆς εἶπε ὁ διοικητή., τὸ τραπέζι εἶνε ἕτοιμο,!...

— Παρουσιάστε με λοιπὸν στὴ δεσποινίδα, εἶπε ὁ Γάστων. Στὴ φυλακή, ἄλλωστε, δὲν τηρεῖται αὐστηρὰ ἡ ἐθιμοτυπία...

Ὁ Ντουμενὶλ ἐξετέλεσε πρόθυμα τὴν ἐπιθυμία τοῦ ἱππότου, παρουσιάζοντάς τον ἀμέσως στὴν δεσποινίδα ντὲ Λώνεϋ.

Μολαταῦτα, ὁ Γάστων, ἂν καὶ ἐπιβαλλόταν κάπως στὸν ἑαυτό του, δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὴν ἔκπληξί του ὅταν βρέθηκε ἄξαφνα ἀνάμεσα στὰ καλύτερα πρόσωπα τῆς Παρισινῆς ἀριστοκρατίας.

— Ἔ, λοιπόν, τί λέτε, κύριε ἱππότα ; τοῦ φώναξε τότε ὁ διοικητὴς τῆς Βαστίλλης, ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη τὶς σκέψεις του. Πρὶν μπῆτε ἐδῶ μέσα, δὲν εἴχατε κ' ἐσεῖς τὴν ἰδέα, μαζὺ μὲ τόσους ἄλλους, ὅτι ὑποβάλλω στὰ φρικτότερα βασανιστήρια τοὺς φυλακισμένους μου ;

— Ὄχι, κύριε, ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ Γάστων. Ἐνόμιζα ὅμως ὅτι θὰ ἀναβάλλατε γιὰ ἄλλη μέρα τὴν τιμὴ νὰ γευματίσω μαζύ σας.

— Τί ἐννοεῖτε μ' αὐτό, κύριε;

— Μὰ δὲν ξέρετε τί μοῦ συνέβη προηγουμένως ; Ἢ μήπως, γιὰ νὰ διεγείρετε περισσότερο τὴν ὄρεξι τῶν φυλακισμένων σας, συνηθίζετε νὰ τοὺς στέλνετε πρὸ τοῦ γεύματος στὰ βασανιστήρια ;

— Ἄ, καλὰ λέτε, φώναξε ἡ δεσποινὶς ντὲ Λώνεϋ. Σᾶς ὡδήγησαν κ' ἐσᾶς στὸ θάλαμο τῶν βασανιστηρίων;

— Μάλιστα, δεσποινίς, ἀπάντησε ὁ Γάστων. Καὶ λίγο ἔλειψε... νὰ μὴ σᾶς γνωρίσω...

— Ἐγώ, ἱππότα, δὲν εὐθύνομαι καθόλου γι' αὐτά, εἶπε ὁ διοικητὴς τῶν φυλακῶν. Ἐγὼ εἶμαι στρατιώτης τοῦ κράτους καὶ ὄχι δικαστής. Ἡ ὑποχρέωσίς μου εἶνε νὰ σᾶς φρουρῶ, νὰ ἐμποδίζω τὴ δραπέτευσί σας καὶ νὰ κάνω ὅσο μπορῶ πιὸ εὐχάριστη τὴ διαμονή σας στὴ Βαστίλλη. Ἀντιθέτως, τὸ ἔργο τοῦ κ. ντ' Ἀρζανσὼν εἶνε νὰ σᾶς βασανίζῃ, νὰ σᾶς ἀποκεφαλίζῃ, νὰ σᾶς ἀπαγχονίζῃ καὶ τὰ τοιαῦτα. Καθένας, λοιπόν, ἔχει τὰ καθήκοντά του, ὅπως βλέπετε...

Σώπασε γιὰ λίγο κ' ἔπειτα εἶπε, γυρίζοντας πρὸς τὴν δεσποινίδα ντὲ Λώνεϋ :

— Δεσποινίς, τὸ γεῦμα εἶνε ἕτοιμο. Θὰ μὲ ὑποχρεώσετε, ἂν μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ὁδηγήσω ἐγὼ στὸ τραπέζι. Καταλαβαίνω ὅτι θὰ θυμώσῃ γι' αὐτὸ ὁ ἱππότης Ντουμενίλ, ὁ ὁποῖος μὲ θεωρεῖ τύραννο, ὅπως καὶ εἶμαι, πραγματικά. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῇ ὅτι ἐδῶ μέσα εἶμαι οἰκοδεσπότης κ' ἔχω περισσότερα προνόμια ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐμπρός, λοιπόν, κύριοι, στὸ τραπέζι !

— Τί τρομερὸ πρᾶγμα ποὺ εἶνε ἡ φυλακή ! εἶπε ἀναστενάζοντας ὁ δοὺξ ντὲ Ρισελιέ, τοποθετούμενος μεταξὺ τῆς δεποινίδος ντὲ Λώνεϋ καὶ τοῦ κόμητος ντὲ Λαβάλ.

— Πῶς σᾶς φαίνεται σήμερα τὸ φαγητό ; ρώτησε ὁ διοικητής.

— Θαυμάσιο, κύριε, ὅπως πάντα, ἀπάντησε ὁ δούξ. Ὁ μάγειρός σας εἶναι πραγματικὸς τεχνίτης στὴ δουλειά του. Λυποῦμαι γιατὶ δὲν ἔλαβε μέρος στὴ συνωμοσία κι' ὁ δικός μου. Θὰ μάθαινε πολλὰ πράγματα γιὰ τὸ ἐπάγγελμά του ἐδῶ στὴ Βαστίλλη...

— Κύριε κόμη, εἶπε ὁ διοικητὴς στὸ Λαβάλ, κοντά σας ἔχετε σαμπάνια... Μὴ λησμονῆστε τὸ γειτονά σας...

Ὁ Λαβὰλ γέμισε τὸ ποτῆρι του καὶ τὸ ἄδειασε ὣς τὸν πάτο μὲ ὕφος στενοχωρημένο.

— Τὴ φέρνω κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸ Ἄη, ἐξακολούθησε ὁ διοικητής.

— Μοῦ δίνετε, κύριε Λώνεϋ, τὴ διεύθυνσι τοῦ προμηθευτοῦ σας ; εἶπε ὁ Ρισελιέ. Ἂν δὲν μὲ ἀποκεφαλίσῃ ὁ ἀντιβασιλεύς, σκοπεύω νὰ πίνω ἀπ' αὐτὴ τὴ σαμπάνια στὸ ἑξῆς. Τί τὰ θέλετε, φίλοι μου. Ἡ φυλακὴ διαφθείρει τὰ γοῦστα...

Σὲ ὅλο τὸ γεῦμα ἐπακολούθησε ἄκρα εὐθυμία. Βλέποντάς τους κανένας, δὲν θὰ πίστευε πὼς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦσαν ἐγκάθειρκτοι τῆς τρομερᾶς Βαστίλλης...

Τέλος, ὅταν τὸ γεῦμα ἐτελείωσε, ὁ Γάστων ρώτησε τὸ διοικητὴ ἀπὸ ποῦ μποροῦσε νὰ προμηθευθῇ ξυράφι, τὸ ὁποῖο τοῦ ἦταν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖο τώρα πού, καθημερινῶς σχεδόν, συναναστρεφόταν μὲ τέτοιους εὐγενεῖς.

— Κύριε ἱππότα, τοῦ ἀπάντησε ὁ διοικητής, λυποῦμαι πολὺ γιατὶ εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ σᾶς ἀρνηθῶ ἕνα πρᾶγμα, ποὺ καταλαβαίνω πόσο τὸ χρειάζεσθε. Ἀλλὰ τὸ ξύρισμα ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἀπὸ τὸν κανονισμὸ τῆς Βαστίλλης, ἐκτὸς ἂν οἱ κατάδικοι ἔχουν σχετικῶς εἰδικὴ ἄδεια τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας. Στὸ γραφεῖο μου ὑπάρχει ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ γράψετε. Συντάξετε, λοιπόν, μιὰ ἀναφορὰ πρὸς αὐτὸν καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ σᾶς δώσῃ τὴν ἄδεια.

— Μὰ γιατὶ οἱ κύριοι μὲ τοὺς ὁποίους γευμάτισα μαζὺ εἶνε ντυμένοι τόσο καλὰ καὶ τόσο καλὰ ξυρισμένοι ; Ἔχουν προνόμια αὐτοί ;

— Ὄχι, ἐζήτησαν κι' αὐτοὶ ἄδεια. Ὁ κ. Ρισελιέ, τὸν ὁποῖον εἴδατε πρὸ ὀλίγου τόσο καλὰ ξυρισμένον, ἐπὶ πολὺν καιρὸ εἶχε γένεια σὰν Πατριάρχης!...

(Ἀκολουθεῖ)

(*) Οἱ συνωμόται τοῦ Σελλαμάρε εἶχαν συλληφθεῖ πρὸ ὀλίγου καιροῦ. Ὅπως κι' ὁ Γάστων μὲ τοὺς συντρόφους του, ἔτσι κι' αὐτοὶ συνωμοτοῦσαν ἐναντίον τοῦ Ἀντιβασιλέως.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΡΜΑΝ ΣΙΛΒΕΣΤΡ

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗ

I

ΘΑΧΟΥΝ περάσει δεκαπέντε χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἀγαποῦσα τρελλὰ τὴν ἐξαδέλφη Γουλιελμίνα καὶ ποὺ ἔγραφα γι' αὐτὴ τοὺς πιὸ παθητικοὺς στίχους.

— Ἄχ ! Γουλιελμίνα ! Γουλιελμίνα ! Πῶς πέρασαν τὰ χρόνια ἀπὸ τότε !...

Ἐσὺ παντρεύθηκες ἕνα συμβολαιογράφο κ' ἐγὼ ἔγινα ὁ νουνὸς τοῦ τρίτου παιδιοῦ σου !... Ἀλλοίμονο, δὲν ἦταν αὐτὸ ἐκεῖνο ποὺ εἶχα ὀνειρευθῆ γιὰ σένα, Γουλιελμίνα !... Ὡστόσο, δὲν σοῦ κρατάω τώρα καμμιὰ κάκια... Κι' αὐτό, γιατὶ δὲν ἔχεις πειὰ τὰ δροσερά σου χρώματα, Γουλιελμίνα, οὔτε τὰ ξανθὰ ἐκεῖνα μαλλιὰ ποὺ κυλοῦσαν σὰν ἕνας χρυσὸς χείμαρρος ἀπάνω στοὺς πάλλευκους ὤμους σου, οὔτε τὸ ἀνάλαφρο καὶ λυγερὸ ἐκεῖνο κορμὶ ποὺ θὰ τὸ ζήλευαν καὶ τὰ καλάμια... Θεέ μου, πῶς ἀνέχθηκες νὰ χαρῇ καὶ νὰ καταστρέψῃ ὅλους αὐτοὺς τοὺς θησαυροὺς ὁ καταραμένος ἐκεῖνος συμβολαιογράφος !...

Θυμᾶσαι, Γουλιελμίνα, τὸ μεγάλο περιβόλι στὸ σπίτι μας, στὸ Σουαζύ, ὅπου τρέχαμε, κατὰ τὶς διακοπές, σὰν τρελλοί, ἀφανίζοντας μὲ τὰ ὡραῖα μας δόντια τὰ φροῦτα, καὶ καταπατούσαμε, χωρὶς κανένα σεβασμὸ πρὸς τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ, τὰ φυλλώματά του καὶ τὶς πρασινάδες του ; Πόσο ὡραῖο ἦταν τὸ περιβόλι αὐτό, μὲ τὰ γαλήνιά του σύνδεντρα, μὲ τὴν πράσινη χλόη του καὶ μὲ τὸν Σηκουάνα ποὺ περνοῦσε στὸ βάθος του, ἤρεμος κ' ἐπιβλητικός...

Πέρασα τὸ τελευταῖο καλοκαῖρι ἀπὸ κεῖ... Στὸ σπίτι τώρα κάθονται ξένοι. Εἶδα ἕναν ἡλικιωμένο κύριο ποὺ ἔκοβε βόλτες μέσα στὶς δενδροστοιχίες καὶ μιὰ γριὰ κυρία πού, μ' ἕνα καλάμι στὸ χέρι, κατέβαινε στὸ ποτάμι γιὰ νὰ ψαρέψῃ... Ἔ, λοιπόν, θὰ τὸ πιστέψῃς, Γουλιελμίνα, τίποτε δὲν εἶχε ἀλλάξει μέσα στὸ πάρκο...: Τὰ φυλλώματά του, ἡ δενδροστοιχίες του ἦσαν ὅπως τ' ἀφήσαμε πρὸ δεκαπέντε χρόνων... Ὁ μικρὸς βράχος μὲ τὰ κοχύλια, τὸν ὁποῖο ὁ θεῖος μου Βερνάρδος εἶχε χτίσει γιὰ νὰ διαβάζῃ ἀπὸ κάτω, στὴ σκιά του, τὸν «Τηλέμαχο», βρισκόταν στὴ θέσι του. Ἔτσι, γιὰ μιὰ στιγμή, μοῦ φάνηκε πὼς ἔβλεπα τὸν καλό μου αὐτὸν θεῖο νὰ διευθύνεται, μὲ τὸ βιβλίο του στὸ χέρι, πρὸς αὐτόν. Μὰ ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἡ θέα μὲ συγκίνησε ἐξαιρετικά, ἦσαν τὰ δυὸ γειτονικὰ σύνδεντρα, ὅπου διαδραματίσθηκε ἡ περιπέτεια, τὴν ὁποία θὰ σᾶς διηγηθῶ ἀμέσως.

II

Ὑπῆρχε ἕνα σκοτεινὸ σημεῖο στὴν ἀγάπη μου πρὸς τὴ Γουλιελμίνα. Αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ σημεῖο ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ φοροῦσε κομψὸ ἐξοχικὸ κοστοῦμι καὶ ποὺ ἄκουγε στὸ ἄχαρο ὄνομα Θανάσης. Ὡστόσο μ' ἀνάγκαζαν νὰ τὸν φωνάζω : «Ἐξάδελφε Θανάση !» Ἐγὼ ὅμως τὸν μισοῦσα τονάση... Τὸν μισοῦσα γιατὶ ἦταν ἀλαζόνας καὶ ματαιόδοξος. Σπούδαζε νομικὰ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ κ' ἔκανε ἔρωτα στὴ Γουλιελμίνα. Τὰ νομικά του μοῦ ἦσαν ἀδιάφορα, μὰ δὲν συνέβαινε τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸν ἔρωτά του... Φερνόταν σὲ μένα πάντοτε περιφρονητικά, ἐκτὸς μόνο ὅταν ἤθελε νὰ τοῦ κάνω καμμιὰ μικρὴ ἐκδούλευσι, γιατὶ ἦταν ἐξαιρετικὰ ἀδιάκριτος. Ἐγὼ πάντοτε τοῦ ἔπαιρνα καπνὸ ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ ποτὲ δὲν μοῦ τὸν ἐπλήρωνε. Μά, ἐπειδὴ συχνὰ μοῦ ἔλεγαν πὼς ὁ καπνὸς εἶνε δηλητήριο, δὲν λυπόμουνα καθόλου γιὰ τὰ λεπτὰ ποὺ ἔδινα. Θὰ ἤθελα μάλιστα νὰ καπνίζῃ ἕξη φορὲς περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ἐκάπνιζε. Φερνόταν πρὸς τὴν ἐξαδέλφη μου — ποὺ ἦταν, ἀλλοίμονο ! καὶ δική του ἐξαδέλφη — μ' ἐξαιρετικὴ ἐλευθεριότητα καί, πρᾶγμα ποὺ μ' ἐρέθιζε ἀκόμα περισσότερο, ἡ Γουλιελμίνα δὲν φαινόταν καθόλου δυσαρεστημένη ἀπ' αὐτό... Ἀπεναντίας ἔδειχνε πὼς κολακευόταν, ἡ κοκέττα !

Γι' αὐτὸ δὲν τοὺς ἄφινα καθόλου ἀπ' τὰ μάτια μου ὅταν βρισκόντουσαν μαζὺ καὶ ἡ ζήλεια μου τοὺς παρακολουθοῦσε παντοῦ...

III

Λοιπόν, μιὰ μέρα, καθὼς τοὺς παρακολουθοῦσα κρυφὰ πίσω ἀπὸ τὰ δένδρα τῆς δενδροστοιχίας στὴν ὁποία περπατοῦσαν, ἄκουσα τὸν ἀκόλουθο διάλογο μεταξύ τους :

— Τί ὡραία ποὺ εἶνε, Θανάση, αὐτὴ ἡ ἠχὼ ποὺ κάνει ν' ἀκούγωνται ἀπὸ τὴν ἄλλη ὄχθη τοῦ Σηκουάνα τὰ λόγια ποὺ λένονται σ' αὐτὸ τὸ μέρος...

— Εἶνε ἡ ἀντανάκλασις τῶν ἤχων, ἐξαδέλφη μου. Οἱ ἀρχαῖοι εἶχαν φαντασθῆ σχετικῶς ἕνα μῦθο πολὺ ποιητικό. Μὰ ἡ ἐπιστήμη τὰ ἔχει ἐξηγήσει σήμερα ὅλ' αὐτά...

— Ὑπάρχει κι' ἄλλο μέρος στὸ περιβόλι ποὺ νἄχῃ αὐτὴ τὴν ἰδιότητα ;

— Ναί, ἀπάντησε ὁ Θανάσης, ἀφοῦ σκέφτηκε λίγο... Νά, ἐκεῖ στὸ σύνδεντρο, κοντὰ στὸ βάλτο... Μήπως θέλεις νὰ πᾶμε ;

— Ὄχι ἀπόψε, φίλε μου... Σκοτείνιασε πειά...

— Ἕνας λόγος παραπάνω, γιατὶ δὲν θὰ μᾶς ἰδοῦν...

— Ὄχι!... Ὄχι!... Αὐτὸ θὰ ἦταν ἄσχημο... Μοῦ ἔχουν ἀπαγορεύσει ν' ἀπομακρύνωμαι πολὺ μαζύ σας ἀπ' τὸ σπίτι... Ἐξ ἄλλου εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν ὑπάρχει ἠχὼ σ' αὐτὸ τὸ μέρος. Ἔχω μιλήσει ἐκεῖ πολλὲς φορὲς δυνατὰ καὶ ποτὲ τίποτε δὲν μοῦ ἀπάντησε.

— Ἐγὼ σοῦ βεβαιώνω τὸ ἀντίθετο, ἐξαδέλφη μου, κι' ἂν θέλῃς στοιχηματίζουμε ἕνα φίλημα...

— Θανάση ! ἔκανε μὲ αὐστηρὴ φωνὴ ἡ Γουλιελμίνα.

— Θεέ μου !... Βλέπω πὼς δὲν μοιάζεις μὲ τὶς ἄλλες γυναῖκες, γιατὶ δὲν εἶσαι καθόλου περίεργη... Ἐγὼ στοιχηματίζω πὼς ὑπάρχει ἡ ἠχὼ στὸ σύνδεντρο, κοντὰ στὸ βάλτο...

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω, Θανάση, πὼς δὲν μπορῶ νἄρθω...

— Καλά, τότε... Σοῦ ἀφίνω τὴ νύχτα γιὰ νὰ σκεφθῇς... Αὔριο, τὴν ἴδια ὥρα, θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ, καί, ἐπειδὴ ξέρω πόσο περίεργες εἶσθε σεῖς ἡ γυναῖκες, εἶμαι βέβαιος πὼς θἄρθῇς.

Καθὼς ἄκουσα τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια, σκέφτηκα :

— Ἄ, ἀλιτήριε Θανάση !...

IV

Ναί, ἦταν ἀλιτήριος ! Γιατί, ξέρετε τί μοῦ εἶπε αὐτὸς ὁ ἀστεῖος τὸ βράδυ, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, μὲ ὅλη του τὴν καλοσύνη καὶ τὴν εὐγένεια, τὴν ὁποία εἶχε μόνο ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ μοῦ ζητήσῃ κάτι ;... — Ὄχι. Οὔτε κὰν θὰ τὸ μαντεύετε... Ἔ, λοιπόν, ἁπλούστατα κι' ἀδιάντροπα μοῦ πρότεινε νὰ κρυφτῶ μέσα στὸ σύνδεντρο ποὺ βρισκόταν ἀριστερὰ στὸ ἄλλο σύνδεντρο, ὅπου θὰ πήγαινε ἐκεῖνος μὲ τὴ Γουλιελμίνα, καὶ νὰ ἐπαναλάβω τὰ λόγια ποὺ θὰ ἔλεγε, ἔχοντας τὰ χέρια μου στὸ στόμα μου, ἔτσι ποὺ νὰ φαίνεται ὁ ἦχος τους μακρυνός... Βλέπετε, λοιπόν, τί ὡραία ἀσχολία ποὺ μοῦ ἀνέθεσε. Ὁ βλάκας αὐτὸς θὰ ἔλεγε στὴν ἐξαδέλφη μου : «Σ' ἀγαπῶ !» κ' ἐγὼ θὰ ἐπανελάμβανα : «Σ' ἀγαπῶ !». Σὲ περίπτωσι μάλιστα ποὺ θὰ κατώρθωνε νὰ τῆς ἀποσπάσῃ κανένα φιλί, τὸ καθῆκον μου ἐμένα ἦταν νὰ φιλήσω τὸ χέρι μου, γιὰ νὰ ἐπαναλάβω τὸν ἦχο του !

Ἡ ὀργή μου, καθὼς μοῦ τὰ ἔλεγε αὐτά, ἦταν τόση ὥστε δὲν εἶχα τὴ δύναμι νὰ τὸν διακόψω... Πνιγόμουν... Τὰ λόγια μου κολλοῦσαν στὸ λαιμό μου. Ἔτσι αὐτὸς πῆρε τὴ σιωπή μου ὡς συγκατάθεσι. Κ' ἐγὼ πάλι, ποὺ σχεδίαζα κάποια καταχθόνια ἐκδίκησι, φοβούμενος μήπως, ἂν ἀρνιόμουν ἐγώ, κάποιος ἄλλος δεχόταν νὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ, δέχτηκα καὶ τοῦ εἶπα : «Ναί». Ἕνα ναί, πού, ἂν ὁ Θανάσης ἦταν περισσότερο ἔξυπνος, θὰ τὸν ἐτρόμαζε ὣς τὰ βάθη τοῦ μυαλοῦ του...

Μὰ ποιὰ θὰ ἦταν ἡ ἐκδίκησίς μου ; Ἄ ! ἀκόμα δὲν εἶχα ἀποφασίσει τίποτε. Μὰ ἤξερα πώς, ἂν ἡ Γουλιελμίνα δεχόταν τὸ ραντεβοῦ του, ἤμουν ἱκανὸς γιὰ ὅλα !

V

Ὢ ἐλαφρότης τῶν γυναικῶν ! Ἡ Γουλιελμίνα δέχτηκε. Στὴν ὡρισμένη ὥρα τὴν εἶδα νὰ συναντᾷ τὸν ἀντίζηλό μου... Ἔπειτα εἶδα καὶ τοὺς δυὸ νὰ διευθύνωνται, μὲ τὸ ὕφος ἀνθρώπων ποὺ πᾶνε νὰ κάνουν κάποια κακὴ πρᾶξι, πρὸς τὸ σύνδεντρο. Ἐκεῖνος κάπνιζε κι' αὐτὴ χτυποῦσε νευρικά, μὲ τὴν ἄκρη τῆς ὀμπρέλλας της, τὰ λουλουδάκια ποὺ συναντοῦσε στὸ δρόμο της.

Ἐγὼ πάλι ἔφτασα στὸ δικό μου σύνδεντρο μὲ τὴ λύσσα μέσα στὴν καρδιά, μὰ ἔχοντας καταστρώσει πειὰ τὸ σχέδιό μου : Στὴν πρώτη φράσι ποὺ θὰ ἔλεγ' ἐκεῖνος, ὁποιαδήποτε κι' ἂν ἦταν αὐτή, ἐγὼ θ' ἀπαντοῦσα ἀμέσως : «Ὁ Θανάσης εἶνε ἕνας ἠλίθιος !» Ἔτσι ἡ Γουλιελμίνα θὰ μάθαινε ἀμέσως ποιὰ κατεργαριὰ εἶχε σκαρώσει εἰς βάρος της.

Μὰ ὁ οὐρανὸς δίνει συχνὰ στὸν ἄνθρωπο ἔξαφνες ἐμπνεύσεις ποὺ ἀξίζουν περισσότερο κι' ἀπὸ τὰ καλύτερα σχέδιά του... Ἔτσι, τὴν τελευταία στιγμή, θυμήθηκα πὼς εἶχα κρεμασμένο στὸν ὦμο μου τὸ ὡραῖο κυνηγετικὸ δίκαννο ποὺ μοῦ εἶχε χαρίσει ὁ πατέρας μου στὴ γιορτή μου καὶ τὸ ὁποῖο δὲν ἀποχωριζόμουν ποτέ... Τὸ στήριξα στὸν ὦμο μου καί, μόλις ὁ Θανάσης φώναξε τὰ πρῶτα του λόγια, ἐγὼ τοῦ ἀπάντησα μὲ τρεῖς δυνατὲς ἐκπυρσοκροτήσεις στὸν ἀέρα, τῶν ὁποίων ὁ κρότος γέμισε ὅλο τὸν ἀέρα.

Εἶδα ἀμέσως τὴν ἐξαδέλφη μου νὰ φεύγῃ περίτρομη, τρέχοντας πρὸς τὸ σπίτι, καὶ τὸν Θανάση νὰ βλαστημάῃ φρικτὰ καὶ νὰ τρέχῃ κι' αὐτὸς γιὰ νὰ μὲ βρῇ...

Ὅταν μὲ βρῆκε, ἤθελε νὰ μὲ σκοτώσῃ. Μὰ ὁ φόβος τῆς τιμωρίας τὸν ἐμπόδισε !... Ἤξερε, βλέπετε, τί τὸν περίμενε, γιατὶ ἦταν νομικός...

Μὰ πῶς μ' ἐκδικήθηκε ὕστερα ὁ καταραμένος !...

Αὐτὸς ἦταν ποὺ ἔγινε συμβολαιογράφος καὶ παντρεύθηκε ἐκείνην ποὺ λάτρευα...

Ἄ !... Γουλιελμίνα ! Γουλιελμίνα !... πῶς σοῦ ἀφάνισε αὐτὸ τὸ ζῶο τὰ δροσερά σου χρώματα καὶ τὰ λαμπρά σου χρυσᾶ μαλλιά...

ΑΡΜΑΝ ΣΙΛΒΕΣΤΡ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

— Καὶ ποιὸ εἶνε τὸ ὄνομα τῆς νέας δασκάλας σου, Φιφή ;

— Ἐγὼ τὴ λέω «δεσποινίδα», ὁ μπαμπᾶς «χρυσό μου» καὶ ἡ μαμὰ «πανοῦκλα»...

ΤΡΥΦΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ AIME GIRON

ΤΑ ΔΥΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

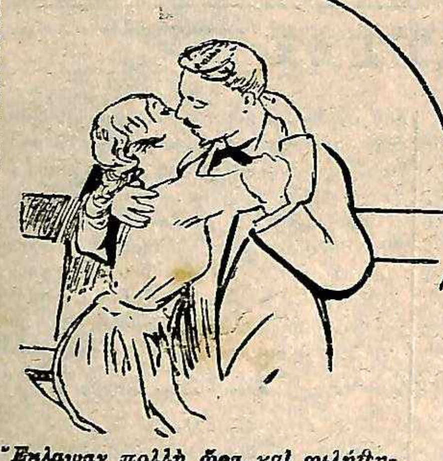

Ἔκλαψαν πολλὴ ὥρα καὶ φιλήθηκαν πολλὲς φορὲς

Ἡ Βούδα — ἡ παληὰ πρωτεύουσα τῆς Οὐγγαρίας — ὑψώνεται σ' ἕνα λόφο, στοὺς πρόποδας τοῦ ὁποίου κυλάει ὁ Δούναβις. Ἐκεῖ, σ' ἕνα στενὸ ἀνηφορικὸ δρόμο, βρισκόταν ἕνα σπίτι, ὅπου κατοικοῦσαν μιὰ χήρα κι' ὁ γυιός της. Ὁ νέος αὐτὸς — ἕνα καλὸ καὶ τίμιο παλληκάρι, ποὺ τὸ ἔλεγαν Στέφανο — ἦταν εἰκοσιπέντε χρονῶν καὶ εἶχε μιὰ μέτρια θέσι στὰ γραφεῖα τῆς Ναυσιπλοΐας τοῦ Δουνάβεως.

Στὴν πλατειὰ πάλι λεωφόρο, ποὺ περνοῦσε πλάϊ στὸ ποτάμι, ψηλὰ-ψηλά, στὴν κορυφὴ ἑνὸς καινούργιου σπιτιοῦ, φώληαζε μιὰ ὀρφανοῦλα δεκαεφτὰ χρονῶν, ποὺ τ' ὄνομά της ἦταν Λέα. Μικροκαμωμένη καὶ τίμια, ἡ Λέα εἶχε γιὰ μοναδική της περιουσία ἕνα βιολί, μὲ τὸ ὁποῖο ἔπαιζε στὰ ὑπαίθρια κοντσέρτα, καὶ τὴν ἡμέρα καὶ τὴ νύχτα.

Πάνω ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς Λέας, κάθε ἄνοιξι, ἔχτιζε τὴ φωλιά του, κάτω ἀπὸ τὴ στέγη, ἕνα χελιδόνι. Καὶ ἦταν τόσο κοντὰ τὸ παράθυρο στὴ στέγη, ὥστε ἡ Λέα δὲν εἶχε παρὰ ν' ἁπλώση τὸ χέρι της καὶ νὰ φτάση τὴ φωλιά. Τὸ ταπεινὸ πουλάκι καὶ ἡ φτωχὴ κόρη ζοῦσαν ταιριασμένα — τὸ ἕνα κελαϊδῶντας μ' ὅλη τὴ δύναμι τοῦ μικροῦ του λάρυγγα κ' ἡ ἄλλη παίζοντας τὸ ἀγαπημένο της ὄργανο.

Ἕνα τρυφερὸ αἴσθημα εἶχε γεννηθῆ στὶς καρδιὲς τοῦ Στεφάνου καὶ τῆς Λέας κ' εἶχαν ὑποσχεθῆ νὰ παντρευθοῦν. Μὰ ἐπειδὴ ἦσαν κ' οἱ δυό τους φτωχοί, ἡ μητέρα τοῦ νέου ἀνέβαλε διαρκῶς τὴν εὐτυχία τους.

**

Ἦταν Ἀπρίλης καὶ τὸ χελιδόνι εἶχε ξαναγυρίσει στὴ στέγη τῆς Λέας γιὰ νὰ χτίση, πλάϊ στὴν παληά του φωλιά, μιὰ ἄλλη, καινούργια. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτε ἄλλο στὴ Βούδα, παρὰ γιὰ τὴ μεγάλη Ἔκθεσι τοῦ Παρισιοῦ, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ντόπιους ὀργανοπαῖκτες ἔφευγαν γιὰ τὴ Γαλλικὴ πρωτεύουσα, γιὰ νὰ παίξουν στὶς γιορτὲς ποὺ θὰ γινόντουσαν ἐκεῖ κι' ὅπου θὰ κέρδιζαν ἄφθονα χρήματα. Ἔτσι ἡ Λέα δέχτηκε νὰ συμμετάσχη σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ὁμίλους τῶν μουσικῶν ποὺ ἔφευγαν γιὰ τὴ Γαλλία. Ὑπελόγιζε νὰ δουλέψη ἐκεῖ ἕξη μῆνες καὶ νὰ κερδίση ὅσα θὰ τῆς χρειαζόντουσαν γιὰ νὰ παντρευθῆ. Αὐτὸ ἦταν τὸ μεγάλο της ὄνειρο...

Ὁ Στέφανος, ὅταν ἡ φίλη του πῆγε νὰ τοῦ ἀναγγείλη πῶς θἄφευγε, ἔνοιωσε βαθειὰ θλίψι κι' ἀπελπισία. Κ' ἡ Λέα βέβαια ἦταν ἀπελπισμένη ποὺ ἔφευγε, μὰ αὐτὴ εἶχε μεγάλες ἐλπίδες. Τοῦ κάκου ὁ Στέφανος τὴν ἱκέτευε νὰ μὴ φύγη... Αὐτὴ ἐπέμενε στὴν ἀναχώρησί της.

— Κάνε θάρρος! τοῦ ἔλεγε.

— Καλὸ ταξεῖδι! τῆς ἀπαντοῦσε. Κι' ἂν δὲν ξαναγυρίσης πειὰ πίσω;

— Πῶς τὸ χελιδόνι μου ξαναγυρίζει στὴ φωλιά του; Ἔτσι κ' ἐγὼ θὰ ξαναγυρίσω στὴν καρδιά σου...

— Τὸ χελιδόνι;... ψιθύρισε ὁ Στέφανος σκεφτικός.

Καί, παίρνοντάς την μαζύ του, πῆγε καὶ τῆς ἀγόρασε ἕνα δαχτυλίδι ἀρραβῶνος, ἕνα λεπτὸ καὶ ἁπλὸ χρυσὸ δαχτυλίδι. Ἔπειτα, σύμφωνα μὲ μιὰ λαϊκὴ πρόληψι, τὸ ἔβαλε γιὰ ἐννηὰ μέρες μέσα στὴ φωλιὰ τοῦ χελιδονιοῦ γιὰ ν' ἀγαπηθῆ ἔτσι περισσότερο ἀπὸ τὴ Λέα, ἂν αὐτὸ ἦταν δυνατόν. Ἡ Λέα χαμογέλασε καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι.

— Τώρα, τῆς εἶπε ὁ Στέφανος τὴ δέκατη μέρα, ἀφοῦ τῆς πέρασε τὸ δαχτυλίδι στὸ χέρι, εἶμαι σίγουρος ὅτι θὰ ξαναγυρίσης παστὴ στὴν καρδιά μου, ὅπως τὸ χελιδόνι.

— Τὸ χελιδόνι!.. ψιθύρισε τώρα καὶ ἡ Λέα σκεφτική.

Καί, τὴ στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως, ὅταν ὁ ἀρραβωνιαστικός της πῆγε νὰ τὴν ἀποχαιρετήση καὶ νὰ τῆς πάρη τὸ τελευταῖο φιλί, εἶδε στὶς φτωχικὲς ἀποσκευὲς τῆς φίλης του ἕνα μικρὸ κλουβὶ τυλιγμένο σὲ πανί, μέσα στὸ ὁποῖο βρισκόταν μ' ἀπελπισία κουρνιασμένο τὸ χελιδόνι τῆς στέγης, ξετρελλαμένο ἀπ' τὸν φόβο καὶ τὴν ἀγωνία.

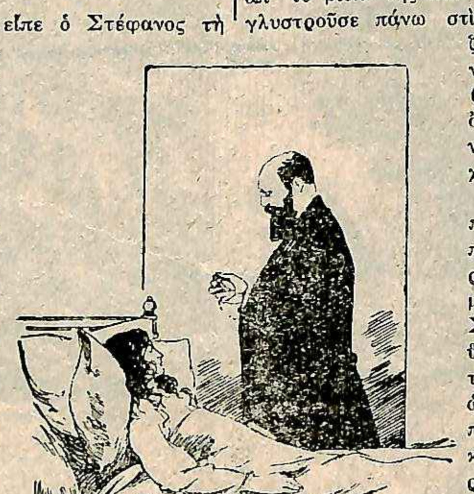

Ἕνα πρωῒ πῆγε καὶ τὴν εἶδε ὁ γιατρὸς

Ὁ νέος κύτταξε τὴ Λέα μὲ μιὰ ὀδυνηρὴ κατάπληξι.

— Ναί, εἶπε τότε ἐκείνη, θὰ τὸ πάρω μαζύ μου τὸ χελιδόνι. Φοβᾶται, βέβαια, μὰ θὰ τὸ περιποιηθῶ τόσο!... Μ' ἐβεβαίωσαν ὅτι ἕνα χελιδόνι — ὅσο μακρυὰ κι' ἂν τὸ πάρη κανείς — ξαναγυρίζει στὴ φωλιά του. Γι' αὐτὸ τὸ παίρνω μαζύ μου στὸ Παρίσι. Ἔτσι, ἂν ἀρρωστήσω ἢ μοῦ συμβῆ τίποτε ἄλλο δυσάρεστο καὶ θέλω νὰ σὲ πληροφορήσω, θ' ἀπολύσω τὸ χελιδόνι μου, δένοντάς του ἕνα γράμμα στὸ λαιμό.

Ἀφοῦ ἔκλαψαν ἐπὶ πολλὴ ὥρα καὶ φιλήθηκαν πολλὲς φορές, ἡ Λέα ἔφυγε μὲ ἄλλες ὀχτὼ κόρες, σὰν κι' αὐτή, μὲ τὸ βιολί καὶ τὸ κλουβί της.

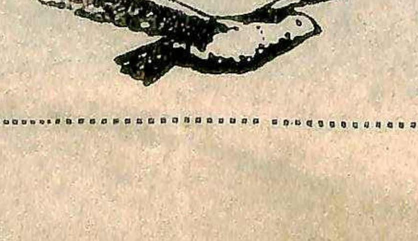

**

Μόλις ἔφτασαν στὸ Παρίσι, ἡ φτωχὲς Οὐγγαρέζες βρῆκαν καὶ νοίκιασαν στὴ συνοικία τῆς Μονμάρτρης δυὸ μεγάλα δωμάτια. Στὴν Ἔκθεσι, ἔγιναν δεκτὲς σ' ἕνα μεγάλο καφφὲ-ρεστωράν, ὅπου θὰ ἔπαιζαν σὲ μιὰ ταράτσα ὅλο τὸ ἀπόγευμα καὶ τὸ βράδυ ὥς τὶς ὀχτώ. Ἡ ἀνταμοιβή τους ἦταν τροφὴ δωρεάν, ἀποτελουμένη ἀπὸ τ' ἀποφαγούδια τῶν πελατῶν, καὶ ἡ ἄδεια νὰ βγάζουν στὸ κατάστημα δίσκο.

Ἐκεῖ τὶς ἄκουσα κ' ἐγὼ νὰ παίζουν εὔθυμα βάλς καὶ τὶς εἶδα νὰ περιφέρωνται, κάθε μιὰ μὲ τὴ σειρά της, ἀπὸ τραπέζι σὲ τραπέζι, κρατῶντας στὰ χέρια τους τὸν δίσκο, στὸν ὁποῖο οἱ πελάτες ἔρριχναν πεννηταράκια καὶ φράγκα. Φοροῦσαν ὅλες γαλάζια φορέματα μὲ μιὰ κορδέλλα τρίχρωμη στὸ λαιμό. Εἶχα προσέξει ξεχωριστὰ τὴν πιὸ νέα καὶ τὴν πιὸ λεπτὴ ἀπ' αὐτές — τὴ Λέα — ποὺ ἔμοιαζε μὲ μιὰ θλιμμένη κοῦκλα. Ὅταν ἔσκυβε πάνω ἀπ' τὸ βιολί της καὶ τὸ δοξάρι της γλυστροῦσε πάνω στὶς χορδές, νόμιζες πῶς οἱ στεναγμοὶ ποὺ ἔβγαιναν ἀπ' τὸ ὄργανο, ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν ψυχή της.

Ἡ Λέα εἶχε προσηλωμένα πάντα μὲ τρυφερότητα τὰ βλέμματά της στὸ Σηκουάνα. Τῆς θύμιζε τὸ δικό της ποτάμι, τὸν ὡραῖο Δούναβι, ποὺ περνοῦσε κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό της...

**

Ἕνα βράδυ ἡ Λέα, καθὼς γύριζε στὸ δωμάτιό της, ἔννοιωσε ρίγη νὰ τῆς περνοῦν τὸ κορμί. Τὸ ἄλλο πρωῒ δὲν μπόρεσε νὰ σηκωθῆ κ' ἔμεινε ὅλη τὴν ἡμέρα στὴ μεγάλη της κάμαρη, μόνη, ὁλομόναχη, μόνο μὲ τὸ χελιδόνι της, ποὺ ἦταν δυστυχισμένο κ' ἐκεῖνο μέσα στὸ κλουβί του, χωρὶς κανένα σύντροφο καὶ μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του.

Τὸ φτωχὸ πουλὶ τίναζε τὰ φτερά του κ' ἡ μικροῦλα ἔκλαιγε. Ἡ ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴ Βούδα τῆς γέμιζαν τὸ μυαλὸ καὶ τὴν ξετρέλλαιναν. Καὶ ὁ Στέφανος; Ὁ Στέφανος; Τί γινόταν ἐκεῖνος;

Ἡ μικροῦλα ἔμεινε καὶ τὴν ἄλλη μέρα στὸ κρεββάτι της, καὶ τὴν ἄλλη, καὶ τὴν ἄλλη... Δυνατὸς πυρετὸς τὴν βασάνιζε τώρα... Ἡ συντρόφισσές της ἔφευγαν τὸ μεσημέρι καὶ ξαναγύριζαν τὰ μεσάνυχτα, ἀφίνοντας στὴν ἄρρωστη νερὸ γιὰ νὰ πίνη καὶ στὸ χελιδόνι φαγάκι... Ἕνα πρωῒ πῆγε κι' ὁ γιατρὸς καὶ τὴν εἶδε, κι' αὐτὴ ἀκόμα ἡ θυρωρὸς ἀνέβαινε κάθε βράδυ καὶ καθόταν λίγη ὥρα κοντά της...

Μιὰ βδομάδα πέρασε. Ἡ Λέα ἔννοιωθε τώρα τὸν ἑαυτό της χειρότερα καί, μέσα στὴν ἀπελπισία της, φανταζόταν πῶς θὰ πέθαινε. Τότε τῆς ἦρθε κάτι σὰν τρέλλα καί, σὲ μιὰ στιγμή, πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι της.

Σύρθηκε ὥς τὸ κουτὶ ποὺ εἶχε κλεισμένο τὸ βιολί της, τὸ ἄνοιξε κ' ἔσπασε μιὰ χορδή του, ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς ὁποίας ἔδεσε τὸ δαχτυλίδι τοῦ ἀρραβῶνος της, βγάζοντάς το ἀπὸ τὸ χέρι της. Ἔπειτα ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ τοῦ χελιδονιοῦ κ' ἔπιασε στὰ χέρια της τὸ χελιδόνι, τὸ ὁποῖο ἡ φυλακὴ καὶ ἡ θλίψη εἶχαν ἀδυνατίσει τρομερά. Κατόπιν ἔδεσε σιγὰ-σιγὰ γύρω στὸ λαιμό του τὴ χορδὴ ἀπὸ τὴν ὁποία κρεμόταν τὸ χρυσὸ δαχτυλίδι.

— Θὰ φύγης, ψιθύρισε μὲ λυγμοὺς στὸ χελιδόνι, καὶ θὰ πᾶς νὰ τὸν ξαναδῆς, ἐνῶ ἐγὼ θὰ πεθάνω... Εἶμαι κ' ἐγὼ ἕνα μικρὸ χελιδόνι τῆς Οὐγγαρίας σὰν κ' ἐσένα, μὰ ἐγὼ δὲν θὰ ξαναγυρίσω πειὰ ἐκεῖ κάτω. Κι' αὐτὸς θὰ καταλάβη ἀπὸ τὸ γυρισμό σου, ὅτι ἡ φτωχή μου ζωὴ ἔσπασε σὰν τὴ χορδή, μὲ τὴν ὁποία τοῦ στέλνω τὴν ἀγάπη μου μαζὺ μὲ τὸ δαχτυλίδι του...

Κι' ἀνοίγοντας τὸ παράθυρο, ἀπόλυσε τὸ χελιδόνι, ἀφοῦ τὸ φίλησε πολλὲς φορὲς πρῶτα... Ἐκεῖνο ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ κι' ἄρχισε νὰ σχίζη γοργὸ τὸν ἀέρα...

Δυὸ μεγάλα δάκρυα κύλησαν τότε ἀπὸ τὰ μάτια τῆς Λέας, ἡ ὁποία ἔμεινε ἐκεῖ μὲ τὰ βλέμματα καρφωμένα στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος, ὅπου εἶχε χαθῆ τὸ χελιδόνι... Ἡ θυρωρός, ὅταν ἀνέβηκε τὸ βράδυ, τὴν βρῆκε ἀκόμη ἐκεῖ καὶ τὴν ξαναπλάγιασε στὸ κρεββάτι της.

Ὅταν ἡ συντρόφισσές της ξαναγύρισαν, τὴν βρῆκαν νὰ παραληρῆ.

— Ἔφυγε... Ἔφυγε τὸ χελιδόνι, ἔλεγε, καὶ πῆρε τὴν καρδιά μου γιὰ νὰ τὴν ξαναπάη στὸ Στέφανο... Κ' ἔτσι δὲν ἔχω πειὰ καρδιά... Δὲν ἔχω ἀγάπη... Εἶμαι χωρὶς ἀγάπη... χωρὶς καρδιά...

Τρομαγμένες κι' ἀπελπισμένες, ἡ συντρόφισσές της εἶδαν τότε ὅτι τὸ κουτὶ τοῦ βιολιοῦ ἦταν ἀνοιχτό, ὅτι ἡ χορδὴ ἦταν σπασμένη, ὅτι τὸ κλουβὶ ἦταν ἐπίσης ἀνοιχτὸ κι' ὅτι τὸ χελιδόνι ἔλειπε...

Ἀλλοίμονο! Ἀλλοίμονο!...

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἡ μικροῦλα ἡ Λέα ξεψύχησε, ἀφοῦ ψιθύρισε τρεῖς φορές:

— Στέφανε!... Στέφανε!... Στέφανε!...

AIME GIRON

Η ΠΡΟΑΙΣΘΗΣΙΣ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ

Ἐκεῖνος (καθὼς μπαίνει στὸ Δημαρχεῖο μὲ τὴ μέλλουσα σύζυγό του γιὰ τὴν ἄδεια τοῦ γάμου). — Μὰ τί ἔχεις, ἀγάπη μου; Γιατί ἔγινες ἄξαφνα τόσο μελαγχολική;

Ἐκείνη (ποὺ παντρεύεται γιὰ τρίτη φορά). — Τί νὰ σοῦ πῶ, καϋμένε... Ἔχω μιὰ προαίσθησι πῶς ἔρχομαι ἐδῶ γιὰ τελευταία φορά!...

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ποῦ τελειώνει ἡ ζωὴ καὶ ποῦ ἀρχίζει ὁ θάνατος; Ζωὴ ποὺ νεκρώνεται καὶ ἐπανέρχεται πάλι. Οἱ παγωμένοι βάτραχοι ποὺ ξαναζωντανεύουν. Οἱ «τροχίσκοι» ποὺ ζοῦν χρόνια ὁλόκληρα σὲ θερμοκρασία 280 βαθμῶν. Τὰ μέλη τῶν νεκρῶν. Παράδοξες χειρουργικὲς ἐπεμβάσεις σὲ κατσαρίδες. Ἡ καρδιὲς ποὺ πάλλουν μετὰ τὸ θάνατο. Τὸ κομμένο κεφάλι τοῦ σκύλλου ποὺ ἀνοίγει τὰ μάτια του, κλπ.

Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος εἶνε ἀκόμα δυὸ μεγάλα μυστήρια γιὰ τὴν ἐπιστήμη. Ἀπὸ τὰ γεγονότα ποὺ θὰ σᾶς ἀναφέρουμε παρακάτω, θὰ πεισθῆτε ἀπολύτως ὅτι, σὲ πολλὲς περιπτώσεις, δὲν ξέρει κανεὶς ποῦ τελειώνει ἡ ζωὴ καὶ ποῦ ἀρχίζει ὁ θάνατος.

Ὅταν π. χ. ἡ ἀρκοῦδες ἢ οἱ τυφλοπόντικοι ἢ ἡ νυχτερίδες κοιμοῦνται τὸν χειμῶνα, ἡ θερμοκρασία τοῦ σώματός τους φτάνει στοὺς τέσσερες βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδὲν καὶ ἡ καρδιά τους δὲν χτυπάει παρὰ ὀχτὼ παλμοὺς κάθε λεπτό. Κάθε ἄλλο ζῶο θὰ ψοφοῦσε ὑπὸ τὶς συνθῆκες αὐτές.

Μὰ τί εἶνε καὶ τὸ μυστήριο αὐτὸ τῆς ζωῆς, μπροστὰ στὸ ἄλλο μυστήριο τῆς λεγομένης «ἀναβιώσεως» τῶν κατωτέρων ζώων;

Ὑπάρχουν μερικὰ μικροσκοπικὰ ζωάρια, ποὺ ἔχουν μέγεθος ἑνὸς χιλιοστοῦ τοῦ μέτρου, τὰ ὁποῖα εἶνε τελείως διαφανῆ καὶ ζοῦν μέσα στοὺς βάλτους. Μόλις ὁ βάλτος ξεραθῆ, τὰ ζωάρια αὐτὰ ἀπονεκροῦνται τελείως, γιατί, χωρὶς νερό, δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν. Κυττάζοντάς τα κανεὶς μὲ τὸ μικροσκόπιο, βλέπει πῶς παύουν νὰ κινοῦνται, πῶς τὸ σῶμα τους ζαρώνει, ξηραίνεται καὶ τέλος καταντάει νὰ γίνη ἕνα μόριον σκόνης. Τὸ μόριον αὐτὸ μπορεῖ νὰ μείνη ἔτσι ἐπὶ χρόνια, χωρὶς νὰ δείξη τὸ ἐλάχιστον σημεῖον ζωῆς. Ὡστόσο, ἀρκεῖ μιὰ σταγόνα νεροῦ γιὰ νὰ τὸ ξαναζωντανέψη, νὰ τὸ κάνη νὰ φουσκώση, νὰ ἀποκτήση νέα μέλη καὶ νὰ τριγυρίζη πάλι ζωηρότατο, τρώγοντας μὲ μεγάλη ὄρεξι!...

Τὸ πείραμα αὐτὸ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ἐπαναλάβη μὲ τὸ ἴδιο ζῶο ὅσες φορὲς θέλει. Τὸ ζωάριο ποὺ πεθαίνει μόλις τοῦ σωθῆ τὸ νερό, ἀνασταίνεται ἀμέσως μόλις στάξη κανεὶς μιὰ σταγόνα ἐπάνω του.

Νὰ λοιπὸν ποὺ ἡ ἔλλειψις νεροῦ δὲν καταστρέφει πάντα ἕνα ζωντανὸ πλᾶσμα. Ἄλλο τόσο ὅμως καὶ τὸ κρῦο. Ἔχουμε ὅλοι μας ἀκούσει ἢ διαβάσει γιὰ τὰ παγωμένα φείδια, τὰ ὁποῖα φαίνονται νεκρὰ καὶ τὰ ὁποῖα ζωντανεύουν μόλις τὰ βάλη κανεὶς κοντὰ στὴ φωτιά. Τοὺς βατράχους ἐπίσης μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς παγώση σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε τὰ πόδια τους νὰ σπάζουν σὰν ξερὰ κλαδιά, μεταξὺ δὲ τοῦ δέρματός των καὶ τῶν μυώνων νὰ σχηματισθῆ ἕνα στρῶμα πάγου. Ἐν τούτοις, ὅταν τοὺς ξεπαγιασμένους αὐτοὺς βατράχους τοὺς θερμάνη κανεὶς σιγὰ-σιγά, θὰ ζωντανέψουν καὶ πάλι καὶ θ' ἀρχίσουν νὰ χοροπηδοῦν!...

Ἕνας Γάλλος ἐπιστήμων ἔβαλε μερικοὺς σαλιάγκους νὰ παγώσουν μέχρι θερμοκρασίας 150 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδέν. Ἐκτὸς ἀπὸ ἕναν ποὺ εἶχε μιὰ ραγισματιὰ στὸ κέλυφός του, ὅλοι οἱ ἄλλοι ζωντάνεψαν μόλις τοὺς ἐπανέφερε στὴ φυσικὴ θερμοκρασία.

Στὸ ἐργαστήριο τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λέϋντ ἔκαναν τελευταίως πειράματα ἐπάνω σὲ μερικὰ μικροσκοπικὰ ζωάρια ποὺ τὰ λένε τροχίσκους. Τὰ ζῶα αὐτὰ τὰ ἐκράτησαν ἐπὶ δυὸ ὁλόκληρα χρόνια μέσα στὴν κατωτάτη θερμοκρασία ποὺ μποροῦσε νὰ παραχθῆ, στοὺς 272 βαθμοὺς δηλαδὴ ὑπὸ τὸ μηδέν. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια, ὅταν τὰ ξαναζέσταναν, τὰ ζωάρια αὐτὰ ἐπανῆλθαν στὴ ζωή!...

**

Βλέπουμε λοιπὸν ὅτι οὔτε ἡ «χειμερία» νάρκη καὶ ἡ νεκροφάνεια, οὔτε ἡ ἀποξήρανσις, οὔτε τὸ ξεπάγιασμα σταματοῦν τὴ ζωή. Τότε ποῦ τελειώνει ἡ ζωὴ καὶ ἀπὸ ποῦ ἀρχίζει ὁ θάνατος; Τί πιστοποιεῖ δὲ τὸν θάνατο συνήθως; Τὸ σταμάτημα τῆς καρδιᾶς ἢ τὸ σταμάτημα τῆς ἀναπνοῆς; Μὰ καὶ πάλι ὁ ὀργανισμὸς εἶνε μόνον ὡς σύνολον νεκρός, ὡρισμένα δὲ μέλη του ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν καθένα χωριστά. Δὲν μποροῦμε λοιπὸν νὰ ἐξακριβώσουμε πότε ἀκριβῶς πεθαίνει κάθε τμῆμα τοῦ ὀργανισμοῦ μας.

Εἶνε π. χ. πιστοποιημένον γεγονὸς ὅτι τῶν νεκρῶν ἐξακολουθοῦν νὰ μεγαλώνουν τὰ νύχια τους καὶ τὰ μαλλιά τους ἐπὶ πολὺν καιρὸ μετὰ τὸ θάνατό τους. Κομμάτια ἐπίσης ἀπὸ δέρμα νεκρῶν κολλήθηκαν μὲ μεγάλη ἐπιτυχία ἐπάνω σὲ πληγὲς ζωντανῶν. Σὲ πολλοὺς ἀποκεφαλισμένους παρετηρήθη ὅτι ἡ σπονδυλικὴ στήλη ἐργαζόταν ἀρκετὰ λεπτὰ μετὰ τὴν ἀποκοπὴ τῆς κεφαλῆς καὶ ἡ καρδιὰ ἐξακολουθοῦσε ἀκόμα νὰ χτυπάη ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας.

**

Παράδοξες ἐπίσης συμπτώσεις παρετηρήθησαν καὶ σὲ διάφορες χειρουργικὲς ἐπεμβάσεις.

Π. χ. τὸ δέρμα ἑνὸς μαύρου, ὅταν τὸ κολλήσουμε ἀπάνω στὸ σῶμα ἑνὸς λευκοῦ, γίνεται λευκό, καὶ τὸ δέρμα ἑνὸς λευκοῦ, ὅταν τὸ κολλήσουμε ἀπάνω στὸ σῶμα ἑνὸς μαύρου, γίνεται μαῦρο!

Κάποτε ἔκαναν ἐγχείρησι στὸ πρόσωπο ἑνὸς κοριτσιοῦ κι' ἀναγκάστηκαν νὰ κόψουν ἕνα κομμάτι δέρμα ἀπὸ τὴν κοιλιά του καὶ νὰ τὸ βάλουν στὸ πρόσωπό του. Ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ὅταν τὸ δέρμα τῆς κοιλιᾶς τῆς νέας αὐτῆς ἄρχισε νὰ παχαίνη, ἐπάχαινε συγχρόνως καὶ τὸ κομμάτι τοῦ δέρματος τῆς κοιλιᾶς της ποὺ εἶχαν κολλήσει στὸ πρόσωπό της.

**

Νὰ τώρα κι' ἄλλες παράδοξες φυσιολογικὲς περιπτώσεις:

Πρὸ καιροῦ ἔκαναν πειράματα σὲ μιὰ ποντικίνα καὶ τῆς μετεφύτευσαν πίσω ἀπὸ τὸ αὐτί της ἕνα κομματάκι γαλακτογόνου ἀδένος. Ἡ ἐγχείρησις ἐπέτυχε καί, ὅταν ἡ ποντικίνα γέννησε μικρά, ὁ ἀδὴν πίσω ἀπὸ τὸ αὐτί της ἄρχισε... νὰ τρέχη γάλα!

Ἡ μεταφύτευσις τῶν ἀδένων ἀπὸ τοὺς πιθήκους στοὺς ἀνθρώπους ἔχει γίνει τὸν τελευταῖο καιρὸ τῆς μόδας, χάριν τοῦ ξανανειώματος. Ἐπίσης εἶνε συνηθεστάτη ἡ μεταβολὴ τοῦ γένους, δι' ἐγχειρήσεως, σὲ ποντικοὺς καὶ σὲ πετεινούς. Τὰ νέα πειράματα, μάλιστα, ποὺ ἔκανε ὁ δόκτωρ Φίνκερ ἐπάνω σὲ ἔντομα, ἀπέδειξαν ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ μεταφυτεύση καὶ τὸ... κεφάλι τοῦ ἑνὸς ζώου στὸ ἄλλο!... Ἔτσι ἄλλαξε τὸ κεφάλι μιᾶς ἀρσενικῆς κατσαρίδας καὶ τῆς ἔβαλε κεφάλι θηλυκῆς καὶ τἀνάπαλιν. Καὶ τὰ ἔντομα αὐτὰ ἐξακολούθησαν νὰ ζοῦν. Συνέβη ὅμως τὸ ἑξῆς παράδοξο: Ἡ θηλυκὲς κατσαρίδες μὲ τὸ ἀρσενικὸ κεφάλι ἄρχισαν νὰ δείχνουν προτιμήσεις πρὸς τὰς ὁμοφύλους των. Ἡ ἀρσενικὲς πάλι μὲ τὸ θηλυκὸ κεφάλι δὲν ἔδειχναν προτίμησι σὲ κανένα φῦλο κ' ἔμεναν τελείως ἀδιάφορες καὶ γιὰ τὶς ἀρσενικὲς καὶ γιὰ τὶς θηλυκές.

Ἀλλὰ καὶ τὰ ὄργανα ἀκόμη τοῦ σώματος μερικῶν ζώων μποροῦν ἐπὶ ἕνα ὡρισμένο χρονικὸ διάστημα νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν μακρυὰ ἀπὸ τὸ σῶμα, χωρὶς νὰ μεταφυτευθοῦν πουθενά, ἀρκεῖ νὰ τρέφωνται κανονικῶς. Ἔτσι π. χ. διατηροῦνται ἐπὶ χρόνια καρδιὲς ἀπὸ κοτόπουλα καὶ ἀπὸ κουνέλια ζωντανές, χωρὶς νὰ πάψουν δηλαδὴ οἱ παλμοί των. Ἀκόμη καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ καρδιὰ μπορεῖ νὰ διατηρηθῆ πάλλουσα ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα περίπου. Στὴν Ἀμερικὴ διατηρεῖται ἐπὶ δέκα χρόνια ζωντανὸς ὁ ζωϊκὸς ἱστὸς ἀπὸ ἕνα κοτόπουλο καὶ μάλιστα ὄχι μόνο ζῆ, ἀλλὰ καὶ αὐξάνεται.

Εἶνε γνωστό, ἐξ ἄλλου, τὸ πείραμα ποὺ ἔκανε ὁ Μπρόουν Σέκουαρντ μὲ τὸ κομμένο κεφάλι ἑνὸς σκύλλου. Διωχέτευσε στὶς ἀρτηρίες του θερμὸ αἷμα καὶ κατώρθωσε ὥστε ν' ἀνοίξη τὰ μάτια του καὶ νὰ τεντώνη τ' αὐτιά του μόλις τὸν φώναζε κανεὶς μὲ τ' ὄνομά του. Ἐπίσης ἄνοιξε τὸ στόμα του μόλις τοῦ παρουσίασαν ἕνα κομμάτι ψωμί!...

Τὸ ἀστειότερο ὅμως πείραμα ἔγινε σ' ἕνα ἐργαστήριο. Ἔκοψαν στὴ μέση δυὸ κοινὰ σκουλήκια καὶ κόλλησαν τὰ δυὸ κεφάλια μαζὺ καὶ μαζὺ πάλι τὶς δυὸ οὐρές των. Ἔτσι δημιουργήθηκαν δυὸ παράδοξα ὄντα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ πρῶτο ἔτρωγε καὶ μὲ τὰ δυὸ κεφάλια του ὥσπου ἔσκασε ἀπ' τὸ πολὺ φαΐ! Τὸ δεύτερο ὄν, τὸ ἀκέφαλο, ἐπειδὴ τὸ κακόμοιρο δὲν μποροῦσε νὰ φάη, ἔζησε μόνο ὅσον καιρὸ μποροῦσε νὰ τραφῆ μὲ τοὺς ζωϊκοὺς ἱστοὺς τοῦ σώματός του, κ' ἔπειτα ψόφησε.

Ἔχουν γίνει, τέλος, πειράματα, κατὰ τὰ ὁποῖα, ἀπὸ διαφορετικὰ εἴδη βατράχων, δημιουργήθηκαν περίεργοι καὶ φανταστικοὶ βάτραχοι! Ἀκόμη ἔκαναν καὶ ἐγχειρήσεις ἐπάνω σὲ ποντίκια καὶ τὰ ἕνωσαν μεταξύ τους, δημιουργήσαντες παράδοξα ὄντα μὲ τρία κεφάλια καὶ δώδεκα πόδια, τὰ ὁποῖα, μολαταῦτα, ἐξακολούθησαν νὰ ζοῦν, καὶ ζοῦν ἀκόμη στὰ βιολογικὰ ἐργαστήρια τὴν παράδοξη ζωή τους, δείχνοντάς μας ὅτι ἡ φύσις δὲν βάζει ὅρια στὴ ζωή...

ΤΑ ΖΩΑ ΠΟΥ ΚΟΛΥΜΠΟΥΝ

Πολλὰ εἶνε τὰ ζῶα ποὺ ξέρουν ἐκ φύσεως νὰ κολυμποῦν καὶ μάλιστα πολὺ καλύτερα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ρινόκερως καὶ ὁ ἱπποπόταμος π. χ. εἶνε θαυμάσιοι κολυμβηταί, ὁ δὲ ἐλέφας τῶν Ἰνδιῶν διασχίζει, φορτωμένος μάλιστα, μεγάλους ποταμούς, κολυμπῶντας. Τὸ ἐλάφι ἐπίσης ξέρει περίφημο κολύμπι καὶ μπορεῖ νὰ περάση εὐκολώτατα ἀπὸ τὴ μιὰ ὄχθη ἑνὸς ποταμοῦ στὴν ἄλλη. Ὁ καλύτερος ὅμως κολυμβητὴς ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα εἶνε ἡ πολικὴ ἄρκτος, ἡ ὁποία περνᾶ τὴ μισὴ ζωή της κολυμπῶντας μέσα στὸ ψυχρότατο νερὸ τῶν Πόλων. Ἡ πολικὴ ἄρκτος μπορεῖ νὰ διανύση εὐκολώτατα κολυμπῶντας 40 — 50 χιλιόμετρα χωρὶς νὰ κουραστῆ. Ἐκεῖνος ὅμως, γιὰ τὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν θὰ φανταζόταν πῶς ξέρει κολύμπι, εἶνε ὁ σκίουρος, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, ζῆ στὴν ξηρά. Καὶ ὅμως ὅταν ἀπόλυσαν τελευταῖα μέσα σὲ ποτάμι ἕναν σκίουρο ποὺ δὲν εἶχε δῆ ποτὲ στὴ ζωή του νερό, ἄρχισε νὰ κολυμπᾶ μὲ τόση ταχύτητα, ὥστε μὲ πολλὴ δυσκολία κατώρθωσε νὰ τὸν πιάση ἕνας πεπειραμένος κολυμβητής!

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ANDRÈ THERIET

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΦΟΝΙΣΣΑΣ

Ἕνα βράδυ τοῦ Νοεμβρίου, παραμονὴ τῆς 'Αγίας Αἰκατερίνης, ἡ μεγάλη καγκελλόπορτα τῆς κεντρικῆς φυλακῆς τοῦ 'Ωμπερὶβ ἄνοιξε βαρειά, ἀφίνοντας νὰ περάση μιὰ γυναῖκα καμμιὰ σαρανταριὰ χρονῶν, ντυμένη μ' ἕνα βαμβακερὸ φόρεμα ξεβαμένο καὶ μ' ἕνα λευκὸ σκοῦφο στὸ κεφάλι της, ποὺ ἐπλαισίωνε μ' ἕναν τρόπο παράδοξο τὸ χλωμὸ πρόσωπό της, τὸ φουσκωμένο μὲ τὸ πλαδαρὸ ἐκεῖνο πάχος ποὺ προκαλεῖ ἡ ζωὴ τῆς φυλακῆς. Ἦταν μιὰ φυλακισμένη, τῆς ὁποίας ἡ φυλάκισις εἶχε τελειώσει. Στὴ φυλακὴ τὴν ἐφώναζαν «ἡ Βρεττονὴ» καὶ εἶχε καταδικαστῆ, πρὸ ἔξη χρόνων, ἐπὶ παιδοκτονίᾳ.

Τώρα, ἀφοῦ ἔβγαλε τὴ στολὴ τῆς φυλακισμένης καὶ φόρεσε πάλι τὰ κουρελλιασμένα ροῦχα της, ἦταν πειὰ ἐλεύθερη, μὲ τὸ φῦλλον πορείας της θεωρημένο γιὰ τὸ Λάγκρ.

Μὰ τὴν ὥρα ἐκείνη, τὸ λεωφορεῖο τοῦ Λάγκρ εἶχε φύγει.

Δειλὴ καὶ φοβισμένη ἡ Βρεττονὴ τράβηξε, ταλαντευομένη, πρὸς τὸ κυριώτερο πανδοχεῖο τῆς πολιτείας, καὶ, ἐκεῖ, μὲ φωνὴ τρεμουλιαστή, ζήτησε ἕνα ἄσυλο γιὰ τὴ νύχτα. Τὸ πανδοχεῖο ὅμως ἦταν γεμᾶτο καὶ ὁ ἰδιοκτήτης του ρίχνοντάς της ἕνα περιφρονητικὸ βλέμμα, τὴ συμβούλεψε νὰ πάη στὴν ταβέρνα ποὺ βρισκόταν στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ χωριοῦ, ὅπου νοίκιαζαν καὶ κρεββάτια.

Πιὸ δειλὴ καὶ πιὸ φοβισμένη τώρα, ἡ Βρεττονὴ τράβηξε γιὰ τὴν ταβέρνα. Ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ ὥρα, ἔφτασε ἐκεῖ, χτύπησε ἄτολμα τὴν πόρτα. 'Η ταβερνιάρισσα, ποὺ τῆς ἄνοιξε, μόλις τὴν εἶδε, τῆς ἔρριξε ἕνα βλέμμα δύσπιστο καί, νοιώθοντας χωρὶς ἄλλο πῶς ἦταν ἀπόφοιτη τῶν φυλακῶν, τὴν ἔδιωξε, λέγοντάς της ψέμματα πῶς δὲν ἐνοίκιαζε κρεββάτια. 'Η φτωχὴ γυναῖκα δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιμείνη. 'Απομακρύνθηκε μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, ἐνῶ μέσα της ἔννοιωθε νὰ βράζη ἕνα ἄγριο μῖσος ἐναντίον τῆς κοινωνίας, ποὺ τὴν ἔδιωχνε...

Δὲν τῆς ἔμενε πειὰ παρὰ νὰ πάη στὸ Λάγκρ μὲ τὰ πόδια...

Ἦταν τέλη Νοεμβρίου καὶ ἡ νύχτα ἔπεφτε γρήγορα. Γι' αὐτό, ὅταν ἡ Βρεττονὴ βρέθηκε στὸν ἐξοχικὸ δρόμο ποὺ ὁδηγοῦσε πρὸς τὸ Λάγκρ καὶ ποὺ τραβοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ δάση, βαρειὰ ἡ νύχτα τὴν εἶχε τυλίξει πειά. 'Ο βοριᾶς φυσοῦσε ἄγριος σκορπίζοντας κάτω σὲ σωροὺς τὰ κίτρινα φύλλα.

Μὰ εἶχε μείνει ἔξη χρόνια κλεισμένη μέσα στὴ φυλακὴ καὶ δὲν ἤξερε πειὰ νὰ περπατήση. 'Η ἀρθρώσεις τῶν γονάτων της τῆς φαινόντουσαν σὰν δεμένες καὶ τὰ πόδια της, ποὺ εἶχαν συνηθίσει στὰ τσόκαρα, στενοχωριόντουσαν στὰ καινούργια της παπούτσια. Κάθησε σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ πέτρες ἀνατριχιάζοντας καὶ μὲ τὸ φόβο μήπως πεθάνη ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὸ κρύο, στὴν παγωμένη ἐκείνη νύχτα, μέσα στὰ φυσήματα τοῦ ἀνέμου. Ἄξαφνα, μέσα στὴ μοναξιὰ τοῦ δρόμου, τῆς φάνηκε πὼς ἄκουσε μιὰ συρτὴ φωνὴ ποὺ τραγουδοῦσε. Τέντωσε τ' αὐτιά της καὶ ξεχώρισε τότε τοὺς χαϊδευτικοὺς καὶ μονότονους ἤχους ἑνὸς νανουρίσματος. 'Αμέσως ἡ Βρεττονὴ ἀνορθώθηκε κι' ἄρχισε νὰ βαδίζη πρὸς τὴ διεύθυνσι τῆς φωνῆς. Μόλις ἔφτασε σ' ἕναν πλάγιο δρομάκο, εἶδε μιὰ λάμψι ποὺ κοκκίνιζε ἀνάμεσα στὰ κλαδιά.

Ἔκανε πέντε βήματα ἀκόμα κ' ἔφτασε σὲ μιὰ καλύβα, τῆς ὁποίας ἡ στέγη ἀκουμποῦσε σ' ἕνα βράχο, κι' ἀπὸ τῆς ὁποίας τὸ μοναδικὸ παράθυρο ἔβγαινε ἔξω μιὰ δέσμη φωτός. Μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἡ Βρεττονὴ χτύπησε τὴν πόρτα. Τὸ τραγοῦδι ἔπαψε ἄξαφνα καὶ μιὰ χωρικὴ τῆς ἄνοιξε σὲ λίγο. Ἦταν μιὰ γυναῖκα τῆς ἴδιας ἡλικίας μὲ τὴ Βρεττονή, μὰ γερασμένη καὶ μαραμένη κιόλας ἀπὸ τὴ δουλειά. Τὰ ξανθὰ μαλλιά της ξέφευγαν ἄτακτα, τοῦφες - τοῦφες, ἀπὸ τὸ σκοῦφο της, τὸ πρόσωπό της ἦταν γεμᾶτο σκασίματα καὶ μὲ τὰ γκρίζα μάτια της κυττοῦσε ξαφνιασμένη τὴν ξένη.

— Καλησπέρα, τῆς εἶπε, ὑψώνοντας τὴ λάμπα ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια της. Τί θέλεις;

— Δὲν μπορῶ πειά, ψιθύρισε ἡ Βρεττονὴ μὲ φωνὴ στὴν ὁποία πνιγόταν ἕνας λυγμός. 'Η πολιτεία εἶνε μακρυά.... Γι' αὐτό, ἂν θέλατε νὰ μὲ φιλοξενούσατε, καλή μου γυναῖκα, ἀπόψε, θὰ μὲ σκλαβώνατε... Ἔχω λεπτὰ καὶ θὰ σᾶς πληρώσω.

— Ἔμπα! τῆς ἀπάντησε τότε ἡ χωρική, ἀφοῦ δίστασε λίγο.

Ἔπειτα, μ' ἕναν τόνο μᾶλλον περίεργο παρὰ δύσπιστο, ρώτησε:

— Γιατί δὲν κοιμήθηκες στὸ 'Ωμπερίβ;

— Δὲν θέλησαν νὰ μὲ δεχτοῦν πουθενά... ἀπάντησε ἡ Βρεττονή.

Καί, χαμηλώνοντας τὰ γαλάζια μάτια της, γεμάτη ἀνησυχία, ἐπρόσθεσε:

— Βγῆκα, βλέπετε, ἀπὸ τὴ φυλακή...

— Ἄ!... ἔκανε ἡ χωρική. Ἔμπα... Ἔμπα... 'Εγὼ δὲν φοβᾶμαι τίποτε, γιατὶ δὲν ἐγνώρισα **ποτέ** μου παρὰ τὴ δυστυχία... 'Η συνείδησίς μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπει ν' ἀφήσω μιὰ χριστιανὴ νὰ πεθάνη ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα μου ἀπὸ τὸ κρύο... Θὰ σοῦ στρώσω ἕνα κρεββάτι μὲ χόρτα...

Καὶ πῆγε καὶ πῆρε ἀπὸ ἕνα ὑπόστεγο μερικὰ μάτσα χόρτα ξερά, ποὺ τὰ ἔστρωσε σὲ μιὰ γωνιὰ κοντὰ στὸ τζάκι.

— Μένετε μονάχη ἐδῶ; ρώτησε δειλὰ ἡ Βρεττονή.

— Ναί, μαζὺ μὲ τὴν κόρη μου ποὺ εἶνε ἐφτὰ χρονῶν. Βγάζω τὸ ψωμί μου κόβοντας ξύλα.

— 'Ο ἄντρας σας πέθανε;

— Δὲν εἶχα ποτὲ ἄντρα, ἀπάντησε ἡ χωρικὴ ἀπότομα. 'Η κόρη μου δὲν εἶχε ποτὲ πατέρα... Τί τὰ θέλεις, καθένας μὲ τὰ κακά του... Νὰ τὸ κρεββάτι σου καὶ νὰ δυὸ - τρεῖς πατάτες... Αὐτὰ εἶνε ὅλα ποὺ μπορῶ νὰ σοῦ προσφέρω...

Μιὰ φωνὴ παιδική, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὸ ἄλλο διαμέρισμα τῆς καλύβας, τὴ διέκοψε τὴ στιγμὴ ἐκείνη.

—Καληνύχτα! εἶπε στὴ Βρεττονή. Πάω νὰ βρῶ τὴν κόρη μου ποὺ φοβᾶται μοναχή της... Κύτταξε νὰ κοιμηθῆς καλά...

Πῆρε τὴ λάμπα καὶ πῆγε στὸ διπλανὸ διαμέρισμα, ἀφίνοντας τὴν Βρεττονὴ στὸ σκοτάδι.

Αὐτὴ ξαπλώθηκε τότε πάνω στὰ χόρτα. 'Αφοῦ ἔφαγε τὶς πατάτες της, προσπάθησε νὰ κοιμηθῆ, μὰ ὁ ὕπνος δὲν τῆς ἔκλεινε τὰ μάτια. 'Ανάμεσα ἀπὸ τὸ χώρισμα ἄκουγε τὴ χωρικὴ νὰ μιλάη μὲ τὴν κόρη της, τὴν ὁποία ἡ ἄφιξις τῆς ξένης εἶχε ξυπνήσει καὶ ἡ ὁποία δὲν ἤθελε νὰ ξανακοιμηθῆ. 'Η χωρικὴ τὴ νανούριζε καὶ τὴ φιλοῦσε λέγοντάς της χαϊδευτικὰ λόγια ποὺ συγκινοῦσαν βαθειὰ τὴ Βρεττονή.

Αὐτὴ ἡ μητρικὴ τρυφερότης ξυπνοῦσε ἕνα συγκεχυμένο μητρικὸ ἔνστικτο κρυμμένο μέσα στὰ σπλάχνα αὐτῆς τῆς γυναίκας ποὺ εἶχε καταδικασθῆ γιατὶ ἔπνιξε τὸ παιδί της. 'Η Βρεττονὴ συλλογιζόταν πῶς «ἂν τὰ πράγματα δὲν γύριζαν ἄσκημα», θὰ εἶχε κι' αὐτὴ τὸ παιδί της, ποὺ θὰ ἦταν σήμερα σὰν τὴν κόρη τῆς χωρικῆς. Μ' αὐτὴ τὴ σκέψι καί, ἀκούγοντας τοὺς ἤχους τῆς παιδικῆς φωνῆς, ἀνατρίχιασε ὥς τὰ μύχιά της. Ἔννοιωθε ἕνα πρᾶγμα γλυκὸ ν' ἀναλύεται μέσα στὴν καρδιά της κ' ἔννοιωθε μεγάλη ἐπιθυμία νὰ κλάψη...

— Ἔλα, κοροῦλα μου, ἔλεγε ἡ χωρική, κοιμήσου. Ἂν εἶσαι φρόνιμη, θὰ σὲ πάω αὔριο στὸ πανηγῦρι τῆς 'Αγίας Κατερίνας.

— 'Η 'Αγία Κατερίνα δὲν εἶνε ἡ γιορτὴ τῶν μικρῶν κοριτσιῶν, ἔ, μαμᾶ;

— Ναί, χρυσό μου...

— Εἶνε ἀλήθεια πὼς ἡ 'Αγία Κατερίνα φέρνει δῶρα στὰ παιδιά;

— Ναί... καμμιὰ φορά... ἀπάντησε μὲ δισταγμὸ ἡ χωρική.

— Γιατί δὲν ἔφερε ποτὲ καὶ σ' ἐμᾶς τίποτε;

— Γιατὶ καθόμαστε πολὺ μακρυά... κ' ἔπειτα, γιατὶ εἴμαστε πολὺ φτωχοί...

— Τότε μόνο στοὺς πλουσίους πηγαίνει τὰ δῶρα της;... Γιατί;... Κ' ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ μοῦ φέρη κανένα παιχνίδι...

— Ἄ... Θὰ σοῦ φέρη καὶ σένα... καμμιὰ μέρα... ἂν εἶσαι καλή... ἂν κοιμηθῆς φρόνιμα...

Σιωπὴ ἐπακολούθησε, ποὺ τὴν διέκοπτε μιὰ ἀναπνοὴ κανονικὴ κι' ἀνάλαφρη. Τὸ κορίτσι εἶχε ἀποκοιμηθῆ, τὸ ἴδιο κ' ἡ μητέρα του. 'Η Βρεττονὴ μονάχα δὲν κοιμόταν. Μιὰ βαθειὰ καὶ τρυφερὴ συγκίνησις τῆς ἔσφιγγε τὴν καρδιὰ καὶ συλλογιζόταν τώρα ὅσο ποτὲ τὸ παιδί της, ποὺ τὸ εἶχε στραγγαλίσει... Αὐτὸ βάσταξε ὥς τὴν αὐγή...

Ὅταν χάραξε, ἡ χωρικὴ κ' ἡ κόρη της κοιμόντουσαν ἀκόμα. Τότε ἡ Βρεττονὴ γλύστρησε κρυφὰ ἔξω κι' ἄρχισε νὰ βαδίζη γρήγορα πρὸς τὴ διεύθυνσι τῆς 'Ωμπερίβ. Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ, πῆρε τὸ μοναδικὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ κι' ἄρχισε νὰ ἐξετάζη τὶς ἐπιγραφὲς τῶν καταστημάτων. Στὸ τέλος, ἕνα ἀπ' αὐτὰ τράβηξε τὴν προσοχή της. Χτύπησε στὴν κλειστή του πόρτα καὶ σὲ λίγο τῆς ἄνοιξαν. Ἦταν ἕνα ἐμπορικὸ ποὺ πουλοῦσε καὶ παιδικὰ παιχνίδια: χαρτονένιες κοῦκλες, στεφάνια, τόπια κλπ. Πρὸς μεγάλη ἔκπληξι τῆς ἐμπόρισσας, ἡ Βρεττονὴ τ' ἀγόρασε ὅλα, πλήρωσε κ' ἔφυγε γρήγορα, ξαναπαίρνοντας τὸ δρόμο πρὸς τὴν καλύβα τῆς χωρικῆς.

Περπατοῦσε λαχανιασμένη, ὅταν ἔξαφνα, φτάνοντας στὴν ἄκρη τῆς πόλεως, ἔννοιωσε ἕνα βαρὺ χέρι ν' ἀκουμπάη στὸν ὦμο της. Γύρισε κι' ἀνασκίρτησε βλέποντας μπροστά της ἕνα ἐνωμοτάρχη... 'Η δυστυχισμένη εἶχε ξεχάσει ὅτι ἀπαγορευόταν στὶς φυλακισμένες ποὺ ἔβγαιναν ἀπ' τὴ φυλακὴ νὰ περιφέρωνται στὰ περίχωρα.

— 'Αντὶ ν' ἀλητεύης ἐδῶ, ἔπρεπε νὰ βρισκόσουν κιόλας στὸ Λάγκρ, τῆς εἶπε αὐστηρὰ ὁ ἐνωμοτάρχης. 'Αφοῦ δὲν πῆγες μόνη σου, θὰ σὲ στείλω ἐγώ...

Τοῦ κάκου ἡ Βρεττονὴ θέλησε νὰ ἐξηγηθῆ. 'Ο ἐνωμοτάρχης φώναξε ἕνα χωροφύλακα καὶ τὸν διέταξε νὰ βρῆ ἕν' ἀμάξι. Ὅταν τὸ ἔφερε σὲ λίγο, ἀνέβασαν ἐπάνω τὴ Βρεττονή, τὴν ὁποία θὰ συνώδευε ὁ χωροφύλακας.

Ξεκίνησαν. Τὸ ἀμάξι κυλοῦσε τρεκλίζοντας ἐπάνω στὸν κρυσταλλιασμένο δρόμο. 'Η φτωχὴ Βρεττονὴ ἔσφιγγε στὰ παγωμένα χέρια της τὸ δέμα τῶν παιχνιδιῶν, μὲ ὕφος περίλυπο. Σὲ μιὰ στροφὴ τοῦ δρόμου ἀνεγνώρισε τὸ μονοπάτι ὅπου βρισκόταν ἡ καλύβα τῆς χωρικῆς. 'Αμέσως ἡ καρδιά της χτύπησε δυνατὰ καὶ παρακάλεσε τὸ χωροφύλακα νὰ σταθῆ, λέγοντάς του πῶς εἶχε μιὰ παραγγελία γιὰ τὴ χωρικὴ ποὺ κατοικοῦσε στὴν καλύβα ἐκεῖ. Τὸν ἱκέτευσε μὲ τόση θέρμη, ὥστε ὁ χωροφύλακας, ποὺ στὸ βάθος εἶχε καλὴ καρδιά, στὸ τέλος λυγίστηκε καὶ τὴν

ἄφησε νὰ πάη στὴν καλύβα.

Μπρὸς στὴν πόρτα, ἡ χωρικὴ ἔκοβε δαδί. Βλέποντας τὴ Βρεττονὴ συνοδευομένη ἀπὸ ἕνα χωροφύλακα, στάθηκε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ καὶ μὲ τὰ χέρια κρεμασμένα.

— Σιωπή! εἶπε ἡ Βρεττονή. 'Η μικροῦλα κοιμᾶται ἀκόμα;...

— Ναί... μά...

— Πήγαινε σιγὰ - σιγὰ αὐτὰ τὰ παιχνίδια στὸ κρεββάτι της καὶ πές της πῶς τῆς τὰ στέλνει ἡ 'Αγία Αἰκατερίνη... Εἶχα πάει στὸ 'Ωμπερὶβ νὰ τ' ἀγοράσω, μὰ φαίνεται πῶς δὲν εἶχα τὸ δικαίωμα καὶ μὲ πᾶνε τώρα διὰ τῆς βίας στὸ Λάγκρ.

— Παναγία μου! φώναξε ἡ χωρική.

— Σιωπή! εἶπε πάλι ἡ Βρεττονή.

'Η δυὸ γυναῖκες πλησίασαν στὸ κρεββάτι τῆς μικρῆς. Πάντοτε ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν χωροφύλακα, ἡ Βρεττονὴ σκόρπισε τὶς κοῦκλες καὶ τ' ἄλλα παιχνίδια στὶς κουβέρτες, φίλησε τὰ γυμνὰ χέρια τοῦ κοιμισμένου κοριτσιοῦ, καί, στρέφοντας πρὸς τὸν χωροφύλακα, ποὺ ἔτριβε τὰ μάτια του, τοῦ εἶπε:

— Τώρα μποροῦμε νὰ πηγαίνουμε...

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN BORANCY

ΤΟ ΣΚΟΙΝΙ ΤΟΥ ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΥ

'Ο δικαστικὸς κλητήρας Μορισσὸ γύριζε στὸ χωριό του, τὸ 'Αμπλέζ, περνῶντας ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ δάσος. Εἶχε ἐνεργήσει κατάσχεσι στὴν ἀγροικία τοῦ 'Ανσέλμη Λεμπιζοῦ, καί, καθὼς ἀκολουθοῦσε τώρα τὸ ἀνθισμένο μονοπάτι, μουρμούριζε διαρκῶς διάφορα λόγια ποὺ τ' ἄκουγαν μόνο τὰ σπουργίτια καὶ τὰ κοτσύφια.

Δὲν ἦταν κακὸς ἄνθρωπος ὁ Μορισσὸ κι' οὔτε κατάσχεσι θὰ ἔκανε στὰ ἔπιπλα τοῦ 'Ανσέλμη, ἂν αὐτὸ δὲν ἦταν ὁ μόνος τρόπος νὰ ἐμποδίση αὐτὸ τὸ παληόπαιδο νὰ παντρευτῆ τὴ Μπερτίνα, τὴν ὡραία ἐγγονή του μὲ τὰ μαῦρα μάτια.

'Ο Μορισσὸ ὀνειρευόταν ἕνα γαμπρὸ καλὸ γιὰ τὴν ἐγγονή του καὶ νά ποὺ τὴν ἤθελε ὁ 'Ανσέλμης. Μὰ ὁ 'Ανσέλμης ἦταν φτωχός. Τί νὰ κάνη ὁ δυστυχισμένος κλητήρας γιὰ νὰ τὸν ἀπομακρύνη;... Σκέφτηκε, σκέφτηκε... καὶ στὸ τέλος νόμισε πῶς βρῆκε ἕναν τρόπο ἀλάνθαστο.

'Η ἀγροικία ποὺ κατοικοῦσε ὁ 'Ανσέλμης δὲν ἦταν δική του. Τὴν εἶχε νοικιάσει ἀπὸ τὸ θεῖο του Λωρέττ, ἕνα γέρο, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ καιρό, ἦταν τσακωμένος μαζύ του γιατὶ δὲν τοῦ πλήρωνε ταχτικὰ τὸ νοῖκι. Δὲν τὸ πλήρωνε ὅμως, ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο, ἀλλά, γιατὶ τὰ κτήματα δὲν ἦσαν σὲ καλὴ κατάστασι καὶ ἀπόφεραν ἐλάχιστα, παρ' ὅλες τὶς φροντίδες τοῦ 'Ανσέλμη. 'Ο Μορισσὸ τὸ ἤξερε αὐτὸ καὶ μάλιστα λυπόταν τὸ παλληκάρι, μὰ ἔλα ποὺ ἤθελε, αὐτὸς ποὺ δὲν εἶχε πεντάρα, νὰ πάρη τὴν ἐγγονή του... Καὶ προκειμένου νὰ χάση τὴ Μπερτίνα του, δὲν ἐδίστασε. Πῆγε καὶ βρῆκε τὸ θεῖο Λωρὲττ καὶ τὸν συμβούλεψε νὰ ἐνεργήση δικαστικῶς ἐναντίον τοῦ ἀνεψιοῦ του...

Τώρα ὅλα εἶχαν τελειώσει πειά. 'Η κατάσχεσις εἶχε συντελεσθῆ. Μὰ ὁ Μορισσὸ δὲν ἦταν εὐχαριστημένος. Ἔννοιωθε ἕνα βάρος στὸ στῆθος του κι' ἀναρωτιόταν μ' ἀνησυχία ποῦ μποροῦσε νὰ εἶχε πάει ὁ 'Ανσέλμης, ὁ ὁποῖος, μόλις τελείωσε ἡ κατάσχεσις, ἔφυγε σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὴν ἀγροικία.

— Τόσο τὸ χειρότερο, εἶπε στὸ τέλος μὲ θυμό. Ἂς πάη στὸ διάβολο! Δὲν θὰ παντρευτῆ ποτὲ τὴ Μπερτίνα μου...

**

— Ἄχ!... κὺρ Μορισσό!... κὺρ Μορισσό!... ἀκούστηκε ἔξαφνα πλάϊ του μιὰ φωνὴ λαχανιασμένη, ἡ ὁποία τὸν ἀπόσπασε ἀπὸ τὶς ὀνειροπολήσεις του. Δές, ἐκεῖ κάτω!... Κύττα!... Ἕνας κρεμασμένος!... Πάω νὰ φωνάξω τοὺς χωροφύλακες.

Ἕνας χωρικὸς τοῦ μιλοῦσε, ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ δώση περισσότερες ἐξηγήσεις, ἔφυγε τρέχοντας γιὰ τὴ μικρὴ κωμόπολι. Ὅταν ὁ δικαστικὸς κλητήρας στράφηκε πρὸς τὴ διεύθυνσι ποὺ τοῦ εἶχε ὑποδείξει ὁ χωρικός, εἶδε κοντά του, κρεμασμένον ἀπὸ ἕνα δέντρο, τὸ φτωχὸ 'Ανσέλμη, τοῦ ὁποίου μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχε κατάσχει τὰ ἔπιπλα.

Ἕνα βράδυ ποὺ καθόντουσαν μὲ τὸν 'Ανσέλμη στὸ τραπέζι...

Τοῦ φάνηκε τότε σὰν νὰ τὸν εἶχαν χτυπήσει μὲ μιὰ σιδερένια γροθιὰ στὸ κεφάλι κ' ἕνας ἴλιγγος τοῦ ἦρθε ἔξαφνα σὰν νὰ ἔχασκε μπροστά του γκρεμός. Μὰ αὐτὸ δὲν βάστηξε πολὺ κ' ἕνα πλῆθος μπερδεμένων καὶ ἀντιθέτων συναισθημάτων ἄρχισαν νὰ συγκρούωνται μέσα του, συναισθήματα οἴκτου, θυμοῦ, ὀργῆς...

Σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ ξεκρεμάση τὸν 'Ανσέλμη. Ἴσως νὰ ἦταν καιρὸς ἀκόμα γιὰ νὰ τὸν σώση. Μὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ κάνη, φοβούμενος μήπως αὐτὸ δὲν ἐπιτρεπόταν, ἐφόσον δὲν εἶχαν ἔλθει οἱ χωροφύλακες.

Περιμένοντάς τους, ἄρχισε νὰ κόβη βόλτες νευρικά. 'Η καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ καὶ σκεφτόταν μὲ τρόμο τί θὰ ἔλεγε ἡ Μπερτίνα του μόλις μάθαινε τὴν καταστροφὴ αὐτή. Καθὼς ἀναρωτιόταν τί ἔμελλε νὰ συμβῆ καὶ ἔτρεμε μὲ τὴν ἰδέα ὅτι ἡ ἐγγονή του θὰ τρελλαινόταν ἴσως ἀπὸ τὴ λύπη της, κύτταξε ἐπίμονα τὸ σκοινί, ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ ὁποίου κρεμόταν τὸ κορμὶ τοῦ φτωχοῦ 'Ανσέλμη. Μιὰ τρελλὴ ἰδέα εἶχε γεννηθῆ μέσα στὸ προληπτικὸ μυαλό του: Νὰ μπορέση νὰ πάρη ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ σκοινὶ αὐτὸ γιὰ νὰ τοῦ φέρη τύχη!

**

Τὸ δέντρο δὲν ἦταν καὶ πολὺ ψηλὸ κι' ὁ Μορισσὸ ἦταν εὐκίνητος, παρὰ τὴν ἡλικία του. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ σκαρφαλώνη κι' ἅμα ἔφτασε στὸ κλαδί, ὅπου ἦταν δεμένο τὸ σκοινί, μὲ τὸ πρόσωπο ἀλλοιωμένο ἀπὸ τὸ φόβο μήπως τὸν ἰδοῦν, τὸ ἔπιασε ἀπὸ τὴν ἄκρη κι' ἀφοῦ ἔκοψε λίγα ξεφτύδια του καὶ τἄχωσε βιαστικὰ στὴν τσέπη του, ἀκούμπησε ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ μαχαῖρι του γιὰ νὰ κόψη ἕνα κομμάτι ποὺ ν' ἀξίζη τὸν κόπο. Μὰ ἐπειδὴ ἡ κινήσεις του ἦσαν νευρικὲς καὶ τὰ χέρια του ἔτρεμαν, ἔκοψε πέρα καὶ πέρα τὸ σκοινί. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ κρεμασμένος σωριάστηκε κάτω, κι' ὁ κλητήρας, χάνοντας τὴν ἰσορροπία του, τὸν ἀκολούθησε κι' αὐτός. 'Ο Μορισσὸ ὅμως ἔπεσε ἀπὸ ψηλότερα, ἔσπασε τὸ πόδι του κ' ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του. 'Η θηλειὰ ἐντωμεταξὺ ξεσφίχτηκε ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ 'Ανσέλμη, καί, μόλις ἔφτασαν οἱ χωροφύλακες, μαζὺ μ' ἕνα γιατρὸ καὶ πλῆθος χωρικῶν, εἶδαν μὲ μεγάλη τους ἔκπληξι ὅτι ἔμενε ἀκόμα λίγη ζωὴ στὸ στῆθος τοῦ κρεμασμένου.

'Αμέσως ὁ γιατρὸς ἄρχισε νὰ τὸν περιποιεῖται, ἐνῶ οἱ χωρικοί, κατάπληκτοι ποὺ εὕρισκαν πλάϊ του σὲ τέτοια ἐλεεινὴ κατάστασι τὸν Μορισσό, προσπαθοῦσαν νὰ τὸν συνεφέρουν. Ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες αὐτὲς περιποιήσεις, τοποθέτησαν τοὺς δυὸ ἄντρες σὲ πρόχειρα φορεῖα καὶ τοὺς μετέφεραν στὸ χωριό.

**

Τὸν κλητῆρα τὸν περιποιήθηκε ἡ ὑπηρέτριά του, γιατὶ ἡ ἐγγονή του βρισκόταν σὲ μιὰ συγγενῆ της σ' ἕνα ἄλλο χωριὸ καὶ δὲν θέλησαν νὰ τὴν εἰδοποιήσουν, μήπως τὴν τρομάξουν. Τὸν 'Ανσέλμη πάλι τὸν μετέφεραν στὴν ἀρχὴ στὸ θεῖο του τὸ Λωρέττ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἄλλο συγγενῆ. Μὰ αὐτός, μόλις εἶδε τὸν ἀνεψιό του ἀναίσθητο ἐπάνω στὸ φορεῖο, μὲ τὴν σκέψι ὅτι αὐτὸς εἶχε γίνει ἀφορμὴ νὰ κρεμαστῆ, σωριάστηκε κάτω, προσβληθεὶς ἀπὸ συγκοπὴ καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ξεψύχησε.

Τὸν 'Ανσέλμη τότε τὸν μετέφεραν στὴν ἀγροικία, ὅπου μιὰ καλὴ γειτόνισσα ἐγκατεστάθηκε στὸ πλάϊ του.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα ὁ 'Ανσέλμης ἦταν ἐντελῶς καλά, ὅταν ἔξαφνα τὸν κάλεσε ὁ συμβολαιογράφος γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλη ὅτι, ἐπειδὴ ὁ θεῖος του δὲν εἶχε ἄλλον συγγενῆ, σ' αὐτὸν περιήρχετο ὁλόκληρη ἡ περιουσία του.

'Εντωμεταξὺ εἶχε βελτιωθῆ καὶ ἡ κατάστασις τοῦ Μορισσό, ὁ ὁποῖος ὅμως ἔτρεμε ἀναλογιζόμενος τὴν ἐγγονή του, ἡ ὁποία σ' αὐτὸν θὰ ἔρριχνε, χωρὶς ἄλλο, ὅλο τὸ βάρος τῆς αὐτοκτονίας τοῦ ἀγαπημένου της.

Ἔξαφνα, ἕνα πρωΐ, ἡ πόρτα τῆς κάμαρῆς του ἄνοιξε καὶ εἶδε τὸν 'Ανσέλμη μπροστά του.

Ἦταν δυνατόν; Βλέποντας νόμισε πῶς εἶχε πάθει παραίσθησι... Πῶς ὁ 'Ανσέλμης, γιὰ τὸν ὁποῖον δὲν τοῦ εἶχαν μιλήσει καθόλου καὶ τὸν ὁποῖο νόμιζε νεκρό, βρισκόταν μπροστά του.

Φοβισμένος ὁ κλητήρας ἔκανε νὰ σκεπαστῆ μὲ τὶς κουβέρτες του, μὰ ὁ νέος τοῦ ἔτεινε τὸ χέρι.

— Ἔρχομαι νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, τοῦ εἶπε, γιατί, ἂν εἶμαι ζωντανός, ἀντὶ νὰ βρίσκωμαι στὸν τάφο, τὸ ὀφείλω σὲ σᾶς...

— Σ' ἐμένα τὸ ὀφείλεις! τὸν διέκοψε ὁ κλητήρας τρομαγμένος.

— Μὴ διαμαρτύρεσθε, εἶπε ὁ 'Ανσέλμης, γιατὶ ξέρω ὅτι σεῖς κόψατε τὸ σκοινί, ἀπὸ τὸ ὁποῖο εἶχα κρεμαστῆ, μὲ κίνδυνο νὰ σκοτωθῆτε... Τώρα ὅλα εὐτυχῶς πᾶνε καλά... Καὶ τὸ πόδι σας θὰ γιατρευτῆ σὲ λίγες μέρες ἐντελῶς γιὰ νὰ χορέψετε στό... γάμο μου μὲ τή... Μπερτίνα...

— Μὲ κοροϊδεύεις; φώναξε ὁ Μορισσό. Νὰ παντρευτῆς τὴ Μπερτίνα; Ξέρεις καλὰ πῶς...

— Πῶς, τὸν διέκοψε ὁ 'Ανσέλμης, εἶμαι πλούσιος, γιατὶ κληρονόμησα ἀπὸ τὸ θεῖο μου Λωρὲττ τριακόσιες χιλιάδες φράγκα...

— Τριακόσιες χιλιάδες, ἐπανέλαβε γαλβανισμένος ὁ Μορισσό. Καὶ τώρα εἶνε δικά σου αὐτὰ τὰ λεπτά;...

— .... Καὶ τῆς Μπερτίνας, ἂν θέλετε... τοῦ ἀπάντησε ὁ 'Ανσέλμης.

Ἂν ἤθελε;... Ρωτᾶνε ποτὲ γιὰ τέτοια πράγματα...

**

Μετὰ ἔξη μῆνες γινόταν ὁ γάμος τοῦ 'Ανσέλμη μὲ τὴ Μπερτίνα. Κατοικοῦν τώρα σὲ μιὰ ὡραία ἀγροικία μὲ πλούσια χωράφια κ' ἔχουν στὴν ὑπηρεσία τους ἕνα σωρὸ ἐργάτες.

'Ο Μορισσὸ μένει πειὰ μαζύ τους. Ἕνα βράδυ ποὺ καθόταν μόνος μὲ τὸν 'Ανσέλμη στὸ τραπέζι, ἀναγκάστηκε νὰ τοῦ ὁμολογήση μ' εἰλικρίνεια ὅτι, χωρὶς νὰ θέλη τὸν εἶχε σώσει, γιατὶ ἤθελε νὰ πάρη ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ σκοινὶ ποὺ εἶχε κρεμαστῆ. Περίμενε πῶς μὲ τὴν ἐξομολόγησί του θὰ προκαλοῦσε τὴν περιφρόνησί του.

Μὰ αὐτὸς τὸν διέκοψε καὶ τοῦ εἶπε μὲ καλοσύνη:

— Ὅπως καὶ νὰ ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἕνα ξέρω ἐγώ: Ὅτι μὲ ἔσωσες καὶ ὅτι τὸ σκοινὶ τοῦ κρεμασμένου ἔφερε αὐτὴ τὴ φορὰ εὐτυχία στὸν ἴδιο τόν... κρεμασμένο!

JEAN BORANCY

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ GIUSEPPE BUCCELLATI

Η ΚΟΡΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΜΗΤΕΡΩΝ

Ἕνα πρωΐ, κατὰ τὶς ἕντεκα, τοῦ Μαΐου, δυὸ ἀγοραῖα ἁμάξια, φτάνοντας καὶ τὰ δυὸ ἀπὸ τὴ λεωφόρο τοῦ δάσους τῆς Βουλώνης, στὸ Παρίσι, στάθηκαν σχεδὸν συγχρόνως στὸ σταυροδρόμι, ὅπου ἀρχίζει ὁ δρόμος γιὰ τὸ ἀριστοκρατικὸ προάστειο Ὠτέϊγ. Δυὸ κύριοι μὲ ἀριστοκρατικὸ παρουσιαστικό, κατέβηκαν ἀμέσως ἀπ' αὐτὰ καὶ προχώρησαν μερικὰ βήματα, ἀλλά, μόλις ἀντίκρυσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, σταμάτησαν ξαφνιασμένοι.

— Πῶς! Σεῖς, βαρῶνε Μπαλιέρ, ἐδῶ! εἶπε ὁ ἕνας μόλις συνῆλθε ἀπὸ τὴν κατάπληξί του.

— Μάλιστα, ἐγὼ εἶμαι, κόμη Ἀρλάκ, ἀπάντησε ὁ ἄλλος. Ξαφνιάζομαι μάλιστα ποὺ σᾶς βλέπω σ' αὐτὸ τὸ μέρος κι' αὐτὴ τὴν ὥρα.

— Ἦρθα ἐδῶ, γιατί, ἁπλούστατα, περιμένω τὴν κόρη ποὺ λατρεύω καὶ ἡ ὁποία πρόκειται νὰ μοῦ δώση ἀπάντησι γιὰ τὴν αἴτησι τοῦ γάμου ποὺ τῆς ἔκανα.

— Περίεργο! Γιὰ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς λόγο βρίσκομαι κ' ἐγὼ ἐδῶ, ἀποκρίθηκε ὁ βαρῶνος.

— Πῶς, ἐσεῖς στὸν ὁποῖο ἄρεσε νὰ τρυγᾶτε τὸν ἐλεύθερο ἔρωτα παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ ὁ ὁποῖος ἀπεχθάνεσθε τὸ γάμο, ἀποφασίσατε νὰ παντρευθῆτε;

— Μάλιστα, ἀποφάσισα νὰ παντρευθῶ, γιατὶ εἶμαι τρελλὰ ἐρωτευμένος.

— Καὶ ποιὰ εἶνε ἡ κόρη ποὺ ἀνεστάτωσε τόσο τὴν ψυχή σας;

— Μιὰ κόρη ἀξιολάτρευτη, γοητευτική, εὐφυεστάτη, μορφωμένη, ἡλικίας περίπου δεκαεπτὰ ἐτῶν, εἶπε ὁ βαρῶνος.

— Περίεργο! ἔκανε ὁ κόμης. Τὰ ἴδια ἀκριβῶς γνωρίσματα ἔχει καὶ ἡ κόρη ποὺ λατρεύω ἐγώ. Πῶς λέγεται ἡ φίλη σας;

— Κόμησσα Λουΐζα Κλημεντίνη Νταρνταλέ. Καὶ ἡ δική σας;

— Μαρκησία Κλημεντίνη Λουΐζα Μαντατέρρ. Τὴν ἐγνώρισα πρὸ δύο ἑβδομάδων στὸ μέγαρο τοῦ πατέρα της μαρκησίου Μαντατέρρ καί, ὅταν ὑπέβαλα ἔγγραφο αἴτησι γάμου, ἐκείνη μοῦ ἀπάντησε μ' αὐτὸ τὸ γράμμα.

Καὶ ὁ νεαρὸς κόμης ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ διάβασε στὸν ἐπίσης νεαρὸ φίλο του τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

«Εὐγενέστατε κύριε, ἔλαβα τὴν ἐπιστολή σας μὲ τὴν ἐξαιρετικὰ τιμητικὴ πρότασί σας, ἡ ὁποία γεμίζει τὴν ψυχή μου ἀπὸ ἐκτίμησι κ' εὐγνωμοσύνη γιὰ σᾶς. Δυστυχῶς ἐπειδὴ εἶμαι καὶ συγχρόνως δὲν εἶμαι τὸ πρόσωπο ποὺ μὲ νομίζετε, δὲν μπορῶ νὰ δεχθῶ τὴν εὐγενική σας πρότασι. Τὴν αἰνιγματικὴ αὐτὴ φράσι μου «εἶμαι καὶ συγχρόνως δὲν εἶμαι», θὰ σᾶς τὴν ἐξηγήσω εὐχαρίστως, ἂν βρεθῆτε τὸ πρωΐ τῆς 15ης Μαΐου, στὶς 11 π. μ. στὴ γωνία τῆς λεωφόρου τῆς Βουλώνης, ἐκεῖ ποὺ ἀρχίζει ὁ δρόμος γιὰ τὸ Ὠτέϊγ. Μὲ πολλὴ ἐκτίμησι, Μαρκησία Κλημεντίνη Λουΐζα ντὲ Μαντατέρρ».

— Περίεργο! φώναξε σκοτισμένος ὁ βαρῶνος. Τὸ ἴδιο γράμα ἐπὶ λέξει ἔλαβα κ' ἐγὼ ἀπὸ τὴν κόμησσα.

Κ' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα γράμμα, μὲ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς γραφικὸ χαρακτῆρα καὶ μὲ τὸ ἴδιο ἀκριβῶς περιεχόμενο, τὸ ὁποῖο ἔφερε τὴν ὑπογραφή: «Κόμησσα Λουΐζα Κλημεντίνη ντὲ Νταρνταλέ».

Οἱ δυὸ φίλοι ἔμειναν κατάπληκτοι καὶ ἀμίλητοι, μὴν ξέροντας τί νὰ ποῦν, ὅταν, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, φάνηκε ἕνα τρίτο ἁμάξι ποὺ σταμάτησε κοντά τους καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖο κατέβηκε μιὰ νέα ἐκτάκτως ὡραία καὶ γοητευτική.

— Καλημέρα σας, κύριοι, τοὺς εἶπε πλησιάζοντάς τους. Χαίρω πολὺ ποὺ εἶσθε καὶ οἱ δυό σας συνεπεῖς στὴ συνάντησι ποὺ σᾶς ὥρισα. Ἂν θέλετε, πᾶμε νὰ καθήσουμε σ' ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ ἐξοχικὸ καφενεῖο γιὰ νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴν αἰνιγματική μου φράσι, ἡ ὁποία, δὲν ἀμφιβάλλω, θὰ σᾶς ἔχη σκανδαλίσει...

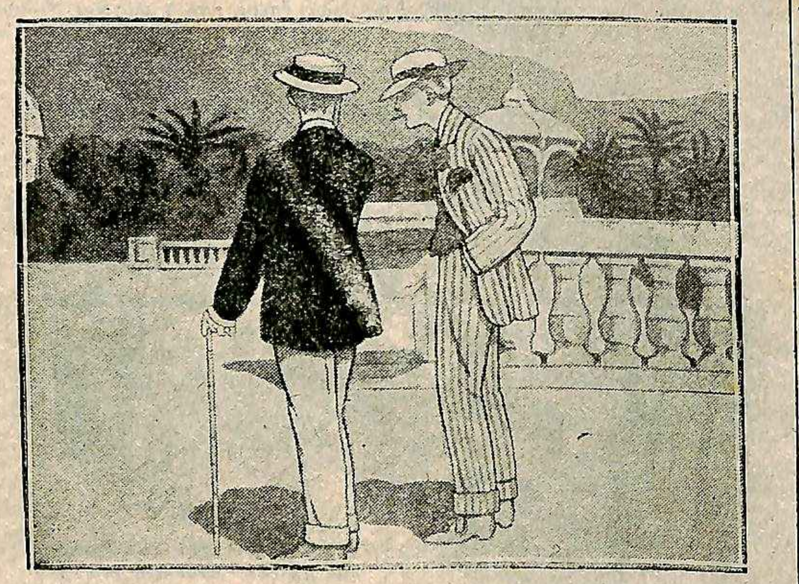

Οἱ δυὸ φίλοι ἔμειναν ἀμίλητοι, μὴ ξέροντα στὶ νὰ ποῦν

Οἱ δυὸ νέοι τῆς φίλησαν τὸ χέρι καὶ τὴν ἀκολούθησαν ὥς τὸ ἐξοχικὸ καφενεῖο. Ὅταν ἐκάθησαν, ἡ μαρκησία-κόμησσα ἄρχισε νὰ τοὺς λέη:

— Ἡ κόμησσα ντὲ Νταρνταλὲ καὶ ἡ μαρκησία ντὲ Μαντατέρρ ἦσαν στενὲς φιληνάδες ἀπὸ μικρὰ κοριτσάκια καὶ τὴ φιλία τους αὐτὴ τὴν διετήρησαν καὶ ὅταν παντρεύθηκαν. Ἡ μαρκησία, ἡ ὁποία παντρεύθηκε πρώτη, γέννησε ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι ποὺ τὸ ὠνόμασαν Ἐδουάρδο. Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ χρόνια παντρεύθηκε καὶ ἡ κόμησσα. Ὕστερ' ἀπὸ ἄλλον ἕνα χρόνο, καὶ ἡ μαρκησία καὶ ἡ κόμησσα γέννησαν σχεδὸν συγχρόνως ἀπὸ ἕνα κοριτσάκι. Τὰ κοριτσάκια αὐτὰ τὰ ὠνόμασαν τὸ ἕνα Λουΐζα καὶ τὸ ἄλλο Κλημεντίνη.

Τέσσερες μῆνες μετὰ τὴ διπλῆ ἐκείνη γέννησι, τὸ Μάρτιο τοῦ 1832, ἐνέσκηψε στὸ Παρίσι ἡ μεγάλη ἐπιδημία τῆς χολέρας. Ἡ δυὸ οἰκογένειες, τρομοκρατημένες, ἀπεφάσισαν νὰ φύγουν γιὰ τὴν Ἰταλία, ὅπου ὁ κόμης ντὲ Νταρνταλὲ εἶχε στὴ Νεάπολι μιὰ μεγάλη ἔπαυλι. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν μποροῦσαν νὰ ἐκθέσουν στὶς κακουχίες ἑνὸς ταξειδιοῦ μὲ ἁμάξι, ποὺ θὰ διαρκοῦσε βδομάδες ὁλόκληρες, τὰ δυὸ μικρὰ κοριτσάκια ποὺ ἦσαν τεσσάρων μόλις μηνῶν, ἀπεφάσισαν νὰ τ' ἀφήσουν στὴν ἔπαυλι τοῦ μαρκησίου ντὲ Μαντατέρρ, στὸ Ὠτέϊγ, ἡ ὁποία πρὸ διακοσίων ἐτῶν ἀνῆκε στὸ Μολιέρο, μαζὺ μὲ τὶς παραμάνες τους καὶ τὸν ἔμπιστο θυρωρὸ τῆς ἐπαύλεως. Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ἡ δυὸ οἰκογένειες ἔφυγαν γιὰ τὴν Νεάπολι. Περνῶντας ἀπὸ τὸ Τουρῖνο, ἄφησαν ἐκεῖ, σὲ κάποιον συγγενῆ τοῦ Μαρκησίου, τὸν γυιό του Ἐδουάρδο ποὺ ἦταν τότε δύο ἐτῶν.

»Ἐντωμεταξὺ στὸ Παρίσι ἡ χολέρα ἔκανε θραῦσι, κ' ἔτσι, μέσα σὲ δυὸ μέρες, πέθαναν ἡ δυὸ παραμάνες τῶν κοριτσιῶν, ὁ ἔμπιστος θυρωρὸς τοῦ μαρκησίου καὶ τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ κοριτσάκια!... Τὸ ἄλλο, ὡς ἐκ θαύματος, δὲν πέθανε, καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ ἔμεινε κλεισμένο μέσα στὴν ἔπαυλι χωρὶς τροφή, κλαίγοντας, μιὰ ὁλόκληρη μέρα ἀνάμεσα στὰ τέσσερα ἐκεῖνα πτώματα, ὥσπου οἱ γείτονες, μὴ βλέποντας νὰ βγαίνη κανένας ἀπὸ μέσα, εἰδοποίησαν τὴν ἐπιτροπὴ συνδρομῆς στοὺς χολεροπαθεῖς. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔσπασε τὶς πόρτες τῆς ἐπαύλεως, μπῆκε μέσα, παρέλαβε τὸ κοριτσάκι καὶ τὸ παρέδωσε σὲ κάποια κυρία Σαγκλιέ, ποὺ πρὸ ἡμερῶν εἶχε πεθάνει τὸ μωρό της, γιὰ νὰ τὸ γαλουχήση μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τῆς οἰκογενείας τοῦ μαρκησίου ντὲ Μαντατέρρ. Τὸ κοριτσάκι ἐκεῖνο, κύριοι, ἤμουν ἐγώ...

»Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο, ἡ ἐπιδημία τῆς χολέρας πέρασε, ἡ δυὸ οἰκογένειες γύρισαν στὸ Παρίσι. Στὸ διάστημα αὐτό, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἐπικοινωνία μὲ τὴν Ἰταλία, δὲν εἶχαν μάθει τίποτε... Φαντάζεσθε λοιπὸν τὴν ἔκπληξί τους, καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀπελπισία τους, ὅταν, ἀντὶ γιὰ δυὸ κορίτσια ποὺ εἶχαν ἀφήσει, βρῆκαν μόνο τὸ ἕνα!... Τὸ χειρότερο ὅμως ἦταν ποὺ δὲν ἤξεραν τίνος ἦταν τὸ κοριτσάκι ποὺ εἶχε ζήσει, δηλαδὴ ἐγώ...

»Τότε πῆραν μιὰ παράξενη ἀπόφασι, ἡ ὁποία συνεβίβαζε τὰ πράγματα. Ἀπεφάσισαν δηλαδὴ νὰ μὲ μοιρασθοῦν! Νὰ ἔχω καὶ τὰ δυὸ ὀνόματα, Κλημεντίνη καὶ Λουΐζα, καὶ νὰ μένω ἕνα μῆνα μὲ τὴ μαρκησία ντὲ Μαντατέρρ κ' ἕνα μῆνα μὲ τὴν κόμησσα ντὲ Νταρνταλέ. Ἔτσι ἔχω δυὸ μητέρες. Τὸν μῆνα ποὺ μένω μὲ τὴ μιά μου μητέρα ὀνομάζομαι μαρκησία Κλημεντίνη Λουΐζα ντὲ Μαντατέρρ, καὶ τὸν ἄλλον κόμησσα Λουΐζα Κλημεντίνη ντὲ Νταρνταλέ.

»Γιὰ τὸν λόγο αὐτόν, κύριοι, καὶ γιὰ ἕνα ἄλλον ἐξ ἴσου σοβαρὸν ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὸν ἀνακοινώσω, ἀπεφάσισα νὰ μείνω ἀνύπαντρη σ' ὅλη μου τὴ ζωή. Καὶ τώρα, κύριοι, καλημέρα σας...»

Κι' ἀμέσως, ἀφίνοντας τοὺς δυὸ νέους κατάπληκτους, σηκώθηκε κ' ἔφυγε διευθυνομένη πρὸς τὸ ἁμάξι της.

Τὸν ἄλλον, ἐξ ἴσου σοβαρὸ λόγο, ποὺ δὲν μποροῦσε ν' ἀνακοινώση στοὺς δυὸ ὑποψηφίους μνηστῆρας της, ἡ νέα ἀναγκάστηκε, ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, νὰ τὸν ἀποκαλύψη στὴ μιὰ ἀπ' τὶς δυὸ μητέρες της, τὴ μαρκησία, στὸ σπίτι τῆς ὁποίας ἔμενε τὸν μῆνα ἐκεῖνον.

Μόλις γύρισε στὸ μέγαρο Μαντατέρρ, ἡ καμαριέρα της τῆς εἶπε πὼς τὴν περίμενε ἡ μαρκησία στὸ διαμέρισμά της. Πῆγε ἀμέσως καὶ εἶδε τὴ μαρκησία νὰ κλαίη, κρατῶντας ἕνα γράμμα στὸ χέρι της.

— Ἔλα κόρη μου, τῆς φώναξε, δὲν μοῦ μένεις πειὰ παρὰ μόνον ἐσὺ στὴ μεγάλη δυστυχία ποὺ μὲ πλήττει...

Καὶ τῆς ἔδωσε τὸ γράμμα ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι της.

Ἡ νέα διάβασε τὰ ἑξῆς:

«Ἀγαπητή μου μητέρα,

»Εἶμαι πολὺ λυπημένος γιατὶ θὰ σὲ στενοχωρήσω μὲ τὴν ἀπόφασι ποὺ πῆρα, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ κάνω διαφορετικά. Πρέπει νὰ νικήσω τὸν ἑαυτό μου ποὺ κινδυνεύει νὰ παρασυρθῆ σ' ἕνα τρομερὸ ἁμάρτημα. Γι' αὐτὸ πηγαίνω νὰ καταταχθῶ στὸ στρατὸ ποὺ πάει νὰ πολεμήση στὸ Ἀλγέριο. Ἡ Κλημεντίνη Λουΐζα μπορεῖ νὰ σοῦ ἐξηγήση γιὰ ποιὸ λόγο κατέληξα στὴν ἀπόφασι αὐτή, ἡ ὁποία εἶνε ἀμετάκλητη.

»Μὲ ἄπειρη στοργὴ καὶ ἀφοσίωσι,

Ἐδουάρδος».

Ὁ Ἐδουάρδος ἦταν ὁ μεγαλείτερος γυιὸς τῆς μαρκησίας ντὲ Μαντατέρρ, τὸν ὁποῖο, ὅταν ἔφυγαν γιὰ τὴν Ἰταλία, ἐξ αἰτίας τῆς χολέρας, εἶχαν ἀφήσει στὸ Τουρῖνο, στὴν ἀδελφὴ τοῦ μαρκησίου. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ μαρκησίου ἀγάπησε σὰν παιδί της τὸν Ἐδουάρδο ὁ ὁποῖος τῆς ἀνταπέδωσε τὸ αἴσθημα ἐκεῖνο.

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο, ὁ μαρκήσιος γύριζε ἀπὸ τὴ Νεάπολι στὸ Παρίσι, ἡ ἀδελφή του τὸν παρεκάλεσε νὰ τῆς ἀφήση λίγον καιρὸ ἀκόμη τὸν Ἐδουάρδο, ὁ ὁποῖος ἄλλωστε εἶχε συνηθίσει μαζύ της καὶ τὴν ἀγαποῦσε πειὰ περισσότερο ἀπὸ τοὺς γονεῖς του. Ὁ μαρκήσιος δέχτηκε. Ἔτσι ὁ νέος ἔμεινε καὶ ἀνετράφη κοντὰ στὴ θεία του. Ἔγινε δεκαεπτὰ ἐτῶν χωρὶς νὰ πάη ποτὲ στοὺς γονεῖς του. Ξαφνικὰ ὅμως, ὀχτὼ μῆνες πρὶν ἀπὸ τὸ Μάϊο τοῦ 1850, πέθανε ἡ θεία του καὶ τότε πειὰ ἐπέστρεψε στὴν οἰκογένειά του.

— Λοιπόν, παιδί μου, εἶπε ἡ μαρκησία, γιὰ ἐξήγησέ μου γιατὶ ὁ Ἐδουάρδος ἀπεφάσισε νὰ πάη νὰ καταταχθῆ στὸ στρατό; ρώτησε ἡ μαρκησία τὴν Κλημεντίνη Λουΐζα.

Ἐκείνη κοκκίνισε, στενοχωρημένη, καὶ τέλος ἄρχισε νὰ λέη:

— Τὸν περασμένο Ὀκτώβριο θυμᾶσαι ὅτι ἔμενα μὲ τὴν... ἄλλη μητέρα μου, μὲ τὴν ὁποία πήγαμε στὸ Νανσύ, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ βαφτίση τὴν κόρη τῆς κομήσσης Αἰμιλίας ντὲ λὰ Ριβιέρ. Μιὰ ὥρα πρὶν νὰ φτάσουμε στὸ Νανσύ, βρήκαμε στὸ δρόμο ἀναποδογυρισμένο ἕνα μεγάλο ταχυδρομικὸ ἁμάξι ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Ἑλβετία, οἱ ἐπιβάτες τοῦ ὁποίου προσπαθοῦσαν νὰ τὸ σηκώσουν. Ἡ κόμησσα μητέρα μου διέταξε νὰ σταματήση τὸ ἁμάξι μας καὶ ρώτησε τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ἂν μπορούσαμε νὰ τοὺς φανοῦμε χρήσιμοι σὲ τίποτε.

»— Τίποτε ἄλλο δὲν θέλουμε, ἀπάντησαν αὐτοί. Μόνο, ἂν θέλετε, παίρνετε μαζύ σας ἕνα νέο συνταξειδιώτη μας ποὺ εἶνε χτυπημένος βαρειὰ στὸ κεφάλι...

»Τὸν πήραμε πρόθυμα καὶ τὸν πήγαμε στὸ Νανσύ. Ἐκεῖνος ἐπέμενε νὰ τὸν στείλουμε στὸ νοσοκομεῖο, ἀλλὰ ἡ κόμησσα μητέρα μου σχεδὸν διὰ τῆς βίας τὸν πῆρε στὸ μέγαρο τῆς κομήσσης ντὲ λὰ Ριβιέρ, ἡ ὁποία προθυμοποιήθηκε νὰ τὸν φιλοξενήση, μολονότι δὲν ξέραμε ποιὸς ἦταν. Γιατί, πρέπει νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅταν τὸν ρωτήσαμε τὸ ὄνομά του, ἀπέφυγε νὰ μᾶς τὸ πῆ, λέγοντας:

»— Κυρίες μου, στὸ Παρίσι μὲ περιμένουν μὲ λαχτάρα οἱ γονεῖς μου, ποὺ ἔχουν νὰ μὲ ἰδοῦν πολλὰ χρόνια. Δὲν θέλω, λοιπόν, μὲ κανέναν τρόπο νὰ μάθουν ὅτι τραυματίσθηκα. Καὶ ἐπειδὴ μπορεῖ, ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, νὰ φτάση ἡ εἴδησις ὥς αὐτούς, γι' αὐτὸ εἶμαι ἀναγκασμένος ν' ἀποσιωπήσω τὸ ὄνομά μου. Σᾶς βεβαιῶ ὅμως μὲ τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου ὅτι ἡ οἰκογένειά μου εἶνε τῆς ἰδίας κοινωνικῆς τάξεως μὲ τὶς δικές σας.

»Ὕστερα ἀπὸ τὴ δήλωσί του ἐκείνη, δὲν ἐπιμείναμε περισσότερο. Τὸν περιποιηθήκαμε καὶ ἡ τρεῖς μας μὲ ὅλη μας τὴν καρδιὰ καὶ δὲν σᾶς ἀποκρύπτω ὅτι ἰδιαιτέρως ἐγὼ βρισκόμουν μέρα-νύχτα δίπλα στὸ μαξιλάρι του καὶ ἀκόμη ὅτι ἕνα τρυφερὸ εἰδύλλιο πλέχτηκε μεταξύ μας, ἀλλὰ οὔτε ἐγὼ τοῦ εἶπα ὅτι ἔχω δυὸ μητέρες. Ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσι μέρες ἔγινε ἐντελῶς καλὰ κ' ἔφυγε, γιατὶ βιαζόταν νὰ πάη στὴν οἰκογένειά του. Μοῦ ὑποσχέθηκε ὅμως νὰ συναντηθοῦμε στὸ Παρίσι, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ γυρίσω κ' ἐγὼ σὲ μιὰ βδομάδα.

»Ὅταν ἦρθα ἐδῶ, μοῦ παρουσιάσατε τὸν Ἐδουάρδο ποὺ εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὴν Ἰταλία. Ἀλλά.. ὁ Ἐδουάρδος ἦταν ὁ τραυματίας τῆς ταχυδρομικῆς ἁμάξης... Τώρα... καταλαβαίνετε!...

Ἡ δυὸ γυναῖκες ρίχτηκαν ἡ μιὰ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἄλλης, προσπαθῶντας νὰ ἀλληλοπαρηγορηθοῦν γιὰ τὴν διπλῆ δυστυχία τους.

Σὲ λίγη ὥρα γύρισε ὁ Ἐδουάρδος. Πῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ διαμέρισμα τῆς μαρκησίας καί, μόλις μπῆκε μέσα, φώναξε:

— Μητέρα! Κλημεντίνη!... χαρᾶς εὐαγγέλια!... Κλημεντίνη, ἐπὶ τέλους θὰ φωτισθῆ τὸ μυστήριο τῆς ζωῆς σου καὶ θὰ πάψης νὰ ἔχης δυὸ μητέρες...

— Πῶς αὐτό; φώναξαν ἡ δυὸ γυναῖκες.

— Ἀκοῦστε! Ὅταν πῆγα στὸ στρατολογικὸ γραφεῖο, μὲ παρέπεμψαν στὴν Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς εἶνε κάποιος ἀρχίατρος Φορζέ, χειροῦργος, ποὺ γνωρίζει τὸν μπαμπᾶ. Αὐτὸς ἔδειξε πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ μένα καί, μετὰ τὴν ἐπιθεώρησι, κάθησε πολλὴ ὥρα μαζύ μου καὶ μὲ ρώτησε γιατὶ θέλω νὰ καταταχθῶ στὸ στρατό. Τότε τοῦ μίλησα γιὰ τὴν περίπτωσί μου καὶ τὴν περίπτωσι τῆς Κλημεντίνης Λουΐζας.

»— Ἄ! φώναξε τότε χαρούμενος ὁ Φορζέ. Ἡ Θεία Πρόνοια σ' ἔστειλε σὲ μένα! Ἐγὼ θὰ τὸ διαφωτίσω τὸ μυστήριο αὐτό. Πήγαινε σπίτι σου καὶ σὲ μιὰ ὥρα νὰ μοῦ συγκεντρώσης ἐκεῖ τὴν οἰκογένειά σου καὶ τὴν οἰκογένεια τοῦ κόμητος Νταρνταλέ. Θἄρθω κ' ἐγὼ μὲ δυὸ ἄλλους συναδέλφους μου χειρούργους.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Στὸ μεγάλο σαλόνι τοῦ μεγάρου Μαντατέρρ, ὅπου συγκεντρώθηκαν ἡ δυὸ οἰκογένειες, ἔφτασε, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὁ ἀρχίατρος Φορζέ, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς χειρούργους Σιμὸν καὶ Ζαρντί.

«Κύριοι, εἶπε ὁ ἀρχίατρος Φορζέ, τὸν Μάρτιο τοῦ 1832, τὶς πρῶτες μέρες ποὺ ἔκανε τὴν ἐμφάνισί της ἡ χολέρα, πῆρα δυὸ φίλους μου Ἄγγλους ποὺ βρισκόντουσαν στὸ Παρίσι καὶ τοὺς πῆγα στὸ Ὠτέϊγ νὰ τοὺς δείξω τὴν ἔπαυλι τοῦ Μολιέρου, ἡ ὁποία, ἐδῶ καὶ πενῆντα χρόνια, ἀνήκει στὴν οἰκογένεια Μαντατέρρ. Ἐκεῖ βρῆκα τὸν θυρωρό, τὰ δυὸ κοριτσάκια καὶ τὶς δυὸ παραμάνες. Ἡ παραμάνα τῆς κόρης τοῦ κόμητος ντὲ Νταρνταλέ, ποὺ μὲ γνώριζε, μόλις μὲ εἶδε ἔτρεξε ζωηρὰ κοντά μου φωνάζοντας:

»— Γιατρέ μου, ὁ Θεὸς σᾶς στέλνει. Σῶστε τὴ μικρούλα μας τὴ Λουΐζα. Πρὸ ὀλίγου ἔπαιζε μὲ μιὰ βελόνα ποὺ τῆς μπῆκε στὸ δάχτυλο. Καθὼς ὅμως ἔκανε νὰ τὴ βγάλη, ἡ βελόνα ἔσπασε καὶ ἡ μύτη της ἔμεινε μέσα στὸ δάχτυλο.

»Ἔστειλα στὸ γειτονικὸ φαρμακεῖο, πῆρα ἕνα νυστέρι καὶ τὰ ἀπαιτούμενα ἀντισηπτικὰ φάρμακα καὶ ἔκανα στὸ δάχτυλο τῆς μικρούλας μιὰ σταυρωτὴ σχισμὴ κ' ἔβγαλα τὴ μύτη τῆς βελόνας. Ἡ σχισμὲς αὐτές, κύριοι, δὲν ἐξαλείφονται ποτέ, κ' ἕνας χειροῦργος τὶς διακρίνει πάντοτε.

»Λοιπόν, γι' αὐτὸ ἔφερα τοὺς δυὸ συναδέλφους μου, γιὰ νὰ ἐξετάσουμε τὸ δεξὶ χέρι τῆς δεσποινίδος. Ἂν ἔχη στὸ μικρὸ δάχτυλο σταυρωτὴ σχισμή, τότε ἀσφαλῶς θὰ εἶνε ἡ κόρη τοῦ κόμητος ντὲ Νταρνταλέ. Ἄν, ἀντιθέτως, δὲν ἔχει, τότε εἶνε κόρη τοῦ μαρκησίου ντὲ Μαντατέρρ.

Οἱ τρεῖς γιατροὶ ἐξήτασαν τὸ δεξὶ χέρι καὶ... βρῆκαν τὴν σταυρωτὴ σχισμή.

Ἕνα «Ἄ!» χαρᾶς ἀκούστηκε τότε ἀπὸ τὰ στόματα ὅλων. Μονάχα ἡ μαρκησία ἔκλαιγε γιατὶ ἔχανε τὴν κόρη της, μὰ ἡ Κλημεντίνη Λουΐζα ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά της, λέγοντάς της μὲ δάκρυα στὰ μάτια:

— Μὴν κλαῖτε, μαμά. Δὲν θὰ πάψετε καὶ τώρα νὰ εἶστε μητέρα μου, ἀφοῦ θὰ παντρευθῶ τὸν Ἐδουάρδο. Θἄχω πάλι δυὸ μητέρες...

Καὶ τὴν φίλησε τρυφερά.

Ἔπειτα ρίχτηκε παράφορα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κομήσσης ντὲ Νταρνταλέ, τῆς πραγματικῆς της μητέρας, καὶ τὴν ἔσφιξε ὅσο ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε σφίξει καμμιὰ ἀπ' τὶς δυὸ μητέρες της.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

— Δὲν εἶνε σωστὸ νὰ ἐπικαλούμεθα συχνὰ τὴν Θεία Πρόνοια, ἔλεγε σὲ κάποιο κήρυγμά του ἕνας Ἄγγλος ἐπίσκοπος. Γιὰ νὰ πεισθῆτε δέ, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω τὸ ἑξῆς αὐθεντικὸ γεγονός. Πρὸ ἐτῶν ζοῦσε ἕνα ἀντρόγυνο ποὺ εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ μὴν ἀποκτᾶ τέκνα. Ἦσαν ὅμως κ' οἱ δυὸ σύζυγοι πολὺ θρῆσκοι καὶ κάθε τόσο παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς δώση ἕνα παιδί. Ἀλλὰ τὸ κακὸ ἦταν πὼς δὲν συμφωνοῦσαν ἀναμεταξύ τους, γιατὶ ὁ ἄνδρας ἤθελε νἆναι κορίτσι κ' ἡ γυναῖκα ἀγόρι. Ἐπὶ τέλους ἡ Θεία Πρόνοια εἰσάκουσε τὶς παρακλήσεις των καὶ τοὺς ἐκδικήθηκε στέλνοντάς τους... δίδυμα!

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΣΤΕΙΑ

Μιὰ νέα μπαίνει σ' ἕνα κατάστημα νεωτερισμῶν. Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται πὼς εἶνε νειόπαντρη, ἡ ὁποία πάει γιὰ πρώτη φορὰ νὰ ψωνίση γιὰ τὸ νοικοκυριό της...

Μὲ μεγάλη δειλία προχωρεῖ πρὸς τὸ τμῆμα τῶν ἀνδρικῶν εἰδῶν καὶ λέει στὸν ὑπάλληλο:

— Θὰ ἤθελα ἀνδρικὰ κολλάρα!...

— Γιὰ μεγάλον; γιὰ μικρὸ παιδί;

Ἡ νέα κοκκινίζει:

— Γιὰ μεγάλον. Εἶνε γιὰ τὸν ἄνδρα μου.

— Πολὺ καλά, κυρία. Ποίου σχήματος προτιμᾶτε;

— Χμ... νά...

Ἡ νέα τὰ χάνει. Ξέχασε νὰ ρωτήση τὸν ἀνδρούλη της ποίου σχήματος κολλάρα ἤθελε.

Ὁ ὑπάλληλος τότε, γιὰ νὰ τὴν βοηθήση, τὴν ἐρωτᾶ:

— Μήπως σὰν κι' αὐτὸ ποὺ φορῶ ἐγώ;

— Ὤ, ὄχι! ἀπαντᾶ ζωηρὰ ἡ νέα. Θέλω νἆναι... καθαρά!...

**

— Δὲν θὰ μπορέσης, ἀνεψιέ μου, νὰ ἐννοήσης τί εἶνε ἡ εὐτυχία, παρὰ μόνον ἀφοῦ παντρευθῆς...

— Ἀλήθεια, θεῖε μου;

— Ναί, παιδί μου... Τότε, ὅμως, δυστυχῶς, θὰ εἶνε πολὺ ἀργά!...

**

— Πῶς! Ὥστε λοιπὸν ἀρνεῖσαι νὰ μοῦ δανείσης ἕως αὔριο τὸ πρωῒ ἕνα εἰκοσάφραγκο;...

— Ἀρνοῦμαι!

— Καὶ ὅμως ὥς χθὲς ἀκόμη εἶχες τὴν ὑποκρισία νὰ μοῦ λὲς ὅτι μὲ θεωρεῖς ὡς τὸν καλύτερό σου φίλο, ὡς ἕναν «δεύτερο ἑαυτό σου»!...

— Ἀκριβῶς, φίλε μου, αὐτὸ εἶνε ποὺ μὲ κάνει νὰ δυσπιστῶ.. Ἔχω τὸ «γνῶθι σαυτόν», βλέπεις...

**

Μεταξὺ ἀστῶν:

— Ἂν εὕρισκα ἕνα ἑκατομμύριο στὸ δρόμο, ξέρεις τί θἄκανα;

— Θὰ τὸ κρατοῦσες, ὑποθέτω!

— Μὲ συγχωρεῖς. Θὰ τὸ κρατοῦσα ἐὰν ἤξερα ὅτι τὄχασε κανένας Ρότσιλδ, π. χ.... Ἀλλοιώτικα θὰ τὸ πήγαινα στὴν Ἀστυνομία...

— Στὴν Ἀστυνομία; Γιατί;

— Μὰ γιατὶ μπορεῖ νὰ τὄχε χάσει κανένας... φτωχὸς ἐργάτης!...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Σὲ μερικὰ νησιὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ ὁ συνηθέστερος τρόπος δεξιώσεως τῶν ξένων στὰ σπίτια εἶνε νὰ τοὺς ρίχνουν κατακέφαλα ἕνα κανάτι γεμᾶτο νερό.

— Οἱ ἐλέφαντες φοβοῦνται περισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ θηρία τοὺς... ποντικούς!

— Ἡ Γιαπωνέζες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ μπαίνουν στὰ δικαστήρια.

— Ὁ σταυρὸς ἦταν πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ θρησκευτικὸ σύμβολο μερικῶν εἰδωλολατρικῶν λαῶν.

— Τὸ δέρμα τῆς φαλαίνης ἔχει κάποτε πάχος δύο ποδῶν.

— Γιὰ νὰ βγάλετε ἕνα ἔντομο ποὺ μπῆκε στὸ αὐτί σας ἀρκεῖ νὰ ρίξετε μέσα δυὸ ἢ τρεῖς σταγόνες ζεστὸ λάδι.

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ A. DAUDET

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΡΟΥΣ

Μὲ τὸν ἁμαξᾶ μπροστά, μὲ τὸν λακὲ πίσω, τὸ ἁμαξάκι τῆς νομαρχίας μεταφέρει τὸν κ. νομάρχη στὸ ἐπαρχιακὸ πανηγῦρι τῆς Κὸμπ-ὤ-Φέ. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ὁ κ. νομάρχης φοράει σήμερα τὸ ὡραῖο του κεντημένο σακκάκι, τὸ μικρό του κλάκ, τὴν κολλητὴ κυλόττα μὲ τὶς ἀσημένιες ταινίες καὶ τὸ ἐπίσημο ξῖφος του μὲ τὴν πολύτιμη λαβή... Ἐπάνω στὰ γόνατά του ἀναπαύεται ἕνα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ποὺ κάθε τόσο ὁ κ. νομάρχης τὸ κυττάζει λυπημένα, γιατὶ σκέπτεται τὸν περίφημο λόγο ποὺ πρέπει νὰ ἐκφωνήση σὲ λίγο, ἐνώπιον τῶν κατοίκων τῆς Κὸμπ-ὤ-Φέ, ποὺ ἀρχίζει ἔτσι :

«Ἀγαπητοὶ καὶ νομιμόφρονες πολῖται....»

Τοῦ κάκου ὅμως στριφογυρίζει μὲ τὰ χέρια του τὸ ξανθὸ μετάξι τῆς γενειάδας του καὶ γυρεύει νὰ βρῇ τὴ συνέχεια τοῦ λόγου του. Ἡ συνέχεια δὲν ἔρχεται!...

Καὶ κάνει τόση ζέστη μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἁμάξι!... Μακρυά, ἐκεῖ ποὺ χάνεται τὸ μάτι, ὁ δρόμος τῆς Κὸμπ-ὤ-Φὲ φαίνεται κουκουλωμένος ἀπὸ σκόνη κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο τοῦ καλοκαιριοῦ... Ὁ ἀέρας καίει... Καὶ πάνω στὶς φτεληὲς τῆς ἄκρης τοῦ δρόμου, χιλιάδες τζιτζίκια κουβεντιάζουν ἀπὸ τὸ ἕνα δέντρο στὸ ἄλλο...

Ξαφνικά, ὁ κ. νομάρχης ἀνατριχιάζει ἀπὸ συγκίνησι. Ἐκεῖ κάτω, στὰ πόδια ἑνὸς λόφου, ξεχωρίζει ἕνα μικρὸ δασάκι ἀπὸ πράσινες βελανιδιές, ποὺ φαίνεται σὰν νὰ τοῦ γνέφη, σὰν νὰ τὸν προσκαλῇ, λέγοντάς του :

«Ἐλᾶτε λοιπὸν ἀπὸ δῶ, κύριε νομάρχα... Γιὰ νὰ συνθέσετε τὸ λόγο σας, θὰ εἶσαστε πολὺ καλύτερα κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα μου...»

Ὁ κ. νομάρχης ἔχει μαγευθῆ. Πηδάει κάτω ἀπὸ τ' ἁμάξι του καὶ λέει στοὺς ὑπηρέτες του νὰ τὸν περιμένουν, γιατὶ πάει νὰ συνθέση τὸ λόγο του στὸ μικρὸ δασάκι τῶν πράσινων βελανιδιῶν.

Στὸ μικρὸ δασάκι τῶν πράσινων βελανιδιῶν ὑπάρχουν βιολέτες καὶ πηγὲς κάτω ἀπὸ τὸ μαλακὸ χορτάρι... **Ὅταν** εἶδαν τὸν κ. νομάρχη μὲ τὴν ὤμορφή του κυλόττα καὶ τὸ μεγάλο χαρτοφυλάκιο, τὰ πουλιὰ φοβήθηκαν κ' ἔπαψαν νὰ κελαϊδοῦν, ἡ πηγὲς ἔπαψαν τὸ κελάρυσμά τους κ' ἡ βιολέττες κρύφτηκαν κάτω ἀπὸ τὴν πρασινάδα... Ὅλος αὐτὸς ἐκεῖ ὁ μικρόκοσμος δὲν ἔχει ποτέ του δῆ νομάρχη καὶ ρωτιέται μὲ χαμηλὴ φωνὴ ἀναμεταξύ του, ποιὸς νἆναι αὐτὸς ὁ ὡραῖος ἄρχοντας ποὺ περπατάει φορῶντας κυλόττα ἀσημοκέντητη.

Στὸ μεταξὺ αὐτό, ὁ κ. νομάρχης, μαγεμμένος ἀπὸ τὴν ἡσυχία καὶ τὴ δροσιὰ τοῦ δάσους, ἀνασηκώνει τὶς ἄκρες τοῦ σακκακιοῦ του, ἀφίνει τὸ κλάκ του ἐπάνω στὸ χορτάρι καὶ κάθεται στὴ μαλακωσιά, στὴ ρίζα μιᾶς τρυφερῆς βελανιδιᾶς. Ὕστερα ἀνοίγει στὰ γόνατά του τὸ μεγάλο του χαρτοφυλάκιο καὶ τραβάει ἀπὸ μέσα μιὰ μεγάλη κόλλα ἐπίσημου χαρτιοῦ.

— Εἶνε καλλιτέχνης! λέει ἡ σουσουράδα.

— Ὄχι, λέει ὁ πυρρούλας, δὲν εἶνε καλλιτέχνης γιατὶ φοράει κυλόττα ἀπὸ ἀσῆμι. Εἶνε πρίγκηπας.

— Οὔτε καλλιτέχνης εἶνε οὔτε πρίγκηπας, τοὺς διακόπτει ἕνα γέρικο ἀηδόνι, ποὺ κελαϊδοῦσε ὁλόκληρο τὸ περασμένο καλοκαῖρι στοὺς κήπους τῆς νομαρχίας. Ξέρω τί εἶνε : Εἶνε ὁ κ. νομάρχης!

Ἀμέσως ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ μικροῦ δάσους ψιθύρισαν σιγανά :

— Εἶνε νομάρχης, εἶνε νομάρχης!...

— Πόσο φαλακρὸς εἶνε! παρατηρεῖ ἕνας κορυδαλλὸς μὲ ψηλὸ λοφίο.

Καὶ ἡ βιολέττες ρωτᾶν :

— Εἶνε κακὸς τάχα ;

Τὸ γέρικο ἀηδόνι ἀπαντάει :

— Καθόλου!...

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐγγύησι τὰ πουλιὰ ξανάρχισαν νὰ κελαϊδοῦν καὶ ἡ βιολέττες νὰ μοσχοβολοῦν...

Ἀδιάφορος, μέσα σ' ὅλον αὐτὸ τὸν ὡραῖο θόρυβο, ὁ κ. νομάρχης, μὲ τὸ μολῦβι του σηκωμένο, ἀρχίζει ν' ἀπαγγέλη μὲ τὴν ἐπίσημη φωνή του :

— Ἀγαπητοὶ καὶ νομιμόφρονες πολῖται...

Ἕνα τρελλὸ γέλιο τὸν διακόπτει. Γυρίζει καὶ δὲν βλέπει τίποτα. Μονάχα ἕνας χοντρὸς κολιὸς τὸν κυττάζει γελῶντας, καθισμένος πάνω στὸ κλάκ του. Ὁ κ. νομάρχης σηκώνει τοὺς ὤμους καὶ θέλει νὰ ἐξακολουθήση τὸ λόγο του. Ἀλλὰ ὁ κολιὸς τὸν διακόπτει πάλι καὶ τοῦ φωνάζει :

— Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο!...

— Πῶς ; Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο ;... λέει ὁ κ. Νομάρχης θυμωμένος.

Καί, διώχνοντας μὲ μιά του χειρονομία τὸ ἀναιδέστατο αὐτὸ πουλί, ξαναρχίζει ὅσο πιὸ καλὰ μπορεῖ :

— Ἀγαπητοὶ καὶ νομιμόφρονες πολῖται!...

Μά, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ μικρὲς βιολέττες τεντώνονται στὴν ἄκρη τῶν βλασταριῶν τους, καὶ τοῦ λένε :

— Κύριε νομάρχα, μυρίζετε καὶ σεῖς τόσο καλά, ὅσο κ' ἐμεῖς...

Καὶ ἡ πηγὲς κελαρύζουν κάτω ἀπὸ τὴ χλόη μιὰ θεϊκὴ μουσική. Καί, μέσα στὶς φυλλωσιές, πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, σωρὸς ἀπὸ σουσουράδες ἔρχονται νὰ τοῦ τραγουδήσουν τοὺς καλύτερους σκοπούς τους· καὶ ὅλο τὸ μικρὸ δασάκι συνωμοτεῖ γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀφήση νὰ συνθέση τὸ λόγο του...

Ὁ κ. νομάρχης, ζαλισμένος ἀπὸ τὶς μυρουδιές, μεθυσμένος ἀπὸ τὴ μουσική, δοκιμάζει τοῦ κάκου ν' ἀντισταθῇ στὴν καινούργια μαγεία ποὺ τὸν κυριεύει. Ἀκουμπάει στὸ χορτάρι, ξεκουμπώνει τὴν κομψὴ φορεσιά του καὶ ψευδίζει ἀκόμη δυὸ ἢ τρεῖς φορές :

— Ἀγαπητοὶ καὶ νομιμόφρονες πολῖται... Ἀγαπητοὶ καὶ νομιμόφρονες πολῖ... Ἀγαπητοὶ καὶ νομιμόφρονες...

Καί, στὸ τέλος, στέλνει τοὺς πολῖτες στὸ διάβολο...

* *

Ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, **οἱ ἄν**θρωποι τῆς νομαρχίας, ἀνήσυχοι γιὰ τὸν κύριό τους, μπῆκαν στὸ μικρὸ δασάκι, εἶδαν ἕνα θέαμα ποὺ τοὺς ἔκανε νὰ σαστίσουν... Ὁ κ. νομάρχης ἦταν πεσμένος μὲ τὴν κοιλιὰ πάνω στὴν πρασινάδα... **Εἶχε** βάλει τὸ σακκάκι του καταγῆς... καί, μασουλίζοντας ὁλοένα βιολέττες, ὁ κ. νομάρχης ἔγραφε στίχους...

Μεταφ. Ἰς. Κς.

Ἕνας Ἐσκιμῶος τῆς Γροιλανδίας ἀμυνόμενος ἐναντίον μιᾶς τεραστίας Πολικῆς ἄρκτου, ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ τὸν ξετρυπώση ἀπὸ τὴν παγοκαλύβα του.

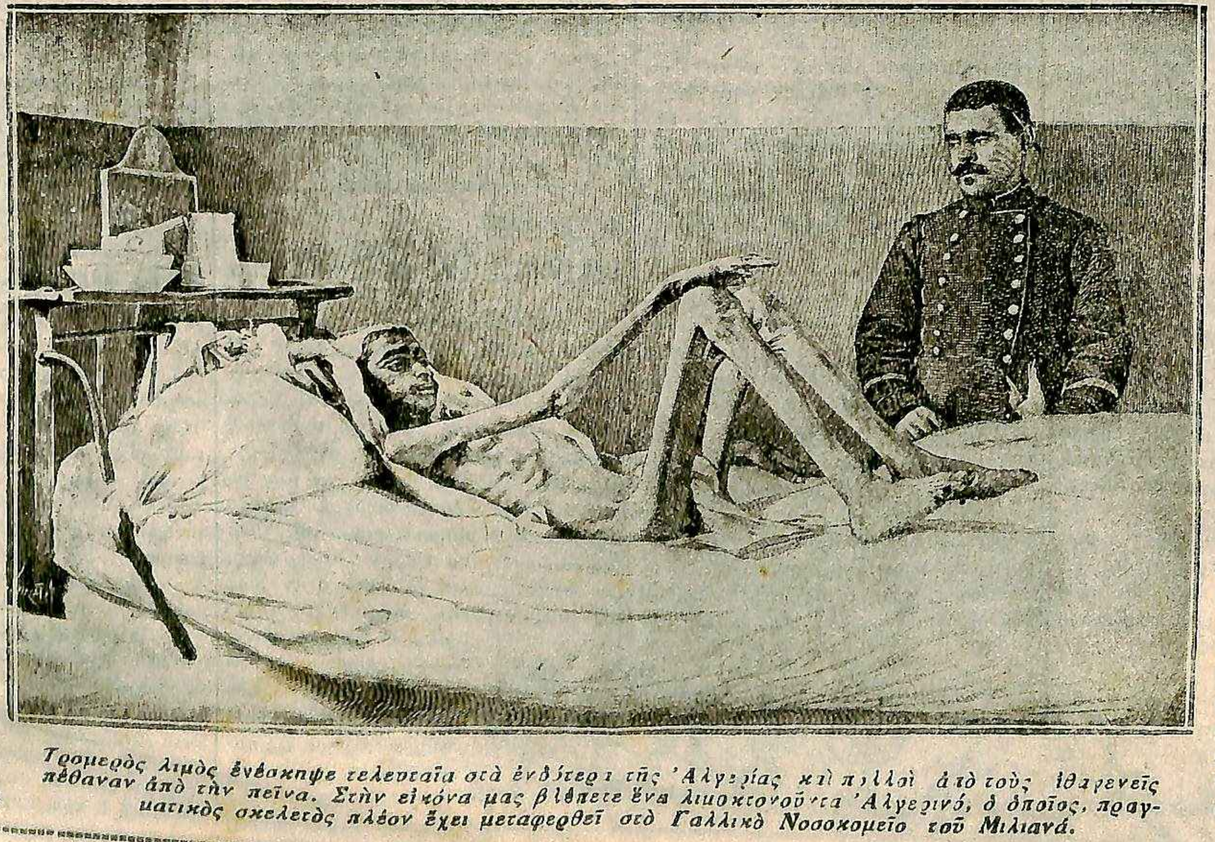

Τρομερὸς λιμὸς ἐνέσκηψε τελευταῖα στὰ ἐνδότερα τῆς Ἀλγερίας καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς πέθαναν ἀπὸ τὴν πεῖνα. Στὴν εἰκόνα μας βλέπετε ἕνα λιμοκτονοῦντα Ἀλγερινό, ὁ ὁποῖος, πραγματικὸς σκελετὸς πλέον ἔχει μεταφερθεῖ στὸ Γαλλικὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Μιλιανά.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΩΝ MAX ET ALEX FISCHER

Η ΕΚΛΟΓΗ

Ἡ Κλάρα Λεκαπλαίν, μόλις ἔφυγε ὁ ἄνδρας της γιὰ τὸ ὀδοντοϊατρεῖο του, βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ δεχθῇ στὸ σαλόνι της τὸν Γιάννη Μπερτιὲ καὶ τὸν Φραγκῖσκο Λαβάλ, τοὺς ὁποίους μόλις τὴν προηγουμένη μέρα εἶχε γνωρίσει στὸ Δάσος τῆς Βουλώνης. Οἱ δυὸ νέοι τὴν εἶχαν πάρει ἀπὸ πίσω, καὶ δὲν ἔπαυαν νὰ τῆς ψιθυρίζουν λόγια κολακευτικὰ γιὰ τὸ βάδισμά της καὶ γιὰ τὴ σιλουέττα της. Στὸ τέλος τὴν ἐπλησίασαν, τῆς μίλησαν, ἔκαναν βόλτες μαζύ, κ' ἐκείνη, ἐνθουσιασμένη μαζύ τους, τοὺς προσκάλεσε νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν τὴν ἄλλη μέρα στὸ σπίτι της, τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἔλειπε ὁ ἄνδρας της.

Μὰ τώρα ἡ Κλάρα φοβόταν καί, μόλις ἄκουγε βήματα στὸ πεζοδρόμιο, ἔτρεχε στὸ παράθυρο.

— Τί δειλὴ ποὺ εἶσθε!... ἔλεγαν καὶ οἱ δυὸ νέοι μαζύ. Ὁ ἄνδρας σας μόλις ἔφυγε... Δὲν εἶνε, λοιπόν, δυνατὸν νὰ γυρίση τόσο γρήγορα!...

Τέλος ἡ Κλάρα κάθησε σὲ μιὰ πολυθρόνα, κυττάζοντας τοὺς δυὸ νέους διαδοχικά. Ἐθύμωνε, γιατὶ δὲν ἤξερε ποιὸν νὰ προτιμήση ἀπὸ τοὺς δυό. Κύτταζε τὸν ξανθό, μὰ τῆς ἄρεσε κι' ὁ μελαχροινός...

— Ἀκοῦστε νὰ σᾶς πῶ, τοὺς εἶπε ἔπειτ' ἀπὸ λίγο. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ἀγαπῶ πολὺ τὸν ἄνδρα μου. Δὲν ἔχω, λοιπόν, νὰ σᾶς δώσω παρὰ μόνο τὴν φιλία μου...

— Γιὰ νὰ μάθουμε ὅμως σὲ ποιὸν προτιμᾶτε νὰ δώσετε, ἔστω... καὶ τὴν φιλία σας, βγάλτε τὸ τριαντάφυλλο ποὺ στολίζει τὸ στῆθος σας καὶ δόστε το στὸν ἐκλεκτό σας. Ἔτσι ὁ ἄλλος θὰ ὑποχωρήση...

Μά, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἄλλα βήματα ἀκούστηκαν στὸ δρόμο καὶ ἡ Κλάρα, γεμάτη ἀγωνία, ἔτρεξε πάλι στὸ παράθυρο.

Οἱ δυὸ νέοι ἄρχισαν τὰ γέλια μὲ τοὺς φόβους της, ὅταν ἡ Κλάρα, κατάχλωμη ἀπὸ τὸ φόβο της, φώναξε :

— Θεέ μου! Θεέ μου!... Ὁ ἄνδρας μου! Φύγετε! Φύγετε!...

Ἀμέσως κ' οἱ δυὸ ἔτρεξαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν πόρτα, μὰ ἡ Κλάρα τοὺς κράτησε λέγοντας :

— Σταθῆτε! Σταθῆτε! Θὰ σᾶς συναντήση στὴ σκάλα! Κρυφτῆτε καλύτερα!...

Μὰ ποῦ νὰ κρυφτοῦν, ποὺ δὲν ὑπῆρχε κατάλληλο μέρος ;...

— Τί θὰ γίνω!... φώναξε ἡ Κλάρα. Εἶμαι χαμένη!... Αὐτὸν ποὺ θὰ μὲ βγάλη ἀπ' αὐτὴ τὴ δύσκολη θέσι, αὐτὸν θὰ διαλέξω ἀπ' τοὺς δυό σας...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ὁ ἄνδρας της.

— Ἐγὼ εἶμαι, εἶπε. Ξέχασα τὴν ὀμπρέλλα μου καὶ ψιχαλίζει...

Μὰ στάθηκε ἔκπληκτος κυττάζοντας τοὺς δυὸ ἀγνώστους.

— Βλέπω, ἀγαπητή μου, εἶπε, ὅτι δὲν εἶσαι μόνη!

Ἡ Κλάρα δὲν ἤξερε πῶς νὰ δικαιολογήση τὴν παρουσία τῶν δυὸ νέων. Μά, ξαφνικά, μιὰ ἀστραπὴ φώτισε τὸ μυαλό της καὶ εἶπε :

— Ναί, ἀγάπη μου... Μόλις ἔφυγες, δὲν πέρασαν πέντε λεπτὰ καὶ οἱ κύριοι χτύπησαν τὸ κουδοῦνι... Πονοῦσε πολὺ τὸ ἐμπροστινὸ δόντι τοῦ ἑνός, καὶ ὑπέφερε πολύ... Σὲ περίμεναν λοιπὸν γιὰ νὰ τοῦ τὸ βγάλης.

Ὁ κ. Λεκαπλαὶν τότε παρεκάλεσε τοὺς δυὸ νέους νὰ περιμένουν λίγα λεπτὰ γιὰ νὰ πλύνη τὰ χέρια του.

Μόλις αὐτὸς βγῆκε ἀπὸ τὸ σαλόνι, οἱ δυὸ φίλοι ἄρχισαν νὰ γελοῦν.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἔλεγαν, ἡ γυναῖκες εἶνε προικισμένες μὲ μιὰ τερατώδη φαντασία!... Νὰ μιὰ διέξοδος τόσο ἁπλῆ, ποὺ δὲν τὴν σκεφτήκαμε...

Κ' ἔλεγε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, κάνοντας πῶς δὲν καταλαβαίνει :

— Θἄχης ἕνα δόντι λιγώτερο, ἀλλὰ θὰ σωθοῦμε καὶ οἱ τρεῖς.

— Γιάννη μου, εἶπε τότε ὁ Φραγκῖσκος, βγάλτο ἀπ' τὸ μυαλό σου πῶς θὰ βγάλω ἐγὼ τὸ δόντι μου. Ἐσὺ θὰ τὸ βγάλης!...

— Ἐγώ; Ἐγώ ;... Ἄ, ὄχι, Φραγκῖσκε! Βρίσκω ὅτι, ἂν ἕνας ἀπ' τοὺς δυό μας θὰ ὑποστῇ τὴν τιμωρία, εἶσαι σύ, καὶ ὄχι ἐγώ!...

— Νὰ σοῦ πῶ, Γιάννη, εἶπε σὲ λίγο ὁ Φραγκῖσκος, ἔπρεπε νὰ εἶσαι ἐνθουσιασμένος ποὺ σοῦ παρουσιάζεται εὐκαιρία ν' ἀποδείξης στὴν Κλάρα τὸν ἔρωτά σου, καὶ ὅτι εἶσαι ἱκανὸς νὰ πέσης καὶ στὴ φωτιὰ γι' αὐτήν!...

— Ὄχι!... Ὄχι!... Ἀδύνατον!

Ὡστόσο ἔπρεπε ὁ ἕνας τους νὰ ὑποστῇ τὴ θυσία αὐτή. Σκεφτήκανε νὰ παίξουν «κορῶνα ἢ γράμματα», ἀλλὰ ἡ εἴσοδος τοῦ κ. Λεκαπλαὶν τοὺς ἀνέτρεψε τὰ σχέδια.

— Βλέπετε, κύριοι, ἦλθα ὅσο μποροῦσα γρηγορώτερα, γιατὶ ξέρω πὼς ὅταν κανένας πονῇ, τὰ λεπτὰ τοῦ φαίνονται αἰῶνες...

……

Τὸ πρόσωπο τοῦ Φραγκίσκου μαρτυροῦσε κάποιο πόνο δυνατό, καὶ γι' αὐτὸ ὁ σύζυγος, νομίζοντας ὅτι αὐτὸς ὑπέφερε, τοῦ εἶπε :

— Ἀνοῖξτε τὸ στόμα σας, σᾶς παρακαλῶ, κύριε. Γιὰ νὰ δοῦμε... Ἄ!... αὐτὸς ὁ τραπεζίτης θὰ σᾶς πονάη σίγουρα, γιατὶ βλέπω ἕνα μαυραδάκι... Ἄς τὸν βγάλουμε, λοιπόν!...

Καί, τσάφ! μὲ τὴν τανάλια του ξερρίζωσε τὸν γερὸ ὡστόσο τραπεζίτη τοῦ Φραγκίσκου.

Ὁ Γιάννης τώρα σκεπτότανε μὲ ζήλεια ὅτι ἡ τύχη εἶχε εὐνοήσει τὸ φίλο του.

Ὁ σύζυγος ἐντωμεταξὺ ἔλεγε στὸ νέο :

— Ὁρίστε λίγο νερὸ νὰ ξεπλύνετε τὸ στόμα σας καὶ καθῆστε λίγο νὰ συνέλθετε. Ἐμένα θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ φύγω... Χαίρετε κύριοι...

Σκυμένος στὴ νικέλινη λεκάνη, ὁ Φραγκῖσκος ἔπλενε τὸ στόμα του ἀπὸ τὰ αἵματα. Δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ δῇ τὴν Κλάρα, ποὺ θἆταν δική του πειά, ἀφοῦ εἶχε ὑποστῇ πρὸς χάριν της μιὰ τέτοια θυσία. Ὅσο συλλογιζόταν πὼς θὰ γίνη φίλος μιᾶς παντρεμμένης ξεχνοῦσε ὅτι τὸ εἶχε πληρώσει αὐτὸ στὸ σύζυγο μ' ἕνα δόντι...

Σὲ λίγο φάνηκε στὴν πόρτα ἡ Κλάρα μειδιῶντας γλυκά.

— Καϋμένε μου Φραγκῖσκε, εἶπε. Εἶνε πολὺ εὐγενικὸ αὐτὸ ποὺ ἔκαμες!... Δὲν θὰ τὸ ξεχάσω! Πάρε αὐτὸ τὸ λεύκωμα εἰς ἀνάμνησιν...

Καὶ ξεκαρφώνοντας συγχρόνως τὸ τριαντάφυλλο ποὺ εἶχε στὸ στῆθος της, τὸ ἔδωσε στὸ Γιάννη, ψιθυρίζοντάς του :

— Ὁ φίλος σας εἶνε πάρα πολὺ γενναῖος... Ἀλλὰ τί κρῖμα... Αὐτὸ τὸ δόντι τὸν ἀσχήμινε τόσο... Γι' αὐτὸ πάρτε σεῖς τὸ τριαντάφυλλο!...

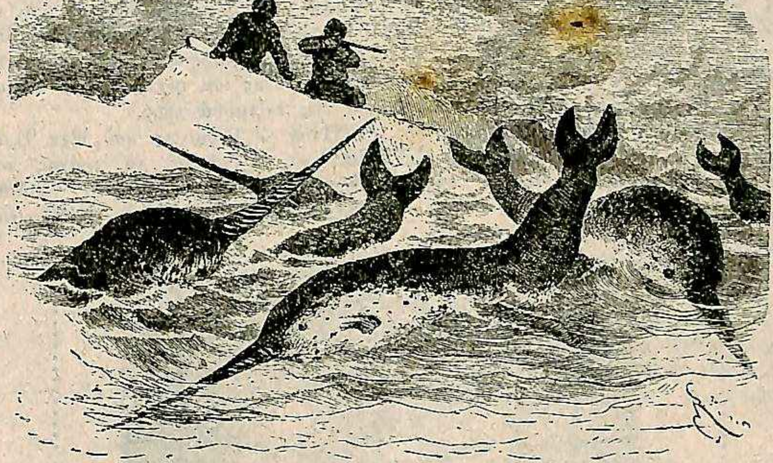

Ἕνα κυνῆγι περιέργων θαλασσίων κητῶν, στὰς θαλάσσας τοῦ Νοτίου Πόλου

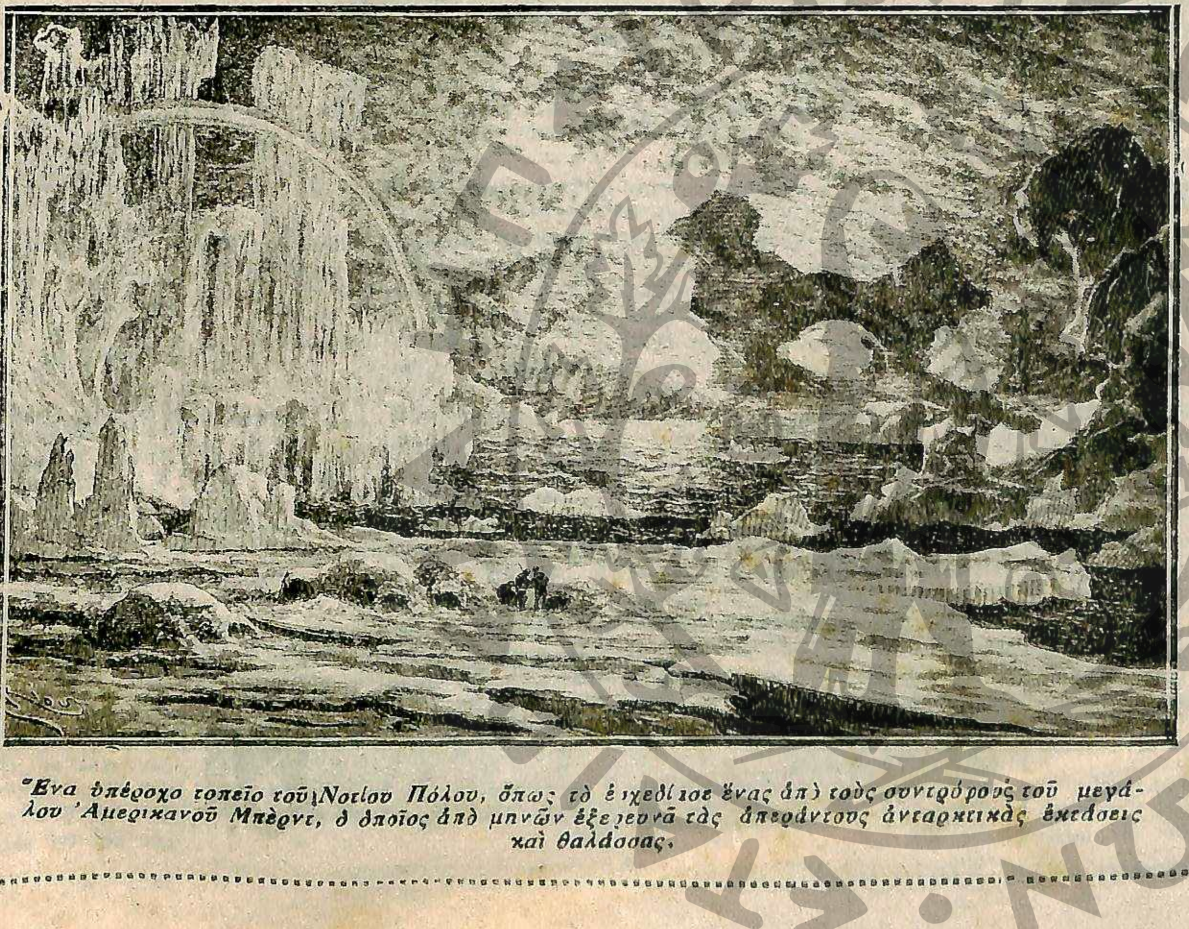

Ἕνα ὑπέροχο τοπεῖο τοῦ Νοτίου Πόλου, ὅπως τὸ ἐσχεδίασε ἕνας ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ Μπὲρντ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μηνῶν ἐξερευνᾷ τὰς ἀπεράντους ἀνταρκτικὰς ἐκτάσεις καὶ θαλάσσας.

ΔΑΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΝΤΑΡΙΓΚΑ

Δυὸ δυσάρεστες εἰδήσεις. Ὁ Γεώργης ὁ Δαλματός, ὁ καλὸς στρατιώτης. Ἡ λιποταξία του. Ἡ μάνα του καὶ ἡ ἀρραβωνιαστικιά του. Στὸ πλευρὸ τῆς ἑτοιμοθάνατης. Ἡ ὡραία Νταρίγκα ποὺ παρατάει τὸν ἀρραβωνιαστικό της καὶ παντρεύεται ἄλλον. Ἡ μυστηριώδης ἐξαφάνισις τοῦ Γεώργη. Μέσα στὸ νεκροταφεῖο. Οἱ δυὸ ἀγαπημένοι ξαναβρίσκονται. Ἡ προδοσία. Ἡ Νταρίγκα σκοτώνει τὸν ἄντρα της. Ἡ φυγή, κλπ.

«Ἡ μητέρα σου πεθαίνει καὶ ἡ κόρη ποὺ ἀγαπᾶς παντρεύθηκε μ' ἕναν ἄλλον».

Αὐτὰ τὰ δυσάρεστα νέα ἀνήγγειλαν ἕνα πρωΐ στὸν Γεώργη, ἕναν νεαρὸ Δαλματὸ στρατιώτη, ποὺ ὑπηρετοῦσε σὲ κάποια φρουρὰ τῆς Γαλικίας.

Ὁ Γεώργης, ἕνα ὑψηλόσωμο, ρωμαλέο παλληκάρι, ὡς εἰκοσιδυὸ ἐτῶν, ἀνδρεῖος, σεμνὸς καὶ πειθαρχικός, ἦταν τὸ καμάρι τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν συναδέλφων του. Ὅλοι τὸν εἶχαν ὡς πρότυπο στρατιώτου καὶ τὸν ἀγαποῦσαν πολύ.

Μιὰ μέρα, ἕνα πρωῒ τοῦ 1855, ἕνας συμπατριώτης του τοὔφερε ἀπ' τὸ χωριὸ ξαφνικὰ τὸ διπλὸ ἀπαίσιο μαντᾶτο. Ἡ μητέρα του ἦταν ἑτοιμοθάνατη, ψυχορραγοῦσε κ' ἦταν ζήτημα ἂν θὰ τὴν πρόφταινε ὁ γυιός της ζωντανή. Κ' ἡ ἀρραβωνιαστικιά του, ἡ ὡραία Νταρίγκα, εἶχε παντρευθῆ ἕναν ἄλλον, τὸ Μάρκο, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ μικρός, εἶχε ξενητευθῆ στὴν Τουρκία καὶ ὁ ὁποῖος, πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες, εἶχε γυρίσει στὸ χωριὸ μ' ἕνα γερὸ κομπόδεμα.

Ὅλη τὴν ἡμέρα ὁ Γεώργης ἦταν μελαγχολικὸς καὶ σκεπτικός. Βρισκόταν μπρὸς σ' ἕνα τρομερὸ δίλημμα. Ἔπρεπε ἢ ν' αὐτοκτονήση ἢ νὰ λιποτακτήση καὶ νὰ τρέξη στὸ χωριό του, νὰ δῆ τὴν ἑτοιμοθάνατη μητέρα του καὶ νά...

Δὲν εἶπε τίποτε σὲ κανέναν γιὰ τὶς σκέψεις του αὐτές, μὰ τὸ βράδυ, τὴν ὥρα τοῦ προσκλητηρίου, ἀκούστηκε μιὰ κανονιὰ ἀπὸ τὸ φρούριο, ὅπου βρισκόντουσαν οἱ στρατιῶτες, μιὰ κανονιὰ ποὺ ἀνήγγελλε πὼς κάποιος στρατιώτης ἀπουσίαζε ἀπὸ τὸ προσκλητήριο.

Ὁ στρατιώτης αὐτὸς ἦταν ὁ Γεώργης ὁ Δαλματός. Οἱ ἀνώτεροί του καὶ οἱ συνάδελφοί του ξαφνιάστηκαν μὲ τὴν ἀπουσία του. Ὡστόσο, ποτὲ δὲν μποροῦσαν νὰ βάλουν μὲ τὸ νοῦ τους ὅτι εἶχε λιποτακτήσει. Γι' αὐτὸ συγκρότησαν ἀμέσως περιπολίες καὶ τὶς ἔβγαλαν νὰ ψάξουν ὁλονυχτὶς γύρω ἀπὸ τὸ φρούριο, μὲ τὴν πεποίθησι πὼς κάποιο δυστύχημα θὰ τοῦ εἶχε συμβῆ.

Ἔψαξαν, πράγματι, ὅλη τὴ νύχτα καί, κατὰ τὰ χαράματα, στὸν ὄχθο τῆς βαθειᾶς τάφρου, ποὺ τριγύριζε τὸ φρούριο, βρῆκαν ἕνα σιδερένιο κράνος μὲ στέμμα. Κύτταξαν τὸν ἀριθμό του καὶ βεβαιώθηκαν πὼς ἦταν τοῦ Γεώργη τοῦ Δαλματοῦ. Δὲν ἔμενε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι τὸ καϋμένο τὸ παλληκάρι εἶχε πνιγῆ στὴν τάφρο τοῦ φρουρίου.

Καί, τὸ ἴδιο πρωΐ, στὸ παρεκκλήσιο τῶν στρατώνων ἐψάλη μιὰ νεκρώσιμη ἀκολουθία γιὰ τὴν ἀνάπαυσι τῆς ψυχῆς του...

……

Στὸ χωριὸ τοῦ Γεώργη, μέσ' στὸ πατρικό του σπίτι, τὸ φῶς τοῦ ἥλιου, ποὺ ἔμπαινε ἀνάμεσα ἀπ' τὸν μικρὸ φεγγίτη, φώτιζε ἕνα κοκκαλιάρικο, ζαρωμένο καὶ κίτρινο γεροντίστικο πρόσωπο, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἄρχιζε πειὰ ν' ἁπλώνεται ἡ γαλήνη τοῦ θανάτου. Ἦταν ἡ μητέρα τοῦ Γεώργη ποὺ μόνη, ὁλομόναχη — γιατὶ ἀπὸ μέρες πολλὲς κανεὶς δὲν εἶχε πάει νὰ τὴν δῆ ἢ νὰ τὴν βοηθήση — ἑτοιμαζόταν νὰ παραδώση τὴν ψυχή της στὸ Θεό...

Ξαφνικὰ ἡ πόρτα ἄνοιξε σιγὰ-σιγὰ καὶ μπῆκε μέσα μιὰ γυναῖκα νέα καὶ ὡραία. Ἡ ἑτοιμοθάνατη γύρισε τὸ κεφάλι της ἀργά, τὴν εἶδε κ' ἐψιθύρισε :

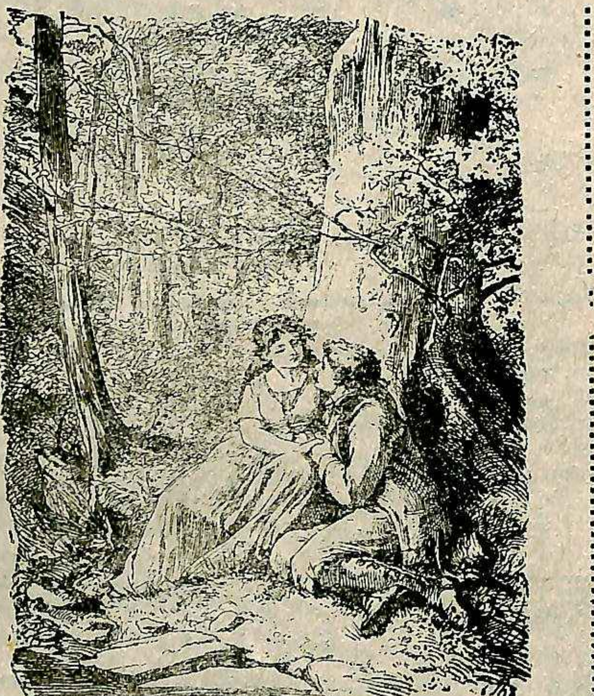

Τὰ χέρια τους σφίχτηκαν δυνατά, τρελλά, τρεμουλιαστά

—Ἄ! Σὺ εἶσαι Νταρίγκα; Σ' εὐχαριστῶ, παιδί μου...

—Δὲν μποροῦσα νἄρθω γρηγορώτερα, γιατὶ ὁ ἄνδρας μου μὲ τυραννάει καὶ μοὔχει πῆ πὼς θὰ μὲ σκοτώση, ἂν μάθη πὼς ἦρθα σὲ σένα. Μὲ παραμονεύει σὰν σκύλλος.

—Καλά, παιδάκι μου, ἀρκεῖ ποὺ ἦρθες καὶ σήμερα. Καὶ σὲ ἤθελα. Ἄκουσε Νταρίγκα... Ὅταν ἐγώ... δὲν θὰ ὑπάρχω πειά, τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ γυρίση ὁ Γεώργης μου, νὰ τὸν ἰδῆς καὶ νὰ τοῦ δώσης αὐτὸ ἐδῶ τὸ φυλαχτό μου μαζὺ μὲ τὴν εὐχή μου. Τὸ καϋμένο μου τὸ παιδὶ ἄτυχο ἦταν πάντα του!... Ἦταν μωρὸ ἀκόμα ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του. Ἔτσι δὲν τοῦ ἔμειναν στὸν κόσμο παρὰ μόνο ἐγὼ κ' ἐσύ... Ἐγὼ ὅμως τώρα φεύγω ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο κ' ἐσένα ἡ Μοῖρα σ' ἔκανε νὰ παντρευθῆς ἄλλον... Ἂς εἶνε!... Πεθαίνω εὐτυχισμένη, ἀφοῦ φεύγω ἀντικρύζοντας ἐσένα, ποὺ τόσο πολὺ σὲ λάτρευε ὁ φτωχός μου ὁ Γεώργης...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκαν ἀπ' ἔξω βήματα βαρειὰ καὶ σὲ λίγο μπῆκε ἕνας νέος καὶ ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἑτοιμοθάνατης.

Ἦταν ὁ Γεώργης ποὺ εἶχε λιποτακτήσει, ἀφίνοντας τὸ κράνος του κοντὰ στὴν τάφρο γιὰ νὰ νομισθῆ πὼς πέθανε, κι' ὁ ὁποῖος, βαδίζοντας ἀδιάκοπα ὁλόκληρα μερόνυχτα, εἶχε φτάσει ἐπὶ τέλους στὸ χωριό του γιὰ ν' ἀντικρύση γιὰ τελευταία φορὰ τὴ γλυκειὰ μητέρα του.

—Παιδί μου, ἀγαπημένο μου παιδί! ψιθύρισε ἡ γρηά.

—Μητέρα!...

Τὰ γέρικα ἄτονα χέρια τῆς ἑτοιμοθάνατης ἔσφιξαν τρυφερὰ τὸ νέο. Ἔπειτα, ἕνα ἀπὸ τὰ χέρια ἐκεῖνα, ἀκούμπησε στὸ κεφάλι τοῦ Γεώργη, τὸ ἄλλο στὸ κεφάλι τῆς Νταρίγκας, καὶ τὰ χείλη της ψιθύρισαν :

—Παιδιά μου, ἔχετε τὴν εὐχή μου. Σκύψτε νὰ σᾶς φιλήσω...

Ἔσκυψαν κ' ἡ ἑτοιμοθάνατη ἔφερε τὰ χείλη της στὰ μέτωπά τους. Ἔπειτα, μ' ἕνα χαμόγελο εὐτυχίας στὸ πρόσωπό της, ξεψύχησε.

Οἱ δυὸ νέοι ἔπεσαν ἐπάνω της κ' ἔκλαψαν μαζὺ ὥρα πολλή. Ἔπειτα ὁ Γεώργης ποὺ συνῆλθε πρῶτος, ἀνασηκώθηκε κ' εἶπε στὴ Νταρίγκα :

—Ἐσύ, φύγε ἀπὸ δῶ, δυστυχισμένη... Τὰ κλάματα δὲν ταιριάζουν σὲ μιὰ νειόπαντρη. Φύγε, γιατὶ ὅπου νἆναι θἄρθη κόσμος καὶ δὲν κάνει νὰ σὲ δοῦνε ἐδῶ...

Ἡ Νταρίγκα σηκώθηκε, τὸν κύτταξε κάμποσην ὥρα ἄφωνη — ἡ συγκίνησις τῆς ἔπνιγε τὴ φωνὴ μέσ' στὸ λαρύγγι — κ' ἔπειτα, μὲ μιὰ λύπη ἀνέκφραστη ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της, ἔφυγε...

……

Μόλις ἔκανε τὴν κηδεία τῆς μητέρας του, ὁ Γεώργης ἔφυγε ἀπὸ τὸ χωριὸ κ' ἔγινε ἄφαντος. Ἤξερε πὼς δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ μαθευτῆ ὅτι εἶχε λιποτακτήσει. Γι' αὐτὸ πῆγε καὶ κρύφτηκε στὸ γειτονικὸ δάσος.

Κανένας δὲν τὸν εἶδε πειά. Καὶ ὅμως κάποιος τὸν ἀναζητοῦσε μὲ λαχτάρα... Ἡ Νταρίγκα, ποὺ ἤθελε νὰ τοῦ δώση τὸ φυλαχτὸ τῆς μητέρας του καὶ νὰ τὸν ἰδῆ μιὰ φορὰ ἀκόμη, πρὶν χωρισθοῦν γιὰ πάντα.

Γι' αὐτὸ φώναξε κάποιον γέρο συγγενῆ της, τὸν Γιάνκο, τοῦ ἔδωσε μερικὰ λεφτὰ καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τοῦ δώση κι' ἄλλα, ἂν κατώρθωνε νὰ τῆς πῆ ποῦ βρισκόταν ὁ Γεώργης.

Ἕνα ἀπόγευμα ὁ Γιάνκος ἔτρεξε νὰ τὴν βρῆ, καὶ τῆς εἶπε :

—Νταρίγκα! Τὸν βρῆκα...

—Ποῦ; ποῦ;

—Στὸ νεκροταφεῖο, ἐπάνω ἀπ' τὸν τάφο τῆς μητέρας του, προσεύχεται...

—Καλά, πάρε αὐτὰ κ' εὐχαριστῶ.

Τοὔδωσε κι' ἄλλα λεφτὰ ἀκόμη κι' ἀμέσως ἔτρεξε στὸ νεκροταφεῖο λαχανιασμένη.

Ὁ Γεώργης, μόλις τὴν εἶδε, ξαφνιάστηκε.

—Σὺ ἐδῶ; τῆς φώναξε.

—Ναί, ἐγώ. Ἡσύχασε. Ἦρθα νὰ σοῦ παραδώσω αὐτὸ τὸ φυλαχτὸ ποὺ μοὔδωσε ἡ μητέρα σου λίγες στιγμὲς πρὶν πεθάνη.

Καθὼς ἅπλωσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ πάρη τὸ φυλαχτό, ἄθελα ἔπιασε τὸ χέρι τῆς Νταρίγκας. Τὰ χέρια τους σφίχτηκαν τότε δυνατά, τρελλά, τρεμουλιαστά, χωρὶς νὰ μποροῦνε πειὰ νὰ χωριστοῦνε, κ' οἱ δυὸ νέοι κάθησαν ἔτσι ἄφωνοι στὴ ρίζα ἑνὸς δένδρου.

—Νταρίγκα, ψιθύρισε τέλος ὁ Γεώργης, γιατί τὄκανες αὐτό; Γιατὶ παντρεύθηκες ἄλλον;

—Γεώργη μου, ἄκουσέ με καὶ θὰ μὲ νοιώσης... Ξέρεις τὴν ἔχθρα ποὺ χωρίζει ἐδῶ καὶ διακόσια χρόνια τὴν οἰκογένειά μας ἀπ' τὴν οἰκογένεια τοῦ Μάρκου. Ὁ πατέρας μου εἶνε γέρος πειὰ κι' ἀδύνατος. Ὅταν, πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες, γύρισε ὁ Μάρκος ἀπ' τὴν ξενητειά, βρῆκε τὸν πατέρα μου καὶ τοῦ εἶπε νὰ μὲ παντρέψη μ' αὐτὸν γιὰ νὰ τελειώση ἔτσι ἡ οἰκογενειακή μας ἔχθρα... Ἀλλοιῶς, σὲ περίπτωσι ποὺ θὰ ἀρνιόταν, τὸν φοβέρισε πὼς θὰ τὸν ξεκάνη. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ πατέρας μου δὲν εἶχε πειὰ συγγενεῖς ποὺ νὰ μποροῦν νὰ τὸν προστατεύσουν, καὶ ὁ ἴδιος εἶνε τόσο γέρος κι' ἀνήμπορος, ἔκανα τότε ἐγώ, γιὰ χάρι του, αὐτὴ τὴ θυσία. Ὁ Μάρκος, ξέρεις, χάρις στὰ λεφτὰ ποὺ ἔφερε ἀπὸ τὴν ξενητειά, ἔχει περιμαζέψει γύρω του ἀνθρώπους τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ κι' ὅλο μεθάει μαζύ τους. Μὲ παντρεύθηκε γιὰ νὰ μὲ τυραννάη διαρκῶς καὶ νὰ μὲ βασανίζη μὲ τὴ ζήλεια του.

—Καϋμένη μου Νταρίγκα!... ψιθύρισε ὁ Γεώργης.

Μά, τὴν ἴδια στιγμή, ἀκούστηκαν βήματα καὶ ζωηρὲς φωνὲς στὴν πόρτα τοῦ νεκροταφείου. Ἦταν ὁ Μάρκος μὲ τοὺς φίλους του. Ὁ Γιάνκος, ὁ συγγενὴς τῆς Νταρίγκας, μόλις τῆς εἶπε ποῦ βρισκότανε ὁ Γεώργης, ἔτρεξε νὰ τὸ πῆ καὶ στὸ Μάρκο γιὰ νὰ πάρη κι' ἀπ' αὐτὸν λεπτά.

Μὲ φωνές, ποὺ ἔμοιαζαν οὐρλιάσματα, ὁ Μάρκος καὶ οἱ φίλοι του ἔτρεχαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, πατῶντας ἐπάνω στὰ μνήματα, ψάχνοντας στὸ σκιόφως νὰ βροῦν τοὺς δυὸ ἐρωτευμένους.

—Δυστυχία μου! ὁ Μάρκος! ψιθύρισε ἡ Νταρίγκα. Ἂς κρυφτοῦμε πουθενά...

Ὁ Γεώργης ἔσφιξε στὸ ἕνα χέρι τὸ ὅπλο του, στὸ ἄλλο τὴ Νταρίγκα καὶ τὴν ὡδήγησε ὡς τὸ κοίλωμα κάποιου τοίχου.

—Ἄτιμε, Γεώργη, ἄνανδρε! Ποῦ εἶσαι; Ἔβγα μπροστά μου!... οὔρλιαζε ὁ Μάρκος.

Ὁ Γεώργης δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ. Ἄφησε τὸ ὅπλο του καὶ τὴν Νταρίγκα καὶ πετάχτηκε μπροστά του.

—Νά με! εἶπε. Τί μὲ θέλεις;

Κ' ἔκανε νὰ βγάλη τὸ μαχαῖρι του. Ἀλλὰ δέκα χέρια τὸν ἅρπαξαν συγχρόνως καὶ τὸν κράτησαν ἀκίνητο.

—Κρατᾶτε τον καλά, φώναξε ὁ Μάρκος. Θέλω νὰ τὸν σφάξω μὲ τὸ ἴδιο μου τὸ χέρι, νὰ τὸν κάνω κομματάκια-κομματάκια νὰ τὸν φάω.

Κ' ἔβγαλε τὸ μαχαῖρι του.

Ἐκείνη ὅμως τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμὸς κι' ὁ Μάρκος σωριάστηκε καταγῆς νεκρός.

Ἡ Νταρίγκα, ὅταν εἶδε νὰ κινδυνεύη ὁ ἀγαπημένος της, ἅρπαξε τὸ ὅπλο ποὺ ὁ Γεώργης εἶχε ἀφήσει δίπλα της καὶ πυροβόλησε τὸν ἄνδρα της.

Οἱ σύντροφοι τοῦ Μάρκου, μόλις τὸν εἶδαν κατὰ γῆς νεκρό, ἄφησαν τὸ Γεώργη καὶ τὄβαλαν στὰ πόδια.

Ὁ Γεώργης καὶ ἡ Νταρίγκα ἔμειναν μόνοι, ὁ ἕνας μπροστὰ στὸν ἄλλον, ἀνάμεσα στοὺς τάφους, μ' ἕναν σκοτωμένο μπρὸς στὰ πόδια τους.

—Τώρα; ψιθύρισε ἡ Νταρίγκα.

—Τώρα δὲν μᾶς μένει ἄλλο παρὰ ἡ φυγή. Ἐγὼ λιποτάκτης κ' ἐσὺ φόνισσα τοῦ ἀνδρός σου, δὲν μποροῦμε νὰ περιμένουμε ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους παρὰ βασανιστήρια, ἐξευτελισμοὺς καὶ θάνατο. Ἂς φύγουμε μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ...

Ἔπεσαν ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου, ἔπειτα ἄρχισαν νὰ προχωροῦν σιγὰ-σιγὰ καὶ χώθηκαν μέσα στὸ δάσος.

Ἀπὸ τότε κανεὶς δὲν ἔμαθε τίποτε γι' αὐτούς...

ΛΙΓ' ΑΠ' ΟΛΑ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Τί τραβοῦν οἱ ἀστέρες

Οἱ κινηματογραφικοὶ ἀστέρες, ἐκτὸς τῆς δόξης των, ἔχουν καὶ πολλοὺς μπελάδες. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶνε καὶ ἡ ἐρωτικὲς ἐπιστολὲς ποὺ λαβαίνουν κάθε τόσο ἀπὸ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ κόσμου καὶ τὶς ὁποῖες, τὶς περισσότερες φορές, τὶς πετοῦν χωρὶς νὰ λάβουν κὰν τὸν κόπο νὰ τὶς διαβάσουν, γιατὶ ξέρουν περίπου ἐκ τῶν προτέρων ποιὸ θὰ εἶνε τὸ περιεχόμενό τους.

Χαρακτηριστικὸ δεῖγμα τῆς ἐπιστολογραφίας αὐτῆς εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθο γράμμα ποὺ ἔλαβε πρὸ ἡμερῶν κάποια διάσημος Ἀγγλὶς ἠθοποιός, προερχόμενο ἀπὸ κάποιον μαῦρο θαυμαστή της τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, ὁ ὁποῖος ἐσώκλειε καὶ τὴ φωτογραφία του :

«Πρὸς τὸ τρεμολάμπον καὶ ἀκτινοβολοῦν ἄστρον τῆς ψυχῆς μου. Λατρευτή μου λευκὴ κυρία, ἂν καὶ δὲν ἐλπίζω ποτὲ νὰ σᾶς συναντήσω, ἐπιθυμῶ νὰ πληροφορηθῆτε ὅτι ἡ καρδιὰ ἑνὸς μεγάλου ἀνδρὸς ἀνήκει καθ' ὁλοκληρίαν σὲ σᾶς. Ἐδῶ, στὴν πατρίδα μου, μὲ τὴν περιουσία μου μπορῶ νὰ ἀποκτήσω ὅσες μαῦρες συζύγους ποθήσω, ὅσα κοπάδια θελήσω, ὅσα λαμπρὰ χρυσαφικὰ κι' ἀστραφτερὰ πετράδια ζηλέψω. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ σᾶς εἶδα ἐσᾶς στὸ πανὶ τοῦ κινηματογράφου, δὲν μὲ νοιάζει πειὰ γιὰ τίποτε. Ἂν δεχόσαστε σεῖς, ὦ βασίλισσα τῶν λευκῶν, εἶμαι πρόθυμος νὰ ξεκαθαρίσω τὴ Νότιο Ἀφρικὴ ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ θηρία της καὶ νὰ σᾶς τὴν προσφέρω ὡς δῶρο ταπεινὸ μπροστὰ στὰ πόδια σας. Ἔτσι μονάχα, ὦ δέσποινα μὲ τὰ λαμπρά, ἀκτινοβόλα μάτια, θὰ μπορέσουμε νὰ γίνουμε ἐσεῖς βασίλισσα κ' ἐγὼ βασιλεὺς αὐτῆς τῆς μεγάλης μυστηριώδους χώρας. Περιμένω, λοιπόν, τὴν ἀπάντησί σας, γιὰ νὰ λάβω τὰ μέτρα μου!...»

Δυστυχῶς ὅμως ἡ σκληρὰ ἠθοποιὸς δὲν καταδέχτηκε ν' ἀπαντήση στὸν ἐρωτομανῆ μαῦρο κ' ἔτσι δὲν θὰ ἔχουμε τὴν εὐτυχία νὰ ἰδοῦμε πραγματοποιούμενα τὰ τρομερὰ ἐξοντωτικὰ σχέδιά του...

— Σὰν στὸ σπίτι του

Ὁ περίφημος εὐθυμογράφος Μωρὶς-Ντοννὰϊ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας δὲν συνηθίζει νὰ συχνάζη στὶς διάφορες κοσμικὲς λέσχες. Κάποτε ὅμως, ὑποκύπτοντας στὶς παρακλήσεις ἑνὸς φίλου του, ἔγινε μέλος μιᾶς καλλιτεχνικῆς λέσχης, ὅπου ἔκρινε καθῆκον του νὰ παρουσιασθῆ ἕνα βδάδυ.

Μπαίνοντας μέσα στὴν αἴθουσα τῶν μελῶν, ἔβγαλε, ὅπως ἦταν φυσικό, τὸ καπέλλο του. Τότε ὁ φίλος του, ποὺ τὸν συνώδευε, τοῦ εἶπε φιλικά :

—Ξέρετε... ἐδῶ μπορεῖτε νὰ φορᾶτε τὸ καπέλο σας... Εἶστε σὰν στὸ σπίτι σας.

Καὶ ὁ Μωρὶς-Ντονναΐ. χαμογελῶντας, τοῦ ἀπάντησε :

—Μὰ ἀκριβῶς στὸ σπίτι μου εἶμαι πάντοτε χωρὶς καπέλλο!...

Δικηγορικὰ τεχνάσματα

Ὁ διάσημος δικηγόρος Βερρυὲ εἶχε τὴ συνήθεια, ὅπως ὅλοι οἱ μεγάλοι συνάδελφοί του, νὰ μὴν ἐξετάζη τὸ φάκελλο τῶν δικογραφιῶν παρὰ στὸ δικαστήριο, τὴ στιγμὴ τῆς συνεδριάσεως.

Ἔτσι λοιπόν, μιὰ μέρα, κατὰ τὴν ἐκδίκασι μιᾶς σπουδαίας ὑποθέσεως, τὴν ὁποία δὲν εἶχε μελετήσει καθόλου, μέσα στὸν φάκελλο τοῦ δικηγόρου βρέθηκαν, κατὰ λάθος, τὰ ἔγγραφα τοῦ ἀντιδίκου.

Ὁ Βερρυέ, φυσικά, δὲν ἀντελήφθη τὴν ἀλλαγὴ ποὺ εἶχε γίνει στὰ ἔγγραφα καὶ ἄρχισε νὰ ἀγορεύη ἐνθουσιωδῶς... ἐναντίον τοῦ πελάτου του!

Φαντάζεσθε τί ἐπηκολούθησε! Τὸ ἀκροατήριο, συνεπαρμένο ἀπὸ τὴν ρητορικὴ δεινότητα τοῦ διασήμου δικηγόρου, ἐνθουσιάστηκε, ὁ πελάτης ἔμεινε... κεραυνόπληκτος ἀπὸ τὸ κακό του, καὶ μόνον οἱ δικασταί, ποὺ εἶχαν ἀρχίσει νὰ μαντεύουν τί εἶχε συμβῆ, χαμογελοῦσαν.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, εὐτυχῶς, ἔφθασε στὸ δικαστήριο ὁ ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ διασήμου δικηγόρου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπλησίασε, τὸν τράβηξε ἀπὸ τὸ μανίκι τῆς τηβέννου του καὶ τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν ἀπάτη του.

Ὁ Βερρυέ, μόλις ἀντελήφθη τὴν γκάφφα του, δὲν τὰ ἔχασε καθόλου.

—Ἰδού, κύριοι, φώναξε. Αὐτὰ θὰ ποῦν ὑπὲρ τοῦ πελάτου των οἱ ἀντίδικοί μας... Καθὼς ὅμως καταλαβαίνετε, ὅλα αὐτὰ εἶνε ἐλεεινὰ σοφίσματα... Καὶ τοὺς ἀπαντοῦμε ὡς ἑξῆς :

Καὶ ἐξακολούθησε ἔτσι, ἀνατρέποντας ἕνα-ἕνα ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ εἶχε ἀναφέρει προηγουμένως.

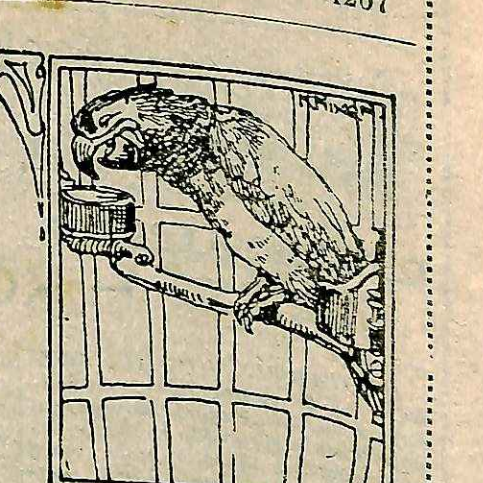

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

—Κύριε φαρμακοποιέ, ἤθελα νὰ μοῦ δώσετε κανένα φάρμακο γιὰ τὸ στομάχι μου.

—Γιὰ πέτε μου τί αἰσθάνεσθε;

—Νά, αἰσθάνομαι μέσα μου ἕνα πρᾶγμα ποὺ ἀνεβαίνει, κατεβαίνει, ξανανεβαίνει, ξανακατεβαίνει...

—Μήπως ἔχετε καταπιῆ καμμιά... λίρα;

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

Ο ΤΡΥΓΟΣ

Ξανθὴ μαυρομμάτα
τρυγᾶ μὲς στ' ἀμπέλι
σταφύλια μοσχᾶτα
γλυκὰ σὰν τὸ μέλι.
Μὲ τὄνα τὸ χέρι της
βαστᾶ τὸ μαχαῖρι της
καὶ κόφτει κι' ἀφίνει
γοργὰ στὸ κοφίνι

ποὺ στ' ἄλλο κρατεῖ.
Ἀμούστακο ἀγόρι
περνᾶ μὲ ντουφέκι,
τὴν ὄμορφη κόρη
κυττάζει καὶ στέκει :
—Κοντὰ στὰ σταφύλια σου
θωρῶ καὶ τὰ χείλια σου
γλυκά, μεστωμένα·
δὲν παίρνεις κ' ἐμένα
σ' αὐτὰ τρυγητή;

Ἡ κόρη γνωρίζει
τὸ νειὸ ποὺ θὰ πάρη.
Τὰ μάτια γυρίζει
στὸ χῶμα μὲ χάρι.
Τὰ χείλη τ' ἀφίλητα
κι' ἂν μένουν ἀμίλητα,
τὰ μάτια γελοῦνε,
τὰ μάτια μιλοῦνε
ἀγάπης μιλιά...

Γυρνοῦν στὸ χωριό τους
οἱ ἄλλοι τὸ βράδυ
καὶ μόνον οἱ δυό τους
ἐκεῖ στὸ σκοτάδι
τὴν ὥρα δὲν χάνουνε,
διπλὸ τρύγο κάνουνε,
μὲ χέρια μὲ χείλια,
τρυγῶντας σταφύλια,
τρυγῶντας φιλιά...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΝΤΕ ΣΑΤΩΜΠΡΙΑΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.— Ὁ κόμης Ζὰν Λαβάλ, ἄρχων τοῦ Σατωμπριάν, παντρεύτηκε σὲ ἡλικία εἰκοσιδύο ἐτῶν τὴν δεκατετραετῆ, μὰ ἀσύγκριτη στὴν ὠμορφιά, στὸ πνεῦμα καὶ στὴ μόρφωσι δεσποινίδα τῶν τιμῶν τῆς βασιλίσσης Φραγκίσκη ντὲ Φουᾶ. Εὐθὺς μετὰ τὸ γάμο τους, οἱ νεόνυμφοι ποὺ ἦσαν τρελλὰ ἐρωτευμένοι, ἀποτραβήχτηκαν ἀπὸ τὸ παλάτι στὸν πατρογονικὸ πύργο τοῦ Ζὰν στὴ Βρετάννη. Ἐκεῖ ἔμειναν ὀχτὼ ὁλόκληρα χρόνια, χρόνια εὐτυχίας καὶ ἐρωτικῆς μέθης. Ἐντωμεταξὺ ὅμως στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας εἶχε ἀνεβεῖ ὁ Φραγκῖσκος 1ος, περίφημος γιὰ τοὺς ἔρωτάς του καὶ γιὰ τὰ γλέντια του. Μιὰ μέρα, καθὼς ὁ Φραγκῖσκος κουβέντιαζε στὸ παλάτι μὲ τὸν εὐνοούμενό του εὐγενῆ καὶ ναύαρχο Μποννιβὲ γιὰ τὶς ὡραῖες γυναῖκες, θυμήθηκαν ἄξαφνα κι' οἱ δυό τους τὴν κόμησσα ντὲ Σατωμπριάν, γιὰ τῆς ὁποίας τὴ θαυμασία ὠμορφιὰ εἶχαν ἀκούσει νὰ γίνεται πολλὲς φορὲς λόγος. Γιὰ νὰ τὴν γνωρίσῃ ὁ βασιλεὺς ἀνέθεσε στὸ Μποννιβὲ νὰ πάῃ στὸν πύργο τοῦ Σατωμπριάν, καὶ νὰ τὴν προσκαλέσῃ αὐτὴν καὶ τὸ σύζυγό της, στὸ παλάτι ἐκ μέρους του. Πράγματι ὁ Μποννιβέ, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ ἐπωφεληθῇ ὁ ἴδιος ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ αὐτή, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, πηγαίνει στὸν πύργο, ὅπου γίνεται δεκτὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ συζύγους. Ἐκεῖ προσπαθεῖ νὰ ξεμοναχιάσῃ τὴν κόμησσα γιὰ νὰ τῆς μιλήσῃ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀπάντησις αὐτὴ ἔκανε κάπως σκεπτικὸ τὸν κόμητα, ὁ Μποννιβὲ ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ μὲ ὕφος ἀφελές:

— Ὢ!... μά, πρὶν ἀπ' ὅλα, κύριε κόμη, καὶ σεῖς, κυρία κόμησσα, βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν πρόκειται νὰ σᾶς δυσαρεστήσω καθόλου... Ἀπεναντίας... Ἔχω μιὰ εὐτυχία νὰ σᾶς ἀναγγείλω.

— Μιὰ εὐτυχία; ἐπανέλαβε μὲ δυσπιστία ὁ Σατωμπριάν. Καὶ ποιὰ εὐτυχία, τὴν ὁποία δὲν ἐπεδίωξα ποτέ, μπορῶ νὰ περιμένω;...

— Ἂν μοῦ τὸ ἐπιτρέψετε, κύριε κόμη, θὰ σᾶς τὸ πῶ αὐτὸ τὸ βράδυ, μετὰ τὸ δεῖπνο... Βλέπεται πὼς ἐν πρώτοις, σᾶς ζητάω τὴ φιλοξενία σας, μὰ εἶμαι κουρασμένος ἀπὸ τὸ ταξεῖδι καὶ δὲν θὰ ἤθελα νὰ ξεκινήσω πάλι, παρὰ αὔριο τὸ πρωΐ... Εἰς ἀνταπόδοσιν, ὅταν ἡ κυρία κόμησσα καὶ σεῖς ἔλθετε στὸν πύργο μου, στὸ Ἀνζοῦ, ὅλο τὸ σπίτι μου, οἱ ἄνθρωποί μου κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος, θὰ εἴμαστε στὴ διάθεσί σας...

Ὁ Ζὰν ντὲ Λαβάλ, παρ' ὅλη τὴ δυσαρέσκεια ποὺ ἔννοιωθε, προσπάθησι νὰ χαμογελάσῃ καὶ νὰ ψιθυρίσῃ μερικὲς λέξεις, διὰ τῶν ὁποίων ἔλεγε ὅτι ἦταν ἐνθουσιασμένος γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ κ. ναύαρχος.

Στὴν πραγματικότητα, ὁ Μποννιβὲ δὲν ἦταν καθόλου κουρασμένος, μὰ ἤλπιζε, μένοντας ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα στὸ Σατωμπριάν, νὰ βρεθῇ, ἔστω καὶ γιὰ ἕνα λεπτό, μόνος μαζὺ μὲ τὴν κόμησσα...

Μά, ὅσο γι' αὐτό, ὁ εὐνοούμενος τοῦ Φραγκίσκου 1ου γελάστηκε στὶς ἐλπίδες του. Μὲ τὴν πρόφασι ὅτι ἤθελε νὰ περιποιηθῇ τὸ παιδί της, ἡ κόμησσα ντὲ Σατωμπριὰν ἀποσύρθηκε, μέχρι τοῦ δείπνου, στὰ διαμερίσματά της.

Εἶχε βρῆ τὴν κόμησσα ἄρρωστη... πολὺ ἄρρωστη! Τὸν δέχτηκε μάλιστα στὸ κρεββάτι της!..

Ἔτσι, ὅλη τὴν ἡμέρα του, ὁ Μποννιβὲ τὴν πέρασε μαζὺ μὲ τὸν κόμητα.

— Ἀλλοίμονο! σκεφτόταν ἀναστενάζοντας. Ἡ προτεραιότης μου στὶς σχέσεις μου μαζὺ μὲ τὴν κόμησσα, φοβᾶμαι πὼς δὲν θὰ μοῦ χρησιμεύσῃ σὲ τίποτε... Θὰ φύγω ἀπὸ δῶ, ὅπως ἦρθα... Ἐξ ἄλλου, ποιὸς μπορεῖ νὰ μοῦ ἐγγυηθῇ ὅτι ὁ Ζὰν ντὲ Λαβάλ, δεχόμενος τὴν πρόσκλησι τοῦ βασιλέως, θὰ φέρῃ καὶ τὴν γυναῖκα του στὸ Παρίσι;... Ἀμφιβάλλω πολὺ γι' αὐτό.

Οἱ φόβοι αὐτοὶ μεταβλήθησαν σὲ βεβαιότητα, ὅταν ὁ Μποννιβὲ ἀνήγγειλε στὸ Σατωμπριὰν τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς του, λέγοντάς του ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεύς, θέλοντας νὰ συγκεντρώσῃ κοντά του τοὺς ἐκλεκτοτέρους του εὐγενεῖς, προσκαλοῦσε στὴν Αὐλή του αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγό του.

Ἀμέσως ὁ κόμης ἀπάντησε:

— Ὀφείλω πολλὰς χάριτας στὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, ἡ ὁποία θυμήθηκε μὲ καλοσύνη κ' ἐμᾶς τοὺς ἐπαρχιώτας εὐγενεῖς. Σᾶς παρακαλῶ, κύριε ναύαρχε, ἐξ ὀνόματός μου καὶ ἐξ ὀνόματος τῆς κυρίας κομήσσης, νὰ τοῦ διαβιβάσετε τὴν ταπεινή μου εὐγνωμοσύνη καὶ νὰ τοῦ ἀναφέρετε ὅτι σπουδαῖα συμφέροντα μᾶς κρατοῦν σ' αὐτὴ τὴ χώρα, τὴν ὁποία μᾶς εἶνε ἀδύνατον ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐγκαταλείψουμε.

— Τί συμφέροντα; ρώτησε μὲ ἀδιακρισία ὁ Μποννιβέ.

— Εἶνε τόσα πολλά, ὥστε θὰ ἐχάναμε τὴν ὥρα, κύριε ναύαρχε, ἂν σᾶς τὰ ἀπαριθμοῦσα, ἀπάντησε ὁ κόμης.

— Πέστε μου τοὐλάχιστον ἕνα, γιὰ νὰ τὸ πῶ στὸν βασλέα!... ἐπέμεινε ὁ Μποννιβέ.

— Ὁρίστε, ἀπάντησε μὲ ἀνυπομονησία· ἔχω ἀποφασίσει νὰ ἀνοικοδομήσω σχεδὸν ἐκ θεμελίων τὸν πύργο μου, καὶ ἡ παρουσία μου εἶνε ἀπαραίτητος κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν... Δὲν τὸ παραδέχεσθε καὶ σεῖς αὐτό;

— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ ναύαρχος. Θὰ παραδεχόμουν μᾶλλον ὅτι ἀκριβῶς ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ πύργου σας, ἡ ὁποία θὰ σᾶς στενοχωρῇ στὴ διαμονή σας, θὰ ἦταν μιὰ ἀφορμὴ νὰ σᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ δῶ μαζὺ μὲ τὴν κυρία κόμησσα... Ἡ ἐπίβλεψις τῶν ἐργασιῶν εἶνε καθῆκον τοῦ ἐπιστάτου σας καὶ ὄχι δικό σας... Καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ ἡ κυρία κόμησσα θὰ ἔχῃ τὴν ἴδια γνώμη μὲ μένα...

Καὶ ὁ Μποννιβέ, στρεφόμενος πρὸς τὴν Φραγκίσκη, ἐξακολούθησε:

— Δὲν εἶνε ἀλήθεια, κυρία, ὅτι μὲ εὐχαρίστησί σας θὰ ξαναβλέπατε τὸ Παρίσι;... Καὶ πρὸ πάντων τὴν Αὐλὴ τῆς Γαλλίας, ἡ ὁποία τώρα, μὲ τὸ νέο μας βασιλέα, εἶνε ὡραιοτέρα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ καὶ ἡ ὁποία θὰ γινόταν ἀσφαλῶς ἡ ὡραιοτέρα Αὐλὴ τοῦ κόσμου, ἂν εὐδοκούσατε νὰ καταλάβετε πάλι τὴ θέσι σας σ' αὐτή;

Ἡ Φραγκίσκη ντὲ Φουᾶ κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της καὶ τοῦ ἀπάντησε:

— Ἡ Αὐλὴ τῆς Γαλλίας, κύριέ μου, ἔκανε χωρὶς ἐμένα ὀχτὼ ὁλόκληρα χρόνια καὶ ἀσφαλῶς καὶ στὸ μέλλον θὰ μπορέσῃ νὰ κάνῃ χωρὶς ἐμένα, χωρὶς νὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν ὠμορφιά της. Ἐνῶ, ἀπεναντίας, ἂν ἔφευγα ἀπὸ δῶ, κάποιος, εἶμαι βεβαία, θὰ ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ τὴν ἀπουσία μου..

— Ποιὸς λοιπόν, κυρία; ρώτησε μὲ περιέργεια ὁ ναύαρχος.

— Τὸ παιδί μου, ἀπάντησε μὲ σοβαρότητα ἡ Φραγκίσκη.

**

Ὕστερ' ἀπ' αὐτά, τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Μποννιβὲ ἔφυγε ἀπὸ τὸ Σατωμπριὰν ἄπρακτος. Μόλις ἔφτασε στὸ Παρίσι, ἔσπευσε νὰ παρουσιασθῇ στὸν βασιλέα καὶ τοῦ εἶπε:

— Ὁ σύζυγος εἶνε ζηλότυπος καὶ καθόλου φιλόδοξος, ἡ σύζυγος πάλι καλὴ μητέρα καὶ καθόλου κοκέττα... Ἔτσι δὲν θὰ δοῦμε, Μεγαλειότατε, ποτὲ στὴν Αὐλὴ τὴν κόμησσα ντὲ Σατωμπριὰν καὶ εἶνε κρῖμα, γιατί, ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ, εἶνε ἡ ὡραιοτέρα γυναῖκα ποὺ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ...

— Κ' ἐμένα, κ' ἐμένα, ἀπάντησε ὁ βασιλεύς, ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ, ἂν δὲν ἔρθῃ ἡ κόμησσα ντὲ Σατωμπριὰν στὸ παλάτι!... Εἶμαι ἢ δὲν εἶμαι βασιλεύς;... Ὁ ἄρχων ντὲ Σατωμπριὰν ἀπέρριψε τὴν εὐγενική μου πρόσκλησι... Νὰ δοῦμε ὅμως τώρα ἂν θ' ἀπορρίψῃ καὶ τὴ διαταγή μου!...

Παρὰ τὸ πεῖσμα του, ὡστόσο, ἐναντίον τοῦ συζύγου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀρνιόταν νὰ τοῦ παραδώσῃ τὴ γυναῖκα του, ὁ βασιλεὺς ἄφησε νὰ περάσουν τρεῖς μῆνες πρὶν ἐκτοξεύσῃ αὐτὴ τὴ διαταγή, στὴν ὁποία ὁ Ζὰν ντὲ Λαβὰλ ὤφειλε νὰ ὑπακούσῃ ἀμέσως, ἂν δὲν ἤθελε νὰ κατηγορηθῇ ὡς ἐπαναστάτης.

Ἔτσι ὁ κόμης, μὴ βλέποντας κανέναν νὰ ἔρχεται, ἀνέκτησε τὴν ἡσυχία του, ποὺ τὴν εἶχε χάσει μὲ τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Μποννιβέ. Φανταζόταν ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχε παραιτηθῇ τῆς ἐπιθυμίας νὰ καλέσῃ αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκα του στὴν Αὐλή. Καὶ ποιὸς τοῦ ἐγγυόταν ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχε ποτὲ αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία; Ποιὸς τοῦ ἐγγυόταν ὅτι αὐτὴ ἡ πρόσκλησις δὲν ἦταν ἕνα πρόσχημα, τὸ ὁποῖον ὁ Μποννιβὲ εἶχε χρησιμοποιήσῃ γιὰ νὰ πάῃ στὸ Σατωμπριάν;...

Ὢ! αὐτὸν τὸν Μποννιβέ, ὁ κόμης τὸν μισοῦσε! Τὸν μισοῦσε γιατὶ ἦταν ὡραῖος καὶ ἀξιαγάπητος... (Εἶνε γνωστὸν ὅτι οἱ ζηλότυποι σύζυγοι μισοῦν ὅλους τοὺς ὡραίους καὶ ἀξιαγάπητους ἄνδρες...)

Ἔτσι, λοιπόν, ὁ κόμης νόμιζε ὅτι τὸν εἶχαν ξεχάσει μέσα στὴν ἀγαπημένη του ἐρωτικὴ φωλιά, ὅταν ἔξαφνα ἕνας βασιλικὸς ἀγγελιοφόρος ἔφτασε γιὰ νὰ τοῦ ὑπενθυμίσῃ ὅτι δὲν τοῦ ἦταν ἐπιτετραμμένο νὰ ζῇ ἥσυχα καὶ εἰρηνικὰ στὸν πύργο του.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης καλοῦσε τὸν Ζὰν ντὲ Λαβὰλ «ἄρχοντα τοῦ Πλόραν καὶ κόμητα τοῦ Σατωμπριὰν» — αὐτοὶ ἦσαν οἱ τίτλοι του — νὰ πάῃ ἄνευ ἀναβολῆς στὸ Παρίσι.

Αὐτὰ μόνο ἔγραφε ἡ διαταγή, ἡ ὁποία ἀπὸ κάτω εἶχε τὴν ὑπογραφή: «Φραγκῖσκος 1ος».

Ὡστόσο οὔτε λέξι δὲν ἔγραφε — ὤ, τί μεγάλη χαρά! — γιὰ τὴν κόμησσα...

Τὰ πάντα εἶχαν σωθῆ! Ἔτσι σκεφτόταν ὁ Ζάν, νομίζοντας ὅτι ὁ βασιλεὺς τὸν καλοῦσε στὸ Παρίσι γιὰ καμμιὰ πολιτικὴ ὑπόθεσι...

Φτωχὲ Ζὰν ντὲ Λαβάλ!...

— Φεύγω ἀμέσως! εἶπε στὸ βασιλικὸ ἀγγελιοφόρο, ὁ ὁποῖος ἀπεσύρθη ἀμέσως ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησι.

Μά, πρὶν φύγῃ, ἐπειδὴ εἶνε φρόνιμο νὰ τὰ προβλέπῃ κανεὶς ὅλα, καὶ φοβούμενος πάντα ὅτι ἡ συζυγική του εὐτυχία διέτρεχε κάποιον ἀόριστο κίνδυνο, ὁ κόμης ἔλαβε τὰ μέτρα του...

Ἔφτιαξε λοιπὸν δυὸ δαχτυλίδια ἐντελῶς ὅμοια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κράτησε τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο τὸ ἔδωσε στὴν κόμησσα, λέγοντάς της ὅτι θὰ πήγαινε στὸ Παρίσι, ὅπου θὰ ὑποχρεωνόταν ἴσως σὲ λίγο νὰ τὴν καλέσῃ κι' αὐτήν.

— Μὰ — τῆς ἐπρόσθεσε — ὅταν σὲ προσκαλέσω δι' ἐπιστολῆς μου, ἐσὺ νὰ μὴν ἔρθῃς, ἂν δὲν βρῇς μέσα στὸ γράμμα μου τὸ δαχτυλίδι ποὺ κρατάω ἐγώ...

Καὶ ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω, τὸ στρατήγημα αὐτὸ ἐπέτυχε γιὰ κάμποσον καιρό.

**

Ὁ Φραγκῖσκος 1ος λογάριαζε ὅτι ὁ κόμης θὰ ἔφτανε στὸ Παρίσι μαζὺ μὲ τὴν σύζυγό του. Γι' αὐτό, ὅταν τὸν εἶδε νὰ παρουσιάζεται στὸ παλάτι μόνος του, κατσούφιασε καὶ εἶπε:

— Τί σημαίνει αὐτό;... Γιατί ἡ κόμησσα δὲν σᾶς συνώδευσε, κύριε;

— Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω στὴ Μεγαλειότητά σας ὅτι στὴ διαταγὴ ποὺ μοῦ στείλατε δὲν γινότανε καθόλου λόγος γιὰ τὴν κόμησσα...

— Δὲν γινότανε λόγος!... Μά, κύριε, ὅταν προσκαλῆται ἕνας ἄρχων στὴν Αὐλή, ὑπονοεῖται νὰ φέρῃ μαζύ του καὶ τὴ σύζυγό του... Μὰ σᾶς εἶνε, λοιπόν, τόσο δυσάρεστο νὰ φανῆτε εὐχάριστος στὸν βασιλέα σας;... Ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ τὸ περιμένω αὐτό, ἀφοῦ εἴσαστε καὶ σεῖς ἀπὸ τοὺς ἀφοσιωμένους ἀνθρώπους τῆς βασιλίσσης Ἄννας, ἡ ὁποία μὲ μισοῦσε... Ὥστε, λοιπόν, τῆς εἶσθε ἀφοσιωμένος καὶ πέραν τοῦ τάφου;...

— Μά, Μεγαλειότατε...

Καὶ ὁ κόμης ντὲ Σατωμπριὰν ἄρχισε νὰ διαμαρτύρεται, βεβαιώνοντας τὴν ἀφοσίωσί του καὶ τὴν πίστι του πρὸς τὸν βασιλέα. Μὰ ὁ Φραγκῖσκος τὸν διέκοψε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἕνας τρόπος μόνο ὑπάρχει νὰ μοῦ δείξετε ὅτι μοῦ εἶσθε πραγματικὰ ἀφοσιωμένος... Νὰ ἐγκαταλείψετε, σεῖς καὶ ἡ κυρία σας, γιὰ πάντα τὸν πύργο σας, γιατὶ δὲν ταιριάζει σὲ εὐγενεῖς τῆς περιωπῆς σας νὰ ζοῦν μακρυὰ ἀπ' τὸ παλάτι. Ὁ κ. ντὲ Μποννιβὲ σᾶς τὸ εἶπε ἤδη... Σᾶς ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν κ' ἐγὼ ὅτι θέλω νὰ περιστοιχίζωμαι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐκλεκτοὺς εὐγενεῖς τοῦ βασιλείου μου... Θέλω ἡ Αὐλή μου νὰ εἶνε ἡ πρώτη τῆς Εὐρώπης σὲ λαμπρότητα καὶ σὲ ὠμορφιά... Δὲν σᾶς προσβάλλω, φαντάζομαι, λέγοντας ὅτι ἡ θέσις σας εἶνε κοντά μου...

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΕΡΑΥΝΟΠΛΗΚΤΩΝ

Ποιὰ εἶνε ἡ στάσις ἐκείνων, ποὺ φονεύονται ἀπὸ τὸν κεραυνό; Σ' αὐτὸ τὸ περίεργο καὶ ἐνδιαφέρον ἐρώτημα μᾶς ἀπαντᾶ ἕνας ξένος ἐπιστήμων μὲ μιὰ ὁλόκληρη πραγματεία, ἀπὸ τὴν ὁποία παίρνουμε τὰ ἑξῆς ἐνδιαφέροντα:

Στὰ 1633 στὴ Λυὼν ὀχτὼ θερισταὶ κατέφυγαν κάτω ἀπὸ μιὰ βαλανιδιὰ τὴν ὥρα τῆς καταιγίδος κ' ἐκεῖ ἄρχισαν νὰ τρῶνε. Σὲ λίγο ἀκούστηκε μιὰ δυνατὴ βροντὴ καὶ συγχρόνως ἕνας κεραυνὸς σώριασε κάτω τὴ βαλανιδιά, σκοτώνοντας καὶ τοὺς ὀχτὼ θεριστάς!... Ὅταν τοὺς βρῆκαν ἀργότερα, ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς κρατοῦσε ἀκόμα στὰ χέρια τὸ ποτῆρι του, ὁ ἄλλος ἔφερνε τὸ ψωμὶ στὸ στόμα του καὶ κανενὸς δὲν εἶχε ἀλλάξει ἡ ἔκφρασι τοῦ προσώπου.

Στὶς 27 Ἰουλίου 1691 πάλιν σ' ἕνα μέρος τῆς Γαλλίας 10 θερισταὶ βλέποντας τὴν καταιγίδα νὰ πλησιάζῃ κατέφυγαν κάτω ἀπὸ τὴ στέγη ἑνὸς καλυβιοῦ, ὅπου σὲ λίγο ἔπεσε κεραυνὸς καὶ ἐφόνευσε τοὺς τέσσερους ἀπ' αὐτούς. Οἱ νεκροὶ ἔμειναν σὰν ἀπολιθωμένοι στὴν θέσι τους. Ἕνας εἶχε στὰ δάχτυλά του μιὰ πρέζα ταμπάκο ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ τὴ φέρῃ στὴ μύτη του. Ἄλλος κρατοῦσε στὰ γόνατά του ἕνα σκυλὶ ποὺ σκοτώθηκε κι' αὐτό. Μὲ τὸ ἕνα χέρι χάϊδευε τὸ ζῶο καὶ μὲ τὸ ἄλλο τοῦ προσέφερε ἕνα κομμάτι ψωμί. Ἕνας ἄλλος βρέθηκε μ' ἀνοιχτὰ τὰ μάτια καὶ μὲ τὸ κεφάλι γυρισμένο πρὸς τὸ μέρος τῆς καταιγίδος.

Μιὰ βροχερὴ μέρα ὁ διευθυντὴς μιᾶς ἱερατικῆς σχολῆς τῆς Γαλλίας γυρνοῦσε ἔφιππος σ' αὐτὴ ὅταν στὸ δρόμο χτυπήθηκε ἀπὸ κεραυνό. Ἕνας μοναχὸς ποὺ πήγαινε ἀπὸ πίσω του δὲν ἀντελήφθη τὸ δυστύχημα κ' ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του. Σὲ λίγη ὥρα ὅμως ἐπειδὴ ἔβλεπε τὸ σῶμα τοῦ διευθυντοῦ νὰ κλονίζεται πάνω στ' ἄλογο, νόμισε πὼς κοιμήθηκε κ' ἔτρεξε νὰ τὸν ξυπνήσῃ. Καὶ τότε πειὰ ἀντελήφθη ὅτι ὁ διευθυντὴς ἦταν νεκρός!...

Ἕνας ἄλλος παπᾶς ποὺ γύριζε κάποτε ἀπὸ ἕνα γειτονικὸ χωριὸ ἔφιππος χτυπήθηκε στὸ δρόμο ἀπὸ κεραυνό, χωρὶς νὰ πάθῃ ὅμως τίποτε καὶ τὸ ζῶο του. Τὸ ἄλογο ὕστερα ἀπὸ πορεία 8 χιλιομέτρων τὸν ἐπῆγε στὸ σπίτι του πεθαμένον, ἐπάνω στὴ σέλλα!...

Στὶς 9 Μαΐου τοῦ 1781 ἔπεσε ἕνας κεραυνὸς στὴν πόρτα ἑνὸς ἐξωκκλησιοῦ, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχαν καταφύγει τρία παιδιὰ καὶ μιὰ γυναῖκα. Τὴ γυναῖκα τὴ βρῆκαν σὲ λίγο σκοτωμένη στὴν ἴδια θέσι, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀλλάξει καθόλου ἡ ἔκφρασι τοῦ προσώπου της. Τὰ παιδιὰ ὅμως ἐσώθησαν.

Στὶς 14 Αὐγούστου τοῦ 1793 κάποιος ἀγωγιάτης ἀπὸ τὴν περιφέρεια τῆς Δούβρης, καθὼς ἐπήγαινε στὸ δρόμο μὲ τὰ τέσσερα ἄλογά του, κατέφυγε μαζύ τους κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρο γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν καταιγίδα. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα μερικοὶ διαβάτες περνῶντας ἀπ' ἐκεῖ βρῆκαν σκοτωμένα ἀπὸ κεραυνὸ τ' ἄλογα καθὼς καὶ τὸν ἀγωγιάτη, ὁ ὁποῖος διατηροῦσε τὴν προτέρα του στάσι. Ἦταν δηλαδὴ καθισμένος ἐπάνω σ' ἕνα ἀπὸ τ' ἄλογα μὲ τὴν πίπα στὸ στόμα!...

Στὶς 11 Ἰουλίου τοῦ 1819 σὲ μιὰ ἐκκλησία τῶν Κάτω Ἄλπεων, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς θείας λειτουργίας, ἔπεσε ἕνας κεραυνός, ὁ ὁποῖος ἐφόνευσε 9 καὶ ἐπλήγωσε 82. Ὅλοι οἱ σκοτωμένοι βρεθῆκαν στὴ θέσι ποὺ εἶχαν πρὶν τοὺς χτυπήσῃ ὁ κεραυνός.

Στὰ 1847 σὲ μιὰ Γαλλικὴ ἐπαρχία, τρεῖς στρατιῶτες πῆγαν νὰ κρυφτοῦν κάτω ἀπὸ μιὰ φιλλύρα, ἐπειδὴ ἐκείνη τὴν ὥρα εἶχε ξεσπάσει μιὰ τρομερὴ καταιγίδα. Ἔπεσε ὅμως ἔξαφνα κεραυνὸς καὶ τοὺς ἐφόνευσε καὶ τοὺς τρεῖς. Ὕστερα ἀπὸ τὴν καταιγίδα πέρασαν ἀπ' ἐκεῖ μερικοὶ χωρικοί, οἱ ὁποῖοι τοὺς μίλησαν κ' ἐπειδὴ δὲν ἔπαιρναν ἀπάντησι, πλησίασαν κοντά τους. Τότε μόλις τοὺς ἄγγιξαν, οἱ νεκροὶ στρατιῶτες σωριάστηκαν καταγῆς σὰν ἕνας σωρὸς ἀπὸ στάχτη! Τὸ γεγονὸς αὐτὸ πιστοποιεῖται ἀπὸ τὸν περίφημο ἀστρονόμο Φλαμαριών.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1845 τέσσερες κάτοικοι τοῦ Γαλλικοῦ χωριοῦ Μαρρύπ, ἐνῶ πήγαιναν στὸ δρόμο τοὺς ἔπιασε μιὰ δυνατὴ καταιγίδα κι' ἀναγκαστῆκαν νὰ καταφύγουν κάτω ἀπὸ μιὰ λεύκα. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν χωροῦσαν ὅλοι τους ἐκεῖ, ὁ τέταρτος πῆγε σὲ μιὰ κοντινὴ ἰτιὰ καὶ στηρίχθηκε στὸν κορμό της. Σὲ λίγο ἔπεσε ἕνας κεραυνὸς στὴν ἰτιὰ κ' οἱ ἄλλοι χωρικοὶ εἶδαν ἔντρομοι ὅτι τὰ ροῦχα τοῦ συντρόφου των ἔβγαζαν φλόγες. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸς στεκόταν στὴ θέσι του ἀδιάφορος, οἱ ἄλλοι ἔβαλαν τὶς φωνές:

— Μὰ δὲν βλέπεις ποὺ καίεσαι; Ἄνοιξε τὰ μάτια σου, τί κάθεσαι;

Ἔτρεξαν τότε κοντά του, ἀλλὰ μὲ φρίκη τους εἶδαν ὅτι ἦταν νεκρός!

Ἄλλοτε πάλιν κοντὰ στὸ Κλερμόν, κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς καταιγίδος, μιὰ κατσίκα ποὺ χτυπήθηκε ἀπὸ κεραυνό, βρέθηκε μὲ τὰ δυὸ μπροστινὰ πόδια της στηριγμένα στὸ κλαδὶ ἑνὸς χαμηλοῦ δένδρου καὶ μ' ἕνα τρυφερὸ βλαστάρι στὸ στόμα!...

Στὶς 16 Ἰουλίου τοῦ 1866 μιὰ νεαρὴ Γαλλὶς βρισκόταν μόνη της στὸ σπίτι μαζὺ μὲ τὸ μωρό της, ὅταν ξέσπασε μιὰ μεγάλη καταιγίδα. Ὅταν γύρισαν οἱ γονεῖς της ἀπ' τὰ χωράφια, τὴ βρῆκαν γονατισμένη σὲ μιὰ γωνία τοῦ δωματίου, μὲ τὸ πρόσωπο κρυμμένο στὰ χέρια της. Τὴν εἶχε χτυπήσει ὁ κεραυνός, ἐνῶ τὸ παιδί της ποὺ κοιμόταν στὸ ἴδιο δωμάτιο δὲν ἔπαθε παρὰ μιὰ μικρὰ ἀμυχή.

Ἐπίσης ἀναφέρεται ὅτι σὲ κάποια ἐκστρατεία τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, χίλιοι περίπου στρατιῶτες του ἐφονεύθησαν ἀπὸ κεραυνούς. Οἱ περισσότεροι δὲ ἀπὸ αὐτοὺς βρέθηκαν στηριγμένοι σὲ κορμοὺς δένδρων ὁλόρθοι, ὅπως ἦσαν τὴ στιγμὴ τῆς καταιγίδος!

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, πρὸ πεντηκονταετίας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΑΠ' ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΚΗΣ ΑΥΛΗΣ

ΟΙ ΤΡΑΓΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΟΥ ΙΛΑΡΧΟΥ ΦΡΟΝ

'Η σύλληψις ἑνὸς ἥρωος τῆς Αὐστρίας. Ἕνα ἐπεισόδιο στὸ θέατρο, μπρὸς στὴν Αὐτοκράτειρα. 'Η καταστροφὴ τοῦ φὸν Τρέγκ. Στὸ φρούριο Σπίλμπεργκ. 'Η ἄφιξις τῆς ἀδελφῆς τοῦ καταδίκου. Ἕνας ἔρως μέσα στὴ φυλακή. Τ' ἀποτυπώματα τῶν κλειδιῶν. Οἱ γάμοι τοῦ φρουράρχου. Μιὰ δραματικὴ νύχτα. 'Ο κατάδικος δραπετεύει. Τὰ προαισθήματα τοῦ φὸν Φρόν. 'Η καταδίωξις καὶ ὁ θάνατός του. 'Η αὐτοκτονία τοῦ Τρέγκ, κλπ.

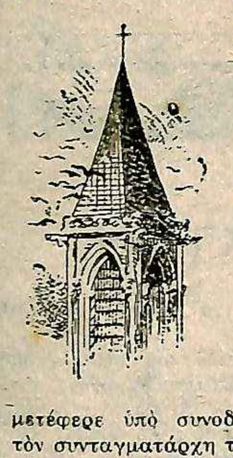

Ἕνα πρωῒ τοῦ 1775, ὁ ἴλαρχος τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς βαρῶνος φὸν Φρὸν μετέφερε ὑπὸ συνοδείαν στὴ Βιέννη τὸν συνταγματάρχη τῶν Οὔγγρων οὐσσάρων φὸν Τρέγκ, τὸν ὁποῖο εἶχε συλλάβει στὸ στρατόπεδο κατὰ διαταγὴν τῆς αὐτοκρατείρας Μαρίας Θηρεσίας. Τὸν ἐπῆγε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα ξενοδοχεῖα τῆς Βιέννης καὶ τοῦ εἶπε :

— Συνταγματάρχα μου, δὲν θέλω νὰ ἐγκαταστήσω φρουρὰ ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιό σας... Ντρέπομαι νὰ κάνω τέτοια προσβολὴ σ' ἐσᾶς, τὸν μεγάλο μας ἥρωα... Εἶμαι βέβαιος ὅτι σᾶς ἔχουν συκοφαντήσει καὶ ὅτι ἡ αὐτοκράτειρα γρήγορα θ' ἀναγνωρίσῃ τὸ δίκηο σας. 'Εντωμεταξὺ ὅμως, σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσετε τὸ λόγο σας ὅτι δὲν θὰ φύγετε, προτοῦ ἀποφασίσῃ ἡ αὐτοκράτειρα γιὰ σᾶς.

— Καλά ! μουρμούρισε δύσθυμα ὁ συνταγματάρχης.

'Ο συνταγματάρχης φὸν Τρὲγκ ἦταν ὁ ἀνδρειότερος ἀξιωματικὸς τοῦ Αὐστριακοῦ στρατοῦ κ' ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους καὶ εὐγενεστέρους φεουδάρχας τῆς αὐτοκρατορίας. Εἶχε ἀνδραγαθήσει σ' ὅλες τὶς μάχες καὶ μάλιστα, σὲ μιὰ ἀπ' αὐτές, κατώρθωσε νὰ φθάσῃ ὥς τὴ σκηνὴ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας καὶ παρ' ὀλίγο νὰ τὸν πιάσῃ αἰχμάλωτο...

'Η δόξα του ὅμως αὐτὴ καὶ ὁ αὐστηρὸς χαρακτήρ του τοῦ εἶχαν δημιουργήσει ἕνα σωρὸ ἐχθρούς, μεταξὺ τῶν αὐλικῶν, οἱ ὁποῖοι διαρκῶς προσπαθοῦσαν νὰ βροῦν εὐκαιρία νὰ τὸν συκοφαντήσουν στὴν αὐτοκράτειρα. Οἱ ἐχθροί του ἐπωφελήθηκαν ἀκριβῶς τῆς μεγάλης του αὐτῆς ἀνδραγαθίας καὶ τὸν κατηγόρησαν στὴ Μαρία Θηρεσία ὅτι εἶχε δωροδοκηθῆ τὴν τελευταία στιγμὴ ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Πρωσσίας καί, ἐνῶ τὸν ἔπιασε αἰχμάλωτο, τὸν ἄφησε πάλι. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ὁ ἴλαρχος φὸν Φρὸν τὸν εἶχε συλλάβει.

'Ο συνταγματάρχης ἦταν ἔξω φρενῶν γιὰ τὴν σύλληψί του. Ἤξερε ποιὸς τὸν εἶχε κατηγορήσει καὶ εἶχε ἀποφασίσει νὰ τὸν ἐκδικηθῆ δημοσίᾳ μὲ τὸν χειρότερο τρόπο.

Γι' αὐτό, μόλις ἔφυγε ὁ ἴλαρχος, ὁ συνταγματάρχης φώναξε τὸν διευθυντὴ τοῦ ξενοδοχείου καὶ τοῦ εἶπε :

— Θὰ μοῦ ἑτοιμάσῃς γι' ἀπόψε ἕνα μεγαλοπρεπὲς ἁμάξι μὲ τέσσερα ὡραῖα ἄλογα καὶ ὑπηρέτες μὲ πολυτελεῖς οἰκοστολές. Θὰ μὲ περιμένῃ στὴν πόρτα, τὴν ὥρα τοῦ θεάτρου.

— Μάλιστα, ἐκλαμπρότατε, ἀπάντησε ὁ ξενοδόχος, ὁ ὁποῖος, ὅπως ὅλοι οἱ Βιεννέζοι, ἤξερε καλὰ τὸν κόμητα φὸν Τρέγκ.

Τὸ βράδυ, ἀφοῦ ἐδείπνησε ὁ συνταγματάρχης, ἀνέβηκε στὸ ἁμάξι του καὶ πῆγε στὸ θέατρο. 'Εκεῖ κάθησε σ' ἕνα θεωρεῖο ποὺ εἶχε παραγγείλει νὰ τοῦ κρατήσουν.

Σὲ λίγο ἔφτασε καὶ ἡ αὐτοκράτειρα καὶ ἄρχισε ἡ παράστασις. Στὸ διάλειμμα, ὁ συνταγματάρχης εἶδε νὰ προβάλλῃ σ' ἕνα μικρὸ θεωρεῖο ἕνας κομψὸς ἀξιωματικὸς τῆς Αὐλῆς, ὁ κόμης φὸν Γκοσσάου. Ἦταν ὁ ἀσπονδότερος ἐχθρός του, αὐτὸς ἀκριβῶς ποὺ τὸν εἶχε συκοφαντήσει στὴν αὐτοκράτειρα.

Χωρὶς νὰ χάσῃ οὔτε στιγμή, ὁ συνταγματάρχης ἔτρεξε στὸ θεωρεῖο τοῦ ἐχθροῦ του, τὸν ἅρπαξε ἀπ' τὸ λαιμό, καί, καθὼς ἦταν ἐξαιρετικὰ ρωμαλέος, τὸν σήκωσε ψηλὰ γιὰ νὰ τὸν πετάξῃ κάτω. Πρόφτασαν ὅμως οἱ ἄλλοι εὐπατρίδαι, μπῆκαν στὴ μέση κ' ἔτσι γλύτωσαν τὸν Γκοσσάου ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Τρέγκ.

Τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ ἀναστάτωσε ὁλόκληρο τὸ θέατρο. 'Η αὐτοκράτειρα ἔξω φρενῶν, διέταξε νὰ συλλάβουν τὸν συνταγματάρχη καὶ νὰ τὸν φρουρήσουν καλά, ὥς ὅτου νὰ γίνῃ ἡ δίκη του.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ αὐτοκράτειρα κάλεσε τὸν στρατάρχη Κορντούα καὶ τοῦ ἀνέθεσε νὰ διευθύνῃ αὐτοπροσώπως τὶς ἀνακρίσεις ἐναντίον τοῦ κόμητος φὸν Τρέγκ.

— Μεγαλειοτάτη, τῆς εἶπεν ὁ στρατάρχης, γνωρίζω τὶς κατηγορίες ποὺ βαρύνουν τὸν φὸν Τρέγκ. Εἶνε ὅμως ὅλες ἀστήρικτες καὶ δὲν μποροῦν νὰ δικαιολογήσουν τὴν παραπομπή του σὲ στρατοδικεῖο. 'Η μόνη πραγματικὴ κατηγορία εἶνε ὅτι ἐξηυτέλισε πολλοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν ἄλλων συνταγμάτων. Γι' αὐτὲς τὶς πράξεις του νὰ τὸν βάλουμε νὰ πληρώσῃ 12.000 φιορίνια γι' ἀποζημίωσι τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῶν.

— Πολὺ καλά, ἂς γίνῃ ἔτσι ! διέταξε ἡ αὐτοκράτειρα.

Ὅταν ὅμως ἀνεκοίνωσαν στὸν Τρὲγκ τὴν αὐτοκρατορικὴ αὐτὴ ἀπόφασι, ἐκεῖνος φώναξε θυμωμένος :

— Δὲν πληρώνω τίποτε, ἂν δὲν καταδικασθῶ νομίμως !

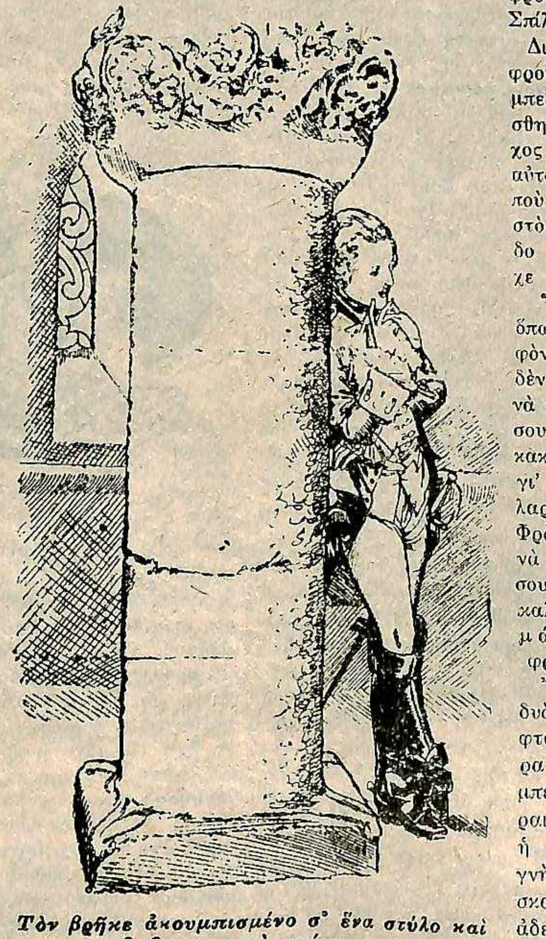

Τὸν βρῆκε ἀκουμπισμένο σ' ἕνα στύλο καὶ βυθισμένο σὲ σκέψεις...

Τὰ λόγια του αὐτὰ ἦσαν ἡ καταστροφή του.

Τὴν φορὰ αὐτὴ ἡ αὐτοκράτειρα συγκρότησε ἕνα στρατοδικεῖο ἀπαρτιζόμενο ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἐχθρούς του, μὲ πρόεδρο τὸν κόμητα Λαβενβάλντε, θανάσιμο ἐχθρό του, ὁ ὁποῖος ἔστειλε κήρυκες σ' ὅλες τὶς πόλεις τῆς αὐτοκρατορίας καλῶντας ὅσους εἶχαν νὰ καταθέσουν ἐναντίον τοῦ φὸν Τρέγκ. Ἔτσι μάζεψε ἕνα σωρὸ ψευδομάρτυρες, χάρις στὶς καταθέσεις τῶν ὁποίων τὸ στρατοδικεῖο τὸν κατεδίκασε εἰς θάνατον.

'Η αὐτοκράτειρα ὅμως μετέτρεψε τὴν ποινή του σὲ ἰσόβια φυλάκισι στὸ φρούριο τοῦ Σπίλμπεργκ.

Διοικητὴς τοῦ φρουρίου Σπίλμπεργκ διωρίσθηκε ὁ ἴλαρχος φὸν Φρόν, αὐτὸς ὁ ἴδιος ποὺ εἶχε πάει στὸ στρατόπεδο καὶ τὸν εἶχε συλλάβει.

Ἕναν ἥρωα, ὅπως ὁ κόμης φὸν Τρέγκ, δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν φυλακίσουν σὰν κοινὸ κακοῦργο, καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἴλαρχος φὸν Φρὸν διέταξε νὰ τοῦ διαθέσουν τὰ τρία καλύτερα δωμάτια τοῦ φρουρίου.

Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μῆνες, ἔφτασε μιὰ μέρα στὸ Σπίλμπεργκ μιὰ ὡραιοτάτη νέα, ἡ βαρώνη 'Αγνὴ Μιρτζέλσκα, κόρη τῆς ἀδελφῆς τοῦ φὸν Τρέγκ. Εἶχε μαζύ της μιὰ διαταγὴ ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν ὑπουργὸ τῶν Στρατιωτικῶν κόμητα Χαρράς, διὰ τῆς ὁποίας τῆς ἐπέτρεπε νὰ ἐγκατασταθῆ στὸ φρούριο καὶ νὰ μείνῃ ὅσον καιρὸ ἤθελε κοντὰ στὸν φυλακισμένο θεῖο της.

Τὴν ἄφιξί της χαιρέτησαν μὲ χαρὰ καὶ ὁ κόμης φὸν Τρέγκ καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ φρουρίου, ὁ ὁποῖος, καταγοητευμένος ἀπὸ τὴν ὠμορφιά της, διέταξε νὰ τῆς ἐπιπλώσουν μὲ τὰ καλύτερα ἔπιπλα ἕνα διαμέρισμα, δίπλα σ' ἐκεῖνο ποὺ εἶχε διατεθῆ γιὰ τὸν θεῖο της.

'Η παρουσία της ἐφαίδρυνε τὴν ζωὴ καὶ τοῦ φυλακισμένου καὶ τοῦ φρουράρχου, ὁ ὁποῖος εὐχαριστοῦσε τὸν Θεὸ ποὺ τὴν εἶχε στείλει ἐκεῖ. Ἕνα ἀμοιβαῖο τρυφερὸ αἴσθημα ἄρχισε νὰ πλημμυρίζῃ τὴν ψυχὴ τῶν δύο νέων.

Κάθε βράδυ ὁ ἴλαρχος φὸν Φρὸν πήγαινε στὸ διαμέρισμα τοῦ συνταγματάρχου, ὅπου βρισκόταν καὶ ἡ 'Αγνή, κ' ἔμενε ἐκεῖ ὧρες ὁλόκληρες ἀκούγοντας τὸν κόμητα νὰ διηγῆται τὴν τρικυμιώδη καὶ γεμάτη περιπέτειες ζωή του.

Ἕνα βράδυ, τέλος, τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαιναν ἀπ' τὸ διαμέρισμα τοῦ συνταγματάρχου, ἔγινε ἡ ἀναπόφευκτη ἐξομολόγησις. Τότε κάθησαν σ' ἕναν καναπὲ κι' ἄρχισαν νὰ γλυκοκουβεντιάζουν καὶ νὰ καταστρώνουν σχέδια γιὰ τὸ μέλλον. Ἕνα σύννεφο ὅμως ἐσκίαζε τὴν εὐτυχία τους.

— Ξέρεις, εἶπε κάποια στιγμὴ ἡ 'Αγνὴ στὸ λατρευτό της, ἐγὼ λατρεύω τὸν θεῖο μου. Δὲν μπορῶ λοιπὸν νὰ παντρευθῶ, ἐν ὅσῳ αὐτὸς εἶνε φυλακισμένος. Ἂν μποροῦσες νὰ τὸν ἀπελευθερώσῃς, τότε τὸ πρᾶγμα θὰ ἄλλαζε...

— Δὲν μπορῶ δυστυχῶς νὰ τὸν ἀπελευθερώσω !... Ἂν ἔκανα τέτοιο πρᾶγμα, θὰ ἀτιμαζόμουν. Θὰ κατέστρεφα τὸ μέλλον μου καὶ τὴν εὐτυχία μας.

— Καὶ ὅμως πρέπει νὰ τὸν ἀπελευθερώσουμε !...

'Η φράσις της ἐκείνη ἐπάγωσε τὸν ἴλαρχο. Σηκώθηκε σκυθρωπός, τὴν καληνύχτισε κ' ἔφυγε. Φεύγοντας ὅμως, ἄφησε στὸν καναπὲ τὰ κλειδιὰ ἀπ' τὶς πόρτες τοῦ φρουρίου, τὰ ὁποῖα κάθε βράδυ, στὶς ἐννηά, μετὰ τὸ σιωπητήριο, πήγαινε καὶ τοῦ παρέδιδε ὁ ἀρχιφύλαξ.

Τὰ εἶχε λησμονήσει ἄραγε, ἢ τὰ ἄφησε ἐπίτηδες γιὰ νὰ τὴν δοκιμάσῃ ;

Αὐτὴ τὴ σκέψι ἔκανε ἡ 'Αγνὴ μόλις τὰ εἶδε ἀφημένα στὸν καναπέ. Ἤθελε μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν θεῖο της, ποὺ τὸν λάτρευε μὲ μιὰ ἀγάπη γεμάτη θαυμασμό. 'Εξ ἄλλου ὅμως ἤθελε ν' ἀποδείξῃ καὶ στὸν ἀγαπημένο της ὅτι ἡ ἀγάπη της δὲν ἦταν ψεύτικη καὶ ὑστερόβουλη.

Τότε, μιὰ σωτήρια σκέψις τῆς πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό. Ἔτρεξε στὴν κάμαρά της, πῆρε ἕνα κερὶ κ' ἔβγαλε ἀποτυπώματα ὅλων τῶν κλειδιῶν. Ἔπειτα φώναξε τὴν ἔμπιστη καμαριέρα της, ποὺ τῆς εἶχαν ἐπιτρέψη νὰ μένῃ κοντά της, καὶ τῆς ἔδωσε τὰ κλειδιὰ λέγοντας :

— 'Ο ἴλαρχος φὸν Φρὸν τὰ ξέχασε πρὶν στὸν καναπέ. Τρέξε στὸ διαμέρισμά του νὰ τοῦ τὰ δώσῃς στὰ χέρια του.

'Η ὑπηρέτρια βρῆκε τὸν ἴλαρχο ἀκουμπισμένο σ' ἕνα στῦλο καὶ βυθισμένο σὲ σκέψεις.

Μόλις εἶδε νὰ τοῦ ἐπιστρέφωνται τὰ κλειδιά, ὁ φὸν Φρόν, ὁ ὁποῖος εἶχε μείνει ἄγρυπνος, σκεπτόμενος τὴ δύσκολη θέσι τῆς νέας, ἀναγάλλιασε. Δὲν τοῦ ἔμενε πειὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς λατρευτῆς του.

Πρωΐ-πρωΐ, τὴν ἄλλη μέρα ἔτρεξε νὰ τὴν βρῆ καὶ νὰ τῆς ζητήσῃ συγγνώμην. Τότε ἀπεφάσισαν νὰ κάνουν τὸ γάμο τους τὸ ταχύτερο.

Ὅταν ἡ 'Αγνὴ πῆγε ν' ἀναγγείλῃ στὸν συνταγματάρχη τὴν εὐχάριστη εἴδησι, ἐκεῖνος ἐσκυθρώπασε.

— Δὲν εἶνε δυνατόν, κόρη μου, τῆς εἶπε, ὁ ἴλαρχος νὰ γίνῃ ἀνεψιός μου καὶ συγχρόνως νὰ εἶνε δεσμοφύλακάς μου.

— Ὄχι, θεῖε μου, δὲν θὰ εἶνε πειὰ δεσμοφύλακάς σου. Θὰ σοῦ πῶ λοιπὸν κ' ἕνα ἄλλο εὐχάριστο. Θὰ σοῦ δώσω ἐγὼ τὸ μέσον νὰ φύγῃς ἀπ' τὴ φυλακή. 'Αλλὰ θὰ μοῦ ὑποσχεθῇς κ' ἐσὺ νὰ μὴ φύγῃς, ἐν ὅσῳ ὁ ἴλαρχος θὰ εἶνε διοικητὴς τοῦ φρουρίου. Θὰ ζητήσῃ νὰ τὸν ἀντικαταστήσουν μετὰ τὸ γάμο μας καὶ τότε φεύγεις...

— Καὶ ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ μέσον;

— Ἔχω ἀποτυπώματα τῶν κλειδιῶν τῆς φυλακῆς. Νά, πάρε τα.

— Μπράβο, παιδί μου ! φώναξε ὁ συνταγματάρχης. Γι' αὐτὸ τὸ καλὸ ποὺ μοῦ κάνεις, θὰ σοῦ ὑπογράψω μιὰ ἐντολὴ στὸ διαχειριστή μου νὰ σοῦ μετρήσῃ εἴκοσι χιλιάδες φιορίνια.

— Δὲν θὰ φύγῃς ὅμως προτοῦ ἀντικατασταθῆ ὁ Φρόν.

— Καλά, καλά...

'Ο Φρὸν ἐντωμεταξὺ ἔστειλε μιὰ ἀναφορὰ στὸν αὐτοκράτορα Φραγκῖσκο, ποὺ εἶχε διαδεχθῆ τὴ Μαρία Θηρεσία, ζητῶντας του τὴν ἄδεια γιὰ τὸ γάμο του καὶ συγχρόνως παρακαλῶντας τον νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ μὲ ἄλλον στὴν διοίκησι τοῦ φρουρίου.

Σὲ λίγες μέρες ἦλθε ἰδιόχειρη ἀπάντησις τοῦ αὐτοκράτορος, ποὺ ἔδινε τὴν συγκατάθεσί του γιὰ τὸν γάμο, ἀλλὰ δὲν ἐνέκρινε τὴν ἀντικατάστασί του «διότι εἶχε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη σ' αὐτὸν ὅτι δὲν θ' ἄφινε τὸν Τρὲγκ νὰ δραπετεύσῃ, ἔστω κι' ἂν γινόταν θεῖος του».

'Εντωμεταξὺ ὁ κόμης Τρέγκ, χάρις σὲ ἐμπίστους του ἀνθρώπους, εἶχε κατορθώσει νὰ τοῦ φτιάξουν τ' ἀντικλείδια. Εἶχε ἀποφασίσει νὰ μὴν περιμένῃ τὴν ἀντικατάστασι τοῦ Φρὸν γιὰ νὰ φύγῃ.

«'Ο Φρὸν ἔχει τὸ ἴδιο ἀνάστημα μὲ μένα, ἔλεγε μέσα του. Ὅταν μάθω τὸ σύνθημα, θὰ φορέσω μιὰ στολή, θὰ τυλιχθῶ μ' ἕναν μανδύα κ' οἱ σκοποὶ θὰ μὲ πάρουν γιὰ τὸν Φρόν. Ποῦ ξέρω ὅμως ἂν ὁ ἀντικαταστάτης του θὰ ἔχῃ τὸ ἴδιο ἀνάστημα μὲ μένα ;»

Τὸ βράδυ τοῦ γάμου, ποὺ ἔγινε μέσα στὸ φρούριο, ὁ συνταγματάρχης παρέθεσε ἕνα μεγαλοπρεπέστατο δεῖπνο, στὸ ὁποῖο ἦταν καλεσμένοι ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ γειτονικοὶ φεουδάρχαι.

Μετὰ τὸ δεῖπνο, οἱ νεόνυμφοι πῆγαν στὸ διαμέρισμά τους καὶ οἱ προσκεκλημένοι ἀπεσύρθησαν μισομεθυσμένοι.

— Αἴ, φίλε, ποῦ πᾶς ; φώναξε σ' ἕναν ἀπ' αὐτοὺς ὁ φὸν Τρέγκ. Καθὼς εἶσαι μεθυσμένος δὲν θὰ θυμᾶσαι τὸ σύνθημα καὶ οἱ σκοποὶ θὰ σὲ σκοτώσουν.

— Τὸ θυμᾶμαι καὶ τὸ παραθυμᾶμαι, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Εἶνε Σώορ καὶ Ἔγκελτζελλ.

Σώορ ἦταν ἡ μάχη στὴν ὁποία ὁ κόμης Τρὲγκ εἶχε νικήσει τὸν βασιλέα τῆς Πρωσσίας. Καὶ Ἔγκελτζελλ ἦταν ἡ πόλις ὅπου ὁ ἴλαρχος εἶχε συλλάβει τὸν κόμητα Τρέγκ.

«Χμ ! Καλὸ σύνθημα ἔχει ὁρίσει ὁ φιλαρᾶκος», μουρμούρισε ὁ κόμης.

Ἔκανε πὼς πέφτει νὰ κοιμηθῆ κ' ἔμεινε ἀκίνητος δυὸ ὧρες. Ἔπειτα σηκώθηκε, φόρεσε μιὰ στολή, ζώστηκε ἕνα ξῖφος καὶ δυὸ πιστόλια, πῆρε τὰ κλειδιά, τυλίχτηκε σ' ἕνα μανδύα καὶ βγῆκε. Κανένας ἀπ' τοὺς σκοποὺς δὲν σκέφτηκε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, ἀφοῦ εἶπε τὸ σύνθημα καὶ εἶχε τὰ κλειδιὰ ἀπὸ τὶς πόρτες.

Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ ὁ ἴλαρχος Φρὸν σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι του, χωρὶς νὰ ξυπνήσῃ τὴ γυναῖκα του, καὶ βγῆκε ἔξω. Μιὰ τρομερὴ ὑποψία τὸν ἐβασάνιζε, σὰν νὰ προαισθανόταν τί εἶχε συμβῆ. Σ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ δείπνου εἶχε ἰδῆ τὸν συνταγματάρχη ἐξαιρετικὰ εὔθυμο, ὅπως ποτὲ ἄλλοτε, καὶ ἡ εὐθυμία ἐκείνη εἶχε κινήσει τὶς ὑποψίες του.

Σηκώθηκε λοιπὸν καὶ πῆγε στὸ διαμέρισμά του, ὅπου φυσικὰ δὲν τὸν βρῆκε. Κατάλαβε ἀμέσως κ' ἔτρεξε πρὸς τὴν ἔξοδο. Στὴν πρώτη πόρτα, ὁ σκοπὸς ξαφνιάστηκε.

— Μά, κύριε φρούραρχε, τοῦ εἶπε, ἀπὸ ποῦ ξαναμπήκατε; Τώρα δὲν βγήκατε ἔξω ;

Δὲν τοῦ ἔμενε ἀμφιβολία. 'Αμέσως σήμανε συναγερμό, πῆρε μαζύ του μιὰ ἴλη ἱππέων καὶ ὥρμησε εἰς καταδίωξιν τοῦ φυγάδος, πού, καθὼς ἦταν πεζός, δὲν θὰ ἤτανε καὶ πολὺ μακρυά. Πραγματικά, ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ λεπτὰ τῆς ὥρας τὸν ἔφτασε.

'Ο συνταγματάρχης φὸν Τρὲγκ σταμάτησε, γύρισε πίσω, τράβηξε τὸ πιστόλι του κ' ἐπυροβόλησε. Ἦταν δεινὸς σκοπευτὴς κ' ἡ σφαῖρα του βρῆκε κατάστηθα τὸν δυστυχῆ ἴλαρχο ποὺ σωριάστηκε κάτω ἀπ' τὸ ἄλογό του, νεκρός. 'Ωστόσο οἱ ἄλλοι ἱππεῖς πλησίασαν, ἔπιασαν τὸν συνταγματάρχη καὶ τὸν ξαναπῆγαν στὸ διαμέρισμά του.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφτασαν κιόλας ἀπὸ τὴ Βιέννη τὰ μέλη τοῦ ἐκτάκτου στρατοδικείου, ποὺ εἶχε ὁρίσει ὁ αὐτοκράτωρ μόλις ἔμαθε τὸ σκοτωμὸ τοῦ ἰλάρχου Φρόν.

'Αλλά, ὅταν οἱ στρατοδῖκαι μπῆκαν στὸ διαμέρισμα τοῦ συνταγματάρχου Τρέγκ, γιὰ νὰ τὸν ἀνακρίνουν, τὸν βρῆκαν πλαγιασμένο μὲ τὸ πρόσωπο πρὸς τὸν τοῖχο.

Πλησίασαν νὰ τὸν ξυπνήσουν, καὶ τότε εἶδαν πὼς ἦταν ἀναίσθητος, κρατῶντας ἀκόμη στὸ χέρι του ἕνα ἄδειο μπουκαλάκι δηλητηρίου. 'Ο ἥρως τοῦ πολέμου τῆς Πρωσσίας εἶχε αὐτοκτονήσει...

'Η δύστυχη 'Αγνή, ὅταν ἔμαθε τί εἶχε συμβῆ, ἔπεσε ἄρρωστη βαρειὰ καὶ ἐπὶ δυὸ ὁλόκληρους μῆνες πάλευε μὲ τὸ Χάρο. Ὅταν, τέλος, ἔγινε καλά, ἔφυγε ἀπὸ τὸ φρούριο ἐκεῖνο ὅπου εἶχε γνωρίσει τὴν μεγαλείτερη εὐτυχία, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγαλείτερη δυστυχία τῆς ζωῆς της, καὶ κλείστηκε σ' ἕνα μοναστήρι...

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ ΣΑΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— 'Ο Ρενὰν κι' ὁ θυρωρός

Ὅταν ὁ διάσημος Γάλλος συγγραφεὺς καὶ φιλόσοφος Ρενὰν ἐξέδωκε τὸν πολύκροτο «Βίο τοῦ 'Ιησοῦ» κι' ἀναστάτωσε μ' αὐτὸν ὅλη τὴ Γαλλία καὶ τὴν Εὐρώπη μὲ τὶς συζητήσεις, τὴν ἴδια ἐποχὴ ἀκριβῶς ἤθελε ν' ἀλλάξῃ κατοικία κ' ἔψαχνε νὰ βρῆ καινούργιο σπίτι. Ὕστερα ἀπὸ πολλὲς ἀναζητήσεις κατώρθωσε νὰ βρῆ ἕνα σπίτι ποὺ τοῦ ἄρεσε, κι' ἀφοῦ ἐξήτασε τὸ ἐσωτερικό του κ' ἔμεινε εὐχαριστημένος, ρώτησε στὸ τέλος τὸν θυρωρὸ γιὰ τὸ νοῖκι.

— Ποιὸ εἶνε τὄνομά σας, κύριε ; εἶπε ὁ θυρωρός.

— 'Ονομάζομαι 'Ερνέστος Ρενάν, ἀπάντησε ὁ συγγραφεύς.

— Ἔ, τότε δὲν μποροῦμε νὰ σᾶς δεχθοῦμε ὡς ἐνοικιαστή.

— Γιὰ ποιὸ λόγο ; ρώτησε κατάπληκτος ὁ Ρενάν.

— Γιατὶ κάνετε μεγάλο θόρυβο, κύριε...

'Ο φιλόσοφος ἐκούνησε περίλυπα τὸ κεφάλι του καί, δίχως νὰ πῆ τίποτε ἄλλο, ἀπομακρύνθηκε...

— Τὸ Πάσχα τοῦ Τσάρου

'Ο Τσάρος τῆς Ρωσσίας Νικόλαος Α', τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα συνήθιζε νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα δωμάτιά του πολὺ πρωΐ, φορῶντας τὴν ἐπίσημη στολή του καὶ περικεφαλαία στὸ κεφάλι του, καὶ νὰ κάνῃ ἕναν περίπατο στὰ ἀνάκτορά του, χαιρετῶντας μὲ τὴν συνηθισμένη πασχαλινὴ προσφώνησι καὶ ἀσπαζόμενος ὅσους συναντοῦσε μπροστά του.

Ὅταν, κατὰ τὸ Πάσχα τοῦ 1854, βγῆκε τὸ πρωΐ ἀπ' τὸ δωμάτιό του γιὰ νὰ κάνῃ τὸν τακτικό του περίπατο, ὁ πρῶτος ποὺ εἶδε ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρας τῆς σωματοφυλακῆς του ποὺ φρουροῦσε στὴν πόρτα. 'Αμέσως διευθύνθηκε πρὸς αὐτόν, τὸν ἀσπάσθηκε καὶ τὸν χαιρέτησε μὲ τὸ «Χριστὸς 'Ανέστη». 'Εκεῖνος ὅμως, ἐνῶ τὸν χαιρετοῦσε στρατιωτικὰ παρουσιάζοντας τὸ ὅπλο, τοῦ ἀπάντησε μὲ σταθερὴ φωνή :

— Ὄχι, Μεγαλειότατε. Δὲν ἀνέστη...

'Ο αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, ἀκούγοντας αὐτὴ τὴν ἐξωφρενικὴ ἀπάντησι, ἔμεινε κατάπληκτος στὴν ἀρχὴ κι' ἀμέσως κατελήφθη ἀπὸ μιὰ τρομερὴ ἀγανάκτησι. 'Ο στρατιώτης ὅμως, μολονότι ἤξερε πὼς ἡ ζωή του βρισκόταν σὲ κίνδυνο, ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένῃ σὲ στάσι προσοχῆς καὶ ἀπαθέστατος.

Ὅταν κατεπραΰνθη κάπως ὁ θυμός του, ὁ Τσάρος γύρισε πρὸς τὸν αὐλάρχη του, ποὺ εἶχε καταφθάσει ἐντωμεταξὺ ἀναμένοντας τὶς διαταγές του, καὶ τοῦ εἶπε :

— Τί εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ;

— Εἶνε 'Εβραῖος, Μεγαλειότατε, ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ ὁ αὐλάρχης.

'Ο αὐτοκράτωρ σκέφτηκε λίγο κ' ἔπειτα εἶπε μὲ σοβαρότητα :

— Δὲν ἔχω τὴν ἀπαίτησι ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους ἐκείνων ποὺ ἐσταύρωσαν τὸ Χριστὸ νὰ γιορτάζουν τώρα τὴν ἀνάστασί του, γιατὶ θἆταν τὸ ἴδιο σὰν νὰ τοὺς ἀνάγκαζα νὰ καταδικάσουν τοὺς πατέρας των. Πρόσεχε ὅμως εἰς τὸ μέλλον, κύριε πρίγκηψ, νὰ μὴν τοποθετοῦνται φρουροὶ 'Εβραῖοι στὴν πόρτα μου τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα !...

— Ἕνας ὅρκος μεγιστάνων

Ὅταν πρόκειται ν' ἀνέβῃ νέος βασιλεὺς στὸ θρόνο τοῦ Σιάμ, οἱ μεγιστᾶνες τοῦ κράτους εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ δώσουν τὸν ἀκόλουθο ὅρκο στὸν καινούργιο ἡγεμόνα :

«'Ορκίζομαι νὰ σέβωμαι τὸ ἱερὸ πρόσωπο τοῦ βασιλέως μου καὶ νὰ ἐκτελῶ μὲ κάθε εὐσυνειδησία τὰ καθήκοντά μου. Ἂν ὅμως παραβῶ τὸν ὅρκο μου, νὰ χυθῆ τὸ αἷμα μου ἀπ' ὅλες τὶς φλέβες τοῦ σώματός μου, νὰ μὲ κάμῃ δυὸ κομμάτια ὁ κεραυνός, νὰ μὲ καταβροχθίσουν οἱ κροκόδειλοι, νὰ καταδικασθῶ νὰ κουβαλῶ νερὸ σ' ἕνα τρύπιο καλάθι ἀπὸ λυγαριὰ μέσα στὶς φλόγες τῆς κολάσεως, νὰ μετεμψυχωθῶ μετὰ τὸν θάνατό μου σὲ δοῦλο, νὰ ὑποφέρω τὰ φρικτότερα μαρτύρια ἐπὶ τόσα χρόνια ὅσοι εἶνε οἱ κόκκοι τῆς ἄμμου τῶν τεσσάρων θαλασσῶν, νὰ ξαναγεννηθῶ κουφός, τυφλός, βουβός, ζητιάνος καὶ γεμᾶτος ἀπαίσιες πληγές, νὰ γκρεμισθῶ στὸ Ναρὸκ (Κόλασι) καὶ νὰ βασανισθῶ κατὰ τὸν χειρότερο τρόπο ἀπὸ τὸ Πρέα-Γιὸμ (δαιμόνιο τοῦ Ἅδου)...»

— Πῶς κοιμοῦνται τὰ ζῶα

Οἱ πίθηκοι κοιμοῦνται καθισμένοι, μὲ τὸ πρόσωπό τους ἀκουμπισμένο σχεδὸν στὰ πόδια τους. Οἱ ἐλέφαντες καὶ τὰ ἄλογα κοιμοῦνται ὄρθια καὶ ποτὲ δὲν πλαγιάζουν. Τὰ περισσότερα πουλιὰ κοιμοῦνται μὲ τὸ κεφάλι γυρμένο στὸ στῆθος καὶ τὸ ράμφος χωμένο μέσα στὶς φτεροῦγες τους. 'Η κοικουβάγια κοιμᾶται τὴν ἡμέρα, γιατὶ στὰ βλέφαρά της ὑπάρχει ἕνας εἶδος μεμβράνης ποὺ καθιστᾶ τὶς κόρες τῶν ὀφθαλμῶν της ἀπρόσβλητες ἀπὸ τὸ φῶς. Οἱ γλάροι καὶ οἱ πελαργοί, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ὕπνου των στηρίζονται ἀπάνω στὸ ἕνα πόδι τους. 'Η πάπιες κοιμοῦνται μέσα στὸ νερὸ καί, γιὰ νὰ μὴν παρασυρθοῦν ἀπὸ τὸ ρεῦμα, κινοῦν διαρκῶς τὸ ἕνα πόδι εἰς τρόπον ὥστε περιστρέφονται ἀδιάκοπα.

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΚΑΜΟΡΡΑ

Μιὰ λέξις ποὺ προκαλεῖ φρίκη. Τί εἶνε ἡ Καμόρρα. Πῶς συνεστήθη καὶ ποιοὶ ἦσαν οἱ ἀρχικοὶ σκοποί της. Μιὰ φιλελευθέρα ὀργάνωσις. Οἱ ἀγῶνες τῶν Ἰταλῶν κατὰ τῶν δυναστῶν των. Ὁ Μυρὰτ καὶ οἱ Καμορρῖτες. Μεταβολὴ φρονημάτων. Ἡ Καμόρρα στὴ μεγαλειτέρα της ἀκμή. Πῶς ἀπὸ ἐθνικιστικὴ ὀργάνωσις ἔγινε σπεῖρα κακοποιῶν. Τὸ καταστατικὸ τῆς Καμόρρας. Ἡ αὐστηρὲς τιμωρίες τῶν μελῶν. Μονομαχίες μὲ στιλέτο καὶ πιστόλι, κλπ.

Ἡ Καμόρρα!... Καὶ μόνο τὸ ὄνομά της προκαλεῖ φρίκη!...

Ἡ Καμόρρα... Λέξις μυστηριώδης, τρομακτική, ἀνατριχιαστική!... Ἀλλὰ τί εἶνε λοιπὸν ἡ περίφημη αὐτὴ Καμόρρα, γιὰ τὴν ὁποία, σὲ παληότερα χρόνια, τόσος γινότανε θόρυβος; Μιὰ πανίσχυρη μυστικὴ ὀργάνωσις, ποὺ κανεὶς ἀκόμα δὲν μπόρεσε νὰ ἐξιχνιάση γιὰ ποιοὺς ἀκριβῶς λόγους συνεστήθη, τί σκοποὺς ἐξυπηρετεῖ καὶ πῶς λειτουργεῖ...

Ἡ Καμόρρα ἱδρύθηκε τὸν 17ον αἰῶνα, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἕνα μεγάλο μέρος τῆς Ἰταλίας κατείχετο ἀπ' τοὺς Ἰσπανούς. Στὴν ἀρχή, εἶχε χαρακτῆρα ἐθνικιστικὸ καὶ λαϊκό, σὰν τὴν κατοπινὴ ὀργάνωσι τῶν Καρμπονάρων, καὶ ἡ δρᾶσις της ἦταν ἐξαιρετικὰ σημαντικὴ στοὺς πολέμους ποὺ ἔκανε γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσί της ἡ Ἰταλία.

Ἡ Καμόρρα ἐστρέφετο κατὰ τῆς κυριαρχίας τῶν ξένων.

Οἱ Ἰσπανοὶ κατακτηταί, μιὰ μόνη σκέψι εἶχαν: Πῶς νὰ πλουτίσουν! Ἦσαν δυνάσται τυραννικοὶ καὶ ἐλήστευαν κυριολεκτικῶς τοὺς δυστυχισμένους Ναπολιτάνους. Δικαιοσύνη καὶ ἀσφάλεια δὲν ὑπῆρχε. Ἔτσι, οἱ Ναπολιτάνοι ἦσαν στὴ διάθεσι τοῦ πρώτου τυχόντος Ἰσπανοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ πρώτου τυχόντος ἀξιωματικοῦ...

Ἡ κατάστασις αὐτὴ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξακολουθήση.. Ὅπως ἦταν φυσικό, ἐπροκάλεσε γρήγορα ἀντίδρασι. Ἔτσι γεννήθηκε ἡ Καμόρρα. Τὰ πρῶτα μέλη ποὺ τὴν ἀπετέλεσαν ἦσαν ἄνδρες γενναῖοι, τίμιοι καὶ ἀποφασιστικοὶ καὶ σκέφτηκαν ὅτι μόνον μιὰ μυστικὴ τρομοκρατικὴ ὀργάνωσις θὰ μποροῦσε νὰ φοβίση τοὺς Ἰσπανοὺς καὶ νὰ τοὺς ἀναγκάση ν' ἀλλάξουν τακτικὴ ἀπέναντι τῶν Ἰταλῶν. Ἀφοῦ τὸ Κράτος δὲν τοὺς ἔδινε τὸ δίκηο τους, θὰ τὄπαιρναν μόνοι τους οἱ Ναπολιτάνοι, καὶ ἀφοῦ οἱ Ἰσπανοὶ ὑπάλληλοι ἦσαν ἀσυνείδητοι, θὰ καταπολεμοῦσαν τὴν ἀσυνειδησία τους μὲ τὴν τρομοκρατία.

Ἔτσι ἡ Καμόρρα πῆρε στὴν ἀρχὴ χαρακτῆρα ρωμαντικὸ καὶ ἱπποτικό, πρᾶγμα ποὺ τῆς ἔδωκε ἀκατανίκητη γοητεία στὰ μάτια τῶν Ἰταλῶν. Μίλησε στὴ φαντασία τῶν φύσει εὐφάνταστων καὶ ρωμαντικῶν Ἰταλῶν, κατέκτησε τὶς καρδιές τους καὶ μέσα σ' ἐλάχιστο διάστημα ἔγινε πανίσχυρη. Ὅλοι τὴν φοβόντουσαν, ὅλοι τὴν ἔτρεμαν καὶ κανεὶς ἀκριβῶς δὲν ἤξερε τί ἦταν. Τὰ μέλη της ἐντωμεταξὺ ἐπλήθαιναν καταπληκτικά.

Ὡστόσο δὲν ἔχει ἐξακριβωθῆ ποιὰ ὑπῆρξε ἀκριβῶς ἡ δρᾶσις τῆς Καμόρρας ἀπὸ τοῦ 17ου μέχρι τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Ὁ θρῦλος εἶνε ἀνακατωμένος πολὺ μὲ τὴν ἱστορία καὶ σκοτίζει τὴν ἀλήθεια. Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι οἱ Καμορρίστες ὑπεκίνησαν καὶ ἀνεμίχθησαν ἐνεργῶς σὲ ὅλα τὰ στασιαστικὰ καὶ ἐπαναστατικὰ κινήματα, ποὺ ἔκαναν οἱ Ναπολιτάνοι γιὰ ν' ἀποτινάξουν τὸν ζυγὸ τῶν Ἰσπανῶν καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ζυγοὺς τῶν ξένων, ὑπὸ τοὺς ὁποίους διετέλεσαν διαδοχικά.

Οἱ Καμορρίστες ἐπολέμησαν τὴν Γαλλικὴ τυραννία, ὅπως εἶχαν πολεμήσει τὴν τυραννία τῶν Ἰσπανῶν καὶ τῶν Αὐστριακῶν. Ὡστόσο ὁ περίφημος στρατηγὸς τοῦ Ναπολέοντος, Μυράτ, ὅταν ἐπῆγε στὴν Νεάπολι ὡς βασιλεύς, ἔθελξε ὅλους τοὺς Καμορρίστες καὶ ὅλους τοὺς Ναπολιτάνους, μὲ τὸ ἱπποτικό του μεγαλεῖο καὶ τὴν ἡρωϊκή του αἴγλη. Τὸν ἐθαύμαζαν, γιατὶ ἦταν μιὰ ζωντανὴ ἐνσάρκωσις τῶν ἱπποτῶν, τῶν ὁποίων τὰ περίφημα κατορθώματα τὰ θαύμαζαν οἱ Ναπολιτάνοι στὸ θέατρο καὶ στὰ μεσαιωνικὰ μυθιστορήματα. Δὲν ἦταν ἕνας ὑπέροχος μυθιστορηματικὸς τυχοδιώκτης, τὸ ταβερνόπαιδο αὐτό, ποὺ εἶχε ὑψωθῆ ὡς τὸν θρόνο τοῦ βασιλέως, χάρις στὴν γενναιότητά του;

Ὅταν ὁ Μυρὰτ ἐμπῆκε στὴ Νεάπολι, ντυμένος ὅλος στὴν πορφύρα καὶ τὸ χρυσάφι καὶ στολισμένος μὲ πολύτιμα πετράδια ἐπάνω σὲ ἕνα ἐξαίσιο κατάμαυρο ἄλογο, πλῆθος ἀπὸ Καμορρίστες ἔτρεξαν νὰ τὸν ὑποδεχθοῦνε μὲ ζητωκραυγές...

Ὅταν ὅμως ἔπεσε ὁ Ναπολέων, τὸ 1814, οἱ Καμορρίστες ἄλλαξαν πολιτικὰ φρονήματα. Προσεχώρησαν στοὺς ἀντιπάλους τοῦ Μυρὰτ καὶ αὐτοὶ ἀκριβῶς ἔγιναν οἱ δήμιοί του.

Τότε ἀκριβῶς ἡ Καμόρρα ἔφτασε στὸ μεγαλείτερο σημεῖο τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς δυνάμεώς της. Ἐπὶ Φερδινάνδου Β', τοῦ πιὸ λαοφιλοῦς βασιλέως τῆς Νεαπόλεως, ἡ Καμόρρα ἀπετέλεσε ἀληθινὸ κρατικὸ θεσμό, σχεδὸν ἐπίσημα ἀναγνωρισμένον. Ἦταν τόσο τὸ γόητρό της αὐτὴ τὴν ἐποχή, ὥστε κάθε γενναῖος Ναπολιτάνος τὸ θεωροῦσε τιμή του νὰ εἶνε μέλος τῆς Καμόρρας, ἡ ὁποία ὀνομάστηκε τότε καὶ «Τιμημένη Ἑταιρία». Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ ὑπῆρξε ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Καμόρρας!

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Ἰταλίας ὅμως, ἄρχισε νὰ παρακμάζη ἡ Καμόρρα, γιατὶ δὲν εἶχε πειὰ λόγο ὑπάρξεως. Τότε τὰ χειρότερα στοιχεῖα ἐκ τῶν μελῶν της, γιὰ νὰ μὴν ἐκλείψη ἐντελῶς ἡ ὀργάνωσις, τῆς ἄλλαξαν τὸ χαρακτῆρα καὶ σιγὰ-σιγὰ τὴ μετέβαλλαν σὲ μιὰ σπεῖρα κακοποιῶν, σ' ἕνα εἶδος «Μαύρης Χειρός»! Ὑπὸ τὴ νέα αὐτὴ ἰδιότητά της, ἡ Καμόρρα ἀπέκτησε τὴν τρομερὴ καὶ μυστηριώδη της φήμη, ποὺ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερα ἀκόμα νὰ ἐξάπτη τὴ φαντασία πολλῶν.

**

Ὅπως ὅλες ἡ μυστικὲς ὀργανώσεις, ἔτσι καὶ ἡ Καμόρρα εἶχε ὡρισμένες ἀρχές, χάρις στὶς ὁποῖες διετήρησε τὴν ἑνότητα καὶ τὴ δύναμί της καὶ μὲ τὶς ὁποῖες ἔπρεπε νὰ συμμορφώνωνται αὐστηρὰ ὅλα τὰ μέλη της. Ἡ ἀρχὲς αὐτὲς καθωρίζοντο στὸν ὅρκο τῶν μελῶν καὶ στὸ μυστικὸ καταστατικὸ τῆς Ἑταιρίας, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸν ἀπαράβατο κώδικα τῆς Καμόρρας.

Στὸν κώδικα αὐτόν, ἡ λέξις «θάνατος» συναντᾶται σὲ κάθε σχεδὸν φράσι. Εἶνε ἡ μεγαλείτερη τιμωρία ποὺ ἐπιβάλλεται στοὺς Καμορρίστες, ὅταν παραβοῦν τὸν ὅρκο τους ἢ ὑποπέσουν σὲ κανένα ἄλλο σοβαρὸ λάθος. Ἐκτὸς ὅμως τοῦ θανάτου, τὸ καταστατικὸ τῆς Καμόρρας προβλέπει καὶ ἕνα πλῆθος ἄλλων αὐστηρῶν καὶ σκληρῶν τιμωριῶν, ἡ ὁποῖες ἐπιβάλλονται, καὶ γιὰ τὸ παραμικρότερο παράπτωμα τῶν μελῶν.

Μιὰ ἀπὸ τὶς τιμωρίες αὐτὲς εἶνε τὸ περίφημο «σφρέτζιο», ποὺ ἐφαρμόζουν ὄχι μόνον οἱ Καμορρίστες, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ Ναπολιτάνοι ἐν γένει. Τοῦ καταδικαζομένου στὴν ποινὴ αὐτὴ κόβουν τὸ ἕνα μάγουλο, εἴτε μὲ μιὰ ξυραφιά, εἴτε μὲ ἕνα πολὺ σουβλερὸ σουγιᾶ, ἢ ἀκόμα καὶ μὲ μιὰ δεκάρα ἢ ἕνα φράγκο, λιμαρισμένο σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ κόβουν μαχαίρια.

Περίεργο ἐπίσης εἶνε καὶ τὸ ξεκαθάρισμα τῶν λογαριασμῶν ποὺ γίνεται μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Καμόρρας. Δυὸ Καμορρίστες ποὔχουν κάποια ἔχθρα μεταξύ τους, μονομαχοῦν μέχρι θανάτου. Ποτὲ δηλαδὴ δὲν καταφεύγουν στὴ δικαιοσύνη, ὁ,τιδήποτε ντερέσα κι' ἂν ἔχουν νὰ ξεδιαλύνουν.

Ἄλλοτε ἡ μονομαχίες αὐτὲς γινόντουσαν ἀποκλειστικῶς μὲ στιλέτο. Σήμερα χρησιμοποιεῖται καὶ τὸ ρεβόλβερ πρὸς μεγάλην λύπην τῶν ἀρχαιοτέρων μελῶν τῆς Καμόρρας, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν τὴν ἀντικατάστασι αὐτὴ ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους λόγους τῆς παρακμῆς τῆς ὀργανώσεώς των.

Ἀλλὰ τὸ θέμα μας δὲν ἐξηντλήθη. Γιὰ τὴν Καμόρρα θὰ μιλήσουμε καὶ στὸ προσεχές...

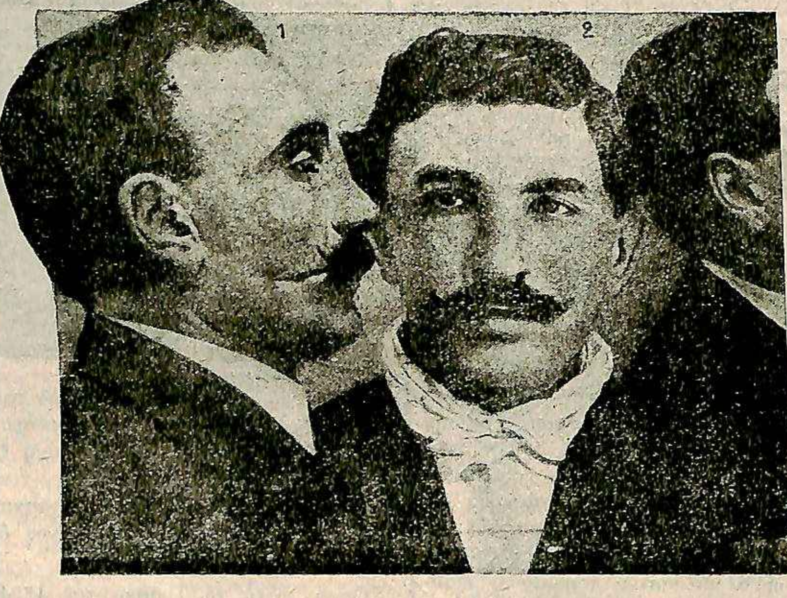

(1) Ἐρρῖκος Ἀλφάνο (2) Λουῖτζι Φοῦκι : Ἀρχηγοὶ τῆς Καμόρρας

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΒΡΥΣΗΣ

(Ἀνέκδοτο)

Τῆς Νερομάνας τὸ στοιχειό,
σὰν παλληκάρι βγαίνει,
βγαίνει στὸν ἥλιο νὰ λιαστῆ,
νὰ παίξη καὶ νὰ χτενιστῆ
μὲ τ' ἀσημένιο χτένι.

Τῆς Νερομάνας τὴν πυριὰ
ὠμορφονιὰ διαβαίνει
καὶ τὸ στοιχειὸ ποὺ νίβεται
τὴ βλέπει κ' εὐθὺς κρύβεται
κι' ἀλησμονάει τὸ χτένι.

Μέσ' στὰ καθάρια τὰ νερὰ
ξανοίγει ἡ νειὰ τὸ χτένι,
μαζὺ τὸ παίρνει καὶ περᾶ
καὶ μὲ τρανὴ κρυφὴ χαρὰ
γιὰ τὸ χωριὸ παγαίνει.

Τῆς Νερομάνας τὸ στοιχειὸ
βγαίνει νὰ βρῆ τὸ χτένι,
ὅμως τοῦ κάκου γύρευε.
Κι' ὄχ' τότε ἡ Μάνα στείρεψε,
στάλα νερὸ δὲ μένει.

Καὶ τὸ στοιχειὸ μὲ τὸ νερὸ
μέσα στὴ γῆς ἐμπαίνει,
μπαίνει καὶ πάει γοργὰ-γοργά,
τῆς νειᾶς τὰ πόδια ὅπου νογᾶ
πάει γιὰ νὰ βρῆ τὸ χτένι.

Γροίκησε ἀπόγειο τὸ βοιητὸ
βοσκὸς στὸ ρημοκκλῆσι
καὶ μὲ τὴ γκλίτσα χτύπησε
κ' ἐδῶ ποὺ ἡ γῆς ἐτρύπησε
ἀνάβρυσεν ἡ βρύση.

† ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ὁ ἔχων πνεῦμα μπορεῖ συχνὰ νὰ εἶνε ἀνόητος ἄνθρωπος. Ὁ ἔχων κρίσιν ὅμως ποτέ.

Λαρουσφουκώ.

Ἡ βροχή, ὅταν πέφτη, ἀκούγεται, ὄχι ὅμως καὶ τὸ χιόνι. Ἔτσι καὶ ἡ συνηθισμένη θλῖψις εἶνε θορυβώδης, ἐνῶ ἡ βαθειὰ καὶ μεγάλη εἶνε σιωπηλή.

Ἀουερμπαχ.

ΞΕΝΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ JEAN RAMEAU

ΣΤΟ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ...

Ὁ δόκτωρ Μπουτερόλ, ὁ ἔνδοξος φρενολόγος, βρίσκεται μέσα στὴν αἴθουσα τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀσθενῶν του. Ἔχει ἐξετάσει ἤδη δώδεκα ἐπισκέπτας. Ὁ δέκατος τρίτος παρουσιάζεται σὲ λίγο. Ἀσφαλῶς δὲν εἶνε καὶ ὁ τελευταῖος, γιατὶ περιμένουν ἀκόμα μερικοὶ μέσα στὸ σαλόνι. Μπαίνοντας, χαιρετάει τὸν δόκτορα μὲ ὑπόκλισι. Φαίνεται ἀπὸ τὸ ὕφος του πολὺ ταραγμένος. Εἶνε χλωμὸς καὶ τὰ χέρια του τρέμουν... Ἀσφαλῶς βρίσκεται στὰ πρόθυρα τῆς τρέλλας, ἂν δὲν εἶνε κιόλας τρελλός... Πατρικὰ ὁ γιατρὸς τὸν βάζει νὰ καθήση σὲ μιὰ ὡραία πολυθρόνα, κοντὰ στὸ γραφεῖο του κ' ἔπειτα ἀρχίζει νὰ τὸν ρωτάη:

— Τί ἔχετε, κύριε;

— Ἄχ, γιατρέ... ἔ... ἔ... ἔχω...

Ὁ πελάτης αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ μιλήση, τραυλίζει. Ἔτσι περνᾶνε πέντε λεπτὰ ὥσπου νὰ ἐκθέση στὸ γιατρὸ τὴν κατάστασί του. Λέει ὅτι δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ κοιμηθῆ, ὅτι ἔχει ἰλίγγους καὶ ὅτι γράφει μὲ πολλὴ δυσκολία, τόσο πολὺ ἐρεθισμένα εἶνε τὰ νεῦρα τῶν δακτύλων του. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, αἰσθάνεται τρομεροὺς πόνους στὸ μέρος τοῦ στομάχου.

— Ἐλπίζω, καταλήγει, πὼς...πὼς ὅλ' αὐτὰ... δὲν εἶνε... πολὺ σοβαρά.

Ὁ δόκτωρ Μπουτερὸλ τὸν ἐξετάζει, τοῦ κυττάζει τὶς κόρες τῶν ματιῶν καὶ τὸν χτυπάει στὰ γόνατα μ' ἕνα σφυράκι ἀπὸ καουτσούκ.

Ἔπειτα τοῦ βάζει ἕνα στυλογράφο στὸ χέρι καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ γράψη μερικὲς γραμμὲς σ' ἕνα κομμάτι ἄσπρο χαρτί. Γράφει μὲ πολλὴ δυσκολία μερικὰ ἀξιοθρήνητα ὀρνιθοσκαλίσματα.

Πειθήνιος, ὁ ἀσθενὴς κάνει ὅ,τι τοῦ λέει ὁ γιατρός. Σὲ λίγο ἡ ἐξέτασις τελειώνει καί, βάζοντας στὴν τσέπη του τὶς συνταγὲς ποὺ τοῦ δίνει ὁ δόκτωρ, ὁ ἐπισκέπτης ρωτάει:

— Τί... τί... τί... λοιπὸν... σᾶς ...χρω...στῶ..., γιατρέ;...

— Τριακόσια φράγκα, κύριε.

— Καὶ... καὶ... ἡ... παραμονὴ... στὴν... κλινική... σας... πόσο... στοιχίζει;

— Ἑκατὸν πενῆντα φράγκα τὴν ἡμέρα.

— Ἆ! κάνει ὁ πελάτης. Καὶ... δέχεσθε... πολλούς... ἀσθενεῖς... σὰν κ' ἐμένα;

— Καμμιὰ τριανταριὰ τὴν ἡμέρα, ἀπαντάει ὁ γιατρός.

— Πρὸς... τριακόσια... φράγκα τὸν καθένα; ρωτάει πάλι ὁ πελάτης.

— Ἔχω καὶ μὲ πεντακόσια.

— Καὶ... στὴν κλι...νική... σας ...ἔχετε... πολὺν... κόσμο;

— Ἀρκετούς. Γι' αὐτό, ἂν θέλετε νὰ νοσηλευθῆτε σ' αὐτή, δὲν θὰ μπορέσω νὰ σᾶς πάρω πρὶν ἀπὸ σαράντα μέρες. Καὶ τὰ σαράντα κρεββάτια τῆς κλινικῆς μου εἶνε τώρα κατειλημμένα.

— Πολὺ καλά. Σᾶς εὐχαριστῶ, γιατρέ, λέει ὁ ἀσθενὴς σηκωνόμενος.

Καί, μὲ τὸ βλέμμα πειὰ καθαρό, μὲ τὸ ὕφος ἱκανοποιημένο, προσθέτει χωρὶς νὰ τραυλίζη πειὰ καθόλου:

— Ἔχω τὴν τιμὴ νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι εἶμαι ἐλεγκτὴς τῶν ἐμμέσων φόρων καὶ ὅτι ἦρθα νὰ ἐξακριβώσω ἂν ἡ δήλωσις ποὺ καταθέσατε στὴν ἐφορία γιὰ τὰ εἰσοδήματά σας εἶνε ἀκριβής... Ἂν πιστέψω λοιπὸν τὴ δήλωσί σας αὐτὴ (καὶ ὁ πρώην ἀσθενὴς βγάζει ἕνα χαρτὶ ἀπὸ τὴν τσέπη του), τὰ ἐτήσια εἰσοδήματά σας ἀνέρχονται σὲ δεκαοχτὼ χιλιάδες ἑφτακόσια ἑξηνταπέντε φράγκα... Μά, σύμφωνα μὲ ὅσα μοῦ εἴπατε πρὸ ὀλίγου, κερδίζετε ἑκατομμύρια ἐτησίως. Εἶμαι, λοιπόν, ὑποχρεωμένος, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο...

**

Μὰ ὁ γιατρός, χωρὶς νὰ τὸν ἀφήση νὰ τελειώση, σηκώνεται μὲ τὴ σειρά του. Αὐτὸς ἔχει τώρα τὰ μάτια του βλοσσυρὰ καὶ τὰ χέρια του τρέμουν. Ρίχνει στὸν ψευτοασθενῆ του δυὸ βλέμματα ποὺ μοιάζουν μὲ κεραυνοὺς καὶ πιέζει ἕνα ἠλεκτρικὸ κουμπί. Ἡ πόρτα ἀνοίγει σὲ λίγο κ' ἕνας κλητῆρας παρουσιάζεται.

— Φραγκῖσκο, τοῦ λέει ὁ γιατρός, φώναξε δυὸ φύλακες!

Μετὰ δυὸ λεπτά, δυὸ σωματώδεις φύλακες παρουσιάζονται.

— Φυλᾶχτε τὶς πόρτες! τοὺς διατάζει ὁ γιατρός.

Ἀμέσως οἱ φύλακες πηγαίνουν καὶ στέκονται μπρὸς στὶς δυὸ πόρτες τοῦ γραφείου.

Ὁ γιατρὸς λέει πάλι στὸ θυρωρό:

— Φραγκῖσκο, πήγαινε νὰ φωνάξης τὸν διευθυντὴ καὶ τὸν ἐσωτερικὸ γιατρὸ τῆς κλινικῆς.

Ὁ ψευτοπελάτης ἀρχίζει ἐντωμεταξὺ ν' ἀνησυχῆ. Τί θέλουν νὰ ποῦν ὅλ' αὐτά; Γι' αὐτὸ παίρνει τὸ καπέλλο του καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν πόρτα. Μὰ ἐκεῖ, ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς φύλακες τοῦ ἐμποδίζει τὴν ἔξοδο, ἐνῶ συγχρόνως κάνουν τὴν εἴσοδό τους στὸ γραφεῖο δυὸ καινούργια πρόσωπα: ὁ διευθυντὴς τῆς κλινικῆς καὶ ὁ ἐσωτερικὸς γιατρός.

— Κύριοι, τοὺς λέει ὁ δόκτωρ Μπουτερόλ, ἔχω ἐδῶ ἕνα ἀσθενῆ πολὺ ἐπικίνδυνο καὶ σᾶς τὸν ἐμπιστεύομαι. Πάσχει ἀπὸ μεγαλομανία καὶ νομίζει πὼς εἶνε ἐλεγκτὴς τῶν ἀμέσων φόρων.

— Εἶμαι πράγματι! φωνάζει ὁ ψευτοασθενής. Εἶμαι!... Νὰ ἡ κάρτα μου: Ἀλφρέδος Κανιέ, ἐλεγκτὴς τῶν ἀμέσων φόρων, ὁδὸς Μαρέγκου 59... Διαβάστε την καὶ μόνος σας... Εἶμαι ἐλεγκτής!... Καὶ θὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω...

— Ἀκοῦτε, κύριοι; λέει ὁ δόκτωρ. Μᾶς ἀπειλεῖ!... Δυσπιστεῖτε!... Κάντε του ἕνα ντοὺς πρῶτα!... Ἔπειτα φορέστε του τὸν ζουρλομανδύα καὶ βάλτε τον στὸ περίπτερο τῶν ἐπικινδύνων... Ἐπειδὴ ἔχει πόνους στὸ στομάχι, εἰδοποιῆστε τὸ χειροῦργο... Μπορεῖ νὰ εἶνε καρκῖνος καὶ νὰ ἀπαιτῆ ἄμεσο χειρουργικὴ ἐπέμβασι...

— Μά!... μά!... κύριοι!... διαμαρτύρεται ὁ ἐλεγκτής. Μὰ εἶνε πάρα πολὺ αὐτό! Μὴ μὲ ἀγγίζετε!... Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι δὲν εἶμαι τρελλός!...

Καὶ ὁ δυστυχὴς ψευτοασθενὴς διαμαρτύρεται καὶ ἀγωνίζεται, ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὴ λύσσα του καὶ τὴν ταραχή του... Μὰ ἔτσι, λοιπόν, θὰ τὸν κλείσουν μαζὺ μὲ τοὺς τρελλοὺς καὶ θὰ τὸν ἐγχειρήσουν;... Βοήθεια! Βοήθεια!...

Ὡστόσο, ὁ δόκτωρ Μπουτερόλ, ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτά, ἀρχίζει νὰ τὸν κυττάζη μὲ βλέμματα πιὸ συγκαταβατικά, καὶ τοῦ λέει μὲ καλοσύνη:

— Λοιπόν, νομίζετε πὼς δὲν εἶσθε τρελλός, φίλε μου;... Γιατὶ μπορεῖ νὰ ἔκανα κακὴ διάγνωσι... Ἄς κάνουμε κι' ἄλλη μιά... Δυὸ διαγνώσεις ἀξίζουν καλύτερα ἀπὸ μιά... Ἐλάτε, λοιπόν, ἀπὸ δῶ... Νὰ ἕνα ἄλλο κομμάτι χαρτί... Γράφτε ἀκόμα μερικὲς γραμμές.

— Τί; τί θέλετε νὰ γράψω; ρωτάει ὁ ἐλεγκτὴς ὑποκλινόμενος μὲ φόβο.

— Αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς ὑπαγορεύσω...

Καὶ ὁ δόκτωρ Μπουτερὸλ ἀρχίζει τὴν ὑπαγόρευσι:

«Ὁ ὑπογεγραμμένος Ἀλφρέδος Κανιέ, ἐλεγκτὴς τῶν ἀμέσων φόρων, πιστοποιῶ ὅτι, ὅπως ἐξακρίβωσα δι' αὐτοπροσώπου ἐρεύνης, ἡ δήλωσις τῶν εἰσοδημάτων τοῦ φρενολόγου ἰατροῦ δόκτορος Μπουτερόλ, διατηροῦντος καὶ κλινικὴν ἐν Παρισίοις, εἶνε ἀπολύτως ἀκριβής...»

— Μά... μά... κάνει νὰ διαμαρτυρηθῆ ὁ ὑπάλληλος, τοῦ ὁποίου ἡ πέννα σταματάει.

— «...Εἶνε ἀπολύτως ἀκριβής!», ἐπαναλαμβάνει ὁ δόκτωρ μὲ φωνὴ ἐπιτακτική. Τὸ γράψατε; Ὡραῖα... Καὶ τώρα, ὑπογράψετε καὶ βάλτε χρονολογία!... Λαμπρά!...

Καί, στρεφόμενος πρὸς τοὺς συναδέλφους του, ὁ ἔνδοξος φρενολόγος, προσθέτει, γελῶντας μέσ' ἀπὸ τὰ γένεια του:

— Πράγματι, κύριοι, τὸ γράψιμο αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε φυσικό. Ἀπατήθηκα στὴν πρώτη μου διάγνωσι. Δὲν εἶνε τόσο ἐπικίνδυνος, ὅσο τὸ νόμισα στὴν ἀρχή... Μποροῦμε νὰ τὸν ἀφήσουμε νὰ φύγη... Δὲν εἶν' ἔτσι;

Μὲ τὰ λόγια αὐτά, ὁ διευθυντὴς τῆς κλινικῆς καὶ ὁ ἐσωτερικὸς γιατρὸς «καταλαβαίνουν». Κυττάζουν μὲ θαυμασμὸ τὸν προϊστάμενό τους καὶ ἀπαντοῦν:

— Βέβαια... Δὲν μᾶς φαίνεται ἐπικίνδυνος... γι' αὐτὸ τὸ χρόνο τοὐλάχιστον.

Καί, γελῶντας, ὁδηγοῦν τὸν ἐλεγκτὴ πρὸς τὴν πόρτα...

Ἐκεῖνος, μόλις βρέθηκε ἐκεῖ, ἔβαλε τὰ πόδια του στοὺς ὤμους του καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἔγινε ἄφαντος...

JEAN RAMEAU

— Τὶ θέλετε νὰ γράψω ρωτάει ὁ ἐλεγκτὴς μὲ φόβο

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟ ΠΟΥ ΤΡΕΧΕΙ ΝΕΡΟ

Στὴ νῆσο Μαδαγασκάρη ὑπάρχει ἕνα περιεργότατο δένδρο, τὸ ὁποῖο ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς «δένδρο τῶν περιηγητῶν». Τὸ ὕψος του εἶνε 30 ποδῶν, τὸ δὲ μῆκος τῶν φύλλων του ἄνω τῶν 6 ποδῶν. Ὅσο μεγαλώνει τὸ δένδρο αὐτό, πέφτουν τὰ φύλλα του, κ' ἔτσι, στὸ τέλος, δὲν τοῦ μένουν σ' ὅλους τοὺς κλάδους πάνω ἀπὸ εἴκοσι φύλλα. Οἱ καρποί του ἔχουν ὡραία γεῦσι καὶ περιέχουν σαράντα περίπου κουκούτσια. Ἀλλὰ τὸ περίεργο εἶνε ὅτι τὸ δένδρο αὐτὸ ἔχει τὴν ἰδιότητα, καὶ στὶς θερμότερες ἀκόμα ἐποχὲς τοῦ ἔτους, νὰ βγάζη κρύο καὶ δροσερὸ νερό. Ἐκεῖνοι μάλιστα ποὺ κατοικοῦν κοντὰ σὲ τέτοια δένδρα δὲν πίνουν νερὸ ἀπὸ τὰ ποτάμια, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ κλαδιά του!

Κάποιος ἱεραπόστολος, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὰ μέρη ἐκεῖνα, γράφει σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

«Ἐπειδὴ ἐξέφρασα δισταγμοὺς ὡς πρὸς τὴν περίεργη ἰδιότητα τοῦ δένδρου αὐτοῦ, κάποιος ἰθαγενὴς μὲ ὡδήγησε σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ καὶ μὲ τὴ λόγχη του κέντησε ἕνα κλαδί. Ἀμέσως τότε εἶδα νὰ τρέχη μέσ' ἀπὸ τὴ φλοῦδα ἄφθονο νερό, λαγαρὸ καὶ δροσιστικό».

ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

Τὰ πλούτη ἂν πᾶν ὡς τὰ παιδιά, δὲν φτάνουν ὡς τ' ἀγγόνια.

— Στὸν ἀκάλεστο τὸ γάμο ἢ διωγμένος ἢ δαρμένος.

— Ἅμα δίνη ὁ Θεὸς τ' ἀλεύρι, παίρνει ὁ διάολος τὸ σακκί.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΑΡΣΕΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΜΙΑΣ ΦΙΛΟΔΟΞΗΣ ΑΓΓΛΙΔΟΣ

'Η 'Εγγλέζες ποὺ θέλαν νὰ παίξουν ρόλο στὴν πολιτική. 'Η φιλόδοξη σύζυγος τοῦ μεγαλεμπόρου. Ἕνα τολμηρὸ γράμμα πρὸς τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας. Ποιὸς θὰ πρωτοϋποδεχόταν τὸ Γάλλο πρέσβυ. Μιὰ ὕβρις ἐναντίον τοῦ 'Αγγλικοῦ στόλου. Ὅπου ἐξεγείρονται οἱ Ἄγγλοι ναύαρχοι. 'Η ἀποκάλυψις τῆς φάρσας, κλπ.

ΤΟ φθινόπωρο τοῦ 1882, στὴν ἀριστοκρατικὴ λουτρόπολι τῆς 'Αγγλίας Κόου ἀνεμένετο μὲ μεγάλη ἀνυπομονησία ὁ νέος πρέσβυς τῆς Γαλλίας Βάντιγκτον. 'Ο Βάντιγκτον, ὄχι μόνο εἶχε παίξει σπουδαῖο ρόλο στὴν πολιτικὴ ἱστορία τῆς Γαλλίας καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς σπουδαῖο πολιτικὸ πρόσωπο τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ ἦταν ἐπὶ πλέον καὶ 'Αγγλικῆς καταγωγῆς. Γι' αὐτὸ ἡ ἄφιξίς του στὸ Κόου ἐθεωρήθη ὡς τὸ μεγαλείτερο γεγονὸς τῆς ἐποχῆς.

Ὅλες ἡ κυρίες ποὺ παρεθέριζαν στὸ Κόου χρησιμοποιοῦσαν πλέον παντὸς εἴδους μέσα ποιὰ νὰ τὸν πρωτοδεχθῆ στὸ σαλόνι της. 'Ωστόσο, περισσότερο ἀπ' ὅλες, ἤθελε νὰ τὸν παρουσιάση πρῶτον στὸ δικό της σαλόνι ἡ κυρία Κῶστ, ἡ σύζυγος ἑνὸς πλουσιωτάτου ἐμπόρου, στῆς ὁποίας τὸ σπίτι ἐσύχναζαν ὅλα τὰ μέλη τῆς 'Αγγλικῆς ἀριστοκρατίας καὶ ἡ ὁποία ἤθελε, καλὰ καὶ σώνει, νὰ γίνη λαίδη μὲ κάθε τρόπο.

Πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας ἦταν τότε ὁ κατόπιν βασιλεὺς 'Εδουάρδος ὁ Ζ', ὁ ὁποῖος τὸ καλοκαίρι κατοικοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειά του σ' ἕνα ἀνάκτορο, κοντὰ στὸ Κόου. 'Ο πρίγκηψ 'Εδουάρδος ἦταν ἐξαιρετικὰ ἁπλὸς στοὺς τρόπους καὶ ἐχθρὸς τῆς ἐθιμοτυπίας. 'Αντιθέτως, τοῦ ἄρεσαν πολὺ τὰ ἀστεῖα καί, ὅσο ἦταν ἀκόμα νέος, σκάρωνε πολλὲς νόστιμες φάρσες ἐν συνεργασίᾳ μὲ τοὺς φίλους του.

'Η κυρία Κῶστ εἶχε τὴν τιμὴ νὰ γνωρίζη προσωπικῶς τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας. 'Απεφάσισε, λοιπόν, ἡ φιλόδοξη αὐτὴ κυρία, νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὴν ὑψηλὴ αὐτὴ γνωριμία γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὸν σκοπό της καί, χωρὶς νὰ χάνη καιρό, κάθησε κ' ἔγραψε στὸν πρίγκηπα τὸ ἀκόλουθο γράμμα :

«'Η βασιλική σας ὑψηλότης προστατεύει πάντοτε ὅλους τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς εὑρισκομένους εἰς ἀνάγκην. Φαντάζομαι, λοιπόν, ὅτι θ' ἀκούσετε καὶ τὴν παράκλησι μιᾶς γυναίκας, ἡ ὁποία, στὴ μεγάλη της ἀμηχανία, ἀπευθύνεται πρὸς σᾶς γιὰ νὰ σᾶς ἐκθέση τὰ ἑξῆς :

»'Εφέτος εἶνε ἡ σειρά μου νὰ παρουσιάσω κ' ἐγὼ στὸ σαλόνι μου μιὰ σπουδαία προσωπικότητα, γιὰ νὰ μὴ μείνω πίσω ἀπὸ τὶς ἄλλες κυρίες. 'Η παρουσίασις αὐτὴ πρέπει νὰ γίνη ἀφεύκτως τὸ βράδυ τῆς 14ης τρέχοντος, κατὰ τὴν μεγάλη δεξίωσι ποὺ θὰ ἔχω στὴ βίλλα μου καὶ τὴν ὁποία ἡ βασιλική σας ὑψηλότης εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ δηλώση πῶς θὰ τιμήση διὰ τῆς παρουσίας της. Θὰ ἦταν, λοιπόν, μεγάλη τόλμη ἐκ μέρους μου ἂν σᾶς **παρακαλέσω νὰ φέρετε μαζύ σας καὶ τὸν κύριο Βάντιγκτον, μὲ τὸν ὁποῖο,** καθὼς ξέρω, συνδέεσθε διὰ στενῆς φιλίας. Ἕνας καὶ μόνος λόγος σας ἀρκεῖ νὰ πείση τὸν κ. πρέσβυ νὰ ἐμφανισθῆ στὸ σαλόνι μου κ' ἔτσι θὰ ἔχω τὴν τιμὴ νὰ εἶμαι ἐγὼ ἡ πρώτη ποὺ θὰ τὸν παρουσιάσω...»

Τὸ γράμμα αὐτό, μολονότι ἦταν ἐντελῶς ἀντίθετο πρὸς κάθε κανόνα τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, ὁ πρίγκηψ ὄχι μόνο δὲν τὸ παρεξήγησε, ἀλλὰ κ' ἔστειλε μιὰ εὐγενέστατη ἀπάντησι στὴν κυρία Κῶστ, στὴν ὁποία τῆς ἔγραφε :

«'Η ἐπιθυμίες σας εἶνε γιὰ μένα διαταγές. Θὰ φέρω λοιπὸν τὸν ἀναμενόμενο στὴ δεξίωσί σας ! Σᾶς παρακαλῶ μόνο νὰ κρατήσετε τὸ πρᾶγμα μυστικό, γιατὶ θέλω νὰ προκαλέσω ἔκπληξι !»

Ποῦ μποροῦσε ὅμως νὰ κρατήση μυστικὸ τὸ κοσμοϊστορικὸ αὐτὸ γεγονὸς ἡ κυρία Κῶστ, ἡ ὁποία ἤθελε νὰ βγῆ ἔξω καὶ νὰ διαλαλήση σ' ὅλο τὸν κόσμο τὴν ἐπιτυχία της ; Ἔτσι ἔκανε τὴν κουταμάρα νὰ γράψη σ' ὅλες τὶς φίλες της καὶ νὰ τοὺς ἀναγγείλη ὅτι στὶς 14 τοῦ μηνὸς θὰ τιμοῦσαν μὲ τὴν παρουσία τους τὴ συναναστροφή της ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας μαζὺ μὲ τὸν πρέσβυ Βάντιγκτον καὶ ὅτι ἤλπιζε τὸ σαλόνι της νὰ γίνη τὸ κέντρον, ὅπου θὰ ἐπλέκοντο τὰ νήματα τῆς ἱστορίας...

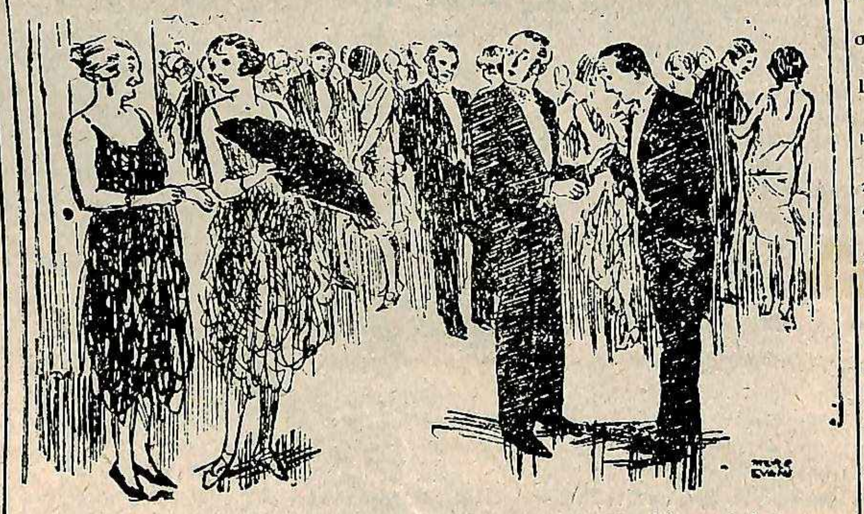

Εἶνε γνωστὸ ὅμως ὅτι ἡ γυναῖκες εἶνε πολὺ ζηλιάρες. Ὅσες λοιπὸν ἔλαβαν τὰ γράμματα τῆς κ. Κῶστ, δὲν μπόρεσαν ν' ἀνεχθοῦν τὸ θρίαμβό της καὶ ἔγιναν ἔξω φρενῶν, γιατὶ ἡ γυναῖκα ἑνὸς ἁπλοῦ ἐμπόρου διετείνετο ὅτι στὸ σαλόνι της θὰ ἐπλέκοντο τὰ νήματα τῆς ἱστορίας...

Τὴν ἡμέρα τῆς ὑποδοχῆς, ὡστόσο, ὁ πρίγκηψ ἐνεφανίσθη τὴν ὡρισμένη ὥρα, φέρνοντας πραγματικῶς μαζύ του τὸν πρέσβυ κ. Βάντιγκτον, τὸν ὁποῖον **παρουσίασε ὁ ἴδιος στὴν** οἰκοδέσποινα. 'Ο Βάντιγκτον ἔκανε σὲ ὅλους λαμπρὴ ἐντύπωσι. Καθὼς μάλιστα ἦταν 'Αγγλικῆς καταγωγῆς, μιλοῦσε θαυμάσια τὰ 'Αγγλικὰ καὶ μποροῦσε νὰ συζητήση ἐπὶ ὅλων τῶν θεμάτων.

Τὴν ὥρα ποὺ ἐκάθησαν στὸ τραπέζι, ὁ Βάντιγκτον τοποθετήθηκε μεταξὺ τοῦ τότε ἀντιναυάρχου τοῦ στόλου λόρδου Μπέρεσφορδ καὶ τοῦ ναυάρχου Κάππελ, πλησιέστατα δὲ στὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας, ὁ ὁποῖος εἶχε στὰ δεξιά του τὴν οἰκοδέσποινα.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ πλουσιωτάτου γεύματος, ὁ Βάντιγκτον εἶπε ἄξαφνα δυνατά :

— Εἶδα χθές, ὕστερα ἀπὸ πολὺν καιρό, τὸν 'Αγγλικὸ στόλο καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι μοῦ ἔκανε οἰκτρὴ ἐντύπωσι !

Καὶ κεραυνὸς ἂν εἶχε πέση μέσα στὴν αἴθουσα, δὲν θὰ προκαλοῦσε μεγαλείτερη ἐντύπωσι ! Ὅλοι οἱ συνδαιτημόνες εἶχαν μείνει κόκκαλο ! 'Ο νέος πρέσβυς τῆς Γαλλίας τολμοῦσε νὰ μιλῆ μὲ τὸν ἀσεβέστατο αὐτὸν τρόπο γιὰ τὸ καμάρι τῆς 'Αγγλίας, γιὰ τὸν στόλο της, καὶ μάλιστα ἐμπρὸς στὸν Ἄγγλο διάδοχο !

'Ο Βάντιγκτον ὅμως ἐνόμισε ὅτι δὲν εἶχε ἐκφράσει ἀρκετὰ καθαρὰ τὴ γνώμη του, καὶ ἐπανέλαβε :

— Ἂν θέλω μάλιστα νὰ φανῶ εἰλικρινής, πρέπει νὰ πῶ ὅτι ὁ 'Αγγλικὸς στόλος εἶνε ἐλεεινός, καὶ ὅτι φταῖνε οἱ ἀρχηγοί του ποὺ τὸν κατάντησαν σὲ τέτοια χάλια !...

'Ο λόρδος Μπέρεσφορδ ἀνέκτησε πρῶτος τὴν ψυχραιμία του καὶ εἶπε, εὐγενικὰ μέν, ἀλλὰ πολὺ αὐστηρά :

— 'Ελπίζω, ἐξοχώτατε, ὅτι μιλᾶτε στ' ἀστεῖα . . .

— Καθόλου, ἀπάντησε ὁ Βάντιγκτον. Μιλῶ σοβαρώτατα.

— Μὴ λησμονῆτε, ἐξοχώτατε, εἶπε τότε ὁ ἀντιναύαρχος Κάππελ, ὅτι οἱ Ἄγγλοι ἀξιωματικοί, τοὺς ὁποίους προσβάλλετε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, εἶνε, ὅπως καὶ σεῖς, προσκεκλημένοι σ' ἕνα 'Αγγλικὸ σπίτι, ὅπου, ὅπως καὶ σ' ὅλη τὴν 'Αγγλία, ὁ στόλος θεωρεῖται τὸ παλλάδιον τοῦ ἔθνους.

— Ἄχ, ναί, τὸ ξέρω ὅτι οἱ Ἄγγλοι εἶνε ξεμωραμένοι μὲ τὸ στόλο τους ! ἀπάντησε ὁ Βάντιγκτον. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἐμποδίζη νὰ βλέπουν τὶς ἀδυναμίες τοῦ παλλαδίου των.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι κ' ἐγκατέλειψε τὴν αἴθουσα. Δὲν μποροῦσε, φυσικά, νὰ παραστῆ περισσότερη ὥρα μάρτυς μιᾶς τέτοιας σκηνῆς εἰς βάρος τῆς 'Αγγλίας. 'Η ἀναχώρησις ὅμως τοῦ διαδόχου φαίνεται ὅτι ἦταν τὸ σύνθημα γιὰ ν' ἀφήσουν τοὺς τύπους κατὰ μέρος καὶ οἱ δυὸ ναύαρχοι.

'Ο Μπέρεσφορδ σηκώθηκε ἀμέσως ἐπάνω καὶ φώναξε :

— 'Ανακαλέσατε ἀμέσως τὰς ὕβρεις σας !

— Δὲν τὸ ἔχω σκοπό ! ἀπάντησε ὁ Βάντιγκτον.

— Ἂν δὲν τὶς ἀνακαλέσετε, θὰ τιμωρηθῆτε γιὰ τὴν ἀναίδειά σας !

— Κύριε, εἶπε ἀπειλητικὰ ὁ Βάντιγκτον, τολμᾶτε ν' ἀπειλῆτε τὸν πρέσβυ ἑνὸς ξένου κράτους ;

— Ναί, τολμῶ! εἶπε ὁ Κάππελ καὶ κατάφερε μιὰ γροθιὰ στὸ στῆθος τοῦ Βάντιγκτον.

'Ο πρέσβυς ὅμως τοῦ ἀνταπέδωσε τὴ γροθιὰ μὲ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς πυγμαχίας. Τότε ἐπενέβη στὸν καυγᾶ καὶ ὁ Μπέρεσφορδ καὶ ἄρχισε μιὰ γερὴ γρονθοπατινάδα μεταξὺ τῶν δύο ναυάρχων καὶ τοῦ Βάντιγκτον.

'Η οἰκοδέσποινα εἶχε σωριαστῆ μισολιποθυμισμένη στὴν καρέκλα της. Ἕνα τρομερὸ σκάνδαλο εἶχε συμβῆ στὸ σπίτι της. 'Ο πρέσβυς τῆς Γαλλίας εἶχε προσβληθῆ μέσα στὸ σαλόνι της. Αὐτὸ ἀσφαλῶς ὄχι μόνο θὰ προκαλοῦσε ἐπεισόδια μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ἀλλὰ καὶ πόλεμο μεταξὺ 'Αγγλίας καὶ Γαλλίας, γιατὶ τὸ Γαλλικὸ ἔθνος εἶχε προσβληθῆ θανασίμως στὸ πρόσωπο τοῦ ἀντιπροσώπου του !...

'Ωστόσο σὲ λίγο σηκώθηκε καὶ μὲ κλονούμενα βήματα διευθύνθηκε στὸ ἄλλο δωμάτιο γιὰ νὰ ζητήση συγγνώμην ἀπὸ τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας γιὰ τὸ σκάνδαλο ποὺ εἶχε γίνει σπίτι της. 'Ο πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας ὅμως εἶχε κιόλας φύγει καὶ εἶχε γυρίσει στὸ ἀνάκτορό του.

Μὲ κόπο τότε σύρθηκε ἡ κυρία Κῶστ ὥς τὴν τραπεζαρία, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ δείξη ἀδυναμία μπρὸς στοὺς προσκεκλημένους της.

'Η ἔκπληξίς της ὅμως τότε ἔφτασε στὸ κατακόρυφο ! Καθὼς μπῆκε στὴν τραπεζαρία της, εἶδε τὸ Γάλλο πρέσβυ νὰ κάθεται πάλι στὴ θέσι του, σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε, καὶ ὅλους τοὺς προσκεκλημένους νὰ εἶνε ξεκαρδισμένοι στὰ γέλια !

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη σηκώθηκε ὁ λόρδος Μπέρεσφορδ καί, ὑψώνοντας τὸ ποτῆρι του, εἶπε :

— Κυρίες μου καὶ κύριοι, ἐλπίζω ὅτι θὰ σᾶς ἄρεσε ἡ φάρσα ποὺ ἐπαίξαμε. 'Η αὐτοῦ ἐξοχότης ὁ πρέσβυς τῆς Γαλλίας Βάντιγκτον δὲν ἦρθε ἀκόμη στὸ Λονδῖνο. 'Επειδὴ ὅμως ἡ ἀξιότιμος οἰκοδέσποινα ἐπιθυμοῦσε τόσο θερμὰ νὰ τὸν δῆ στὸ σαλόνι της, στὸ ὁποῖο πλέκονται τὰ νήματα τῆς ἱστορίας καὶ στὸ ὁποῖο δημιουργεῖται ἡ Εὐρωπαϊκὴ πολιτική, γι' αὐτὸ κατὰ σύστασιν τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας ἀνέλαβε νὰ παίξη τὸν ρόλο τοῦ Βάντιγκτον ὁ κοινός μας φίλος δόκτωρ Ρῶσσελ, τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς συστήσω...

Γενικὴ ἱλαρότης ἐπακολούθησε στὴν αἴθουσα, τῆς ὁποίας μόνο ἡ κυρία Κῶστ δὲν συμμετεῖχε.

Ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἀνεχώρησαν ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι, καὶ ἡ κυρία Κῶστ ἔμεινε μόνη της, ἀπελπισμένη γιὰ τὴν γελοιοποίησί της καὶ γιατί, μὲ τὸ ἀνόητο γράμμα της, ἔδωσε ἀφορμὴ στὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας νὰ τῆς δώση ἕνα καλὸ μάθημα.

Ἔτσι ἡ κυρία Κῶστ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ παίξη κανένα ρόλο στὴν πολιτικὴ καὶ οὔτε τὸ σαλόνι της μποροῦσε νὰ γίνη τὸ κέντρον ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ διευθύνετο ἡ Εὐρωπαϊκὴ πολιτική.

Μολαταῦτα, ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας δὲν ἤθελε ν' ἀποκλείση τὴν φιλόδοξη κυρία ἀπὸ τὴν 'Αγγλικὴ κοινωνία. 'Οκτὼ ἡμέρες ἀργότερα ἐδήλωσε μόνος του ὅτι θὰ ἐπεσκέπτετο τὴν κυρία Κῶστ στὸ σαλόνι της καὶ θἄφερνε μαζύ του καὶ τὸν πραγματικὸ Βάντιγκτον.

Ἔτσι ἐθριάμβευσε καὶ πάλιν ἡ κυρία Κῶστ, παρ' ὅλο ποὺ ἐπλήρωσε πολὺ ἀκριβὰ τὸ θρίαμβό της !...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Η ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ ΤΟΥ ΚΙΤΣΕΝΕΡ

Παροιμιώδης ὑπῆρξε ἡ ἐχεμύθεια τοῦ στρατηγοῦ Κίτσενερ, ὁ ὁποῖος ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο στὸν τελευταῖο πόλεμο. Μὲ κανέναν τρόπο δὲν ἐννοοῦσε νὰ φανερώση καὶ τὸ παραμικρότερο ἔστω μυστικὸ ἢ πολεμικὸ σχέδιο καὶ σ' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς οἰκείους του. Μιὰ μέρα, κάποιος φίλος του, μὲ τὸν ὁποῖο συνεδέετο στενώτατα, τὸν προσεκάλεσε στὸ μεγαλείτερο ξενοδοχεῖο τοῦ Λονδίνου, ὅπου τοῦ παρέθεσε πλουσιώτατο γεῦμα. 'Αφοῦ τὸν περιποιήθηκε ὅσο μποροῦσε καλύτερα, στὸ τέλος τοῦ γεύματος, σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ὁ Κίτσενερ φάνηκε κάπως διαχυτικώτερος, ἐτόλμησε νὰ τὸν ρωτήση μὲ ὕφος οἰκεῖο :

— Ποιὰ εἶνε τὰ τελευταῖα νέα τοῦ πολέμου, στρατηγέ;

— 'Αμέσως, ἀπάντησε ἑτοιμότατα ὁ στρατηγός. Περιμένετε νὰ στείλω νὰ μᾶς φέρουν μιὰ ἀπογευματινὴ ἐφημερίδα...

'Εννοεῖται ὅτι, ὕστερ' ἀπ' αὐτό, ὁ ὑποχρεωτικὸς φίλος δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπαναλάβη τὴν ἐρώτησι.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας πρὸ πεντηκονταετίας. Γράψατέ μας : Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, 'Αθήνας.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ **ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΚΟΥΠΡΙΝ**

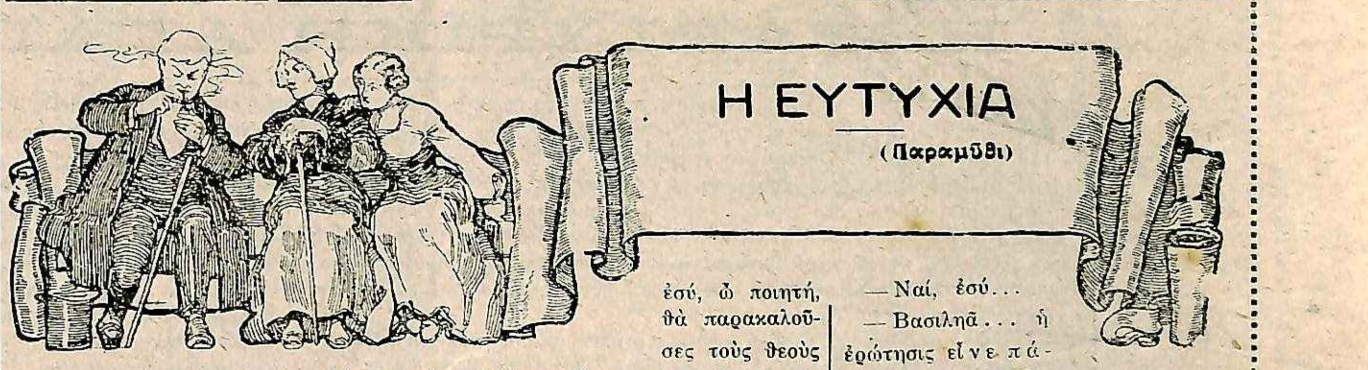

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

(Παραμῦθι)

Ἕνας μεγάλος βασιλιᾶς διέταξε κάποτε νὰ τοῦ παρουσιάσουν ὅλους τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς σοφοὺς τῆς χώρας του. Ὅταν ὅλοι συγκεντρώθηκαν γύρω του, ἐκεῖνος τοὺς ρώτησε :

— Τί εἶνε ἡ εὐτυχία ;

— Εὐτυχία εἶνε, ἀποκρίθηκε βιαστικὰ ὁ πρῶτος σοφός, νὰ βλέπη κανεὶς πάντα τὴ λάμψι τοῦ θείου σου προσώπου καὶ νὰ αἰσθάνεται πάντα...

— Βγάλτε του τὰ μάτια ! πρόσταξε ὁ βασιλιᾶς μὲ ἀδιαφορία. Ἂς ἔλθη ἄλλος !...

— Εὐτυχία εἶνε ἡ ἐξουσία, ἀπάντησε ὁ δεύτερος σοφός. 'Εσύ, βασιλιᾶ, εἶσαι **εὐτυχής** !

'Ο βασιλιᾶς ὅμως τὸν ἀντέκρουσε, λέγοντάς του μ' ἕνα σαρκαστικὸ χαμόγελο :

— Καὶ ὅμως ἐγὼ ὑποφέρω ἀπὸ αἱμορροΐδες καὶ δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὶς γιατρέψω... Βγάλτε τοῦ παληανθρώπου τὰ ρουθούνια !... Ἄλλος!...

— Εὐτυχία εἶνε ὁ πλοῦτος ! ἀπάντησε ὁ τρίτος σοφός.

— 'Εγὼ εἶμαι πάμπλουτος καὶ εἶμαι δυστυχισμένος. 'Εσένα σοῦ φτάνει ἕνα μεγάλο κομμάτι μάλαμα ποὺ νὰ ζυγίζη ὅσο καὶ τὸ κεφάλι σου, γιὰ νὰ γίνης εὐτυχής ;

— Ὦ, βασιλιᾶ !... Σ' εὐχ.... ἔκανε νὰ πῆ ὁ σοφός.

Μὰ ὁ βασιλιᾶς τὸν διέκοψε λέγοντάς του :

— Σώπα!... Θὰ τὸ πάρης !... Δέστε στὸ λαιμό του ἕνα μεγάλο κομμάτι μάλαμα, νὰ ζυγίζη ὅσο καὶ τὸ κεφάλι του, καὶ ρίχτε αὐτὸν τὸ ξήτουλα στὴ θάλασσα...

Κι' ὁ βασιλιᾶς φώναξε μὲ ἀνυπομονησία :

— Ἂς ἔρθη τέταρτος...

Τότε σύρθηκε ὥς τὰ πόδια τοῦ θρόνου μὲ τὴν κοιλιὰ ἕνας κουρελλιάρης καὶ ψιθύρισε :

— Ὦ, πάνσοφε ! 'Εγὼ δὲν θέλω πολλά !... Πεινῶ ! Δόσε μου νὰ χορτάσω... Θὰ γίνω ἔτσι εὐτυχὴς καὶ θὰ δοξάζω τὸ ὄνομά σου εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα...

— Δόστε του νὰ φάη ! πρόσταξε ὁ βασιλιᾶς μὲ ἀηδία. Καί, ὅταν σκάση ἀπ' τὴν πολυφαγία, ἐλᾶτε νὰ μοῦ τὸ πῆτε...

Ὕστερα παρουσιάστηκαν δυὸ ἄλλοι. 'Ο ἕνας, δυνατὸς ἀθλητής, μὲ ροδοκόκκινο πρόσωπο καὶ χαμηλὸ μέτωπο, εἶπε μὲ ἀναστεναγμό :

— 'Η εὐτυχία βρίσκεται στὴ δύναμι.

'Ο ἄλλος, χλωμός, ἀδύνατος ποιητής, μὲ μάγουλα γεμᾶτα κόκκινες κηλίδες, ψιθύρισε :

— 'Η εὐτυχία βρίσκεται στὴν ὑγεία.

'Ο βασιλιᾶς χαμογέλασε μὲ πικρία καὶ εἶπε :

— Ἂν ἦταν στὴν ἐξουσία μου ν' ἀλλάξω τὰ ριζικά σας, μετὰ ἕνα μῆνα, ἐσύ, ὦ ποιητή, θὰ παρακαλοῦσες τοὺς θεοὺς νὰ σοῦ δώσουν ἔμπνευσι. 'Εσὺ πάλι, ὦ ὁμοίωμα τοῦ 'Ηρακλέους, θὰ ἔτρεχες στοὺς γιατροὺς νὰ σοῦ δώσουν χάπια γιὰ ν' ἀδυνατίσης. Πηγαίνετε κ' οἱ δυό σας στὸ καλό... Ποιὸς εἶν' ἀκόμη ἐκεῖ ;

— Ἕνας θνητός ! ἀπάντησε τότε μὲ ὑπερηφάνεια ὁ ἕβδομος, ποὺ ἦταν στολισμένος μὲ ἄνθη ναρκίσσου. 'Η εὐτυχία εἶνε στὴν ἀνυπαρξία !

— Κόψτε του τὸ κεφάλι ! πρόσταξε μὲ τεμπελιὰ ὁ βασιλιᾶς.

— Βασιλιᾶ, ὦ βασιλιᾶ, κάμε ἔλεος! ψιθύρισε ὁ καταδικασμένος κ' ἔγινε πιὸ κίτρινος ἀπὸ τὰ φύλλα τοῦ ναρκίσσου. Δὲν ἤθελα νὰ πῶ αὐτό...

'Ο βασιλιᾶς ὅμως, κουρασμένος, κούνησε τὸ χέρι του, χασμουρήθηκε καὶ εἶπε :

— Πάρτε τον !... Κόψτε του τὸ κεφάλι ! 'Ο λόγος τοῦ βασιλιᾶ ποτὲ δὲν παίρνεται πίσω.

Παρουσιάστηκαν ἔπειτα κ' ἄλλοι πολλοί. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶπε τρεῖς λέξεις μονάχα :

— 'Η γυναικεία ἀγάπη !...

— Καλά, εἶπε ὁ βασιλιᾶς. Δόστε του ἑκατὸ γυναῖκες καὶ κορίτσια ἀπὸ τὰ πιὸ ὡραῖα τῆς χώρας μου. Νὰ τοῦ δώσετε ὅμως κ' ἕνα ποτῆρι μὲ φαρμάκι. Κι' ὅταν τὸ πιῆ μόνος του, νὰ μοῦ τὸ πῆτε. Θὰ πάω νὰ δῶ τὸ πτῶμα του...

Ἕνας ἄλλος πάλι εἶπε :

— Εὐτυχία θὰ ἦταν ἂν πραγματοποιόταν κάθε μου ἐπιθυμία.

— Καὶ τώρα τί θέλεις; ρώτησε μὲ πονηριὰ ὁ βασιλιᾶς.

— 'Εγώ ;...

— Ναί, ἐσύ...

— Βασιλιᾶ... ἡ ἐρώτησις εἶνε πάρα πολὺ ἀπροσδόκητη !...

— Νὰ τὸν θάψετε ζωντανό !... Ἄ, νὰ κ' ἕνας ἄλλος ἀκόμη σοφός... Καλά, καλά, ἔλα πιὸ κοντά... Ἴσως ξέρεις νὰ μοῦ πῆς γιὰ τὴν εὐτυχία.

'Ο σοφός — κι' αὐτὸς ἦταν πραγματικὰ σοφὸς — ἀποκρίθηκε :

— 'Η εὐτυχία βρίσκεται στὴν ὡραιότητα τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως.

'Ο βασιλιᾶς κατσούφιασε καὶ φώναξε θυμωμένα :

— Ἄ, ἄ ! 'Η ἀνθρώπινη σκέψις!... Καὶ τί εἶνε ἡ ἀνθρώπινη σκέψις ;

'Ο σοφὸς ὅμως — γιατὶ ἦταν πραγματικὰ σοφὸς — χαμογέλασε μονάχα μὲ οἶκτο καὶ δὲν ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι.

Τότε ὁ βασιλιᾶς διέταξε νὰ τὸν ρίξουν σὲ μιὰ ὑπόγεια φυλακή, ὅπου βασίλευε αἰώνιο σκοτάδι καὶ ὅπου δὲν ἔφτανε καμμιὰ φωνὴ ἀπ' ἔξω. Καί, ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο, παρουσίασαν στὸ βασιλιᾶ τὸν φυλακισμένο ποὺ εἶχε τυφλωθῆ, κουφαθῆ καὶ μόλις κρατιόταν στὰ πόδια του, τὸν ρώτησε.

— Τί ; Καὶ τώρα εἶσαι εὐτυχής ;

'Ο σοφὸς ὅμως ἀποκρίθηκε ἥρεμα :

— Ναί, εἶμαι εὐτυχής. Κλεισμένος στὴ φυλακή, ἤμουν καὶ βασιλιᾶς καὶ πλούσιος, κ' ἐρωτευμένος καὶ χορτᾶτος καὶ πεινασμένος — ὅλα αὐτὰ μοῦ τἄδινε ἡ σκέψις μου.

— Καὶ τί εἶνε λοιπὸν ἡ σκέψις ; φώναξε ὁ βασιλιᾶς ἀνυπόμονα. Μάθε πὼς ὕστερ' ἀπὸ πέντε λεπτὰ θὰ σὲ κρεμάσω καὶ θὰ φτύσω τὸ καταραμένο πρόσωπό σου ! Θὰ σὲ παρηγορήση τότε ἡ σκέψις σου ; Καὶ τί θὰ γίνουν τότε ἡ σκέψεις σου ποὺ σκόρπισες στὴ γῆ ;

'Ο σοφὸς ἀποκρίθηκε ἥρεμα, γιατὶ ἦταν πραγματικὰ σοφός :

— Ἠλίθιε! 'Η σκέψις εἶνε ἀθάνατη!

Α. ΚΟΥΠΡΙΝ

ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΕΝΟΣ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥ

Ἕνα δισεκατομμύριο ἀργυρᾶ νομίσματα ζυγίζει 5.000.000 κιλά. Ἕνα δὲ δισεκατομμύριο χρυσῶν νομισμάτων 322.000 κιλά. Εἰς χιλιόφραγκα χαρτονομίσματα τὸ δισεκατομμύριον ζυγίζει 1780 κιλὰ καὶ εἰς ἑκατόφραγκα 11.600 κιλά. Ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ μεταφέρη βάρος 100 κιλῶν, θὰ ἐχρειάζοντο 3.225 ἄνθρωποι γιὰ τὴ μεταφορὰ ἑνὸς δισεκατομμυρίου εἰς χρυσὸν καὶ 50.000 εἰς ἄργυρον. Ἕνα δισεκατομμύριο εἰς χιλιόφραγκα μπορεῖ ν' ἀποτελέση βιβλιοθήκη ἀπὸ 200 τόμους, ἂν κάθε τόμος ὑπολογισθῆ ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ 50 σελίδες!...

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ RENÉ MAIZEROY

Η ΜΑΡΤΥΡΙΚΗ ΑΓΑΠΗ

Στὸ διάλειμμα, ὁ στρατηγὸς Μονταλβέν, δείχνοντας ἕναν ψηλὸ ἡλικιωμένο κύριο ποὺ καθόταν μόνος του σ' ἕνα θεωρεῖο, μᾶς εἶπε :

— Τίποτε πειὰ δὲν μπορεῖ νὰ διασκεδάση τὸν πρίγκηπα Νικόλα Ρομανιέφ. Περιφέρει τὴν πλῆξι του κάτω ἀπὸ ὅλους τοὺς οὐρανούς, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ βρῆ τὴ χαρὰ πουθενά. Εἶνε ἀλήθεια πῶς ἕνα μεγάλο ἁμάρτημα βαρύνει τὴ συνείδησί του. Σκότωσε τὸν πατέρα του, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ τραγικὴ ἐρωτικὴ περιπέτεια, πού, ἂν θέλετε, κύριοι, τὴν ἀκοῦτε :

Ὁ Νικόλας Ρομανιὲφ ἦταν τότε εἴκοσι χρονῶν καὶ ζοῦσε, μαζὺ μὲ τὸν πατέρα του, τὴ ῥάθυμη καὶ μονότονη ζωὴ ποὺ ζοῦν ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄρχοντες τῆς Ρωσσίας, οἱ ὁποῖοι βαρυοῦνται νὰ μετρήσουν τὰ ἑκατομμύριά τους καὶ τῶν ὁποίων τὰ κτήματα εἶνε ἀπέραντα, σὰν ὁλόκληρα βασίλεια. Ὁ πατέρας Ρομανιὲφ ἦταν τραχὺς καὶ ἀδυσώπητος πρὸς τοὺς φτωχοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς μεταχειριζόταν σὰν κτήνη, ἔβαζε τοὺς κοζάκους του καὶ τοὺς βασάνιζαν καὶ γι' αὐτὸ ἐκεῖνοι τὸν ἔτρεμαν.

Ἕνα καλοκαιρινὸ βράδυ, ὁ Νικόλας, καθὼς γύριζε ἀπὸ τὸ κυνῆγι, συνάντησε στὸ δρόμο του μιὰ ὤμορφη πλύστρα. Ἡ κούρασι εἶχε κάνει τὰ μάγουλά της νὰ κοκκινίσουν καὶ μὲ τὰ δυὸ γυμνά της χέρια κρατοῦσε ἐπάνω στὸ κεφάλι της ἕνα μπόγο ὑγρὰ ἀσπρόρρουχα. Μέσα στὰ ὤμορφα μάτια της, στὰ ξέπλεκα μαλλιά της, στὰ κόκκινα χείλη της, ἔλαμπε ἕνα τέτοιο ἀκτινοβόλημα νεότητος, ὥστε ὁ νεαρὸς εὐγενὴς στάθηκε θαμπωμένος. Τὴ σταμάτησε μὲ οἰκειότητα κι' ἄρχισαν νὰ μιλοῦν. Ἐκείνη λεγότανε Σάσα. Οἱ γονεῖς της ἦσαν γεωργοὶ στὰ κτήματα τοῦ πατέρα του καὶ πολλὲς φορὲς τοὺς ἔλειπε τὸ ψωμὶ ἀπ' τὴν καλύβα τους. Αὐτὴ πάλι ἔπλενε ἀσπρόρρουχα στὸ χωριό. Ἡ Σάσα διηγόταν τὴν ἀθλιότητά τους μ' ἕναν τόνο ἀμέριμνο, ἀφίνοντας νὰ φαίνωνται τὰ κάτασπρα δόντια της. Μά, σιγὰ - σιγά, καθὼς ὁ Νικόλας τὴν ἐκολάκευε, λέγοντας φράσεις σχεδὸν τρυφερὲς γιὰ τὰ μεγάλα της μάτια ποὺ ἦσαν μαῦρα σὰν τὴ νύχτα, ἐκείνη ἄρχιζε νὰ γίνεται ντροπαλὴ καὶ δειλή. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ βρισκόταν ἔτσι μ' ἕναν ἄνδρα στὸ δάσος, ὁ ὁποῖος, ἀντὶ νὰ τὴν κακομεταχειριστῆ, τῆς ψιθύριζε γλυκὰ καὶ συνταρακτικὰ λόγια. Καθὼς περπατοῦσαν τώρα μαζύ, ἐβράδυνε πολὺ τὸ βῆμα της, σὰν νὰ μὴν ἤθελε νὰ γυρίση ποτὲ στὸ χωριό της. Ὅταν δὲ ἔφτασαν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε νὰ χωριστοῦν, ἀγκαλιάστηκαν ἔξαφνα καὶ ἄρχισαν νὰ φιλιοῦνται ἐπὶ ὥρα μὲ μιὰ ἀνεξήγητη θλίψη, ἀνταλλάσσοντας συγχρόνως ὅρκους ἔρωτος...

* *

Ἡ ἀγάπη τους, ποὺ ἄνθισε ἔτσι, ἕνα βράδυ τοῦ Αὐγούστου, φούντωσε σὲ λίγο κ' ἔγινε σὰν ἕνα ἄγριο λουλοῦδι. Βλεπόντουσαν κάθε μέρα, καὶ ὁ νεαρὸς πρίγκηψ πήγαινε καὶ καθόταν κοντά της, ἐνῶ ἐκείνη ἔπλενε.

Ὤ, ἡ εὐτυχισμένες αὐτὲς ὧρες, ποὺ τὰ κεφάλια τους, κοντὰ τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, καθρεφτιζόντουσαν μέσ' στὸ νερό, καὶ ποὺ τὰ φιλήματά τους δὲν εἶχαν μάρτυρες παρὰ τὰ ἀθῶα πουλιὰ ποὺ τραγουδοῦσαν ἐπάνω στὰ δένδρα. Τὸ εἰδύλλιό τους εἶχε μιὰ ἁπλοϊκὴ ἁγνότητα καὶ ἡ Σάσα λίγο ἔλειψε νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴ χαρά της τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ ἀγαπημένος της τῆς εἶπε σοβαρά :

— Θὰ σὲ παντρευθῶ ! Εἶσαι τόσο ὡραία καὶ τόσο ἁγνή, ὥστε σοῦ ἀξίζει νὰ γίνης πριγκήπισσα. Ἐξ ἄλλου, διάβασα στὸ βιβλίο τῆς οἰκογενείας μας ὅτι κι' ὁ πρόπαππός μου, ὁ Ἰβάν, παντρεύθηκε κι' αὐτὸς μιὰ δούλη καὶ τὴν ἀνέβασε ὥς τὴν τάξι του. Δὲν πιστεύω ὁ πατέρας μου νὰ ἐναντιωθῆ στὸ γάμο μας.

Κάθε μέρα ὁ πρίγκηψ πήγαινε καὶ καθόταν κοντά της, ἐνῶ ἐκείνη ἔπλενε..

Ἡ Σάσα τὸν ἄκουγε ἐκστατικὴ καί, τυλίγοντας τὰ χέρια της στὸ λαιμό του, τοῦ εἶπε :

— Πόσο καλὸς εἶσαι καὶ πόσο σ' ἀγαπῶ !...

Δυστυχῶς, σὲ λίγο, ὁ σκληρὸς πρίγκηψ Ρομανιὲφ διέλυσε τὶς χιμαιρικές του ἐλπίδες. Μόλις ὁ γυιός του τοῦ ἀνεκοίνωσε τὰ σχέδιά του, κατελήφθη ἀπὸ μιὰ τρομερὴ ὀργή. Εἶχε τρελλαθῆ ; Νὰ παντρευθῆ αὐτός, ἕνας πρίγκηψ, μιὰ δούλη ;... Νὰ ἐξευτελίση ἔτσι τὸ ὄνομα τῶν Ρομανιὲφ καὶ νὰ τὸ ἐκθέση στὶς εἰρωνεῖες τοῦ Τσάρου καὶ τῶν ἄλλων εὐγενῶν ; Ὅσο ζοῦσε αὐτός, ἕνας τέτοιος γάμος δὲν θὰ γινόταν.

Ὁ Νικόλας δὲν ἀπελπίστηκε μ' αὐτό. Σύρθηκε στὰ πόδια τοῦ πατέρα του, ἔκλαψε, τὸν ἱκέτευσε, προσπάθησε νὰ τὸν πείση, νὰ τὸν ἐξευμενίση. Μὰ δὲν κατώρθωσε τίποτε παρὰ νὰ τὸν ἐξαγριώση ἀκόμα περισσότερο.

Τότε, καταλαβαίνοντας ὅτι δὲν θὰ ἔπειθε ποτὲ αὐτὸν τὸν ἀδυσώπητο ἄρχοντα, ὁ Νικόλας, χωρὶς νὰ πάρη σχεδὸν τίποτε μαζύ του, σηκώθηκε κ' ἔφυγε μαζὺ μὲ τὴ Σάσα. Ὁ πατέρας του δὲν θέλησε στὴν ἀρχὴ νὰ πιστέψη στὴ φυγή του. Δὲν ἤθελε νὰ παραδεχτῆ αὐτός, ποὺ ἦταν συνηθισμένος νὰ σκύβουν ὅλοι μπρὸς στὴ θέλησί του, ὅτι ὁ γυιός του εἶχε ἐπαναστατήσει καὶ εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν οἰκογενειακὴ στέγη. Ὑπέφερε γι' αὐτὸ περισσότερο στὴν ὑπερηφάνειά του παρὰ στὴν ἀγάπη του γιὰ τὸ παιδί του καὶ ἐπὶ ἑβδομάδες ὁλόκληρες κλείστηκε μέσα, ἀφοῦ προηγουμένως ἔδωσε διαταγὴ στοὺς ὑπηρέτες του νὰ μὴν προφέρουν ποτὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπαναστάτου γυιοῦ του καὶ νὰ κάψουν στὴ μέση τῆς μεγάλης αὐλῆς τοῦ πύργου ὅλα τὰ ἔπιπλα κι' ὅλα τὰ ροῦχα ποὺ ἀνῆκαν στὸ Νικόλα. Ἐπίσης καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ πύργου διατάχτηκε νὰ ψάλη γιὰ τὸ γυιό του μιὰ νεκρώσιμη ἀκολουθία, σὰν νὰ εἶχε πεθάνει ὁ νεαρὸς πρίγκηψ.

Ὡστόσο ὁ σκληρὸς αὐτὸς πατέρας διάβαζε τώρα τὶς ἐπιστολὲς ποὺ ἔστελνε μὲ σεβασμὸ σ' αὐτὸν ὁ γυιός του.

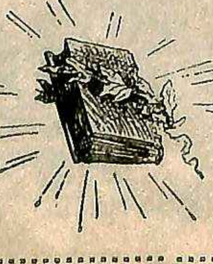

Ἤλπιζε νὰ δῆ σ' αὐτὲς ὁμολογίες φτώχειας καὶ ἀθλιότητος καὶ ταπεινὲς ἱκεσίες, ὑπαγορευμένες ἀπὸ τὴν πεῖνα... Μὰ τοῦ κάκου... Καὶ ἡ ὀργή του μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο, ὅταν εἶδε ὅτι ὁ Νικόλας ἦταν εὐτυχισμένος κ' ἐπέμενε στὴν ἀνυποταξία του. Ζοῦσε μὲ μετριότητα στὴ Μόσχα μαζὺ μὲ τὴ Σάσα, τὴν ὁποία εἶχε παντρευθῆ. Κ' οἱ δυό τους κέρδιζαν τὸ ψωμί τους ἐργαζόμενοι κ' ἔτσι ὁ Νικόλας δὲν ζητοῦσε τίποτε ἀπὸ τὸν πατέρα του. Οὔτε ἕνα ροῦβλι ! Οὔτε ἀκόμη τὴ συγγνώμη του ! Στὶς ἐπιστολές του δὲν φαινόταν νὰ νοσταλγῆ καθόλου τὸ παρελθὸν καὶ τὰ ἀρχοντικά του μεγαλεῖα !

Ἡ Σάσα, μὲ τὴν ἀγάπη της, τὸν παρηγοροῦσε γιὰ ὅλα καὶ τὸν ἔκανε εὐτυχισμένο. Ἦταν ὡραία, πιὸ ὡραία ἀπὸ ἄλλοτε, κι' ὁ Νικόλας, γράφοντας ὅλ' αὐτὰ στὸν πατέρα του, τοῦ ἔδειχνε, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, πῶς δὲν εἶχε τὴν ἀνάγκη του. Τὸν ὑποχρέωνε ἔτσι ν' ἀκούη τὴν ἠχὼ τῆς εὐτυχίας τους, τῶν φιλημάτων τους...

* *

Δὲν ἦταν πειὰ ὀργὴ αὐτὸ ποὺ ἔνοιωθε ὁ γέρος πρίγκηψ ἐναντίον τῶν δυὸ εὐτυχισμένων νέων ποὺ περιφρονοῦσαν τὴ δύναμί του. Ἦταν ἕνα ἄγριο μῖσος. Δὲν συλλογιζόταν τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ τοὺς τιμωρήση. Ὀνειρευόταν νὰ τοὺς βασανίση, νὰ τοὺς συντρίψη, νὰ τοὺς δῆ νὰ ὑποφέρουν καὶ νὰ τοῦ ζητοῦν χάρι. Μά, γιὰ νὰ τοὺς ξαναφέρη κοντά του, καταλάβαινε ὅτι τὰ βίαια μέτρα ἦσαν ἄχρηστα καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιήση τὴν πονηριὰ καὶ τὸ ψέμμα. Ὑπαγόρευσε λοιπὸν στὸν γραμματέα του μιὰ ἐπιστολή, στὴν ὁποία τοὺς ἐξέφραζε τὴ θλίψη του ποὺ ἦταν μόνος καὶ γερνοῦσε μακρυὰ ἀπὸ τὰ παιδιά του. Τοὺς ἔγραφε πῶς ἦταν ἕτοιμος ν' ἀνοίξη τὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τοὺς εὐλογήση. Τοὺς συγχωροῦσε καὶ τοὺς ἔλεγε ὅτι ἡ Σάσα θὰ εἶχε στὸ ἑξῆς θέσι κοντά του ὡς πριγκήπισσα. Ἐπρόσθετε ὅτι τοὺς περίμενε μὲ ἀνυπομονησία καὶ ὅτι θὰ πήγαινε κάθε βράδυ γιὰ νὰ κυττάζη στὸ δρόμο μήπως ἔρχονται. Καὶ τελείωνε, ἐκφράζοντας τὴν ἐλπίδα ὅτι θἄκουγαν τὴν πρόσκλησι τοῦ ἀπελπισμένου καὶ ἄρρωστου πατέρα τους.

Οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι, μόλις ἔλαβαν τὴν ἐπιστολή του, ἔτρεξαν κοντά του. Ἡ ἐπιστροφή τους ἦταν πανηγυρική. Οἱ χωρικοί, ἀραδιασμένοι στοὺς δρόμους, τοὺς ἐπευφήμησαν. Ἡ καμπάνες τῆς ἐκκλησίας χτυποῦσαν χαρμόσυνα καί, στὸ κατῶφλι τοῦ πύργου, ὁ γέρος πρίγκηψ τοὺς ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του. Εἶχαν προετοιμάσει στὴ μεγάλη αἴθουσα ἕνα πλούσιο δεῖπνο ποὺ τὸ φώτιζαν μεγάλες λαμπάδες, τὶς ὁποῖες κρατοῦσαν στὰ χέρια τους κοζάκοι. Ὁ πατέρας κι' ὁ γυιὸς τσούγκριζαν τὰ ποτήρια τους σὲ κάθε στιγμή. Καὶ ὁ Νικόλας, μέσα στὴν εὐτυχία του αὐτή, λησμονοῦσε τὴν παληὰ δυστυχία του, τὴ φτώχεια καὶ τὴν πεῖνα ποὺ εἶχε περάσει μαζὺ μὲ τὴν ἀγαπημένη του στὴ Μόσχα.

Ὁ πατέρας του, κάθε τόσο, ρωτοῦσε τὴ Σάσα :

— Εἶσθε εὐτυχισμένη, πριγκήπισσα;

Ἡ δοκιμασία του εἶχε πειὰ τελειώσει. Τώρα ἔτρωγε κ' ἔπινε. Τὸ ποτήρι του δὲν ἔμενε οὔτε στιγμὴ ἄδειο καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ βαρειὰ μέθη τὸν κατέλαβε, ναρκώνοντάς τον. Στὸ τέλος, ἔγειρε, μὲ τοὺς ἀγκῶνες ἀπάνω

στὸ τραπέζι, κι' ἄρχισε νὰ κοιμᾶται βαθειά...

Ἔξαφνα κραυγὲς διαπεραστικές, τρομερὲς τὸν ξύπνησαν. Ἄνοιξε τὰ μάτια του, ζαλισμένος ἀκόμα καὶ τρεκλίζοντας. Ἡ σάλα ἦταν ἄδεια κι' ἀπέξω μιὰ γυναικεία φωνὴ τοῦ φώναζε, θρηνῶντας :

— Νικόλα !... Νικόλα!... Μὲ σκοτώνουν !... Βοήθεια !...

Ὥρμησε ἀμέσως πρὸς ἕνα καγκελλόφρακτο παράθυρο, ξεμεθῶντας στὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸν τρόμο του καὶ ἀπὸ ἕνα τρομερὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρυσαν τὰ μάτια του. Ἡ Σάσα ἦταν δεμένη ὁλόγυμνη σ' ἕνα στῦλο, στημένο στὴ μέση τῆς αὐλῆς τῶν τιμῶν. Καί, ἐρεθισμένοι ἀπὸ τὸν ἀφέντη τους, ὁ ὁποῖος τοὺς ἔταζε τόννους κρασὶ καὶ σακκιὰ μὲ ρούβλια, οἱ κοζάκοι πλήγωναν τὸ λεπτὸ παιδικό της σῶμα, χτυπῶντας το ἄγρια μὲ τὰ μαστίγιά τους...

Ἡ Σάσα στριφογύριζε, ἔσβηνε, ἀγωνιοῦσε... Τὸ αἷμα της σχημάτιζε ἀπὸ κάτω της μιὰ λίμνη κατακόκκινη, μέσα στὴν ὁποία σπαρτάριζαν τὰ μικρά της πόδια. Καὶ ὁ Ρομανιὲφ ὕψωνε τοὺς ὤμους του, ρωτῶντας την εἰρωνικὰ κάθε τόσο :

— Εἶσθε εὐτυχισμένη, πριγκήπισσα;

Τότε ὁ Νικόλας, χτυπημένος στὴν καρδιά, τρελλός, μὴ βλέποντας παρὰ τὸ ἀγαπημένο ἐκεῖνο πλᾶσμα ποὺ ὅλο του τὸ σῶμα ἦταν γεμᾶτο πληγές, κι' αὐτὸν τὸ γέρο, ὁ ὁποῖος γελοῦσε μπροστὰ στὸ θῦμα του, ξεκρέμασε ἕνα ὅπλο καί, σὰν νὰ σκόπευε κανένα ἄγριο θηρίο, ἀφοῦ στήριξε τὴν κάννη του στὰ κάγκελλα τοῦ παραθύρου, σημάδεψε τὸν πατέρα του. Ἕνας πυροβολισμὸς ἀντήχησε καὶ ὁ γέρος Ρομανιὲφ κυλίστηκε χάμω, μὲ τὸ πρόσωπό του μέσα στὸ αἷμα τοῦ θύματός του. Εἶχε πεθάνει...

Μὰ καὶ ἡ φτωχὴ Σάσα πέθανε σὲ λίγο ἀπὸ τὶς πληγές της.

Ἀπὸ τότε, ὁ πρίγκηψ Νικόλας, ὁ ὁποῖος πούλησε ἀμέσως τ' ἀπέραντα κτήματα ποὺ περιῆλθαν σ' αὐτὸν μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του, ἐξορίστηκε μόνος του ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ γυρεύει, ταξειδεύοντας, παντοῦ, τὴ λήθη, χωρὶς ὅμως νὰ τὴν βρίσκη πουθενά...

RENE MAIZEROY

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ

Σὰν ἔβλεπα τὰ χείλια σου ποὺ χαρω-
(πὰ γελοῦσαν,
καὶ μ' ἄδολη καρδιὰ
κελαϊδιστὰ τὰ λόγια σου ὁλόγυρα πε-
(τοῦσαν
ὅπως πουλάκια ἀπὸ κλαδιὰ σ' ἄλλα πε-
(τοῦν κλαδιά,

Δὲν ἔννοιωθα ἡ γλυκειὰ φωνὴ πῶς πί-
(κρες μοῦ τοιμάζει
κ' ἡ ἄκακη ματιὰ
σὰν σπίθα ποὺ σὲ θημωνιὲς ἡλιόστε-
(γνες φωληάζει
πῶς ἄσβυστη μέσ' στὴν ψυχὴ θὰ μ' ἄ-
(ναβε φωτιά.

Φωτιὰ ποὺ πάντα θρέφεται καὶ πάντα
(δυναμώνει,
γιατὶ σὲ λαχταρῶ
καὶ θέλω ἡ φλόγα μέσα μου νὰ βόσκη,
(νὰ μὲ λυώνη
μὰ νὰ σ' ἀκούω πάντα καὶ νὰ σὲ θωρῶ.

ΑΛ. ΠΑΛΛΗΣ

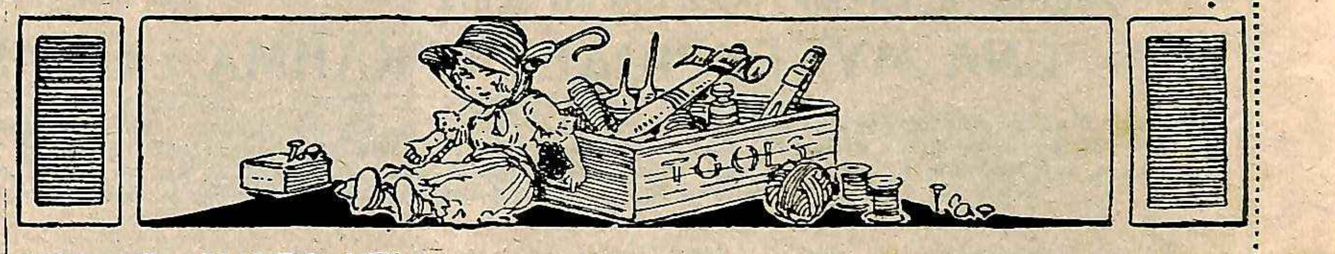

ΑΠΟ ΔΩ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΕΙ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

— Τὰ λυκόπαιδα καὶ ἡ ἱστορία τους

Πολλὲς φορές, οἱ λύκοι, κατὰ τὶς περιπλανήσεις των κοντὰ σὲ χωριά, ἁρπάζουν μικρὰ παιδιὰ καὶ τὰ μεταφέρουν στὶς φωλιές των, ὅπου τ' ἀνατρέφουν σὰν λυκόπουλα, τὰ συνηθίζουν σιγὰ - σιγὰ στὴ ζωή τους καὶ τοὺς μεταδίδουν ὅλες σχεδὸν τὶς συνήθειές των.

Ἔτσι, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, μερικοὶ Ἰνδοὶ ποὺ εἶχαν βγῆ γιὰ νὰ κυνηγήσουν λύκους, ἀνεκάλυψαν μέσα σὲ μιὰ σπηλιὰ ἕνα τέτοιο λυκόπαιδο καὶ τὸ ἔβαλαν μέσα σ' ἕνα ὀρφανοτροφεῖο τῆς Βεγγάλης. Σ' ὅλο τὸ διάστημα ποὺ ἔμεινε ἐκεῖ, τὸ λυκόπουλο ἔτρωγε σὰν ἄγριο ζῶο, ἔπινε σὰν σκύλλος καὶ προτιμοῦσε νὰ τρώη κόκκαλα καὶ ὠμὰ κρέατα. Ποτὲ δὲν ἐπήγαινε νὰ παίξη μαζὺ μὲ τ' ἄλλα παιδιά, ἀλλὰ κρυβόταν παράμερα σὲ καμμιὰ σκοτεινὴ γωνιά. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγων μηνῶν παραμονὴ στὸ ὀρφανοτροφεῖο, ἀρρώστησε καὶ δὲν ἤθελε πειὰ νὰ φάη τίποτε. Ἐπειδὴ δὲ ἡ νηστεία αὐτὴ ἐξακολούθησε, σὲ λίγες μέρες πέθανε.

Στὴν ἴδια περιφέρεια βρέθηκε ἕνα ἄλλο λυκόπαιδο, τὸ ὁποῖο εἶχε ἡλικία 14 ἐτῶν. Τὸ ἔκλεισαν κι' αὐτὸ μέσα σ' ἕνα σχολεῖο, ὅπου τοῦ ἔμαθαν νὰ βγάζη διαφόρους φθόγγους, χωρὶς νὰ κατορθώσουν ὅμως νὰ τὸ κάνουν νὰ μιλήση. Μερικὲς φορὲς καταπιανόταν μὲ καμμιὰ ἐλαφρὰ ἐργασία, ἀλλὰ τὸν περισσότερο καιρὸ προτιμοῦσε νὰ τρώη. Ἐνῶ δὲ στὴν ἀρχὴ ἀγαποῦσε ἐξαιρετικὰ τὸ ὠμὸ κρέας, ἀργότερα συνήθισε καὶ στὶς ἄλλες τροφὲς καί, σιγὰ - σιγά, ἐγκατέλειψε τὴν ὠμοφαγία.

Στὸ φρενοκομεῖο τῆς Λουκνὸβ ἔμενε πρὸ καιροῦ κ' ἕνα ἄλλο λυκόπαιδο, τὸ ὁποῖο εἶχε βρεθῆ ἀπὸ ἕναν Εὐρωπαῖο γιατρὸ μέσα σὲ μιὰ λυκοφωληά. Τὸ παιδὶ αὐτὸ περπατοῦσε μὲ μεγάλη εὐκολία, χρησιμοποιῶντας χέρια καὶ πόδια, καί, πρὶν βάλη στὸ στόμα του τὴν τροφή, τὴν ἐμύριζε, ἂν δὲ εἶχε δυσάρεστη γεῦσι, τὴν ἔρριχνε κάτω.

Ἐπίσης, κάποτε, ἕνας Ἄγγλος ἀξιωματικός, ἐνῶ περνοῦσε ἀπὸ τὶς ὄχθες ἑνὸς ποταμοῦ τῶν Ἰνδιῶν, εἶδε νὰ βγαίνη μέσα ἀπὸ ἕνα σπήλαιο μιὰ πελωρία λύκαινα, συνοδευομένη ἀπὸ τρία λυκόπουλα κι' ἀπὸ ἕνα παιδὶ ποὺ περπατοῦσε μὲ τὰ τέσσερα. Ὁ ἀξιωματικὸς προσπάθησε νὰ πιάση τὸ παιδί, ἀλλὰ αὐτὸ ἔτρεχε μὲ ὅση ταχύτητα καὶ οἱ σύντροφοί του, καὶ στὸ τέλος κρύφτηκε μαζύ τους μέσα στὴ λυκότρυπα. Ὁ ἀξιωματικός, περίεργος νὰ ἐξακριβώση τὸ μυστήριο τοῦ λυκόπαιδου, ἔβαλε τὴν ἴδια μέρα μερικοὺς ἐργάτες νὰ ψάξουν στὴ σπηλιά, οἱ ὁποῖοι στὸ τέλος κατώρθωσαν νὰ τὸ πιάσουν, ἐνῶ προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ τοὺς ξεφύγη καὶ νὰ χωθῆ στὴν τρύπα ἑνὸς γειτονικοῦ σπηλαίου. Τὸ παιδὶ αὐτό, ὅταν, ἀργότερα, ἔβλεπε κανένα ἄλλο παιδί, ἤθελε νὰ τοῦ ἐπιτεθῆ καὶ νὰ τὸ δαγκάση, ἀλλά, μόλις ἔβλεπε ἄνδρες, φοβόταν. Εἶχε ἐξαιρετικὴ προτίμησι στὸ ὠμὸ κρέας, καὶ κάποτε κατεβρόχθισε μισὸ ἀρνί. Ποτέ του δὲν ἤθελε νὰ φορέση ροῦχα καὶ ὅταν τοῦ ἔδωσαν ἕνα χειμῶνα πανωφόρι γιὰ νὰ τὸ φορέση, τὸ ξέσχισε μὲ τὰ δόντια του κ' ἔφαγε μερικὰ κομμάτια ὑφάσματος. Κανένας δὲν τὸ εἶδε ποτὲ νὰ γελάη, μὰ οὔτε κι' αὐτὸ ἤθελε νὰ πλησιάση κανέναν ἀπὸ τοὺς γνωστούς του. Ὅταν τὸ ἔπιασαν, εἶχε ἡλικία ἐννέα ἐτῶν, ἔζησε δὲ στὴν κοινωνία ἄλλα τρία χρόνια ἀκόμα. Τὶς περισσότερες φορὲς ἔτρεχε μὲ τὰ τέσσερα, κάποτε ὅμως περπατοῦσε καὶ σὰν ἄνθρωπος !

— Ὀνομασίες γάμων

Πολὺ περίεργες εἶνε ἡ ὀνομασίες ποὺ παίρνουν οἱ γάμοι κατὰ τὰς διαφόρους ἐπετείους τῆς τελέσεώς των. Ἔτσι, κατὰ τὴν πρώτη τους ἐπέτειο, οἱ γάμοι λέγονται βαμβακεροί, στὴν 2α χάρτινοι, στὴν 3η δερμάτινοι, στὴν 5η ξύλινοι, στὴν 7η μάλλινοι, στὴ 10η κασσιτέρινοι, στὴν 12η μεταξωτοί, στὴν 15η κρυστάλλινοι, στὴν 20ὴ πορσελάνινοι, στὴν 25η ἀργυροί, στὴν 30ὴ μαργαριταρένιοι, στὴν 40ὴ ρουμπινένιοι, στὴν 50ὴ χρυσοὶ καί, τέλος, στὴν 75η ἀδαμάντινοι !

Καθὼς βλέπουν οἱ ἀναγνῶστες μας, ἡ ὀνομασίες τῶν γάμων δὲν προχωροῦν πέραν τῆς 75ης ἐπετείου, γιατὶ σπανίως ἀνδρόγυνο ἔζησε 75 χρόνια μετὰ τὸ γάμο του. Ποιὸς θὰ πίστευε ὅμως ὅτι δυὸ παντρεμμένοι ἔζησαν μαζύ... ἕναν ὁλόκληρο αἰῶνα ; Τὸ μοναδικὸ αὐτὸ φαινόμενο παρουσιάστηκε στὴν Οὐγγαρία πρὸ τριάντα περίπου ἐτῶν, ὁπότε ὁ Ἰωάννης Τζαμὰρτ καὶ ἡ σύζυγός του ἑώρτασαν στὴν πόλι Ζομπολὶ τὴν ἑκατοστὴ ἐπέτειο τῶν γάμων των. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτή, ὁ μὲν σύζυγος εἶχε ἡλικία 120 ἐτῶν, ἡ δὲ σύζυγός του 115 !...

— Βασιλικὴ διαταγὴ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς περιφημοτέρους ὑψιφώνους τῶν παλαιοτέρων χρόνων ἦταν καὶ ὁ Ἱσπανὸς Γκαγιάρε, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ κατήγετο ἀπὸ ταπεινὴ οἰκογένεια, ἔγινε διάσημος καὶ γνώρισε τόση δόξα, ὅση κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του.

Μιὰ φορὰ ποὺ ὁ Γκαγιάρε εἶχε πάει στὴν Πετρούπολι, τραγούδησε τόσο θαυμάσια, ὥστε ὁ τότε Τσάρος τῆς Ρωσσίας ποὺ τὸν ἄκουσε ἔστειλε τὸν ὑπασπιστή του νὰ προσκαλέση τὸν Γκαγιάρε νὰ τραγουδήση τὴν ἀκόλουθη βραδυὰ στὰ χειμερινὰ ἀνάκτορα.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ καλλιτέχνης ἐθεώρησε τὴν παραγγελία τοῦ Τσάρου, κατὰ τὸν τρόπο ποὺ τοῦ τὴν διετύπωσε ὁ ὑπασπιστής, ὡς διαταγή, τοῦ ἀπάντησε χωρὶς δισταγμό :

— Στρατηγέ μου, ἀπόψε βράχνιασα. Δὲν μπορῶ νὰ τραγουδήσω ὅταν μ' ἐμποδίζη ἡ φωνή μου.

Ἡ ἀπάντησις διαβιβάστηκε ἀμέσως στὸν Τσάρο, ὁ ὁποῖος ὑποπτευθεὶς ὅτι ἡ πρότασίς του εἶχε διατυπωθῆ ἄσχημα, ἔστειλε ἐκ δευτέρου τὸν ὑπασπιστή του γιὰ νὰ τοῦ πῆ τὰ ἑξῆς, αὐτολεξεί :

— Κύριε Γκαγιάρε, ὁ αὐτοκράτωρ σᾶς παρακαλεῖ ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ τραγουδήσετε αὔριο στὰ χειμερινὰ ἀνάκτορα.

— Περίεργο πρᾶγμα ! ἀπάντησε τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Γκαγιάρε, ἱκανοποιημένος αὐτὴ τὴ φορά. Ὁ λαιμός μου καθάρισε κ' ἡ φωνή μου τώρα μοῦ ἐπιτρέπει νὰ τραγουδήσω... Πέστε στὸν αὐτοκράτορα ὅτι τὸν εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν πρόσκλησί του καὶ ὅτι θἄρθω...

Ὅταν ρώτησαν κάποτε τὸν ἴδιο τὸν Γκαγιάρε ποιὰ ἦταν ἡ εὐτυχέστερη ἡμέρα τῆς ζωῆς του, ἀποκρίθηκε ὡς ἑξῆς :

— Ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποία κατώρθωσα νὰ ἐξασφαλίσω εὐτυχισμένα γεράματα στοὺς γονεῖς μου.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, πρὸ πεντηκονταετίας. Γράψατέ μας : Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΗΤΡΟΜΕΡΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

ΕΝΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

'Η ἀντεκδικήσεις τῶν ἀρχηγῶν τῶν λαθρεμπόρων. 'Ο ἀγαπημένος τῶν «βασιλισσῶν» τῶν νυκτερινῶν κέντρων. Τὸ τραγικὸ γεῦμα στὴν «Ταβερνοῦλα», Ἕνα πτῶμα ἔξω ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο. 'Η κηδεία τοῦ θύματος. 'Επιχειρήσεις προσοδοφόρες, ἀλλὰ ἐπικίνδυνες... Οἱ νόμοι τοῦ Κράτους καὶ οἱ νόμοι τῶν λαθρεμπόρων. 'Ο «Τσάρος τοῦ 'Αλκοόλ» καὶ τὸ «Συνδικᾶτο τῶν λαθρεμπόρων τῆς Βοστώνης». Οἱ συνδαιτημόνες τοῦ τελευταίου γεύματος. Ὅπου κανεὶς δὲν μιλάει... 'Ενέχεται ἡ «Μαφία», κλπ.

Καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμε γιὰ τὸ τρομερὸ καὶ ἀμείλικτο πόλεμο ποὺ διεξάγεται στὶς 'Αμερικανικὲς μεγαλουπόλεις μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τῶν μεγάλων λαθρεμπορικῶν ὀργανώσεων. Ἔτσι, πέρυσι τὸ Νοέμβριο ὁ Ἄρνολντ Ρότστεϊν, μέγας λαθρέμπορος οἰνοπνευματωδῶν καὶ ναρκωτικῶν, βρέθηκε δολοφονημένος ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους του σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα ξενοδοχεῖα τῆς Νέας 'Υόρκης, χωρίς, ὥς σήμερα, ἡ ἀστυνομία νὰ κατορθώση ν' ἀνακαλύψη καὶ νὰ συλλάβη τοὺς δολοφόνους του. Τελευταῖα πάλι, πρὸ διμήνου, ἄλλο παρόμοιο ἔγκλημα ἔλαβε χώραν, τοῦ ὁποίου θῦμα ἔπεσε ὁ περίφημος Φράνκ Μαρλόου, στενὸς φίλος τοῦ Ρότστεϊν.

'Αλλ' ἂς πάρουμε τὰ γεγονότα μὲ τὴ σειρά του.

'Ο Μαρλόου, ἰδιοκτήτης πολλῶν ὑπόπτων νυκτερινῶν κέντρων, ὀργανωτὴς πυγμαχιῶν καὶ ἱπποδρομιῶν, ἦταν 'Ιταλικῆς καταγωγῆς καὶ εἶχε παντρευτῆ μιὰ συμπατριώτιδά του, ποὺ εἶνε καὶ σήμερα μαμὴ στὴ Ν. 'Υόρκη. 'Επειδὴ ὅμως εἶχε ὡραῖο ἐξωτερικὸ καὶ καλοὺς τρόπους, ἄρεσε πολὺ στὶς γυναῖκες καὶ εἶχε γίνει τὸ μῆλον τῆς ἔριδος μεταξὺ τῶν «βασιλισσῶν» τῶν διαφόρων νυκτερινῶν λεσχῶν καὶ μυστικῶν καταγωγίων. 'Απ' ὅλες αὐτές, ὁ Μαρλόου εἶχε δώσει τὴν καρδιά του σὲ μιὰ ὡραία ξανθὴ χορεύτρια, τὴ Ντολορὲς Φάριζον, καὶ σκεφτόταν νὰ τὴν παντρευτῆ, παίρνοτας διαζύγιο ἀπὸ τὴ γυναίκα του.

Μὰ ἐνῶ ὥς τότε ἡ δουλειές του πήγαιναν περίφημα, ἔξαφνα ἡ τύχη φάνηκε σὰν νὰ στράφηκε ἐναντίον του. 'Η τεραστία περιουσία ποὺ εἶχε κατορθώσει νὰ συγκεντρώση, μέσα σὲ ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα μὲ τὶς διάφορες ὕποπτες ἐπιχειρήσεις του, ἀπὸ ἡμέρα σὲ ἡμέρα λιγόστευε συνεχῶς. Γιὰ νὰ κρατηθῇ κάπως, πούλησε ὅλες τὶς μετοχές του τοῦ νυκτερινοῦ κέντρου «Τὸ 'Ασημένιο Παποῦτσι», το ὁποῖο διηύθυνε μαζὺ μὲ τὸ μποξὲρ Οὐΐλσων. Μὰ τοῦ κάκου, τὸ κατρακύλημά του ἐξακολουθοῦσε ραγδαῖο. Ὅ,τι ἐπιχείρησι κι' ἂν ἔκανε, ἀποτύγχανε κ' ἔχανε τεράστια ποσά.

'Εκτὸς ὅμως ὅλων αὐτῶν, καὶ κάποιος μυστηριώδης κίνδυνος φαινόταν σὰν νὰ τὸν ἀπειλῇ. Μιὰ μέρα τοῦ παρελθόντος 'Ιουλίου, καθὼς συνάντησε στὸ 'Ιπποδρόμιο τῆς Νέας 'Υόρκης ἕναν παληό του σύντροφο, τοῦ εἶπε τὰ μυστηριώδη αὐτὰ λόγια:

—Μὲ κυνηγᾶνε καὶ στὸ τέλος θὰ μὲ ξεμπερδέψουν... Αὐτὸ εἶνε ζήτημα ἡμερῶν.

Μὰ τὸ «ξεμπέρδεμά» του δὲν ἦταν ζήτημα ἡμερῶν, ὅπως νόμιζε, ἀλλὰ ὡρῶν μόνο. Τὸ ἴδιο βράδυ, ὁ Μαρλόου ἔτρωγε μὲ μερικοὺς «ἐμπίστους συνεργάτας» του στὸ ἑστιατόριο «'Η Ταβερνοῦλα», κέντρο τῶν πυγμάχων. 'Η ὥρα ἦταν ἐννηάμιση. Μετὰ μιὰ ὥρα ἀκριβῶς, τὸ πτῶμα του, γεμᾶτο ἀπὸ σφαῖρες καὶ καταματωμένο, βρισκόταν σὲ τριῶν χιλιομέτρων ἀποστάσι ἀπὸ τὴ Νέα 'Υόρκη, κοντὰ σὲ κάποιο νεκροταφεῖο. Μόλις μαθέφτηκε στὴ Νέα 'Υόρκη ὁ φόνος τοῦ Μαρλόου, ἀμέσως ἡ ἀστυνομία, χωρὶς νὰ χάνη οὔτε ἕνα δευτερόλεπτο, ἄρχισε τὶς ἀναζητήσεις. Μέσα σὲ λίγες ὧρες οἱ ἀστυνομικοὶ εἶχαν βρῆ καὶ εἶχαν συλλάβει ὅλους τοὺς συνδαιτημόνας τοῦ τελευταίου γεύματος τοῦ θύματος, τέσσερες ἄντρες καὶ μιὰ γυναῖκα. Συγχρόνως ἕνα κατεπεῖγον τηλεγράφημα ἐξαπεστάλη στὸ Λονδῖνο, ὅπου ἐργαζόταν τὸν τελευταῖο καιρὸ ὡς πρώτη χορεύτρια σὲ κάποιο μεγάλο θέατρο, ἡ φίλη τοῦ Μαρλόου Ντολορὲς Φάριζον. Τῆς ἀνήγγειλαν τὸ θάνατό του καὶ τῆς ζητοῦσαν διαφωτιστικὲς πληροφορίες σχετικῶς μὲ τὸ ἔγκλημα. Μὰ οὔτε αὐτὴ ἤξερε τίποτε. Μόλις ἔλαβε τὸ τηλεγράφημα, σωριάστηκε κάτω, ὀλολύζοντας:

—Δὲν ξέρω τίποτε!... Δὲν ξέρω τίποτε!... Ἦταν ὁ μόνος ἄντρας ποὺ ἀγαποῦσα.

'Ο δολοφονηθεὶς λαθρέμπορος Φράνκι Μαρλόου

Τὴν ἴδια στιγμή, στὴ Νέα 'Υόρκη, μιὰ σκηνὴ ἐξ ἴσου συγκινητική, διεδραματίζετο στὸ σπίτι τῆς μαμῆς, τῆς γυναίκας τοῦ τυχοδιώκτου, ὅπου εἶχε μεταφερθῆ τὸ πτῶμα του. 'Η γυναῖκα του, τὰ παιδιά του, οἱ γονεῖς του ἔκλαιγαν μὲ θερμὰ δάκρυα αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος, ὅταν ἦταν ζωντανός, σπανίως δρασκέλιζε τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ του. Τὴν κηδεία τοῦ Μαρλόου παρακολούθησαν οἱ συγγενεῖς του καὶ πλῆθος φίλων του. 'Εκατοντάδες στεφάνων εἶχαν σταλῆ ἀπὸ τοὺς φίλους του, μεταξὺ τῶν ὁποίων ξεχώριζε ἕνας ποὺ παρίστανε ἕνα ρολόι, τοῦ ὁποίου οἱ κόκκινοι δεῖχτες ἦσαν σταματημένοι στὶς δεκάμιση, στὴν ὥρα δηλαδὴ τοῦ θανάτου τοῦ τυχοδιώκτου.

'Εντωμεταξὺ ὅμως ὁ ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς Βάλεν, ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὰς ἀνακρίσεις, εἶχε κατορθώσει νὰ ἐξακριβώση ὅτι ὁ Μαρλόου, βλέποντας ὅτι καταστρέφεται οἰκονομικῶς, εἶχε ἐπιχειρήσει ν' ἀνακτήση τὴν περιουσία του καὶ νὰ τὴν πολλαπλασιάση μὲ τὸ λαθρεμπόριο οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Καὶ ἄρχισε τὶς ἐπιχειρήσεις του στὴ Βοστώνη, ὅπου τεράστιες περιουσίες εἶχαν σχηματισθῆ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Μὰ ἡ Βοστώνη ἦταν «ἀπαγορευμένο ἔδαφος», ὄχι βέβαια ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, τοὺς ὁποίους ὁ Μαρλόου ἔγραφε στὰ παληά του παπούτσια, μὰ ἀπὸ τοὺς νόμους τῶν λαθρεμπόρων τῶν ἰδίων. 'Υπῆρχε δηλαδὴ στὴ Βοστώνη ἕνα... Συνδικᾶτο λαθρεμπόρων, τοῦ ὁποίου ὁ ἀρχηγὸς διέταξε τὸ Μαρλόου νὰ μὴν κάνη ἐκεῖ τὶς ἐπιχειρήσεις του. Μὰ ὁ Μαρλόου δὲν ἔλαβε ὑπ' ὄψι του τὴ διαταγὴ αὐτὴ καὶ λίγες ἡμέρες πρὸ τῆς δολοφονίας του ἐπῆγε στὴ Βοστώνη. Ἕνας ἀστυνομικὸς ποὺ παρακολουθοῦσε ἐκεῖ τὶς κινήσεις του, τὸν εἶδε νὰ μπαίνη σ' ἕνα ξενοδοχεῖο, παρακολουθούμενος μυστικὰ ἀπὸ δυὸ ἄλλα ὕποπτα πρόσωπα. Τὸ ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἦταν ὁ μποξὲρ Τζόννυ Οὐΐλσων καὶ τὸ ἄλλο κάποιος 'Εντουὰρτ Λέβιλ, ὑπασπιστὴς τοῦ «Τσάρου τοῦ 'Αλκοόλ», ὅπως λέγεται ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Συνδικάτου τῶν Λαθρεμπόρων τῆς Βοστώνης. Οἱ δυὸ αὐτοὶ ἔντιμοι κύριοι ἔτρωγαν, ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, μαζὺ μὲ τὸ Μαρλόου στὸ τελευταῖο του γεῦμα. 'Επίσης μαζύ του ἔφαγαν τὸ ἴδιο βράδυ ὁ 'Ιγνάτιος Κόπα, ἰδιοκτήτης τοῦ ἑστιατορίου καὶ σωματοφύλαξ τοῦ Μαρλόου, ὁ χορευτὴς Σίγκελ καὶ ἡ λιγερὴ καὶ χαριτωμένη Μίκυ Σέϊντεν, φιλεναδίτσα τοῦ Μαρλόου.

'Η φίλη τοῦ θύματος, χορεύτρια Ντολορὲς Φάριζον

Ὅλοι αὐτοὶ φυλακίστηκαν, μὰ κανείς τους δὲν ἠθέλησε ν' ἀποκαλύψη τί διεδραματίσθη κατὰ τὴν τραγικὴ ἐκείνη βραδυά, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ κάθησαν στὸ τραπέζι μαζὺ μὲ τὸ Μαρλόου, ὥς τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ πτῶμα τοῦ λαθρεμπόρου βρέθηκε κοντὰ στὸ νεκροταφεῖο. Κανείς τους, ἐπίσης, δὲν ἐφανέρωσε τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Μαρλόου ἔφυγε ἀπὸ τὸ ἑστιατόριο.

'Απελπισμένοι ἀπ' αὐτούς, οἱ ἀστυνομικοὶ ἄρχισαν νὰ ψάχνουν νὰ βροῦν ἄλλους μάρτυρας, ποὺ νὰ μπορέσουν νὰ τοὺς διαφωτίσουν. 'Επειδὴ ὁ τυχοδιώκτης εἶχε μανία μὲ τὸ μπόξ, ἐκλήθησαν ἀπὸ τὴν ἀνάκρισι ὅλοι σχεδὸν οἱ πυγμάχοι τῆς Νέας 'Υόρκης. Μὰ τοῦ κάκου, κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ τὴ διαφωτίσῃ.

'Ωστόσο ἔκανε καὶ ἡ ἀστυνομία μερικὲς διαφωτιστικὲς ἀνακαλύψεις. Κ' ἐν πρώτοις βρῆκε στὰ περίχωρα τῆς Νέας 'Υόρκης τὸ αὐτοκίνητο ποὺ εἶχαν χρησιμοποιήσει οἱ δολοφόνοι γιὰ νὰ μεταφέρουν τὸ πτῶμα. Ἔπειτα κατώρθωσε νὰ ἐξακριβώση ὅτι ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ περιφήμου Καπόνε τοῦ Τσάρου τῶν λαθρεμπόρων Ε. Λεβὶς ἔλαβε 3,700 δολλάρια ἀπὸ τὴ Βοστώνη γιὰ νὰ τὰ δώση σὲ «κάποιον». Σὲ ποιόν; Κανεὶς δὲν τὸ ξέρει ἀκόμα, μὰ ὅλοι εἶνε βέβαιοι ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ μετρήθηκε στὸν ἐκτελεστὴ τῆς δολοφονίας.

Τέλος παρουσιάστηκε κ' ἕνας αὐτόκλητος μάρτυς στὴν ἀνάκρισι, ὁ ὁποῖος τὴν διεφώτισε ἀρκετά. Πρόκειται περὶ κάποιου ἐργολάβου Οὐμβέρτου Φουγκαζύ, ὁ ὁποῖος γευμάτιζε σ' ἕνα τραπέζι, κοντὰ σ' ἐκεῖνο ποὺ ἔτρωγε ὁ Μαρλόου μὲ τὴ συντροφιά του. Αὐτὸς κατέθεσε ὅτι, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος, ὁ Μαρλόου καὶ ὁ Οὐΐλσων ἐκλήθησαν ἐπανειλημμένως στὸ τηλέφωνο κι' ὅτι εἶδε κατόπιν τὸν Μαρλόου νὰ φεύγη μαζὺ μὲ δυὸ νεοφερμένα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα —εἶπε— θ' ἀνεγνώριζε, ἂν ἔβλεπε καὶ τῶν ὁποίων ἔδωσε λεπτομερῶς τὰ χαρακτηριστικά. Συγχρόνως μιὰ ἀνώνυμη ἐπιστολὴ μὲ γυναικεῖο χαρακτῆρα, σταλεῖσα στὴν ἀστυνομία, κατήγγειλε ὅτι τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἦσαν δυὸ περίφημοι λησταί, ὁ Σικελὸς Δεβὶδ Γκράσσο καὶ ὁ Μιχαὴλ Ντέρμοτ, τῶν ὁποίων ἀμέσως ἡ ἀστυνομία ἀνεκάλυψε τὸ καταφύγιο καὶ τοὺς συνέλαβε. Στὸ καταφύγιό τους ἀνεκάλυψαν ὁλόκληρο ἐργοστάσιο βομβῶν καὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν. Μὰ ὅταν τοὺς ἔφεραν εἰς ἀντιπαράστασιν μὲ τὸν Φουγκαζύ, αὐτὸς δὲν τοὺς ἀνεγνώρισε καὶ ἔτσι ἡ ὑπόθεσις περιπλέκεται ἀκόμη περισσότερο...

Αὐτὸ εἶνε τὸ πολύπλοκο καὶ μυστηριῶδες δρᾶμα ποὺ ἀπασχολεῖ τελευταῖα ὁλόκληρο τὸν 'Αμερικανικὸ τύπο καὶ τὸ ὁποῖον ὁ ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς Βάλεν ἀνέλαβε νὰ διαφωτίσῃ.

'Εντωμεταξὺ αἱ ἀνακρίσεις συνεχίζονται καὶ πολλοὶ ἀρχίζουν νὰ ψιθυρίζουν, βλέποντας ὅτι οἱ ἐγκληματίαι παραμένουν ἀσύλληπτοι, τὴν λέξι: «Μαφία». Πιστεύουν δηλαδὴ πὼς ὁ Μαρλόου ἔπεσε θῦμα τῆς τρομερᾶς αὐτῆς ἐγκληματικῆς ὀργανώσεως, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ, ἀκόμη καὶ σήμερα, νὰ ὑφίσταται πανίσχυρος στὴν 'Αμερική.

Ὅλοι δὲ γενικῶς εἶνε βέβαιοι ὅτι κανεὶς ἀστυνομικὸς δὲν θὰ μπορέση νὰ διαφωτίση τὴ δολοφονία τοῦ Μαρλόου καὶ νὰ συλλάβη τοὺς ἐνόχους.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΑΜΟΙΒΗ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ

Κάποιος Ρῶσσος χωρικὸς βρῆκε κάποτε μιὰ πολύτιμη πέτρα κι' ἀποφάσισε νὰ τὴν χαρίση στὸν Τσάρο. Πῆγε λοιπὸν στὰ ἀνάκτορα καὶ ρώτησε τοὺς φρουροὺς μὲ ποιὸ τρόπο θὰ μποροῦσε νὰ ἰδῇ τὸν Τσάρο.

—Τί τὸν θέλεις; τοῦ εἶπε ἕνας ἀπ' αὐτούς.

—Νὰ τοῦ δώσω μιὰ πολύτιμη πέτρα, ἀπάντησε ὁ χωρικός.

—Θὰ σὲ βάλω ἐγὼ μέσα, ἀλλὰ πρέπει νὰ κάνουμε μιὰ συμφωνία προτήτερα.

—Τί συμφωνία;

—Θέλω νὰ μοῦ ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ μοῦ παραχωρήσης τὰ μισὰ ἀπ' ὅσα θὰ σοῦ δώση ὁ Τσάρος, ἀλλοιῶς δὲν θὰ μπορέσης νὰ τὸν δῇς ποτέ...

'Ο χωρικὸς τοῦ τὸ ὑποσχέθηκε αὐτὸ καὶ ὁ φρουρὸς κατώρθωσε νὰ τὸν ὁδηγήση ὥς τὸν Τσάρο, στὸν ὁποῖο καὶ προσέφερε τὴν πολύτιμη πέτρα.

'Ο αὐτοκράτωρ τὴν πῆρε, τὴν κύτταξε, καί, εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐξέτασι, ρώτησε τὸ χωρικὸ τί ἀμοιβὴ τοῦ ζητοῦσε.

—Δὲν θέλω καμμιὰ ἀμοιβή, ἀπάντησε ὁ χωρικός. Μονάχα νὰ διατάξετε νὰ μοῦ δώσουν πενῆντα ραβδισμοὺς μὲ τὸ κνοῦτο, μὲ μιὰ συμφωνία ὅμως. 'Επειδὴ ὑποσχέθηκα στὸ φρουρὸ ποὺ μὲ ὡδήγησε ὥς ἐδῶ νὰ μοιράσουμε ὅσα πάρω, σᾶς παρακαλῶ νὰ δώσετε σ' αὐτὸν τοὺς μισοὺς ραβδισμούς.

'Ο Τσάρος ζήτησε νὰ τοῦ διηγηθῇ τί συνέβη, καὶ ὅταν ἄκουσε τὴν ἱστορία, γέλασε πολὺ μ' αὐτήν. Ἔπειτα ἐτιμώρησε τὸν ἀσυνείδητο φρουρὸ καὶ τὸν χωρικὸ τὸν ἀντήμειψε γενναιότατα.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ἔτρεχε νὰ μὴ βραχῇ κ' ἔπεσε μέσα στὸ λάκκο.

—Ὅποιος ἔχει μουσαφίρη ἔχει ἀφέντη.

—Ὅ,τι ἔχει στὴν καρδιὰ ὁ νηστικός, τὸ λέει ὁ μεθυσμένος.

—Ὅποιος πίνει βερεσὲ μεθάει δυὸ φορές.

—Τοῦ καλότυχου γεννάει κι' ὁ πετεινός του.

—Μάθε μιὰ τέχνη καὶ κρέμασέ την στὸ παλοῦκι.

—'Οπὄχει ἀφεντικὰ πολλά, πεθαίνει ἀπὸ τὴν πεῖνα.

ΧΙΛΙΑ-ΔΥΟ

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ

— 'Ιστορία δυὸ τετραστίχων

Πρὸ ἀρκετῶν χρόνων κάποιος ὀφθαλμολόγος εἶχε γράψει στὸ λεύκωμα μιᾶς δεσποινίδος τὸ ἑξῆς τετράστιχο:

Ποθεῖς τὰς εὐχάς μου τῷ ὄντι;
Σοῦ εὔχομαι, νέα φιλτάτη,
νὰ μὴ σοῦ δακρύσῃ τὸ μάτι,
νὰ μὴ σοῦ πονέσῃ τὸ δόντι.

Ὅταν ἔπεσε κάποτε τὸ ἴδιο λεύκωμα στὰ χέρια τοῦ ἀειμνήστου Δημητρίου Βερναρδάκη, ὁ ποιητὴς προσέθεσε ἀποκάτω τὸ ἀκόλουθο τετράστιχο, γραμμένο κι' αὐτὸ στὴν καθιερωμένη γλῶσσα τῆς ἐποχῆς:

'Αλλ' ἂν σοῦ συμβοῦν
(καὶ τὰ δύο, φιλτάτη,
καὶ εἶνε ἀδύνατον τοῦτο
(τῷ ὄντι,
σοῦ εὔχομαι ἂν σοῦ πονέ-
(σῃ τὸ δόντι
νὰ μὴ σοῦ δακρύσῃ κα-
(θόλου τὸ μάτι!

— Βιβλία καὶ ἡμερολόγια

Μιὰ γυναῖκα ἔλεγε μιὰ μέρα στὸν ἄνδρα της, ἕναν διάσημο βιβλιόφιλο, ποὺ περνοῦσε τὶς περισσότερες ὧρες στὴ βιβλιοθήκη του:

—Πόσο θὰ ἤθελα νἆμουν κ' ἐγὼ ἕνα βιβλίο!

—Γιατί, ἀγαπητή μου; τὴ ρώτησε ὁ σύζυγός της.

—Γιὰ νἆμαι μ' αὐτὸν τὸν τρόπο πάντα κοντά σου.

—Κ' ἐγὼ θὰ τὸ ἐπιθυμοῦσα αὐτό, ἀπάντησε ἐκεῖνος, ἀλλὰ μὲ μιὰ διαφορά.

—Νὰ τὴν ἀκούσω.

—Νὰ ἦσουν ἡμερολόγιο!

—Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο;

—Γιὰ νὰ σὲ ἀλλάζω κάθε χρόνο!...

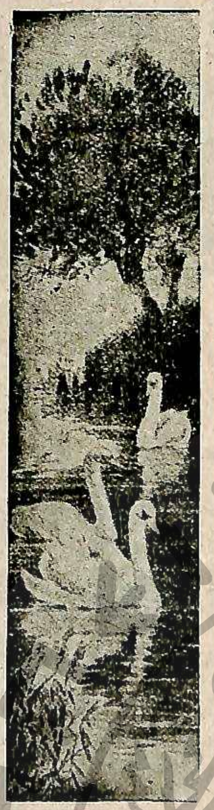

— Τὸ μικρότερο βιβλίο τοῦ κόσμου

Τὸ μικρότερο βιβλίο τοῦ κόσμου εἶνε ἕνα 'Αγγλικὸ ἡμερολόγιο τοῦ 1838. Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἔχει μῆκος δύο ἑκατοστομέτρων καὶ πλάτος μισοῦ μόνον ἑκατοστομέτρου!... Τὸ μικροσκοπικὸ αὐτὸ ἡμερολόγιο, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἶνε καὶ εἰκονογραφημένο κ' ἔχει μέσα καλλιτεχνικώτατα ζωγραφισμένες, ἀλλὰ μικροσκοπικὲς κι' αὐτές, τὶς εἰκόνες τοῦ βασιλέως Γουλιέλμου Δ'. τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, τοῦ Βάλτερ Σκῶτ καὶ τοῦ Μόζαρτ. Τὸ ἡμερολόγιο αὐτό, τοῦ ὁποίου ἕνα ἀντίτυπο ἐπωλήθη ἐσχάτως ἀντὶ ἀρκετῶν λιρῶν, μόνο μὲ ἰσχυρότατο φακὸ μπορεῖ νὰ διαβαστῇ!

— Πῶς δικάζουν στὴν 'Αμερική

'Απὸ μιὰ 'Αμερικανικὴ ἐφημερίδα παραλαμβάνουμε τὴν παρακάτω περίεργη εἴδησι, ἡ ὁποία δείχνει μὲ ποιὸ τρόπο δικάζουν πολλὲς φορὲς οἱ 'Αμερικανοί:

Κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς δίκης στὸ Τεξὰς τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, ἕνας δικηγόρος ἐξεστόμισε, σὲ μιὰ στιγμὴ παραφορᾶς, ἐναντίον ἑνὸς δικαστοῦ τὴν φράσι:

—Εἶσαι ψεύτης!...

'Αμέσως ὁ δικαστὴς σηκώθηκε ἀπὸ τὴν ἕδρα του κατακόκκινος καὶ φώναξε μὲ θυμό:

—Διατάσσω νὰ διακοπῇ ἡ συνεδρίασις ἕως ὅτου μπατσίσω τὸν κύριο ποὺ μὲ ὠνόμασε ψεύτη! Μολονότι αὐτὸ δὲν εἶνε ἀξιοπρεπές, ἐν τούτοις τὸ θεωρῶ ἀναγκαῖο!

Μόλις εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, κατέβηκε ἀπὸ τὴν ἕδρα του καί, πλησιάζοντας τὸν ὑβριστή του, τοῦ ἔδωσε στὸ πρόσωπο δυὸ ἰσχυρὰ ραπίσματα. Ἔπειτα ξαναγύρισε στὴ θέσι του, κατεδίκασε πρῶτα τὸν ἑαυτό του σὲ πρόστιμο ἐπειδὴ εἶχε διαταράξει τὴν ἡσυχία τοῦ δικαστηρίου, καὶ κατόπιν διέταξε νὰ ἐξακολουθήση ἡ διακοπεῖσα δίκη!

— Τὰ ζῶα χωρὶς τροφή

Τὸ ἄλογο μπορεῖ νὰ ζήση χωρὶς τροφὴ ἐπὶ 25 ἡμέρες. Χωρὶς νερὸ ὅμως ζῇ μόνο 17 ἡμέρες. 'Η γάτα ζῇ ἐπὶ 15—20 ἡμέρες χωρὶς τροφή, ἀρκεῖ μόνο νὰ πίνη νερό. Τὸ κουνέλι ζῇ χωρὶς τροφὴ δυὸ ἑβδομάδες, ὁ **σκύλλος** μέχρι 40 ἡμέρες καὶ τὸ περιστέρι μόνο 10 μέρες.

— Οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ σκύλλοι

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους μουσικοὺς ἔτρεφαν ξεχωριστὴ ἀγάπη πρὸς τοὺς σκύλλους. 'Ο Λίστ, ὅταν εἶδε κάποτε στὸ σπίτι τοῦ ἐκδότου του Ρίκορστ ἕνα σκύλλο πεινασμένο, τὸν λυπήθηκε τόσο, ὥστε διέταξε τὸν ὑπηρέτη του ν' ἀγοράζη κάθε πρωΐ, μαζὺ μὲ τὰ ψώνια τοῦ σπιτιοῦ του, καὶ γλυκίσματα, τὰ ὁποῖα νὰ δίνη στὸ σκύλλο τοῦ ἐκδότου του. 'Επίσης ὁ Μασκάνι, τόσο πολὺ ἀγαποῦσε τὸ σκύλλο του, ὥστε ὅταν αὐτὸς ψόφησε, ὁ συνθέτης ἔμεινε νηστικὸς ἀπ' τὴ λύπη του ἐπὶ δέκα μέρες.

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΙΑΣ

Στὴν ἀρχαιότητα. 'Υπέροχα δείγματα καλλιγραφικῆς γραφῆς. Ποῦ ἔγραφε ὁ Πετράρχης τοὺς στίχους του. Οἱ καλλιγράφοι καὶ οἱ ταχυγράφοι τῆς Ρώμης. Στὰ μοναστήρια, κλπ.

'Η Καλλιγραφία εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς «καλὲς τέχνες» ποὺ ἤκμασαν ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους στὴ γῆ. 'Υπάρχουν μάλιστα δείγματα καλλιγραφίας πανάρχαια...

Τὴν ἐποχὴ ὅμως αὐτή, ἀντὶ χαρτιοῦ, μετεχειρίζοντο πέτρες καὶ κεραμίδια, φλοῦδες δένδρων, μεταλλικὲς πλάκες καὶ φύλλα φοίνικος. Καθὼς δὲ θὰ καταλαβαίνετε, ἡ καλλιγραφία ἐπάνω στὰ ἀντικείμενα αὐτὰ δὲν ἦταν καὶ τόσο εὔκολο πρᾶγμα. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν ὑπέροχα δείγματα καλλιγραφικῆς γραφῆς ἐπὶ τέτοιου εἴδους χαρτιοῦ....

'Ο πάπυρος εἶνε ἐφεύρεσις μεταγενεστέρα. Κατὰ τὸν 14ο αἰῶνα, ἀντὶ παπύρου, μετεχειρίζοντο δέρματα. 'Ο Πετράρχης μάλιστα, ἀντὶ ἄλλου ἐνδύματος, φοροῦσε ἕνα μακρὺ... τομάρι ζώου, ἐπάνω στὸ ὁποῖο, καθὼς ἀναφέρουν οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς, κρατοῦσε σημειώσεις γιὰ τὰ ἔργα του. Καὶ ἡ σημειώσεις μὲν αὐτὲς τοῦ Πετράρχη, γραμμένες καθὼς θὰ ἦσαν σὲ στιγμὲς ἐμπνεύσεως, δὲν θὰ ἐφημίζοντο βέβαια ἐπὶ καλλιγραφία... 'Υπάρχουν ὅμως δείγματα καλλιτεχνικωτάτης γραφῆς καὶ ἐπάνω σὲ δέρματα ζώων.

* *

Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐκαλλιέργησαν μὲ μεγάλη ἐπιτυχία τὴν καλλιγραφία. 'Εκτὸς μάλιστα τῆς καλλιγραφίας ἐκαλλιέργησαν καὶ τὴν ταχυγραφία. Οἱ ταχυγράφοι ἦσαν δημόσιοι λειτουργοί, ἐντεταλμένοι νὰ ἀναγράφουν τοὺς λόγους τῶν ρητόρων. Μετεχειρίζοντο καὶ αὐτοὶ διάφορα ἰδιαίτερα σημεῖα γραφῆς, σὰν τοὺς σημερινοὺς στενογράφους. Κατόπιν, ὅμως, τὰ χειρόγραφα τῶν ταχυγράφων τὰ ἔπαιρναν καὶ τὰ καθαρόγραφαν εἰδικοὶ ἀντιγραφεῖς, οἱ «καλλιγράφοι», οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦσαν εἰδικὴν τάξιν ἀνθρώπων ἐχόντων ὡς ἀνεγνωρισμένον ἐπάγγελμα τὸ καλλιγράφειν. 'Αργότερα, κατὰ τὸν μεσαίωνα, οἱ καλλιγράφοι βρῆκαν καταφύγιο στὰ μοναστήρια, ὅπου ἀντέγραφαν τὰς Γραφὰς καὶ τοὺς ὕμνους τῶν πατέρων τῆς 'Εκκλησίας.

* *

Κατὰ τὸν 15ο αἰῶνα, ὅταν ἔγινε ἡ ἐφεύρεσις τῆς τυπογραφίας, τὰ ἐν χρήσει γράμματα ἦσαν τριῶν εἰδῶν: α') ἕνα εἶδος γραφῆς ποὺ ἦταν ἐν χρήσει μόνο στὰ δικαστήρια, β') τὰ «Γοτθικὰ κεφαλαῖα», ποὺ ἀπαντῶνται μόνο στὶς παληὲς ταπετσαρίες, σὲ ἐπιγραφὲς τάφων καὶ σὲ ἐλάχιστα ἔντυπα καὶ χειρόγραφα, καὶ γ') τὰ ἁπλᾶ γράμματα, κάτι δηλαδὴ μεταξὺ Γοτθικῆς καὶ σημερινῆς γραφῆς, ποὺ ἦσαν σὲ κοινὴ χρῆσι. 'Επίσης ὑπῆρχαν καὶ τὰ «δῶρα», κεφαλαῖα δηλαδὴ γράμματα γεμᾶτα... μπιχλιμπίδια καὶ ...οὐρὲς κτλ.

'Εννοεῖται ὅτι ἡ ἐξάπλωσις τῆς τυπογραφίας κατέστρεψε τοὺς καλλιγράφους, οἱ ὁποῖοι, γιὰ νὰ ζήσουν, κατέφυγαν σὲ ἄλλα ἐπαγγέλματα.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Καθὼς προαναγγέλλουν τὰ τελευταῖα Παρισινὰ περιοδικὰ Μόδας, θὰ φορεθοῦν πολὺ ἐφέτος μικρὰ καπελλάκια, φόρμας μπονέ, ἄνισα καὶ ἰδιόρρυθμα, καμωμένα ἀπὸ μεταξωτὸ βελοῦδο δύο ἀποχρώσεων.

—Ἐπίσης θὰ φορεθοῦν ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸ ἀκόμη τὰ καπελλάκια ἀπὸ φέτρ καὶ βελοῦδο, τὰ ἐφαρμοστὰ σφιχτὰ στὸ κεφάλι, τὰ σηκωτὰ ἐμπρός, καὶ πολὺ μακρυὰ καὶ πλατειὰ πίσω. Αὐτὰ ὅμως θὰ φοριοῦνται μόνο μὲ φθινοπωρινὰ κοστούμια καὶ ἐπανωφόρια ποὺ δὲν ἔχουν πολὺ μεγάλους γούνινους γιακάδες.

—Ἡ τελευταία μόδα ἀπαιτεῖ φορέματα μὲ κορσάζο καὶ τάγια ἐφαρμοστὰ καὶ πιὸ πλατειὰ πρὸς τὰ κάτω. Τὸ πλάτος αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ γκοντὲ ἢ μὲ πιέτες.

—Ἐπίσης θὰ φορεθοῦν πολὺ καὶ τὰ φορέματα «πρενσὲς» ἐφαρμοστὰ στοὺς γοφούς., Τὰ φορέματα αὐτὰ θὰ φαρδαίνουν κάτω ἀπὸ τοὺς γοφούς, μὲ γκοντέ, τὰ ὁποῖα θὰ σχηματίζουν μιὰ γραμμὴ πιὸ μακρυὰ πίσω, σὰν μικρὴ οὐρά. Ἄλλες φορὲς πάλι, ἡ φοῦστα τῶν φορεμάτων αὐτῶν θὰ εἶνε ὁλοστρόγγυλη γύρω, ἢ κοντὴ στὸ ἕνα πλάγι καὶ ἀρκετὰ μακρυὰ στὸ ἄλλο. Τὸ σχέδιο αὐτὸ εἶνε πολὺ κατάλληλο γιὰ τουαλέττες λούσου καὶ ἰδίως γιὰ φορέματα ἀπὸ βελοῦδο σιφόν, ἢ ἀπὸ σατὲν ἐμπριμέ, μὲ σχέδια γεωμετρικά, πολὺ ἰδιόρρυθμα, μικρὰ ἢ μεγάλα, καὶ μὲ χρώματα ζωηρὰ καὶ ἁρμονικά, σὰν τὸ σατὲν ποὺ εἶνε ἐφέτος τῆς μόδας.

—Τὰ γκοντὲ λοιπὸν εἶνε τῆς μόδας γιὰ φορέματα λούσου, ἀπὸ ὑφάσματα μαλακά. Φορέματα ὅμως πιὸ ἁπλᾶ θὰ γίνωνται μὲ πιέτες.

—Τὰ ντὲ-πιὲς θὰ φορεθοῦν καὶ ἐφέτος, τὰ δὲ σουέτερ θὰ γίνωνται μὲ ντεκοὺπ διαφόρων ἀποχρώσεων, ἀλλὰ διαλεγμένων καὶ ἁρμονικῶν.

—Ὅσον ἀφορᾶ τὰ ἐπανωφόρια, αὐτὰ θὰ ἀκολουθοῦν τὴν γραμμὴ τῶν φορεμάτων καὶ θὰ εἶνε ἐπίσης πιὸ ἐφαρμοστὰ στὴν τάγια καὶ πιὸ φαρδειὰ κάτω. Κάποτε τὰ γκοντὲ θὰ σχηματίζωνται μόνο πίσω, καὶ ἄλλοτε πάλι θὰ τὰ βλέπουμε ὁλόγυρα στὸ ἐπανωφόρι. Θὰ ἰδοῦμε ὅμως καὶ ἐπανωφόρια λίγο πλατειά, χωρὶς νὰ σχηματίζουν γκοντέ.

—Ἐπίσης καὶ στὰ χειμωνιάτικα φορέματα καὶ στὰ ἐπανωφόρια θὰ ἐπικρατήσουν ὡς γαρνιτοῦρες ἡ ντεκούπ, ἡ νερβὺρ καὶ τὰ γκαλόν.

—Θὰ φορεθοῦν πολὺ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ καὶ πολλὰ φορέματα ἀπὸ ντρᾶ, ἀπὸ βελοῦδο, ἀπὸ κρὲπ-σατέν, ἁπλὸ ἢ ἐμπριμέ, καθὼς καὶ φορέματα βραδυνὰ ἀπὸ μεταξωτὴ μουσελίνα καὶ ἀπὸ κρὲπ-ζωρζέτ.

—Ἐπίσης καὶ τὰ μουαρὲ θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας.

—Τὰ χρώματα ποὺ θὰ ἐπικρατήσουν εἶνε τὸ σκοῦρο πράσινο, τὸ καφφέ, τὸ κόκκινο, τὸ μπλὲ-μαρέν, τὸ ἄσπρο καὶ μαῦρο, τὸ μώβ, τὸ γκρίζο καὶ τὸ μπέζ.

—Θὰ φορεθοῦν ἀκόμη πολὺ καὶ φορεματάκια ἀπὸ λαινάζ, μὲ ζιλέδες καὶ παραμέντα στὰ μανίκια, ἀπὸ ὕφασμα ἁπλὸ ἢ φανταιζί.

ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

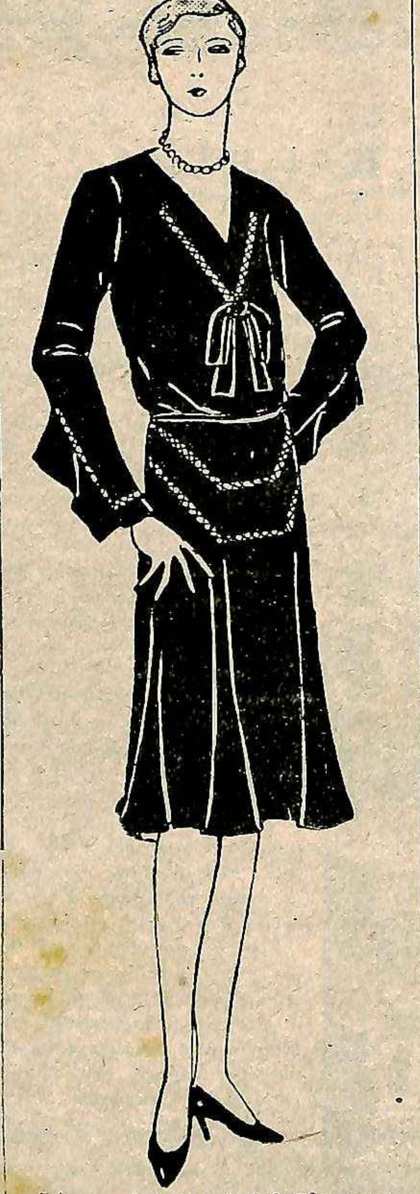

Φόρεμα ἀπὸ λεπτὸ βελοῦδο, γαρνιρισμένο μὲ γκαλὸν φανταιζί. Ἡ τάγια εἶνε στὴ φυσική της θέσι.

ΓΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

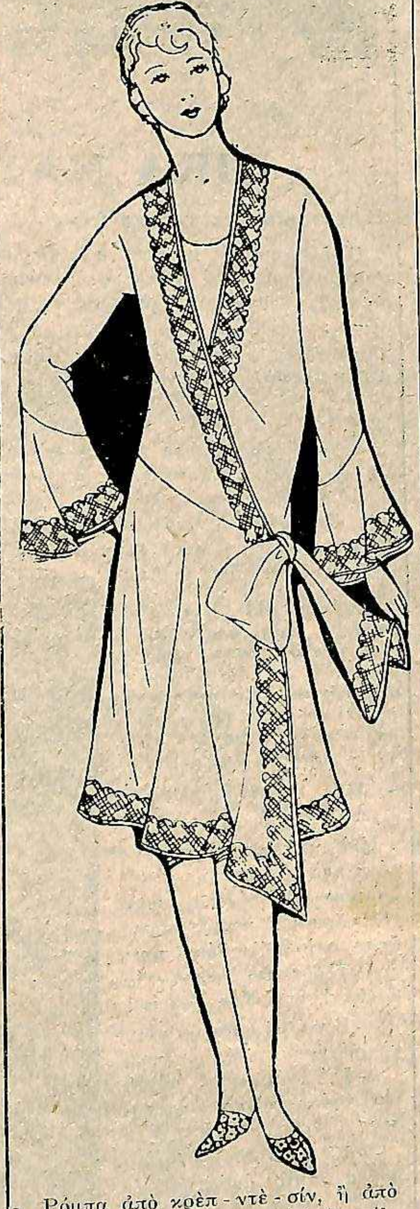

Ρόμπα ἀπὸ κρὲπ - ντὲ - σίν, ἢ ἀπὸ φανέλλα, γαρνιρισμένη μὲ δαντέλλα γκιπούρ.

ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

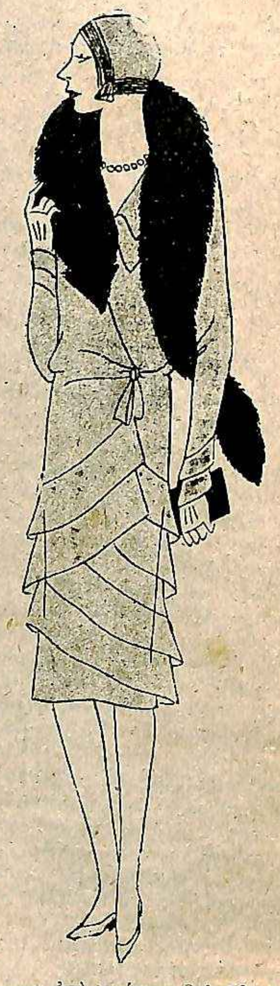

Φόρεμα ἀπὸ πράσινο βελοῦδο γαρνιρισμένο μὲ ἕξ ἄνισα βολάν, κάτω, καὶ σταυρωτὸ στὸ πλάϊ.

—Πολλὰ ἐπανωφόρια ἀπὸ λαινὰζ θὰ γαρνίρωνται μὲ ἀστρακὰν ἀσορτί.

—Φορέματα βελούδινα θὰ γαρνίρωνται στὸ κορσάζο μὲ μονόγραμμα κεντημένο μὲ χρυσῆ κλωστή.

—Θὰ φορεθοῦν πρὸ παντὸς φορέματα ἀπὸ βελοῦδο βυσσινὶ καὶ βελοῦδο πράσινο.

—Φορέματα ἀπὸ κρὲπ - σατὲν θὰ γαρνίρωνται μὲ ντεκοὺπ ἀπὸ τὴν ἀντίθετη ὄψι τοῦ ὑφάσματος, καὶ μὲ γκαλόν.

—Τὰ ἐφετεινὰ ἐπανωφόρια θὰ εἶνε ἄλλα μακρυά, ἀκριβῶς ὅσο καὶ τὸ φόρεμα, καὶ ἄλλα κοντά, τρουὰ-κάρ, ἀλλὰ ποτὲ πιὸ μακρυὰ ἀπὸ τὸ φόρεμα, ὅπως ἦσαν πέρσυ.

—Ἐπίσης τὰ βραδυνὰ ἐπανωφόρια θὰ εἶνε ἀρκετὰ κοντά, ὥστε νὰ φαίνεται τὸ κάτω ἄνισο μέρος τοῦ φορέματος.

—Τὰ ἐπανωφόρια, τὰ καμωμένα ὁλόκληρα ἀπὸ γοῦνα, εἶνε ἴσια καὶ γαρνίρονται μὲ στενὴ μπορντοῦρα ὁλόγυρα, ἀπὸ σατὲν ἀσορτί.

—Ἡ γοῦνες ποὺ θὰ φορεθοῦν περισσότερο ἐφέτος, εἶνε τὸ μαῦρο ἀστρακάν, ἡ μπὲζ ἑρμίνα, τὸ λούτρ, τὸ πτὶ - γκρί, ἡ γοῦνα τῆς ἀλεποῦς, τὸ τώπ, τὸ ξυρισμένο δέρμα ἀρνιοῦ καὶ τὸ γκρίζο καὶ μπὲζ ἀστρακάν.

—Ἐπίσης θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας καὶ ἡ ἄσπρη καὶ μαύρη γοῦνα ἀλεποῦς, σὲ ἐπανωφόρια μαῦρα, μὲ ἄσπρη ντουμπλύρ.

—Οἱ γούνινοι γιακάδες τῶν ἐπανωφοριῶν θὰ γίνωνται ὅσον ποτὲ μεγάλοι ἐφέτος καὶ τὰ μανίκια τους θὰ ἔχουν ἐπίσης μεγάλα παραμέντα ἀπὸ γοῦνα, τὰ ὁποῖα κάποτε θὰ φθάνουν μέχρι τοῦ ἀγκῶνος.

—Ἐπανωφόρι ἀπογευματινό, πολὺ σίκ, γίνεται ἀπὸ μαῦρο ντρᾶ καὶ γαρνίρεται μὲ ἑρμίνα.

—Τὸ βράδυ θὰ φορεθοῦν πολὺ θαυμάσια ἐπανωφόρια ἀπὸ βελοῦδο μορντορέ, γαρνιρισμένα μὲ γοῦνα ἀλεποῦς καὶ πλατειὰ μπορντοῦρα ἀπὸ χρυσὸ κέντημα.

—Ἐπανωφόρια ἀπὸ πράσινο βελοῦδο γαρνίρονται μὲ γοῦνα καφφέ.

—Σὲ ἐπανωφόρια ἀπὸ βελοῦδο βυσσινὶ πηγαίνει γοῦνα πτὶ-γκρί.

—Θὰ φορεθοῦν πολὺ καὶ ὡραῖα ἀνσάμπλ μὲ φόρεμα ἀπὸ κρὲπ ντὲ σὶν μαῦρο, καὶ ἐπανωφόρι ἀπὸ ντρᾶ μαῦρο, γαρνιρισμένα μὲ χρυσὲς βελονιὲς καὶ χρυσᾶ κουμπάκια.

—Τὰ ἐπανωφόρια αὐτὰ θὰ ἔχουν καὶ μεγάλο γιακᾶ ἀπὸ γοῦνα ἀλεποῦς μαύρη.

—Ἀνσάμπλ πιὸ ἁπλᾶ θὰ γίνωνται ἀπὸ βελοῦδο ἁπλὸ καὶ βελοῦδο καντριγιέ, βαμβακερό. Ἀπὸ τὸ καντριγιὲ βελοῦδο γίνεται τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ φορέματος καὶ ἡ γαρνιτοῦρα τοῦ ἐπανωφοριοῦ.

—Φορέματα ἀπὸ μαῦρο βελοῦδο θὰ γαρνίρωνται μὲ ζώνη χρυσῆ.

—Μὲ τὰ πρωϊνὰ ταγιὲρ θὰ φορεθοῦν περιδέραια ἀπὸ χάνδρες ξύλινες χρωματιστὲς καὶ βραχιόλια ἐπίσης ξύλινα ἀσορτί.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΜΟΝΟΝ ΤΟ ΝΕΟΝ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ
ΚΑΙ
ΧΡΗΣΤΟΥ
ΣΤΑΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ ΓΩΝΙΑ
ΕΧΕΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΙΔΗ
Μ.Γ.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΑΡΒΑΝΙΤΗ & ΜΕΝΔΡΙΝΟΥ
ΑΙΟΛΟΥ 56
ΕΠΕΚΤΑΘΕΝ ΚΑΙ
ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΘΕΝ
παρέλαβεν τὴν πλουσίαν εἰς ποιότητας καὶ χρωματισμούς, συλλογὴν του
ΑΓΓΛΙΚΩΝ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ
ΚΑΣΜΗΡΙΩΝ

Ο "ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ„
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΑΝΗΣ

Ἡ μεγαλειτέρα ἐκδοτικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἀμερικῆς καὶ ὁ συνεκτικὸς δεσμὸς ποὺ κρατεῖ εἰς ἐπικοινωνίαν ὅλους τοὺς Ἕλληνας τοῦ νέου κόσμου

«Ἡμερήσιος Ἐθνικὸς Κῆρυξ» «Κυριακάτικος» καὶ «Μηνιαῖος»

Ὁ «Κυριακάτικος» κυκλοφορεῖ παντοῦ ὅπου ὑπάρχουν Ἕλληνες. Εἰς τὰς σελίδας του ἀντικατοπτρίζεται ὅλη ἡ ἐνδιαφέρουσα καὶ πολυθόρυβος Ἀμερικανικὴ ζωὴ εἰκονογραφημένη, μὲ τὰς ἐκκεντρικότητας τῶν ἑκατομμυριούχων της, μὲ τὰς ἐρωτικὰς περιπετείας τῆς ἀριστοκρατίας της, μὲ τὰς κατακτήσεις καὶ τὰς ἐπιτυχίας τῶν μεγαλοεπιχειρηματιῶν της, μὲ τὰ θαύματα τῶν ἐφευρετῶν της, μὲ τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας της καὶ μὲ τὰς εἰς ὅλας τὰς ἐπιδόσεις προόδους τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς.

Ὅσοι παρακολουθοῦν τὸν «Κυριακάτικον» παρακολουθοῦν καὶ τὴν ζωὴν τῆς μεγάλης Ἀμερικῆς, ὅσον μακρὰν καὶ ἂν εὑρίσκωνται.

Ὁ «Μηνιαῖος», θαῦμα καλλιτεχνικῆς ἐμφανίσεως καὶ συμπλήρωμα ἀπαραίτητον κάθε Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Αἱ σελίδες του, πλούσιαι εἰς ἐπίκαιρα θέματα καὶ ζητήματα, τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του.

Τὰς ἐκδόσεις τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» τῆς Νέας Ὑόρκης συμπληρώνει τὸ Ἡμερολόγιόν του μὲ τὰς ὑπερτετρακοσίας σελίδας του, αἱ ὁποῖαι ἀπαρτίζουν ἀληθινὴν ἐγκυκλοπαίδειαν.

Τὸ Ἡμερολόγιον τιμᾶται ἀντὶ ἑνὸς μόνον δολλαρίου χρυσόδετον.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται διὰ κάθε ἔκδοσιν ἢ ὅλας μαζὺ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Βουλῆς, ἀρ. 18.

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ
Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
27 Μενάνδρου 27 - Ἀθῆναι. Τηλ. 4-68

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 30.
Ὧραι 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.
Ἀριθ. Τηλ. 7—62 (Παλαιόν).

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ
Μ. Ι. ΜΕΤΑΞΑ
ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ 11Ε-ΜΕ ΤΙΜΑΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥΣ

Ἀντιπρόσωπος δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα: Θεόδωρος Δ. Βασιλειάδης, Εὐριπίδου 6—Ἀθῆναι